

**Bere buruaz
beste egin du
CDUko
finantzaburuak**

sartzeko aukera aztertuko
du alderdiak • 25

■ Elkarrizketa

Hebe de Bonafini

• MAIATZEKO PLAZAKO AMAK
ELKARTEKO PRESIDENTEA •

«Justiziarena
agian ez, baina
gizartearen
arbuioa badu
Pinochetek» • 30

Egungo esparrua gainditzeko bidea ◆

Marko berrirako bidea hitzartzeko lana hasi dute alderdi abertzaleek

Dagoeneko bitan bildu dira Ipar Euskal Herrian EAJ, EH, EA eta AB alderdiak

■ EGUNGO marko juridiko-politikoa gainditzeko bidean ados jartzeko lanean hasi dira dagoeneko Euzko Alderdi Jeltzalea, Euskal Herriarrok, Eusko Alkartasuna eta Abertzaleen Batasuna alder-

diak. EGUNKARIAk jakin duenez, joan den abenduaren 31tik bi bilera egin dituzte, Ipar Euskal Herrian. EAJk, EHk eta EAK proposamen bana egin dute egungo esparrua gainditzeko. Eztabaida

prozesua hastapenean baizik ez dago. Mahai gainean proposamenak ezberdinak izanik, gutxieneko adostasun puntuak aurkitzea lan zaila izango dela aitortzen dute alde guztiek. • 6-7

JUAN HERRERO / EFE

Danbor festa San Sebastian egunean

■ HERENEGUN gauerditik danbor hotsek hartu zuten Donostia, San Sebastian egunaren ospakizunetan. Ohi bezala, giro aparta izan zen Gipuzkoako hiriburuko kaleetan. Gaua larrirentzat, eta eguna umeentzat. Bost mila haur bildu ziren atzo eguerdian Alderdi Ede-

ren (argazkian). Gaur goizaldera arte iraun du jaiak. Donostian bezala, Azpeitian, Lakuntzan eta Andosillan ere danbor hotsak entzun ziren San Sebastian egunean. Tafallan eta Zangozan danborradarik izan ez bazen ere, handikiro ospatu zuten San Sebastian eguna.

• 16-18

politika

■ Jauregi: «Galindo ikerketa desbideratu nahian aritu zen» • 12

gizartea

■ Epailleek euskara mespretxuz hartzen dutela salatu du Arzalluzek • 15

ekonomia

■ Espainiako garraioko patronalak grebara deitu du • 23

mundua

■ 'Pinochet auzia'
Espainiak ofizialki esan du ez duela errekurrituko Strawk erabakitakoa • 29

kirola

■ Txirrindularitza
Banesto urteko lehen entrenamendu serioak egiten hasi da • 36-37

Mira mundu

Pirena
Zakur egunak

erdiko orrialdeetan

**Ibarretxek proposatutako foroan
ez dutela parte hartuko esan
dute Mayorrek eta Sanzek**

■ EAEko lehendakaria Arzalluz, Madrazo eta Mosquerarekin hasi ditu elkarrizketak 8

iritzia

gaurko...

...elkarriketa

Koldo Martinez

• EHUko GEOLOGIA
FAKULTATEKO IRAKASLEA •

«Euskal Herriko mendietatik ateratzea du helburu gure erronkak»

Lau arabarrek Espainiko Estatuko probintzia bakoitzeko mendirik garaianak igo nahi dituzte 56 egunetan.

■ Zertan datza egin nahi duzuen bidaia?

Espainiako Estatuko probintzia bakoitzeko mendirik altuena igotzea da gure nahia. 46 tontor dira guztira, 58 egunetan egiteko; taldean Ignacio Fernandez de Ganboa, Juanma Costoya eta Xabier Lopez de Gereñu daude nirekin batera, ingeniari agronomo bat, kazetari bat eta mendizale bat, geologo batekin batera.

■ **Zer dela eta bidaia hau?** Lehenik zehaztu behar da bidaia egin nahi dugunok Euskal Herriko Mendien Gida egiteaz arduratu garela hainbat urtetan. Beraz, kanpora goaz bidaia hau egitera, Alaves, Athletic edo Realak egin dezaketen bezala. Beste edozein gauza proposatu genezakeen, baina Euskal Herriko mendietatik ateratzeko ideia polita iruditu zaigu

■ Bidaia honen libururik aterako duzue?

Pentsatu dugu horren bidez ordaintzea bidaiaren zati bat, horrek sor baititzake arazo gehien: erronka behar bezala egiteko dirua lortzea, alegia. Oinarritzakoa dena badugu eskuetan jadanik: mendien bibliografia laburra, ibilbideak, nondik ailega gaitzkeen...

Jon Rejado
GASTEIZ

...esaera

«Ez egin oihanean, eder ez denik kalean»

...hizpideak

Kirats gero eta handiagoa CDUren ezkutuko kontuen aferan

■ CDUko parlamentarioen taldeko finantza eta aurrekontu arduradunak bere burua hiltzeak dramatismoz bete du Alemaniako Alderdi Demokrata-kristauaren legez kanpoko finantzaketaren aferan. Parlamentuak CDUren ezkutuko kontuen auziari heldu zion egunean egin zuen bere buruaz beste Wolfgang Huellenek, eta horrek itzal are beltzagoaz estali du Helmut Kohl kantziler ohiaren talde politikoaren geroa.

Kohl ez zen atzoko sesiora azaldu ere egin; haren ordezkari Wolfgang

Schaeuble CDUko buruak eman behar izan zituen azalpen guztiak. Kohlen ordezkariak barkamena eskatu zuen, baina ez zuen argibide asko eman auziaz.

Afera handitzen eta okertzen ari da orduak aurrera joan ahala. Atzo bertan Kohlen kontrako legezko ekimenak bultzatzeko aukera aztertuko duela esan zuen bere alderdiak. Berlingo Fiskaltzak, bestalde, kantziler ohiak diruaren bidegabeko erabilera egin zituelako aieruak aurkitu dituela jakinarazi zuen.

Arzalluz eta Justizia propioa

■ Xabier Arzalluzek lehendik esan gabekorik ez zuen esan atzo Abokatu Euskaldunen Sindikatuan antolatutako ekitaldian, baina egia handiak bota zituen: besteak beste, euskal hiztunak Justiziaren alorrean diskriminaturik gaudela eta Euskal Herriko epaileek euskaldunak behar dutela izan adierazi zuen. Egungo egoera gainditzeko bidearen nondik norakoaz aritzea falta izan zitzaion.

Mayor eta Sanzen ezezkoa

■ Elkarriketa mahai bat osatzeko helburuarekin, Juan Jose Ibarretxe EAEko lehendakaria alderdiekin harremanetan jarri da eta bilerak egiten hasi. Atzo Xabier Arzalluz, Pablo Mosquera eta Javier Madrazorekin elkartu zen, eta ondoko egunetan PP, EH eta EAKo ordezkariekin bilduko da. Bilera hauekin batera, Ibarretxe lehendakariak elkarriketa eta hitzarmenaren filosofia-aren alde hitz egin du komunikabideei eginda-

ko adierazpenetan. Esan-guratsua izan da oso, Jaime Mayor Oreja Espainiako Barne ministroaren eta Miguel Sanz Nafarroako gobernuburuaren aldetik jaso duen erantzuna. Egungo egoera ezertan aldatzerik ez dutenez nahi, uko egin diote elkarriketari eta foroak sortzeari. Mayorrek argudiatu du Ibarretxeren foroaren xedea autodeterminazioa epeko negoziatzea dela, eta Sanzek, bakea lortzeko ez dela behar mahairik.

...pertsonaiak

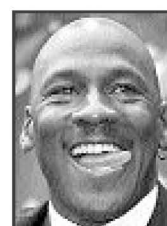

EZER WEIZMAN • Israelgo lehendakariaren aurkako «ikerketa kriminala» hasi dute, ustez delitu fiskala egiteagatik. Kontuen «azterketa» zena «ikerketa kriminala» bihurtzea ebatzi du fiskalak.

arabera.

LIONEL JOSPIN • Frantziako Gobernuako lehen ministroak berotegi efektua borrokatzeko egin dituen proposamenak «ahulak» dira ekologisten

arabera.

MICHAEL JORDAN • Erretiratu eta urte t'erdira, saskibaloia munduan murgildu da berriro jokalaria ohia. Washington Wizards taldeko manager izendatu dute; hala, taldeko kirol jardunaren arduradun gorenaz izango da.

...datua

800.000 pezeta (32.000 liberra) balio du merkatuan Banesto taldearen bizikleta bakoitzak. Pinarello Italiako etxearenak dira.

...adierazpena

«Ez dut sekula uste izan santu bat naizenik, eta oso gutxi ezagutu ditut politika munduan»

Helmut Kohl
Alemaniako kantziler ohia

... seiko urrea

• EMILIO LOPEZ ADAN •

Véronique Vasseur

etengabeko eta lege-gabeko zigor iraunkorra da.

La Santé presondegia ilustrazio gordinena da. Pariseko auzo burgesen erdian, literatura beltzean eta zinemaren oso aipatua, sudurra bisaian bezain nabarmena da. Han agitzen dena bezain ezaguna, baina horren aipatzea ez da polita. Egin, egin behar da; esan, ez da esaten. Kartzelak delinkuenteak zuzentzeko direla aldarrikatzen da, baina epai-

leek, funtzionarioek, medikuek, kazetariak eta jende on guztiek badakite pertsonak suntsitzeko zulo beltzak direla. Isiltasunak ez du errealtatea ezabatzen.

Kartzelen egoera oraingo sistema kapitalistaren logikan kokatzen da. Ezberdintasunaren erresuman, demokraziaren onurak ez dira denentzat: marginatu eta zapalduak ez zaizkie eskubide unibertsalak aplikatzen. Administrazioak inongo interfe-

rentziarik gabe kudeatzen dituzte kartzelak, eta zuzenean legepean diren leku horietan eskubiderik gabe bizitzea gauza harrigarria izan behar du, baina ez, normala da. Iraunkorra eta aldaezina denean, garbi erakusten digu ez dela anormalitatea, baizik eta sozietatearen funtzionamenduen ilustrazio hoberena.

Estatuak etsai politikoak eta delinkuente arruntak zulo berdinetan sartzen ditu, eta han usteltzen ari dira. Egun hauetan, militante abertzaleen atxilotetek, kartzelen betegarri, jarraitzen dute. Juezak eta poliziak, ziegatako arratoiak bezala, Frantziako Errepublikaren neurria ematen ari dira: zantpatuentzat, errepublika bananeroa.

• MATTIN •

Europar kultura politiko berria

• RICARDO ANSOTEGI •

[BIZKAIKO DIPUTAZIOKO GIZARTEKINTZA AHALDUNA (EAJ)]

Urte berriaren *rentrée* politikoaren ezaugarriak, PP-ren aldetik Espainiako batasunaren gorespena eta, aldi berean, abertzaletasunaren edozein adierazpeni, erabat demokratikoa bada ere, erasotzea izan dira. Ezin zen besterik espero —«Zuek, politikoki gutxiago zaretenez gero, juridikoki erratuta zaudete»—, André Laignel-en formula ospetsuarekin adostasunean, mausoleo baterakoiak berjartzeko, gehiengo osoan amets egiten duen alderdi politiko batetik, aipatu esaldiak, gehiengoak botere osoa duen demokraziaren ikuspegi jakobinoa adierazten duela. Jose Maria Aznarrek defendatzen duen konstituziozkotasunak ez du arrisku hori aldentzen. Hala ere, gustuko zaien ala ez, elkar-menpetasunekoa eta Europar Batasunean (EB) helburuaren komunitate baten kultura politiko berri bat garatuz doa, bakoiztasun eta identitaterako asmoak baztertu gabe, nortasuneko abertzaletasunak subjektu eta protagonista izango direla Estatu baterakoi baten aurrean.

Urte berria, biharko eguna gaurkoa baino hobeagoa izan dadin ahal den guztia egiteko nahira irekita dago. Horregatik, lerro hauetan, Algortako Uri Batzarren, EAJ-PNV-ren Batzar Orokorrera bere ebazpen-proposamena aurkeztean egin duen askatasunaren erabilera azpimarratu nahi dut, hurrengo haurdionean:

«Guzti horregatik, beharrezkotzat irizten diogu Bloque Nacionalista Galego, Convergencia Democrática de Catalunya, Unió Democrática de Catalunya eta Euzko Alderdi Jeltzalearen arteko lankidetzaren bidean jarraitzeari, Bartzelonako Adierazpena egitarau-marko orokor bezala garatu eta, aldi berean, Estatuaren

nazioaniztasunaren aitorpena gurekin batera helburutzat duten gainerako talde politikoekin gogoeta eta elkarlana aberastuz doan lankidetzaren konkretua landuz joateko, gure nazioen aniztasuna, ezberdintasuna eta erabakitzearen eremua errespetatzeko europar kultura politiko berria bereganatzetik».

Aipatu lau alderdiek 1998ko uztailaren 16an sinatu eta geroago, *Gasteizko Akordioa* (98-IX-16) eta *Santiago de Compostela-ko Akordioa* (98-X-31) izenekoekin berretsi zen *Bartzelonako Adierazpena* hasi da bere fruituak ematen. Algortako Uri Batzarren borondatea, euren Estatutuen osoko garapenari eragozpenak eta erabakitzearen eremuen aitorpenik eza jasan dituzten beste naziotasunekin bertopatzeko gure desioak berriro berritatzeko bidean doa. 1923ko Triple Alianza edo 1933ko Galeuzkarekin egin zen bezala.

Alabaina, nazio, kultura eta hizkuntza askotako Estatu bat egiteko espainiar Estatua bermoldatzeko egitasmo batean aurrera egin ahal izateko ezinbestekoa da, abertzaleak prozesu eta egitasmo honetan konpromisoa hartuta, alderdi estatalek aurretiaz aintzatetsi eta onar ditzatela gure nazioetako komunitate-erabakiaren eremuak, autodeterminazio eskubidea sartuta, prozesu demokratiko eta bakezale gisa ulerzen delarik.

Galiza, Euskadi eta Catalunya-ren eskubideak Konstituzioa baino

lehenagokoak dira eta euren aintzatespena aurretiazko baldintza da, konstituzionalki, espainiar Estatuaren nazio askotako izaera gauzatzeko. Baina, eskubide kolektiboaren espazio bat, hau da, eremu burujabe bezala garatzeko bertako herritarren borondatea, Estatuako beste nazionalitate eta herrietara aplikagarria izan daitekeela kontsideratzen dugu.

“
Eremu burujabe bezala garatzeko bertako herritarren borondatea, Estatuako beste herrietara aplikagarria izan daiteke

ireki den bake prozesuak ere, aldi politiko berri baten hasiera markatzen dute, zeinetan, demokraziaren sortzaileen pareko erronka bati aurrea eman behar diogula. Baina, bide horretatik jarraitzeko konpromisoa hartu dugunaren irudimen, borondate eta askatasunarekin, nazioarteko eremuan gure nazioen ordezkariaren presentzia indartzera iritsiko gara ondorengo ekimenen bidez: europar hauteskundeetarako hauteskunde legearen eraldaketa; gure nazioen eskumenei buruzko arazoak aztertzen dituzten EB-ko erakunde eta instituzioetan Estatuaren ordezkariaren parte hartzea eta europar instituzioen eraldaketarako Gobernuarteko hurrengo Batzarrean parte hartuko duen ordezkariaren gure presentzia.

JUANTXO URDIROZ

15.000 milioi

Egunera egotea, arestian ez bizitzeari, oso gauza garrantzitsua da kortejatzeko eta aulkiak saltzeko. Nahitaezkoa. Filosofatzeko? Ez dakit. Lerro hauen bidez azaldu nahi dut modernitatearen kontzeptua maldizio bat dela, ez duela, nire ustez, inongo zerikusirik ez filosofiarekin, ez eta modagintzarekin ere, baizik eta kontzeptu ekonomiko hutsa dela.

Hori ikusteko, har ditzagun kobazuloetako irudiak. Gauza zaharkitu bat agertzen da hormetan: mamutak. Ez dakigu mamuten haragia guria ote zenetz, baina seguraski bakan bat harrapatuz gero, familia batek negu gorri osoa eman zezakeen kobazulotik atera gabe. Afera da egun batean akitu zirela mamutak, Lurretik desagertu. Eta ehiztari batek beste bati esango zion: «Modernizatu beharra dago, biharko aurrera *bisontekia* janen dugu». Hurrenkerak ez du amaierarik gaurdaino. Bisontek ere amaitu egin ziren, eta orduan basurdeak oso gauza modernoak ziren, punta-puntakoak. Gaur egun aratxea kili-kolo ibili, eta ostrukategiak ugaltzen ari dira.

Hortaz, 765.urteko baleazalea, esaterako, oso moderno zen, zeren eta ez baitzegoen inongo arriskurik bizimoduaz aldatu behar izateko. 1956.urteko argazki-elaberrigile batek, aldiz, ongitxo zekien sortu berria zen telebista izeneko tramankulu horrek berandu baino lehen ogia kenduko ziola.

Esandakoaren arabera, Guggenheim oso moderno da. Hiria, jende modernoaren bizitoki moderno edertzearekin batean, hiru urtetan berdindu du hasierako hipotekaren zuloa, ez dakit zenbat lanpostu sortu, eta Bilbo hiria James Bonden filmetan agertarazi. Nafarroan, berriz, 15.000 miloi gastatu behar ditugu ubide bat egiten hasteko. Uste duzue James Bonden hurrengo film berrian agertuko dela ubide hori? Edo, beti bezala, Nafarroa ageriko da 007 agentearen filmetan haize zakar eta harro batek hemengo muiño batekin egin zuen lan artistikoari esker?

Bukatzeko, munduko jende moderno guztiak, Titaniozko Txindoki hori ikusteko, bere eguneko beharkizunetan hutsunetxo bat egiten duela jakitean, oso sentsazio modernoak jotzen du honaino.

...kornerra

MIKEL ELORZA

Ezet, esan

■ Bettino Craxiren heriotza dela eta gogorazti digute ustelkeriagatik kondenatu zutela, *mafiarekin* harremana zuten kasuetan. Txistea azkar datorkit: jakina *mafiarekin* lotura zuela ustelkeria kasuetan, nahitaez lehen ministro izanda. Agintean gora igo eta patrikak zabaltzeak lege unibertsala baitirudi, non salbuespenak topatzea loteria irtetea baino zailagoa den. Kohl handiak ateleiho txikienetik ihes egitea beste bat baino ez da, neurriagatik ikusgarria (despedidan jasotako aintza-hitzen neurriagatik, diot). Agintariak, nonbait, ez dute nahikoa, beren zerbitzuen ordainsari, omenaldi, kariño, historia liburuetako *kromo*, hileta arranditsu eta, Unamunori bezala, bizpahiru bustorekin. Joseba Arregik iradokitzen zuen, beste neurri batzuekin batera, boterea garaiz uzten jakin behar dela. Boterea ez hartzen ere bai.

Gudarien etorbidea, z/g 20140 Andoain

zuzendariari@egunkaria.com

943 300 228

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 le-
rro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea
eta NAren zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak
bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

zuzendariari

Euskal selekzioak

Pasa den abenduan futboleko euskal selekzioak Nigeriakoaren kontra Bilbon jokatu zuen partidua ikusteko aukera izan nuen. Gure selekzioak jokatu zuen futbol onaz aparte, afizioaren aldetik zegoen giro ona azpimarratu nahi nuke, bai zelaian bertan zeudenen aldetik, bai kaletik ospatu zutenen aldetik.

Baina ez dut idatzi gutun hau futboleko euskal selekzioaz soilik hitz egiteko, baizik eta kirol mota guztien euskal selekzio ofizialak errebindikatzeko Europa eta mundu mailan. Surfeko euskal selekzioa, adibidez, ofiziala da jadanik Europako txapelketetan eta emaitza paregabeak lortu ditu. Uste dut futbolean, saskibaloian, eskupeletan, eskubaloian eta bes-telako kiroletan ere euskal selekzioek ofizial bihurtu beharko luketela, kirolariek bere herriaren alde jokatzeko aukera izan dezaten. Gainera, nire ustez kirolari euskaldunek maila oso onean utziko lukete Euskal Herria atzerrian.

Amaitzeko, uste dut berezko identitatea duten Euskadi bezalako herriek erabateko autonomia izateko eskubidea dutela, eta era berean, kirol selekzio propioak izateko. **Leire Soreasu Villalabeitia** • MUNGIA (BIZKAIA)

Sakana eta kirol batzordearen oharra

Sakanako Mankomunitateko Kirol batzordearen Zuzendaritza batzordeak, 1999ko azaroaren 24an Lakuntzan eginiko batzarre-

an, honako erabakia hartu zuen: Nafarroako Kirol eta Gazteriaren Institutuak eginiko diru-laguntza murrizketak —1998ko 4.150.702 pezetetatik 1999ko 1.690.200 pezetara— sortutako egoera 2000. urterako konpontzen ez bazen, ondoko adierazpenak jendaurrean jartzea:

1. Gure kexarik sutsuena adieraztea 1999ko ekitaldian 2.460.502 pezeta gutxiago jasoko ditugulako, nahiz eta, aldaketa txiki batzuek salbu, 1999ko kirol egitarauaren jarduerak eta aurrekontua 1998koaren berdinak izan.

2. Sakanako udalek (15) bere kirol-egitaraua eutsi diete eta ahalegin erantsia egin dute bere artean ados jarritz eta Sakanako kirol-egitarauaren finantzaketaren zati bat emanez. Hala ere, Nafarroako Kirol eta Gazteriaren Institutuak elkarlan hori saritu beharrean zigortu egiten du.

3. Kirol mankomunitateak edo beste edozein motatako elkarlan administratiboak sortzea, gure ustez, geroari begirako proposamena da, alegia, batzuek 10 urtez geroztik gauzatzen ari garena.

4. Nafarroako Kirol eta Gazte-

riaren Institutuak, elkarriketa batzuetan, jarraitu beharreko ildo horixe dela jakinarazi digu; errealitatean, ordea, zigortu egiten gaitu, halako moldez zigortu ere, ezen eskualdeko kirol egitura ere kolokan jartzen baitu.

5. Arazoa 2000. urte honetan bertan behin betikoz konpontzeko behar diren urratsak egin ditzaten eskatzen dugu. **Iñaki Gastaminza, Jose Manuel Leitza** • (Sakanako Mankomunitatearen Kirol batzordearen lehendakariordea eta Mankomunitatearen lehendakaria)

Animoak iheslariei

Gutun honen bidez, animoak eman nahi dizkiet etxetik ihes eginda, aberriarekiko konpromisoa mutur-muturreraino eramanda, polizia eta jendarmeen mamu beltza bizkarretik dutela bizi direnei. Beldurraren eta ausardiaren sentimenduetan nahas-mahasean direnei, betiere herriaren alde. Noizbait espetxean bukatuko dutela badakitenei. Noizbait ere Herri hau libre izango dela badakitenei. **Elena Osa** • IRUÑEA

galdeiozu...

Iñaki Gerenabarrena

EUSKO JAURLARITZAKO NEKAZARITZA
ETA ARRANTZA SAILBURUA

Azken urte hauetan baserriko produktuen kalitatearen aldeko apustua egin behar dela esan izan da; baina zer egin du Jaurlaritzak erosleen artean kalitatearen kontzientzia sortzeko?

Andoni Oiarbide [Legorreta]

■ **KONTZIENTZIA** hori sortu nahian, Eusko Jaurlaritzatik zenbait ekintza antolatu dira. Horien artean, eta enpresa pribatuek gure laguntzarekin egindakoak alde batera utzita, hauetxe aipa ditzakegu: kontsumitzaileen elkarteekin, 50 lagunek osaturiko taldeekin, ustiategi desberdinetara egindako bisitak; azoketan presentzia; kontsumitzaileei bideratutako hitzaldiak; zenbait ekitalditan laguntzaile (Ibilaldia...); komunikabideetan sustapen kanpainak produktu ezberdinekin (labelekoekin, Idiazabal, ardoa, txakolinak...).

Urtarrilaren 25etik aurrera
Jean Louis Davant
• IDAZLEA

izango da Galdeiozu ataleko gonbidatua.
Bidali zure galderak ordurako.

• MONTXO •

asteko

Time-Warner eta America On Line enpresen bat-egitea ♦

Kultur industria eta komunikazioen alorreko Time-Warner enpresa taldeak eta America On Line enpresak, Interneterako Sarbide Hornitzaileak —Estatu Batuetakoak biak ala biak—, bat-egite pro-

zesua amaitu zuten aurreko astean. Historian egin den mota honetako operaziorik handiena da. Bi enpresek 44 bilioi pezetako (1,7 bilioi libera) kotizazioa lortu zuten burtsan iragan astean.

Komunikazioa, S.A.

• PATXI AZPILLAGA •

[EHUKO IRAKASLEA]

Nahasi samarrak daude gauzak azken garaiotan komunikazioaren sektorean. Internet eta digitalizazioaren eskutik aldaketa asko ari da gertatzen; izugarrizko abiaduran, gainera. Baina inork ez du erreferentzia argi eta sendorik datorrena aurreikusteko. Aro espekulatibo batean sartu gara, hortaz, non espektatibak, usteak eta itxaropenak egin diren nagusi.

Zirrara sortu duen azken gertaera Time-Warner eta America On Line Estatu Batuetako enpresen arteko bat-egitea izan da. Kultur industria eta komunikazioen sektoreko enpresa-taldea lehena, Interneterako Sarbide Hornitzaile nagusia bigarrena, inoiz ezagutu ez den tamainako enpresa bat eratu dute bien artean, hain zuzen ere, orain-tsu arte bere dimentsio ekonomikoagatik aintzat hartua ere izan ez den eremu batean. Pentsa, Euskadiko Autonomia Erkidegoaren eta Nafarroaren Barne Produktu Gordina baino 6 edo 7 aldiz handiagoa edo Espainiako Estatuaren BPGren erdiaren adinekoa da enpresa berriaren balioa burtsan: 44 bilioi peze-ta.

Egia da komunikazioak eta kulturak aspaldi utzi ziotela soilik garrantzi handiko gertaera sozial edo politiko izateari, negozio arlo esanguratsu ere bihurtze-ko. Egun, ordea, ekonomiak bizi ditu sektore biak, Internet bereziki. Asko aldatu dira diskurtsoak oso denbora

laburrean. Komunikabideak, telekomunikazioak eta Internet, bat-batean, espekulazio ekonomikoaren gune zentral bihurtu dira. Interneten, orain, negozioak egiteko aukerak dira, beste guztiaren gainetik, garrantzia dutenak, interesa pizten duten faktoreak. Nabigatzaileak izan ziren hasieran, atariak edo portalak gero, merkataritza elektronikoa eta *on-line* zerbitzuak orain. Internet gero eta gehiago, gero eta azkarrago, negozio ikuspegitik ari da moldatzen. Non geratuko dira laster Internet hain bereizgarri eta erakargarri egiten duten dohain horiek: doakotasuna, berdintasuna, horizontaltasuna, interaktibitatea? Telebistarekin bat eginda masa hedabide arrunt bihurtzeko arriskua du Internetek, goitik behera hierarkizatu-ta. Publizitate eta zerbitzu komertzialez gainezka, teledenda erraldoi ere bilaka daiteke agian.

Merkatuaren eskua gero eta indartsuago, gero eta zabalago ari baita hedatzen komunikazioan. Liberalizazioa izan da azken urteotako komunikazioekiko kontsigna nagusia bai nazioarteko instituzioetan (OMC, Europako Batasuna,...), baita Estatu mailakoetan ere. Konkurrentzia eta lehiakortasuna hitz magikoak izan dira, ditxosozko Informazioaren Gizartea modurik azkar eta egokienean ekarriko ziguten indar eraginkorrak baitira.

Merkatuaren esku hori ez da, ordea,

ekonomialariek dioten bezala, esku ikustezina; ezta, beste hainbatek uste duen bezala, Santa Teresaren beso ustelezina ere. Ikusgarria da eta izen propioak ditu, interes konkretuak bideratzen ditu. Eta horiek enpresa handienak dira, enpresa handi gutxi batzuenak, hain zuzen ere, inork itzala egin diezaien gustukoa ez dutenak.

Kontzentrazioa industria guztietan ematen den joera da: sektore gehiengan enpresa multzo txiki bat eratu da, merkatuaren gero eta parte handiagoren jabe egin dena. Prozesu hau, ordea, sekulako abiaduran ari da gertatzen komunikazioan. Harrigarria: Estatuak konkurrentziari bidea egin nahi eta merkatuak konkurrentzia murrizten duen kontzentrazioa dakar.

Espektatiba guztiak gainditu ditu, ordea, oraingo bat-egite honek. Are gehiago Interneten eskutik jaio berria baino ez den enpresa (AOL 1985ean sortu zen) izan denean, benetan, urte luzeetan garatzen joan den Time-Warner erraldoi zaharra irentsi duena. Zergatik tamaina honetako bat-egitea? Datorrenari begira jarrita, ziurgabetasuna handia da. Inork ez daki oso ondo nondik nora joko duen komunikazioen sektore honek. Edozein sektoretan, lehiakorra izateko, oso garrantzitsua da enpresentzat faktore estrategiko batzuk menderatzea. Zein dira, ordea, orain, komunikazioan, faktore estrategiko

horiek, arlo honen ustezko garapena kontrolatu eta enpresari espero den hedapenaren aurrean ondo kokatzea ahalbidetuko diona? Bada, badaezpada, denak: edukiak, produkzioa, programazioa, banaketa, sareak, sarbidea, azpiegiturak...; denborak esango du zerk merezi duen eta zerk ez.

Prozesua hasi baino ez da egin, laster antzeko beste bat-egite baztuk ikusiko baititugu. Eta txarrena izango da Europan botere publikoak berak bultzatutako duela prozesu hori. Oso atzean omen gaude hemen EEBBekin alderatuta. Hango enpresei aurre egiteko guk geuk ere antzekoak antolatu beharko genituzkeela esaten zaigu, diru publiko gehiago inbertituz oinegituretan eta enpresa pribatuentzako subentzioetan bai, baina, bereziki, sektorea oraindik gehiago liberalizatuz (hain zuzen ere, fusioak ahalbidetzeko). Pentsamendu bakarra nagusi komunikazioan ere, Bertelsmann-ek, Canal Plus-ek eta Telefonica-k salbatuko gaituzte amerikanoetatik.

▲
Komunikabideak, telekomunikazioak eta Internet espekulazioaren gune zentral bihurtu dira. Interneten, negozioak egiteko aukerak dira garrantzitsu orain.

Ziberazokaz jabetzeko lehia

• ANDONI SAGARNA •

[JALGI INTERNET ZERBITZARIKO KIDEA]

sareak berak, bestelako logistikarik gabe, bana ditzakeen produktu digitalak dira: argitalpenak, albisteak, musika, zinea, softwarea. Badakigu beste era bateko akordioak —ez nahi eta nahi ez bat-egiteak— ikusiko ditugula Internet beste mota bateko produktuen salmenta-kanal gisa heldutasunera iritsi ahala. Ez dakiguna da zein eta nolakoak izango diren datozen aldaketak. Nork daki zein izango den etorkizunean eguneroko erosketak egiteko terminal nagusia? Kablezko telebista ala kablerik gabeko terminala? Ala satelite bidezko telebista erabiltzailearengana banda zabalean iristeko eta telefono-li-

nea arrunta honen eskariak jasotzeko? Nire ustez azpiegituren kontu honek hartuko duen jitea ikusteko dago oraindik.

Hego Euskal Herrian eta Espainian Telefonikak ditu bere alde abantaila guztiak, beste denek lasterketari hutsetik ekin behar izan diotelako berak ez bezala. Adibidez, Espainiako Estatua 43 eskualdetan dauka banatua legeak kablezko zerbitzuak arautzeko eta Telefonica da denetan jarduteko baimena duen konpainia bakarra. Gertatzen da, legez moratoria bat duela bere plana aurrera eramateko, baina aurtengo urtearen bukaeran eskuak libre izango ditu

nahi duena egiteko. Telefono eramangarrietan oraindik ere merkatu-kuotaren erdia baino gehiago du. Satellite bidezko telebistan ekin dio publizitate interaktiboari eta BBVAren zerbitzuak ere eskaintzen ditu bertatik. Bestalde kobrezko sare arruntaren gainean ere banda zabala eskaintzen ari da ADSL teknologiaren bidez, hedapen-plan baten arabera. Donostian, esate baterako aurtan bertan espero da zerbitzu hau irispidean izatea. Ikusten den bezala, konpainia bera azpiegitura-mota desberdinak erabiltzen eta garatzen ari da. Hauek etorkizunean elkarren aurkako lehian ala elkarren osagarri izango diren ez dakigu.

Beste arlo batean, nork daki garbi gaur egun horrenbesteko hedadura lortu duten ordainketa-txartelekin zer gertatuko den? Agian terminal eramangarriek betekodituzte etorkizunean haien egin-kizunak.

Beraz, atera dezakedan ondorioa xumea da: zaude prest segurutzat dituzun ideiak aldatzeko eta ezustekoak parrastan hartzeko. Funtzioa hasi bakarrik egin da.

AZKENALDIAN EAJK, EHK ETA EAK KALERATUTAKO PROPOSAMENAK ELKARREN ARTEAN ALDERATZEN HASI DIRA

Lau alderdi abertzaleek marko berrirako bidea hitzartzeko lana hasi dute

■ Bakoitzaren proposamenak eztabaidatzeko eta adostasuna lortzeko bilgune bat sortu dute EAJk, EHK, EAK eta ABk

■ Iazko urte bukaeratik hona bi bilera egin dituzte, orain arte egindako proposamenak aurkezteko

■ EAJ eta EAren kasuan, Hego eta Ipar Euskal Herriko egituretako kideak ari dira parte hartzen bileretan

Pello Urzelai / Donostia

EGUNGO egitura juridiko-politikoa gainditzeko bidea hitzartzeko lana hasi dute Euzko Alderdi Jeltzalea, Euskal Herriarrok, Eusko Alkartasuna eta Abertzaleen Batasuna alderdiek. Dagoeneko bi bilera egin dituzte lau alderdi abertzaleek, eta biak Ipar Euskal Herrian izan dira, EGUNKARIAk jakin duenez. Egungo esparru juridiko-politikoa gainditzeko helburu harturik, EAJk, EAK eta EHK proposamen bana aurkeztu dute azken bi hilabeteotan. Proposamenak barne egituretan onartu eta gizartearen ezagutaraztearekin batera adostasuna lortzeko lanari ekin diote aipatutako hiru alderdi abertzaleek ABekin batera. Orain arte bi bilera egin arren —lehenen iazko abenduaren 31n— proposamenen alderatze edo eztabaida prozesua hastapenetan dago: txostenak aurkeztu, lan agenda prestatu, batzordeak antolatu...

Eztabaida hasi aurretik proposamen bakoitzak bere bidea egin behar izan du alderdi bakoitzaren barruan. EAJren kasuan, adibidez, bere proposamen zehatza, *Izan, erabakitze*ko izenburuko, joan den asteburuko batzarrean onartu berria da, datozen lau urteetarako txosten politikoa eranskin gisa. EAK V. Kongresuko txosten politikoa, *EAren estrategia* izenburuko atalean, sartu zuen bere proposamena, eta joan den azaroaren 21ean onartu zen. EHK abenduaren 11n aurkeztu zuen berea Batzar Orokorraren aurrean, *Euskal Demokrazia osatzeko oinarriak eta garatzebideak* izenburupean, eta onartua izan zen. Barne prozesu horri aipatutako hiru alderdi abertzaleen zuzendaritzak berriazteko prozesua gehitu behar zaio. EAK azaroaren 21etik zuzendaritza

BOB EDME

EH, AB eta EAJko ordezkariak, Donibane-Garazin egindako bileran.

berria du, EAJk joan den igandean EBBko lehendakaria aukeratu zuen eta hilaren 29an EBB berria aukeratu du, eta HBk otsailaren 19an berrituko du Mahai Nazionala.

ABren esku-hartzea

Abertzaleen Batasunak proposamen zehatzik aurkeztu

ez badu ere, hasieratik ari da parte hartzen eztabaida prozesuan. ABren ikuspuntutik, alderdi abertzaleen mahai gainean dagoen eztabaida zaila da Ipar Euskal Herriko gizartearen azaltzen, baina horrek ez luke geldiarazi beharko prozesuaren erritmoa. Hurrengo urratsak Ipar Euskal Herriko eragileek erabakietan parte hartuta

hitzartzen badira, erritmo ezberdinak onar daitezkeela uste dute ABn. Aipatzekoa da, bestalde, EAJren eta EAren ordezkartzetan Ipar Euskal Herriko egituretako kideak ari direla bileretan parte hartzen.

Alderdi abertzale guztiek diote bide bateratua aurkitu behar dutela. Proposamenean lortu beharreko helbu-

ruei dagokienez adostasun handia dago: egungo esparru juridiko-politikoa zabaldu edo gainditu, Euskal Herriaren aitorpena bermatzeko eta erabaki ahalmena erabiltzeko bidea libre uzteko. Prozeduran eta tresnetan daude ezadostasunak. EAJk egoera berria finkatzen duen proiektu politiko bat burutzea proposatzen du, proiektu horren kudeaketa nagusia Eusko Legebiltzarraren eta Nafarroako Parlamentuaren eskutik aurreikusten du, eta aldaketa erreferendum bidez herriarren oniritzia jasotzea proposatzen du. EHK egitura juridiko-politiko berriaren diseinua egiteko jatorri demokratikoa izango duen *batzar eratzaile* bat osatzea proposatzen du eta, horretarako, Euskal Herri osoan hauteskundeak egitea. EAK negoziatio politikoa bidez autodeterminazio eskubidea erabiltzeko aukera lortzea proposatzen du, eta bide horretatik ezinezkoa gertatzen bada, Gasteizko Parlamentuaren lege baten bidez subiranotasuna aldarrikatzea nazioarteko gatazka instituzionala eraginez.

Mahai gainean jarritako hiru proposamenak ezberdinak dira, hasieratik elkarri egin dizkieten kritikek adierazten dutenez. EAJk eta EAK «errealitatetik kanpo» aritzea egotzi diote EHri, eta hark kritika bera egin die besteei egungo instituzioetatik abiatzea planteatzean dutenean. Horrez gain, EAJk eta EAK prozesua indarkeriarik gabe bideratu beharra dagoela nabarmendu dute (EAren kasuan, Kongresuak onartutako zuzenketa baten bidez), eta EHK Euskal Herriaren osotasuna eta legitimitate demokratikoa gehiago azpimarratu ditu.

Adostasuna bilatzeak, agian, azkenean inorena ez den proposamen bat planteatzea ekar lezake.

Denbora, kontuan hartzeko faktorea

■ HASITAKO lanari epe zehatzik jarri ez badiote ere, zailtasunak zailtasun, lau alderdiek uste dute proposamen bateratua epe laburrean hitzartzea izango litzatekeela hobere-na, denbora pisuzko faktorea izango baita. Hortik aurrera

proposamen bateratua aurrera ateratzeko eta gauzatzeko denbora zehaztu beharko litzateke. Dena dela, bigarrenaldi horri buruz ikusmolde ezberdinak egon arren, behin esparru berrira joateko formula hitzartuta erritmoetan

ados jartzea errazagoa izango dela diote. Orain arte, publikoki, Egibarrek aipatu du epe zehatz bat: EAJren proposamenaren gauzartzea (erreferenduma barne) hiru urteren buruan (Gasteizko Parlamentuaren legegintzaldian) koka-

tu du. Arzalluzek, ordea, plebiszitua urrun ikusten duela esan du. Arnaldo Otegi, berriz, behin baino gehiagotan aipatu du Euskal Herriak ez lukeela galdu behar XXI. mendean sartzean esparrua estreintzeko aukera.

Esparru herriari begira

Egungo esparrua gainditzeko bidea

Hiru proposamen mahai gainean

Egungo esparru juridiko-politikoa gainditzeko hiru proposamen daude mahai gainean: EAren V. Kongresuak onartutako txostenean bildutakoa, EAJren Batzar Orokorrak onartutako *Izan, erabakitze*ko txostena eta EHk aurkeztutako *Euskal Demokrazia osatzeko oinarriak eta garatzebideak* izenburukoa. Hona hemen hiruren sintesia:

XOUSE SIMAL

JOXE LACALLE

CRISTINA ABADIA / EFE

Proiektu politikoa eta erreferenduma

■ helburua

- Euskal Herriaren izatearen onarpena, erabaki ahal izateko (nortasun nazionalaren onarpena)

■ abiapuntuak

- Gernikako Estatutuaren eta Foru Hobekuntzaren marko instituzionala eta eskubide historikoak
- Autogobernu garapen ezberdina
- Nazio kontzientzia ezberdina

■ giltzarriak

- Subiranotasuna
- Lurraldetasuna («guztioak, hiritar eta lurraldeok, Euskal Herriaren subjektu politikoa-ren partaide izateko aukera izango dute»)
- Gizartea

■ oinarriak

- Bakea: «Edozein ekimen politikoren aurretik, edozein aldetako bortizkeria eta bortxa edo mehatxu era guztiak desagertu egin behar dira behin betiko»
- Euskal Herriaren onarpena
- Euskal Herriaren lurralde osotasunaren onarpena
- Tresna demokratikoak erabiltzea
- Atxikipen askea

■ prozedura

- Eztabaida politiko eta soziala abiatzea, foro bat edobatzuk osatuz (gizartearen parte-hartzea bermatuta)
- Euskal Herriaren onarpena biltzen duen proiektu politikoa zehaztea eta idaztea, Eusko eta Nafar legebiltzarren gidaritzapean (proiektuaren gutxieneko edukiak: Euskal Herriaren barne eta kanpo harremanen sistema artikulatua eta autogobernu politikoa-ren eduki materiala)
- Egungo marko juridikoen erreforma
- Emaitza berresteko erreferenduma

Hauteskundeak eta Batzar Eraikitzailea

■ helburua

- Euskal Herriaren hitza adierazi eta eraginkor bilaka dezakeen eredu instituzional subirano nazionala sortzea

■ abiapuntuak

- Egungo markoaren agorpena eta berriaren premia
- Estatutik gabeko nazioen ernaltzea
- Europako berreraikuntza

■ gakoa

- Euskal Herria subjektu politiko gisa egitura-tzea

■ oinarriak

- Lurraldetasunaren printzipio demokratikoa
- Euskal herriar guztien parte-hartzea
- Eragile sozial, sindikal zein politiko guztien parte-hartzea

■ prozedura

- Hauteskundeak egita Euskal Herri osoan Batzar Eratzailea osatzeko: «Hauteskundeak egitea iruditzen zaigu mekanismorik egokiena, herri honen prozesu eratzailea gidatu behar duen instituzioak zilegitasun demokratikoaren maila gorena behar duelako» (Euskal Herrian bizi eta lan egiten duten guztiek dute eskubidea hauteskundeotan parte hartzeko)
- Batzar Eratzailea osatu «euskal gizarteari proposatuko zaion marko politiko-jurudikoa-ren eskaintza gauzatzeko» eta Euskal Herriaren ordezkaritza ofiziala gauzatzeko
- Esparru politikoaren eskaintzak honako ezaugarri hauek eduki beharko lituzke: Euskal Herriak dituen botere mailak, Euskal Herriak beste herriekiko eta bereziki Espainia eta Frantziarekiko harremanen konfigurazioa eta Euskal Herriko barne antolakuntza eta eredu instituzionalerako egiten duen proposamen zehatza

Subiranotasunaren aldarrikapena, legez

■ helburua

- Egungo erregimen estatutarioa gainditu eta autodeterminazio eskubidea gauzatzeko: «XIX. mendea Foruen baliogatzearena izan bazen eta XX. mendea autonomismoarena izan bada, XXI. mendeak autodeterminazioarena izan behar du, subiranotasuna eta independentzia lortzeko».

■ oinarriak

- Indarkeriarik eza: «Bide honetako edozein aurrerapausok indarkeriarik ezak eta alderdi guztien aldetik mota guztietako indarkeriaren gaitzespenak lagunduta etorri behar du»
- Herri borondaterarekiko begirunea
- Gardentasuna
- Protagonismo instituzionala
- Ahalik eta integrazio handiena, eta haus-tura sozialik eza

■ giltzarria

- Autodeterminazio eskubidea

■ prozedura (bide bat baino gehiago)

- Egungo ordenamendu juridikoan sakontzea, Gernikako Estatutuaren eta Espainiako Konstituzioaren Xedapen Gehigarrien bidez eskubideen lorpen faktikoa eskuratzeko
- Negoiazio politikoa eta Espainiako Konstituzioaren zeharkako erreforma («autodeterminazio eskubidearen onarpen zehatza izan gabe bere erabailpena ahalbidetuko luke»)
- Autodeterminazio eskubidea onartzea (Espainiako herriaren erreferenduma eskatuko luke)
- Euskal Legearen bidez Subiranotasuna aldarrikatzea, Nazio Batuen Erakundeko Eskubide Zibil eta Politikoei buruzko Itunen eta Batzar Orokorraren Adierazpenen babesean (bide hau erabiliko litzateke beste bideetatik negoziazio politikoa agortutzat ematen denean)

Ibarretxek proposatutako foroan ez dutela parte hartuko diote Mayorrek eta Sanzek

Barne ministroarentzat, «horren xedea autodeterminazioa epeka negoziatzea da»

Joseba Arruti / Bilbo

Eusko Jaurlaritzako lehendakari Juan Jose Ibarretxek alderdi politiko guztiekin osatu gura duen foroaren aurka azaldu zen atzo Jaime Mayor Oreja Espainiako Barne ministroa, «horren xedea autodeterminazioa epeka negoziatzea delako». Nafarroako presidente Miguel Sanzek ere baketzea ez dela «mahai edo elkarriketa foroen kontua» esan zuen.

«IBARRETXE lehendakariak proposatzen duen alderdien arteko elkarriketa foroaren helburua autodeterminazioa epeka negoziatzea besterik ez da», adierazi zuen atzo Jaime Mayor Oreja ministro eta Bizkaiko PPK martxoaren 12ko hauteskundeetan Kongresurako aurkeztuko duen zerrendako buruak. «Guk ez dugu horrelako batean parte hartuko, baina horrek ez du esan nahi elkarriketaren aurka gaudenik, Konstituzioaren eta Gernikako Estatutuaren barruan dauden erakunde guztietan berba egiteko prest gaudelako».

«Nik elkarriketan sinesten dut, baina erakunde horien barruan», adierazi zuen Mayor Orejak. Haren aburuz, «lehendakariak osatu gura duen foro horretan guk parte hartzea ez litzateke demokratikoa izango, euskal

XOUSE SIMAL

Carlos Iturgaitz, Jaime Mayor Oreja eta Leopoldo Barreda, atzo, Bilbon, PPrekin ekitaldi batean.

gizarteak eta PPK ordezkatzten dituen euskal herritarrek ez digutelako eskatzen autodeterminazioa negoziatzeko, bizikidetzarako egun ditugun tresnen alde egiteko-baizik».

Mayor Orejaren iritzirako, «Espainian izan genuen trantsizio bat abertzaletasun moderatuaren eskaerei erantzuteko, eta orain bigarren bat egitea eskatzen zaigu abertzaletasun erradikalaren eskakizunak aintzat hartzeko. Herri serio batek ezin ditu bi trantsizio egin». PPKo zerrendaburuaren berbetan, «Euskal Herria ez da maila

juridiko-politikoan sekula existitu Estatutua indarrean jarri zen arte, eta guk ez dugu herri hau eraiki duen tresna baliagarri hori inolaz ere suntsituko».

Sanz ere, elkarriketa foroaren aurka

Miguel Sanz Nafarroako presidentea Ibarretxe lehendakariak proposatutako foroaren aurka azaldu zen atzo. Haren usterako, «baketzea ez da mahaien edo elkarriketarako foroen kontua; eta elkarriketa erakundeak baliatuta bideratu behar da, bide

demokratiko iraunkorrak baliatuta, alegia».

Sanzek esan zuenez, «gure komunitatean Elkarkidetzarako eta Nazioarteko Elkartasunerako Batzordea jarri zen abian, eta bertan Parlamentuan ordezkariak daukaten alderdi politiko guztiak daude». Europa Press agentziari esan zionez, «benetako elkarrikidetzak lortzeko eta askatasuna bermatzeko garrantzitsuena indarkeria baliatzen dutenen borondatea erdiezte da, behingoan horri utz diezaioten. Hori da garrantzitsuena, eta ez foroak edo mahaiak».

Arzalluzek dio Mayor «gerrara» datorrela

■ Inigo Bilbao / Bilbo

Mayor Oreja Espainiako Barne ministroa Euskal Herrira «gerra» egitera etorri dela uste du Xabier Arzalluzek. «Gu hemen izango gaitu zain, irmotasunez eta alaitsu», esan zuen buru jeltokideak.

Ibarretxe lehendakariak talde politikoekin batzeko egindako deia errefusatu Mayor Orejak egindako adierazpenak aditu ondoren, Arzalluzek gogor erantzun zion ministroari: «Orain ez zaio komeni adiskidetze keinurik egitea eta gure kontra ari da; haren estrategia abertzaletasunari buru egitea da, gu indarkeriarekin lotu nahi izatea», gehitu zuen.

Arnar presidentearentzat ere izan zuen hitzik. «Berak arazorik ez duela dio Aznarrek; neu naiz, hortaz, arazoa? Ez, noski. Arazoa ez da harena edo neurea, arazoa da zelan eusten diogun garrantzi handiko hainbat auziri», adierazi zuen.

Seguru da Arzalluz aukera izan duenean «Gobernuak maila erakutsi izan balu, orain ez ginatekeela egongo ETaren ekintza baten beldur. Gakoa, beraz, ez da pertsonala, jorratzen den, edo ez den, bide politikoa baizik», gaineratu zuen.

«Ez da batere azkarra gero bidailagun izan beharko dituzunen kontra kanpaina egitea. Aznarek ez du nahi izango, bada, IUko jendearekin gobernua osatu, ezta?», amaitu zuen buru jeltokideak.

Arzalluz, Madrazo eta Mosquerarekin bilduz hasi ditu Ibarretxek elkarriketak

Erredakzioa / Gasteiz

ALDERDI politiko guztiekin elkarriketa mahai bat osatzeko xedearekin atzo hasi zituen harremanak Juan Jose Ibarretxe lehendakariak. EAJko Xabier Arzalluz, EB-IUko Javier Madrazo eta UAKo Pablo Mosquera hartu zituen atzo Lehendakartzan, eta hurrengo egunetan deituko ditu beste buruzagiak: PPKo Carlos Iturgaitz, EHko Arnaldo Otegi, PSE-EEko Nicolas Redondo Terreros eta EAKo Begoña Errazti.

Elkarriketa horiek gatazka politikoari konponbidea

emateko, edo gutxienez ildoak zehazteko, balio beharko luketela esan zuen goizean Ibarretxek Radio Euskadin eginiko elkarriketa batean. Ibarretxek, gainera, uste du Kontzertu Ekonomikoaren inguruko negoziazioak bidea erakusten duela. «Lehenago edo geroago, alderdi guztiak bilduko dituen foroa izango dugu. Izan ere, fiskal arloan gauzak konpontzeko gai izan bagara, zergatik ez beste esparruetan. Kasu guztietan tresna bera dugu: elkarriketa».

Ibarretxek itunen balioa azpimarratu zuen. «Euskal

proiektuaren bihotza dira», esan zuen. «Ezin dugu herri bat Espainiaren edo Frantziaren aurka eraiki. Guretzat eraiki nahi dugu, eta horretarako ezinbestekoa da besteekin hitzarmenak egitea. Guztia adostu behar dugu, dela politika fiskala dela gure izaera politikoa edo gure arteko harremanak, guztia», adierazi zuen.

Hitz egiteko beldurrik ez dela izan behar nabarmendu zuen lehendakariak. Zehaztu zuen, gainera, hitz egiteak ez duela esan nahi bestearen ideiak onartzea, «errespeta-tzea» baizik.

Kontzertuaren ituna eredutzat jartzea kritikatu du EHk

Erredakzioa / Donostia

EUSKAL HERRITARROK-EK uste du Jaurlaritzak eta Madrilgo Gobernuak Kontzertu Ekonomikoaren gainean lortu duten akordioak ez duela balio eredu gisa gatazka politikoa konpontzeko. «Itun fiskala Madriletikoa menpeko jarrera baten ondorio baino ez da. Ehun produktiboa garatzeko tresnak, izan ere, Madril en esku uzten dira. Beste behin ere, giltza Madril dago», jakinarazi du koalizio abertzaleak.

Josu Jon Imaz Jaurlaritzako eledunak, aldiz, bi

Administrazioek erdietsi duten ituna eredutzat aurkeztu du gatazka politikoa konpontzeko.

EHk, aldiz, uste du ereduak beste nonbait aurkitu behar dituela Jaurlaritzako kideak. «Imazek bakegintzarako ereduak aurkitu nahi baditu, hortxe ditu herri honek gehiago erabatekoz aldarrikatu eta gorai-patu dituen moldeak eta ildoak, Euskal Herriaren hitzaren eta erabakiaren errespetua eskatzen duena. Bestetik, eta hari erabat lotuta, euskal presoen eskubideen defentsa».

Bizkaian jarraitu irizpideekin Gipuzkoan ere aurrekontuetan akordioa lortu ahal dela dio EHk

Hainbat neurri sozialen artean, kotizatu ez dutenen pentsioei buruzkoa dago

Joseba Arruti / Bilbo

EHk «urrats garrantzitsutzat» jo zuen atzo Bizkaiko aurrekontuen inguruan EAJ eta EArekin lortu duen akordioa. Karmelo Landaren arabera, «aurrekontu proiektuan sartutako aldaketek Euskal Herriaren eraikuntza nazionalen eta sozialean aurrera egiten lagunduko dute». EA ere pozik azaldu zen akordioarekin.

«NAHIZ ETA aurrekontu hau ez den inondik inora guk egingo genukeena, egin ditugun aldaketei esker bizkaitarrentzat onura garrantzitsuak lortu dira». Horixe adierazi zuten atzo Karmelo Landak eta Maite Barreñak. Barreñak nabarmendu zuenez, hainbat neurri sozial hitzartu dute. Adibidez, 1.450 milioi pezetako partida gehigarri bat onartu da pentsio ez-kontributiboak jasotzen dituztenentzako; hala, horiek batez beste 37.000 pezetako diru sarrera izatetik 48.000 pezeta jasotzera pasatuko dira, hamalau saritan.

Gainera, adinekoak, etxe-ko asistentzia, gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna eta enplegua eta sustapen ekonomikoa laguntzeko diru kopuru gehiago hitzartu da.

Barreñak eraikuntza nazionalari begira egindako akordioak ere azpimarratu zituen. «Euskararen sustapenerako hasieran onartutako 500 milioiak bikoiztu egingo dira, eta Udalbiltzak 93 milioi jasoko ditu, Eudelek beste».

Azkenik, hiru alderdien akordioak beste konpromiso batzuk ere biltzen ditu, besteak beste, euskal selekzioen aldeko ESAIT plataformari laguntzeko, Durango-Beasain errepidearen egoera hobetzeko edo tratatu txarrak jasaten dituzten emakumeen alde agertzeko.

Karmelo Landak akordioa ona izan dela esan zuen eta, horren ildotik, «hausnarketa egiteko» eskatu zien EAJri eta EAri. «Honelakoek argi uzten dute Euskal Herrian badirela akordioak lortzeko gaitasuna duten alderdiak

Karmelo Landak eta Maite Barreñak akordioaren berri eman zuten.

eta ez dela beharrezkoa Madrilén menpe egotea». Landak nabarmendu zuen Gipuzkoako EHk bertako aurrekontuen inguruan adostasuna lortzeko Bizkaikoaren irizpide berak dituela eta, ondorioz, «EAJ eta EA hemen lortutako akordioarekin koherenteak badira, Gipuzkoan ere antzeko urratsak egitea posible izango da».

EA, «gustura»

Bizkaiko EAko presidente

Juan Carlos Goienetxeak atzo zera adierazi zuen: «EHrekin lortu dugun akordioak agerian utzi du alde ezberdinek negoziatzeko izan duten gaitasuna».

Aurrekontuen inguruko adostasuna dela, Eusko Alkartasuna «gustura eta pozik» dagoela nabarmendu ostean, Juan Carlos Goienetxeak eskatu zuen Euskal Autonomia Elkarteko beste lurraldeetara ere zabaltzeko errenta txikienak dituzten pentsiodunen diru sarrerak handitzeko erdietsitako akordioa.

EAJ: «Komunitate historikoen afera konpontzeke dago»

■ Madrilén ez direla Nafarroaren interesak defenditzen dio Margarita Uriak

Irene Arrizurieta / Iruñea

EAJ-K lau urteotan Madrilén egindako lanaren gogoeta egin zuen atzo Iruñean Margarita Uria diputatuak. Haren esanetan, Konstituzioaren arabera bigarren mailakoak diren elkarleen estatutuak zehaztu dira, baina autonomia historikoekin zer eginen den ez da oraindik esan. «Gaia ez da eztabaibatatu, eta hurrengo lau urteetarako utzi da. Aurreko gobernuarekin gertatu den bezala, oraingoari ere beldur ematen dio aferari ekitea», azpimarratu zuen.

Era berean, Madrilén Nafarroako interesen defentsarik ez duela «sumatzen» gaineratu zuen. EAJko kidearen ustez, «PPn eta PSOEn urtzen delako UPNren eta Nafarroako sozialisten lana». Adibide bezala, esan zuen PPk borondate falta izugarria duela Foruzaingoa polizia osatua izan dadin eta eskumen gehiago eduki ditzan.

Javier Ansuategi Gobernuaren ordezkariaren lana eta presio politziala ere kritikatu zituen.

Euskal presoak

Sakabanaketak «bere krudelkeria osoarekin» jarraitzen duela diote Senideek

Iruñean bihar egingo den manifestazioan eta 27ko greban parte hartzera deitu dute

Joseba Arruti / Bilbo

Senideak elkarteak iaz euskal preso politikoek eta haien senideek jasandako egoeraren balantzea egin zuen atzo, «eta guretzat sufrimenduzko urtea izan» zela nabarmendu zuten. Tomas Karrera Senideetako koordinatzailearen esanetan, «sakabanaketa bere krudelkeria guztia-ekin mantendu zen iaz».

«BATZURENTZAT 1999a bake urtea izan bada ere, euskal preso politikoen senideontzat sufrimenduz betetakoa izan da». Horrela mintzatu zen atzo Senideetako koordinatzaile Tomas Karrera iazko balantzea egiterakoan. Hark azaldu zuenez, «egoera hori gorabehera, presoek sakabanaketarekin amaitzeko ate guztiak jo eta konpromisoa eta elkarriketa bilatu ditugu». Hala ere, «zoritxarrez iaz aukera bat galdu zen, eta horren arrazoi nabariena sakabanaketa bere krudelkeria guztia-ekin mantentzeko Madrilan eta Parisen jarrera inmobilitista izanik».

Horrez gain, kartzeletan presoek jasandako jipoiketak, errefuxiatuen entregak eta Jose Luis Gueresta hilda agertu izana aipatu zituen Senideetako arduradunak egoeraren larritasunaz ohar-tarazteko. Haren usterako,

Senideetako ordezkariak iazko balantzea egin zuten atzoko agerraldian.

«bi irtenbide daude: bata gobernuak bultzatzen duten jokatibide errepresiboa da eta bestea euskal gizartearen gehiengoak aukeratutako irtenbide politikoa eta demokratikoa». Hala ere, «tamalez, azken hau sakabanaketarekin, torturarekin eta entregekin amaitzeko nahikoa izan ez» dela nabarmendu zuen Karrerak. «Bide demokratiko guztiak baliatu ditugun arren, ezin izan dugu urrats garrantzitsurik egin», gehitu zuen Tomas Karrerak.

Sakabanaketarekin amaitzea «preso politikoen senideen eta euskal gizartearen helburu nagusia delako, konpromisoa handitu beharra» aipatu zuen. Bide horretan, bihar Iruñean egingo den manifestazioa eta hilaren 27ko greba orokorra «aukera paregabeak eta urrats eraginkorrak» direla esan zuen.

Tomas Karrera, Nafarroako Senideetako koordinatzaile Esther Lakastarekin eta Iñaki Reta Bizkaikoarekin

azaldu zen prentsaurrean 1999an *Kartzeletan eta kalean izandako gertaeren bilduma* aurkezteko. Haiek ezagutaraziko datuetan nabarmentzen denez, urtean zehar 19 preso jipoitu zituzten espetxeetan, hamar entregatu zizkion Frantziak Espainiako poliziari eta hiru estraditatu zituzten. Horrez gain, presoek senideek kartzelara egingandako bidaietan 19 auto istripu izan zituzten, eta horietako batean pertsona bat hil zen.

San Epifanio presoak Bilbon epaitu ondoren, Huelvara ez itzultzeko eskatu dute

■ «Ondasunen

altxaketa» leporatuta, fiskalaren hiru urteko eskaera onartu zuen

J. Arruti / Bilbo

PIPE SAN EPIFANIO euskal presoak Bizkaiko Entzutegi Probintzian epaitu zuten atzo goizean «ondasunen altxaketa» delitu bat leporatuta. San Epifaniok gertaera horiengatik fiskalak berarentzat eskatutako hiru urteko kartzela zigorra eta 200.000 pezetako isunarekin ados zegoela adierazi zuen. Horren ostean, epaimahai-ko hiru kideek epaia ebatziko dute. Fiskalak azaldu zuenez, akusatuak auto bat saldu zuen nahiz eta Entzutegi Nazionalak haren ondasun guztien enbargoa agindu.

Epaiketa hasi aurretik, akusatuaren abokatu Jone Goirizelaiak «Euskal Herriaren ahotsa entzun eta presoak Euskal herri-ratzeko» eskatu zuen, eta San Epifanio Huelvara ez eramateko. Goirizelaiaren esanetan, Euskal Herri-kanpoko kartzela batean egon izanak «defentsa juridiko egokia» izatea eragotzi dio San Epifaniori.

Camino Mendiluze EHko Altsasuko alkatearen aurkako pintadak azaldu dira herrian

Irene Arrizurieta / Altsasu

CAMINO MENDILUZE Altsasuko EHko alkatearen aurkako pintadak agertu dira herriko Dantzaleku dermioan. Aipatu tokian dagoen futbol zelaiaren paretan *Mendiluze* dioen pintada ageri da erdian diana bat duela. Horretaz gain, dermio berean kokatzen diren Iñigo Aritzle ikastolatik gertu, igerilekuan, institutuan eta inguruko bordetan 9 mm-ko foguezko balak agertu dira.

Altsasuko alkatearen esanetan, «balen jabeak uniformedunak dira. Jendeak salatu ez arren, ikusi dituelako». Mendiluzeren irudiko «istiluak sorrarazteko eta EHk Sakanan lortu arrakastagatik dabilta eskualdeko herrietan probokatzen».

puntuz-puntu

«Sufrimenduzko urte baten balantzea»

■ Senideak elkarteak euskal preso politikoek eta haien senideek 1999an zehar jasandakoen balantzea egin zuen atzokoan. Hauek dira haiek landutako txostenean azaltzen direnetako batzuk:

Hemeretzi presoren jipoiketak: Presoak Frantzia eta Espainiako espetxeetan jipoitu dituzte, edo trasladorako furgoietan. Eraso on artean, «martxoan Mikel Ganuzari besoa bere lekutik atera zioten eta urrian Iñaki Herranek gendarmeen eskutik eraso sexual bortitza jasan zuen».

Baldintza gogorak: Txostenean aipatzen denez, Frantziako espetxe guztietan «isolamendua, osasun arreta eza, erregimen erabat militarra eta bizi baldintza ezin gogorra» dira nagusi. Horrez gain, Espainiako 15 espetxetan «isolamendu kasu larriak eman dira urtean zehar; eta osasun asistentzia desegokia, higiene eza eta bizi baldintzen duintasun falta Huelva II, Algeciras eta Malagan nabarmendu dira».

Mediku asistentzia falta: Senideek Esteban Esteban Nie-

toren kasua aipatu zuten bereziki. «Hamabi urtetan zehar jipoitua, iraindua, isolatua eta mesprezatua izan ostean, kartzela politika kriminalaren erruz hil zen». Nietori pankreatitisa eta hepatitis C diagnostikatu zioten 1996an eta hiru urtetan ez zioten inolako frogarik egin. Azkenean, azterketa egin ziotenerako minbizia zeukan, fase terminalean. Hala ere, hilabete gehiago izan zuten kartzelan eta Fungairiño fiskalak haren askatasuna errekurritu zuen.

Entregak eta estradizioak: Frantziako gobernuak 10 preso jarri zituen Espainiako poliziaren esku eta beste hiru estraditatu egin zituzten.

Istripuak: Euskal preso politikoen senitartekoei 19 auto istripu izan zituzten iaz. Batean, apirilaren 3an, Mari Karmen Salbide senidea hil zen. Felix Bikuña errefuxiatua ere auto istripuz hil zen, eta Emilio Martinez de Marigorta deportatuaren senideak hegazkin istripuan zendu ziren.

Gose greba: Euskal preso politikoek gose greba mugagaberi ekin diote euren eskubideak aldarrikatzeko.

Espetxeetako egoera

Kartzeletako bizi-baldintzak salatu dituzte Frantziako preso ohi ezagunek

Elisabeth Guigouri idatzi diote lehenbailehen neurriak har ditzan galdeginez

Hur Gorostiaga / Baiona

Veronique Vasseur La Sante Parisko presondegiko sendagileburuak presondegiko bizi-baldintza krudelez argitaratu liburuak ustegabeko erreakzio ugariak sortu ditu Frantzian. Atzo, presondegian egon diren pertsonaia publiko ezagunek salaketa zorrotza egin zuten bizi-baldintzei buruz.

BERNARD BONNET Kortsikako prefet ohia, Jose Bove Confederation Paysanne laborari sindikatuko burua edo Loich Floch-Prigent ELF-Aquitaineko buru ohia bezala, Frantziako plaza publikoan ezagunak diren 28 preso ohi bat egin dute Veronique Vasseur sendagileak presondegien egoerari buruz egindako salaketarekin, eta Elisabeth Guigou Justizia Ministroari idatzi diote lehenbailehen neurriak har ditzan. Umiliatzeak, familiei eragiten zaizkien trabak, higiene falta, eta bortizkeria salatzan dituzte besteak beste.

1997 urtetik preso ohi ezagunen talde bat osatu da diputatu eta arduradun politi-

Jose Bove nekazarien buruzagi sindikala da salaketa egin dutenetako bat.

koengana jo eta presondegi baldintzen salatzeke. Miallet taldea deitu dute, orain dela hiru urte presondegian bere buruaz beste egin zuen ETAko laguntzaile izateaz akusaturik zegoen poliziaren omentez.

Nouvel Observateur asteakariak pertsonaia ezagun horietariko batzuen lekukotasu-

nak bildu zituen atzo, eta guztiek presondegietakoz bizi baldintza gogorrak salatzen dituzte. Didier Sicard Parisko Cochin erietxeke zuzendari eta La Sante mediku segipenaren arduradunetarikoa batetik ere baieztatu egin ditu

Vasseurek errandakoak. He-dabideek ere salatu dute La Santeke zuzendaritzak egina-razien «bisita zuzendu eta mugatua».

OIP Presondegietakoz Nazioarteko Behatokiak Patrick Marest frantziar ordezkariak bere poza agertu zuen halako pertsonaiek beren salaketa agertu dutelako. «Halako jendeek protesta egiteak gure lanean hamar urte irabazaraziko dizkigu» adierazi zuen. «Guigouk, boterera heldu denetik, hainbat adierazpen eta hitz-emate egin ditu presondegietakoz egoera aldatuko zela, baina ez da deus aldatu. La Sante, Fresnes, Baumette edo Lyon bezalako presondegiak ez daitezke jada konpondu, sinpleki desegin behar dira» gehitu zuen. Gisa berean «presondegietakoz zaindarien jarrera zaintzeko egitura independentea» galdegin du OIPk, baina Jospinek hala hitzeman bazuen ere, Guigouren ezetza jaso dute.

Bizkitartean, Justizia Ministerioak ikerketa bat galdegin du Frantziako presondegien egoerari buruz.

Torturarekin amaitzeko, presoak herriratzeko eta biktimak laguntzeko konpromisoa eskatu die alderdiei Alk

Erredakzioa / Donostia
AMNISTY INTERNATIONAL-ek (AI) dokumentu bat bidali die Espainiako alderdi politikoei giza eskubideen aldeko barne zein kanpo politika baten aldeko konpromisoa har dezaten. Esteban Beltran Espainiako Alko taldearen zuzendariak atzo ezaguturazi zituen dokumentu horretan jasotzen diren proposamenak, eta horien artean daude, besteak beste, tortura eta tratu txarrekin amaitzeko neurriak, giza eskubideen kontrako delituak jaso dituztenentzako laguntzak edota preso guztiak bere bizilekuetara hurbiltzeko konpromisoa.

Ido horretan, nabarmentzekoa da Esteban Beltranek atxilotuen inkomunikazio egoerak onartzen dituzten legeak ezabatzeke konpromisoa eskatu ziela alderdiei, lege berezi horiek tortura ahalbidetzen dutela «argi» ikusten baitu.

agiriaren puntuak

«Presondegia, krimenaren eskola»

Elizabeth Guigouri zuzendurik, gaur egun presondegietakoz bizi-baldintzak azaldu eta konponbide neurriak galdegin dituzte salaketa agiriaren izenpetzaileek:

Umiliazioa • Gaur egun prebentziozko presondegi sistema nahitarat dago preso eta beren familiak umiliatzeko, aitzinetik erabakitako zigorren bidez. Presoen senideei une oro ezartzen zaizkie onartezinak diren oztopoak.

Demokraziari desohore • Egun 55.000 preso daude Frantzian, 27.000 auzipetu gabe. Urtero 2.000 baino gehiago dira errugabetzat joak. Urtero 120 presok bere buruaz beste egiten dute. Presondegiratze baldintzak demokrazia handiarendako desohoragarri dira.

Duintasunaren kontrakoa • Duintasunaren kontrako erasoa etengabea da. Gorputz miaketak (uzki ukitzeak ere bai) geroz eta gehiago dira eta ez dute justifikazio logikorik. Komunek ez dute gutieneko baldintzarik betetzen, ez eta gutieneko intimitaterik babesten ere.

Bortizkeria • Presoen tokiz aldatzean geroz eta gehiago erabiltzen dira zango eta besoen kateatzeak. Preso batek zangoak kateatuak zituela erditzea gertatu izan da. Presondegiak preso oro bortizkeriaren aitzinean ezartzen du, mehatxu, irain eta bortxaketa arriskuan.

Osasuna • Osasun arazoak izanez gero, presoak ez du beharrezko zainketarako aukerarik. Larrialdietan, ez dezake gaueko zaindariaren laguntzarik ukan, ez baitu ziega irekitzeko beharrezko gakorik.

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

LURRALDE ANTOLAMENDU,
ETXEBIZITZA ETA
INGURUGIRO SAILA

DEPARTAMENTO DE ORDENACIÓN
DEL TERRITORIO, VIVIENDA
Y MEDIO AMBIENTE

AGINDUA, 1999KO URTARRILAREN 12KOA, LURRALDE ANTOLAMENDU, ETXEBIZITZA
ETA INGURUGIRO SAILBURUARENA, «ERTZAINZAREN ESKUALDEETAKO ZERBITZUAK,
ERANDIOKO LA CAMPAN» PROIEKTUA GAUZATZEKO DESJABETU BEHAR DIREN ONDASUN
ETA ESKUBIDEEN ZERRENDA JENDAURREAN JARTZEA ETA DESJABETZARAKO
ESPEDIENTEARI HASIERA EMATEA EBAZTEKO

Gaurko egunez, Sail honek ondoan argitaratzen den Agindua eman du:

"Erandioko Arau Subsidiarioak" deritzon espedientea behin betiko onartzea erabaki zuen Bizkaiko Foru Aldundiko Hirigintza Foru Diputatuak, 1990eko ekainaren 13ko Foru Aginduaren bidez.

Sail honen 1999ko uztailaren 9ko Aginduz, "Ertzaintzaren Eskualdeetako Zerbitzuak, Erandioko La Campan" delako proiektua burutzeko hartu beharreko ondasun eta eskubideen nahitaezko desjabetzari eman zitzaion hasiera.

Jendaurrean jarri ondoren, arauzko izapidea baita, Jaurilaritzaren Kontseiluak ondasun eta eskubideak lehenbailehen hartu beharrekoak direla deklaratu zuen 1994ko otsailaren 2ko Dekretuaren bidez, Nahitaezko Desjabetzari buruzko 1954ko abenduaren 16ko Legearen 52. atalean xedatutakoaren arabera.

Ondorio horretarako, honekin batera doan zerrendan agertzen diren ondasun eta eskubideen titularrei dei egiten zaie, aipatutako egun eta orduan, eta Erandioko Udalean bertaratu ondoren, ondasun eta eskubideak hartu aurreko aktak egiteari ekin dakion, eta, hala badagokio, lurrak formalki hartzeari ere bai. Doakienek hala eskatuta, beharrezko bada lurrera bertara ere joan daitezke.

Eraginduen euraik zein bere izenean iharduteko behar bezala baimendutako beste ordezkari bana bertaratu beharko dira egintza horretara. Azken honek bere titulartasuna egiaztatzen duten agiriak (notario-ekriturak, eskritura pribatuak, Jabego Erregistroaren egiaztapenak edo informazio-oharrak, etab.) aurkeztu beharko ditu, bai eta bere eskubideak egiaztatzen dituzten beste edozein agiri ere. Bidezko baderitzo eta bere kontura, bere peritoak eta notario bat ere eraman ahal izango dituzte berarekin batera.

Halaber, eta Nahitaezko Desjabetzari buruzko Legearen Arautegiaren 56.2 atalean xedatutakoaren arabera, doakienek eta aipatutako zerrendan agertu ez diren gauzekiko edo ekonomia eskubideen titularrak diren pertsonak, Aurreko Aktak egiteko adierazitako egunerarte, bidezko deritzen arrazoibide-idazkiak aurkeztu ahal izango dituzte, Eusko Jaurilaritzako Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurugiro Saileko Bizkaiko Lurralde Ordezkaritzaren bulegoetan (Gran Via, 85-7. Bilbo), hartu beharreko ondasun eta eskubideen zerrenda egitean egin ahal izan diren akatsak konpontzekotan soilik.

Gasteiz, 2000ko urtarrilaren 12a.

EGITASMOA: «ERTZAINZAREN ESKUALDEETAKO ZERBITZUAK, ERANDIOKO LA CAMPAN»

BAIMENDUAREN IZENA ETA HELBIDEA	DESJABETZA	JABEGO ERROLDAKO ZEHAZTASUNAK			AKTAK EGITEAK 2000. URTEA		
	LURZATIAREN zk.	LUZUZABALA m²	LUR EREMUA	LURZATIA	HILABETEA	EGUNA	ORDUA
ANICETO SAN NICOLÁS Jn. José Luis San Nicolás: Jakin Erandioko, 8 - 1º Erandio-Goikoa ERANDIO (Bizkaia) José María Huerga: Jakin Ercilla, 18 1º izda/ezk. BILBAO	12	8.285 m²	7	259 B	Otsaila	22	12.30

'Lasa-Zabala auzia'

Juan Maria Jauregi lekukoaren deklarazioa

Galindo ikerketa desbideratu nahian aritu zela adierazi du Juan Maria Jauregik

Egileak OASeko kideak izan zirela esan zion 1995ean gobernadore zibil ohiari

Eider Goenaga / Madril
Berriemaile berezia

Juan Maria Jauregi Gipuzkoako gobernadore zibil ohiak deklaratu zuen atzo Entzutegi Nazionalan. Esan zuenez, Rodriguez Galindo Guardia Zibileko jeneralekin izandako elkarrizketa batean hark ikerketa desbideratu nahi izan zuen. Jauregik ikerketa-rako batzorde mistoari laguntza ematen zion, eta Galindok pista faltsu bat eman zion, esanez susmo guztiek OASeko kideengana zuzentzen zutela.

BEHIN baino gehiagotan hitz egin zuen Juan Maria Jauregik Enrique Rodriguez Galindorekin Lasa eta Zabala kasuari buruz. Jauregi Gipuzkoako gobernadore zibila zen 1995ean, Alacanteko gorpuk Lasa eta Zabala-renak zirela jakin zenean. Horren inguruan, Jauregik hainbat gestio egin zituen, eta Galindorekin ere bildu zen, Intxaurrondon, horri buruz zuten informazioa eskuratu nahian.

Bi elkarrizketa gogoratzen ditu batez ere Jauregik. Lehen Intxaurrondon izan zen, gorpuk agertu eta denbora gutxira. Egun hartan, Galindok ikerketa desbideratu nahi izan zuela uste du Jauregik, hipotesi faltsu bat eman ziolako. «Behin baino gehiagotan hitz egin genuen horretaz, baina gaia desbideratu nahi izaten zuen. Esaten zidan Frantziako OASekoak izan zirela (Erakunde Armatu Sekretuak)». Hura izaten zen Galindoren erantzun bakarra, baina Jauregiri iruditut zitaion Galindo «kezko gortina» bat jartzuten ari zela, «gero ez baitzuten hipotesi horren gaineko ikerketa bat bera ere egin».

Bigarren elkarrizketa Madrilan izan zen, Galindo jeneralek ikastaroa egiten ari zela. Ikerketa Intxaurrondora begira zegoen ordurako. «Afaltzeko geratu ginen Galindorekin, ni eta beste pertsona bat. Aurretik, baina, ados jarri ginen, eta esan genion *El Correo* egunkariak informazio bat kaleratu behar zuela In-

Juan Maria Jauregik, Gipuzkoako gobernadore zibil ohiak lekuko gisa deklaratu zuen atzo Entzutegi Nazionalan.

txaurrondoko kuarteleko guardia zibilak inplikatur, eta Dorado, Bayo eta abarren izenak emanez», deklaratu zuen Jauregik atzo.

Helburua Galindok nola hartzen zuen ikustea zen: «Gaia atera bezain laster, Galindok alde egin zuen, presa zuela esanez». Ez zien ezer erantzun, baina horrek zituzten susmoak berretsi zituela deklaratu zuen atzo Jauregik. Iñigo Iruinen galderei erantzunez kontatu zuen Jauregik Galindori buruzkoa, beste pertsonaren izena eman ga-

be. Jorge Argote abokatuak nor zen galdetu zionean, Jauregik Fernando Lopez Agudin zela adierazi zuen, orduko Barne Ministerioko Komunikazio arduraduna.

Cumbreko telefono kontua, hirukoiztuta

Iruinek Jauregiren bizileku izandako Cumbre jauregiari buruz ere galdetu zion. Hainbat urtez hutsik egon zela adierazi zuen Juan Maria Jauregik, baina telefona, argia eta abar ordaintzen

zirela. Jauregik nabarmendu zuen ordaintzen zen guztiak jasoa behar duela Gobernu Zibilean, eta Iruinek datu bat atera zuen argitara: 1983ko abenduaren inguruan, Lasa eta Zabala Cumbren zituztela uste duten egunetan, telefonoaren kontua hirukoiztu egin zen. Jauregik esan zuen berak ez zekiela hori, baina paperetan hala ageri bada halaxe izango dela.

Juan Maria Jauregik Pedro Luis Migueliz Txoforen ondotik deklaratu zuen

JUAN MARIA JAUREGI

Jazarpena Miguelizi

«Horri buruz galdetzeraz Intxaurrondora joaten nintzenean, esaten zidaten Migueliz jarraitzea entrenamendu soil bat zela guardia zibil horientzako»

atzo, Miguelizek atzo amaitu baitzuen bere deklarazioa. Hala, Jauregik berretsi egin zituen Miguelizek emandako hainbat datu. Izan ere, Miguelizek esan zuen Lasa eta Zabalar buruz zekiena epailearen aurrean kontatu ostean jazarpen izugarria jasan zuela, batez ere, Guardia Zibilaren partetik. Jauregik horri buruzko salaketak ere badaudela adierazi zuen, eta horrek frogatzen duela. «Dena dela, Intxaurrondora horri buruz galdetzeraz joaten nintzenean, esaten zidaten guardia zibil horiek etorri berriak zirela, eta eurentzako Migueliz jarraitzea entrenamendu soil bat zela».

Carlos Marrero guardia zibilaren lagun batek ere deklaratu zuen. Lekuko babestu horren arabera, bere buruaz beste egin aurretik, Marrerok kontatu zion berak parte hartu zuela Lasa eta Zabala bahiketan eta hilketan, Intxaurrondon zegoenean. Lekukoak zituen datuek, baina, ez dute bat egiten gertakariaren egunekin, eta nahiko nahasiak ziren.

Tolosako operazioko bi liburu Intxaurrondoko kuartelean

JUAN MARI JAUREGIK, Enrique Rodriguez Galindorengana Lasa eta Zabalar buruzko informazio bila joan zenean, Tolosan 1984ko urtarrilean egindako polizia operazioaren inguruan ere galdetu zion. Jauregik azaldu zuenez, bera Legorretakoa izanik (Tolosatik kilometro gutxira dago), operazio hark gertu harrapatu zuen, eta horregatik azaldu zuen interesa Tolosako operazioaren inguruan. Polizia operazio hura Lasa eta Zabalarri igaldekietan ateratako informazioa erabiliz egin

zutela uste da, baina guardia zibil akusatu guztiek ukatu egin dute hori. Izan ere, haien arabera, operazioa Madrilgo zerbitzu bereziek egin zuten.

Baina atzo Juan Maria Jauregik deklaratu zuen Galindok operazio hari buruzko bi liburu eman zizkiola Intxaurrondoko kuartelera informazio bila joan zenean. Operazioa Guardia Zibileko Madrilgo zerbitzu bereziek egin zutela egia bada, zaila da azaltzen nola zeuden horri buruzko bi liburu Intxaurrondon.

Ziegak, «puntu beltza» giza eskubideentzat

GIPUZKOAKO egoitza polizia bisitatu zituen Juan Maria Jauregik Gipuzkoako gobernadore zibil izendatu zutenean. «Hori baitzen nire eginbeharretako bat», azaldu zuen atzoko deklarazioan. Horietako bisita bat Guardia Zibilak Donostiako Antigua auzoan duen komandantziara izan zela azaldu zuen, eta bisitatu eta berehala hango ziegak itxekoagindu zuela. «Egoera tamalgarriraren zeuden, eta itxekoagindu nuen. Gainera, garai hartan Europako Batzordeko giza eskubide-

en alorreko ikuskatzaileak zeuden Donostian, eta ziega haiek puntu beltz bat ziren alor horretan», gaineratu zuen.

Urte luzez erabili zituen Guardia Zibilak ziega haiek atxilotuak edukitzea, baina Jauregik haien egoera salatu zuen atzo. «Ziega haiek XIV. mende-koak ziruditen, eta berriak egin bitartean behin behin batzuk prestatu ziren. Ez ziren, nire ustez, oso egokiak, baina aurrekoak baino askoz ere hobeak ziren», deklaratu zuen.

Aldana tabernako 1980ko atentatu faxista argitu gura du Alonsotegik

GAE zelakoaren bonbak 4 lagun hil eta beste 19 zauritu zituen

Iñaki Uriarte / Alonsotegi

Atzo 20 urte, lehergailu indartsu batek eztanda egin zuen Alonsotegiko Aldana tabernan. Goizaldean izan zen leherketa, eta tabernariak eta hiru bezerok —Liborio Arana, Pacifico Fika, Maria Paz Armiño eta Manuel Santa Coloma— bizia galdu zuten eta beste 19 zauritu ziren. Atentatu hori *Grupos Armados Españoles* zelakoak hartu zuen bere gain.

ATZO Alonsotegiko Udalak, Iñigo Urkullu EAEko Parlamentuko Giza Eskubideen Batzordeko lehendakariak eta hildakoen zein zaurituta-koen senideek lore sorta bat jarri zuten bidegurutzean, *Gerra zikina, estatuaren ezina. Alde hemendik* zioen pankarta batetik paraje, Aldana taberna egon zen lekuan.

Lehenago, Alonsotegiko udalbatzak gertakizun haiek arbuia eta argi daitezen eskatu zuen, EAJ, EA, EH eta AERen adostasunaz. Egun Hego Euskal Herrian indarrean dagoen legediaren arabera 1980ko delitu hori iraungi bada ere, «errudunak atxilotu eta epaituak izan daitezen» eskatu du udalak.

Lau puntuko idazki batekin udalak biktima eta haien senideekiko elkartasuna adierazten du. Aldi berean terrorismoaren biktimak izanagatik dagozkien laguntzak jasotzeko eskubidea aitortu diezaieten aldarrikatu du.

Azkenik, udalbatzak dei egin die alderdi politiko guztiei indarrak batu ditzaten Euskal Herrian behin betiko bakea lortzeko. «Xede honekin eta Euskal Herriak jasaten dituen bortizkeria guztiak baztertu ahal izateko, geure konpromisoa agertu nahi dugu elkarriketa eta negoziazio bideen alde».

«Denok bat egin dugu haien senitarteko eta lagunekin, eta haiek jasan dituzten min eta amorru eutsiaz gain, betidanik uste izan dugu atentatu hura Alonsotegi herri osoaren aurkakoa izan zela» dio Alonsotegiko udalak. «Lortu behar dugu historia madarikatu hori berriro gerta ez dadila, ez Alonsotegin, ez eta Euskal Herriko beste edozein tokitan ere», opa du. Bestalde, «giza eskubideak errespetatuz euskal Herrian hasia den bake prozesuak aurrera egingo duelakoan, gure itxaropena adierazi nahi dugu».

«Egia ezkutuan dago»

Bestalde, EHk eta AABek atzo zabaldutako eskuorri batean ikerketa horren ardura Jose Amedoren esku egon zela nabarmendu dute. «Berehala igarri genuen egundo ez zela justiziarik egingo, hiltzaileak sarituak izango zirela eta ez zigortuak. Tamalez arrazoi genuen, Estatuak Jose Amedo Fouce ipini zuen ikerketaren buru eta ardura hartu zuen egia sekula jakin ez zedin».

Alonsotegiko herriko tabernan eta Erdiko kalean orduko

gertakizunak biltzen dituen prentsa errekorre eta argazki erakusketa bat ikus daiteke igandera arte.

EGUNKARIA

Alkateak eta zinegotziek lore eskintza egin zuten Alonsotegin.

EUSKAL HERRIAREN HITZA ETA ERABAKIA:

PP eta PSE mehatxuez baliatzen direla dio EAJk

■ Anasagasti: «Harrapakeria politikoan dabilta»

Joseba Arruti / Bilbo

IÑAKI ANASAGASTI EAJko diputatuaren irudiko, «PP eta PSE-EE alderdi horietako kideek jasotzen dituzten mehatxuez baliatzen dira harrapakeria politikoa egiteko». EAJk mehatxu guztiak salatzen dituela eta kaltetuei elkartasuna adierazten diela argi utzi eta gero, hauxe esan zuen Anasagastik: «Guk ere sarritan jasotzen ditugu mehatxuak eta ez ditugu jakinarazten».

Diputatu jeltzaleak bere al-

derdiko buruzagiek jasotako mehatxuzko idatzi ugari erakutsi zituen, eta duela hilabete batzuk Joseba Zubia senadoreari autoa erre ziotela adierazi zuen.

Anasagastik PPren jarrera salatu zuen bereziki, «biktimismoa egiteagatik». EAJko kideak esan zuenez, «duela zenbait hilabete Kantabriako herri bateko PPko alkateak esan zuen bere etxeko ormak Arzalluzen odolarekin margotzea nahi izango lukeela, eta PPk gizon hori berriro aurkeztu zuen alkatetzarako».

Urtarrilak 22 Larunbata MANIFESTAZIOA IRUIÑEA, 5'30etan Golem Zinemetan

Deitzaileak: Amnistiaren Aldeko Batzordeak, Koordinaketa eta 700 Gose Grebalariak.

Atxikimenduak: ELA, LAB, STEE-EILAS, EHNE, ESK, ELB, Hiru, HB, AB, Batzarre, Senideak, Gurasoak, Jarrai, Gazteriak.

EAJREN EGITASMO JUDIZIALAREN BERRI EMAN ZUEN ABOKATU EUSKALDUNEN SINDIKATUAREN EZBAIGUNEAN

Epaile askok euskara «mespretxuz» hartzen duela salatu du Arzalluzek

■ «Independentziaren zain egon gabe», epaileek euskal herritarren izaera eta hizkuntza ezagutu behar dutela adierazi du

■ Fiskaltza Nagusiak Gasteizko Legebiltzarraren ardurapean egon beharko lukeela uste dute abertzale jelkideek

■ Laugarren txandan ere «galbehea» dagoela salatu du eta, ondorioz, zaila dela bide horretatik epaileen artean euskaldunak sartzea

Iñigo Bilbao / Bilbo

EUSKAL HERRIAN diren epaile espainiarrek, gehienek behinik behin, ez omen dute euskaraz ikasteko inolako asmorik eta askok «mespretxuz» hartzen omen du euskal hizkuntzari lotua den oro. Hori xe salatu du Xabier Arzalluz EAJko buruak Abokatu Euskaldunen Sindikatuak antolaturiko mintzaldian.

Berez «euskal Justizia propioari» buruz mintzatu behar bazen ere, Arzalluz egungo egoeraz aritu zen, eta joan den asteburuko Batzar Nagusiaren jelkideek Justizia alorrean hartutako erabakien berri eman zuen. Horren arabera, «independentziaren zain egon gabe», TOP (Francoren garai-ko Ordena Publikorako Auzitegia) zenaren oinordeko den Entzutegi Nazionala desagertadadila nahi dute jelkideek, entzutegi bereziak ez baitira, Arzalluzen ustez, «demokraziaren seinalerik onena». Eliza ordezkariak eskatzen zaien bezala, epaileak ere lekuan lekuko pentsamoldeak, izaera eta hizkuntza menperatuko duen jendea izan daitezela aldarrikatzen du EAJk.

XOUSE SIMAL

Abokatu Euskaldunen Sindikatuak gonbidaturik mintzatu zen Xabier Arzalluz atzo Bilbon.

Egungo Justizia «funtzionarizatuak» ez du, Arzalluzen hitzetan, aldaketarik egiteko modurik ematen. Haatik, Euskal Justizia Kontseilua-

ren premiaz mintzatu zen, «oposizio-bideak aldatu eta bertoko jendea promozionatzeko».

Fiskaltza Nagusiak, bestal-

de, Gasteizko Legebiltzarraren menpe beharko lukeela uste du Arzalluzek. Dotrina Batasunaren jagoleak Madril- en egon daitezkeen arren,

kasazioak eta justizia penalak euskal agintarien ardurapean egon behar duela gaineratu zuen Arzalluzek.

Diskriminazioa

Are zorrotzago aritu zen epaileek euskaldunak izan behar dutela aldarrikatzerakoan, egungo egoeran euskal hiztunak «diskriminaturik» daudela uste baitu buruzagi jelkideak. Aldarrikapen horiek denak zelan gauzatu? «Hori beste gako bat» dela esan zuen Arzalluzek.

Entzuleen artean, Leopoldo Lejarreta abokatu euskaldunak egungo egoera gainditzeko Euskal Herrian Eskola Judiziala sortu eta IV Txandaren bidez epaileen artean jende euskalduna sartzea proposatu zuen. Asmoarekin bat etorri arren, IV Txandan ere «galbehea» dagoela salatu zuen Arzalluzek, «eurek ere [agintari espainarrez ari zen] badakite-eta zer dagoen jokoa». Orduantxe, euskararen egoera hizpide zuela, egin zituen Arzalluzek hitzik gogorrenak egungo «egoera benetan inpresentablea» dela azpimarratuz.

Auzitegi Konstituzionala ♦

«Espainiaren handitasuna xede duen egitura horrek mesfidantza eragiten du»

■ «ZAILA da gutxiengo nazional batek gehien- goak osatutako epaimahai baten erabakiak onartzea». Horixe dio Carl J. Friedrich irakasleak, Europako unibertsitateetan Zuzenbide Politikoa aditu diren *biblia* (*Denbora berrietako Estatu Konstituzionalak*) idatzi zuen irakasle alemaniarrek, alegia. Bat dator Arzalluz tesi horrekin, batez ere Espainiako Auzitegi Konstituzionalaren

osaketa eta eginkizunak aztertu ondoren.

Izan ere, «Espainiaren handitasuna» xede duen auzitegi horrek euskal herritarren artan «mesfidantza» besterik ez duela eragiten salatu zuen buruzagi jelkideak.

Bertan euskaldunak ez dagoen artean, edo katalanak, kasu, nekez lortuko du egitura horrek «neutraltasuna gordetzea», EAJko buruaren ustez. Eta hori horrela izango da, bai-

ta estatu eredu liberalena nagusitzen bada ere, arazoaren muina, azken batean, Estatu hainbat naziok osatzen dutela ez onartzea baita.

Irtenbidea zein den? Arzalluzek Belgikaren kasua jarri zuen eredu, Estatu federala izateaz gain, nazio desberdinek osatua baita, eta bertako Auzitegi Konstituzionala barioez eta flandriarrez, erdi bana, osaturik dagoelako.

Etorkizuneko Euskal Justizia ♦

«Beldur naiz ez ote dugun Madril- en dagoenaren kopia ziztrin bat egingo»

■ ETORKIZUNAZ ere mintzatu zen apur bat jelkideen burua, eta hauxe adierazi: «Gauza askotan guk ere errua badugu». Izan ere, duela hogeita urte Estatutuaren ondorioz egitura autonomikoak sortu behar izan zirenean, Euskal Herriaren historia aztertuta eta bertoko egiturak oinarritzat hartu beharrean, «Madrilen zegoenaren kopia ziztrin bat besterik ez genuen egin», Arzallu-

zek azpimarratu zuenez.

Euskal Justizia eraikitzeke ere, Euskal Herriko etorkizuneko agintariak nondik nora jo beharko duten aurrikusterakoan —«nik behintzat geure buruaren jabe izango garela espero baitut», azpimarratu zuen Arzalluzek—, kezkatu agertu zen Euzkadi Buru Batzarreko lehendakaria.

«Beldur naiz gai honetan ere, momentuko estatusunak behartu-

rik ez ote dugun beste kopia bat egingo», gaineratu zuen.

Mintzaldian zehar, bestalde, Foru Zuzenbide desberdinek dituzten berezitasunak aztertzeko premiaz aritu zen Arzalluz. Egungo ildo konstituzionalistak zertan diren eta nondik nora doazen ikusirik, *Habeas Corpus* bezalakoak, esaterako, aspaldian jasotzen zirela Bizkaia eta Gipuzkoako foruetan, gogoratu zuen.

GARI GARAIALDE

Haurrak festan, atsedetik gabe. Egurdiko 12:00etan haurren danborradari hasiera ofiziala eman ziotenetik, 5.000tik gora ume donostiarrek hartu zuten parte eta ez ziren geldirik izan ezta une batez ere. Dotore-dotore eta danborra astintzeko gogoz agertu ziren denak, San Sebastianen egunean tradizioak agintzen duen legez.

EUSKAL PRESOEN aldeko eta gizartearen beste eskakizun zenbaiten aldeko pankartez gainezka ageri zen Donostiako Konstituzio plaza herenegun gauerdia baino minutu batzuk lehenago. Plaza bor-bor zegoen ordurako, eta herritarrek festarako gogo handiz, etxean edo lagunartean ederki afaldu ondoren. Konstituzio plazako oholtza nagusian Gaztelubide elkarteak kideak danborrak jo eta jo hasi zirenetik, jendea dantzan eta kantuan aritu zen etengabe. Festaren hasiera ofiziala Donostiako bandera jaso zutenean izan zen, baina ordurako festa giroa zen nagusi Donostiako txoko guztietan.

Bandera jaso ondoren, Gaztelubidekoek Donostiako martxa jo zuten, eta gero Sarriegi musikagilearen beste hainbat lan: *Diana, Tatiago, Polka, Retreta, Iriarena*. Azkenik, *Gau Ibilera* jo zuten, eta, oholtzatik jaitsita, festa kaleetara zabaldu zen, goizaldeko ordu txikiak arte.

Egunez, umeak protagonista

Urtero legez, Donostiako haurrek hartu zuten festaren lekukoa eguerdian. 12:00ak baino ordu erdi lehenago, Alderdi Ederreko txokoak betetzen hasi ziren parte hartu zuten 5.000 haurrak. Dotore-dotore guztiak, danborra jo eta jo jardun zuten musikarik gabe, bakoitzak

Danbor eta kolore festa

Herenegun gauerditik gaur goizaldea arte San Sebastianen omenezko jaia egin dute donostiarrek

I. Petxarroman / Donostia

Doinu eta danborren festa izan zen Donostian atzo egun osoan. Herenegun, gauerdiko lehen minututik aurrera Konstituzio plazan Gaztelubide konpainiak Donostiako martxa jo zuenetik, Gipuzko-

ako hiriburuan Sarriegiren musikak ez du etenik izan gaur goizaldea arte. Atzo, egunez, umeen danborrada izan zen protagonista, baina iluntzean, berriz ere, helduek hartu zuten festaren lekukoa, goizaldean amaiera ofiziala izan arte.

PABLO S. QUIZA

Helduak iluntzean. Egunez umeak izan ziren protagonista, baina iluntzean —bai atzo eta bai herenegun— helduek izan zuten toki nagusia. Argazkian ageri den bezala, makina bat jende bildu zen Konstituzio plazara herenegun festari hasiera emateko, danborraren doinuaz.

bere tokia bilatzen zuen bitartean. Hedabideetako lankideak txikiei elkarrizketak egiten saiatu ziren hantemenka, baina hitz gutxitarako zeuden atzo haurrak. Bilatuenetako bat Ane Fernandez izan zen, Zurriola ikastolako ikasle eta aurtengo danbor nagusia. Danborrada zuzendu behar zuela eta, «urdu» zegoela adierazi zion EGUNKARIARI. Hala ere, dena ondo aterako zen itxaropena zuen, «asko entseatu» baitu egunotan atzokoari begira.

Eta dena ondo atera zen. Itziar Palacios Easo Ederrak eta Mikel Lesaka danborradako jeneralak festari hasiera eman ondoren, Donostiako martxa jo zuten. Hura gozamen aurpegia Ane Fernandezena! Mundu guztia berari begira zegoela, zuzendariaren makila gora eta behera erabili zuen, estilo handiz.

Pixkanaka Alderdi Eder utzi, eta aurtun egokitutako ibilbidea hasi zuten Gipuzkoako hiriburuko kaleetan zehar. Aurtun, gainera, ibilbide laburragoa bete behar zuten umeek: Gipuzkoako plazan amaitu zuten, beste urteetan ez bezala.

Iluntzean, berriz ere helduek hartu zuten festaren lekukoa. Festari amaiera ofiziala Konstituzio plazan eman zioten, gauerdian, Union Artesana elkarteak zuzendutako danborradarekin.

San Sebastian Festa Donostian

Urrea, Hondarribira

Urrezko Danborra eman zion Donostiako Udalak Jose Mari Olazabal golf jokalariaiari

Iñaki Petxarroman / Donostia

JOSE MARI OLAZABAL golf jokalariai hondarribiarak jaso zuen atzo Donostiako Udalaren Urrezko Danborra, «munduan Donostiaren irudi ona zabaltzearen alde» egindako lanaren eskergarri. Olazabalek hunkiturik jaso zuen galardea, eta esan zuen ez dela zaila Donostiaz ongi hitz egitea munduan, «munduko hiri ederre» delako.

Mukuru bete zen Donostiako udal aretoa, Urrezko Danborra emateko ekitaldian. Olazabalen lagun eta senideekin batera, agintari ugari bildu zen Donostia-ra: Mari Karmen Garmendia EAEko Kultura sailburua, Borja Jauregi Hondarribiko alkatea, Imanol Murua Gipuzkoako diputatu nagusi ohia... Haiekin batera, noski, Donostiako alkatea, Odon Elorza, eta udalbatzako alderdi guztietako ordezkariak, EHkoak izan ezik.

Donostiako martxaren ostean, Angel Alkain aurkezteak Olazabalen meritua aipatu zituen. Besteak beste, Donostian golfzaletasuna bultzatu duela esan zuen, eta, besteak beste, hirian dagoen golf zelai bakarra —Basozabal— diseinatu duela gogoratu zuen. Halaber, munduko edozein lekutan jokalariai beti Donostia erreferente gisa hartzen duela eskertu zuen, eta, era berean, Donostiako danborradan esku hartu izan duela.

«Doako publizitatea»

Ondoren Iñaki de Mujika kazetariak hartu zuen hitza,

eta Olazabalen lana eredugarria dela adierazi zuen. Ildo horretan, gogoratu zuen bere ibilbidean «oso une zailak» izan dituela, baina egindako lanari esker gainditu egin dituela. De Mujikak gogoratu zuen hondarribiarrak bi aldiz irabazi duela jadanik Augustako Masterra —Golf txapelketarik prestijiosuena—, eta horrek, jokalaria ez ezik, bere herria inibertsal egiten duela azaldu zuen. «Izugarrizko publizitatea egiten digu, eta gainera doan», esan zuen kazetariak.

Iñaki de Mujikaren hitzen ondoren, Odon Elorza Donostiako alkateak Urrezko Danborra eman zion Olazabali, eta, gero, hark hitza hartu zuen. Hunkiturik, esker hitzak izan zituen galardea eman diotenentzat, eta baita lagun eta senideentzat ere. Esan zuenez, ez da batere

JOSE MARI OLAZABAL

«Hondarribiarrak inbidia pixka bat badiogu Donostiari, munduko hiri ederrena baita»

GARI GARAIALDE

Jose Mari Olazabalek hunkituta eta esker onez jaso zuen atzo Urrezko Danborra Donostiako Udalaren eskutik.

zaila Donostiari buruz ongi hitz egitea munduan: «Hiri ederra da, mendiz inguratua dago eta hondartza paregabeak ditu. Gastronomia aldetik ezin hobea, baina, dudarik gabe, jendea da onena. Bihotz zabala duzue donostiarrok, gainerako euskal herritarrok bezala, eta nik, hondarribiarrak izanik, nire herriari buruz ongi hitz egiten dut non-nahi, baina inbidia pixka bat badiogu Donostiari, munduko hiri ederrena delako», esan zuen golf jokalariai. Ondoren, berriz, Donostiako martxa jo zuten, eta Olazabalek ederki segitu zuen erritmoa Donostiako alkatearen eskutik jaso berriko danborrarekin.

Ahaztu zitzaien euskara

Urrezko Danborra emateko ekitaldia ia erdara hutsez egin dute aurten. Angel Alkain aurkezlearen hitz gutxi batzuk izan ezik, den-dena espaineraz egin dute aurten, beste urteetan ez bezala, beste urteetan Donostiako bi hizkuntza ofialetan egin izan baitute. Udaleko agintariei euskara ere badela ahaztu zitzaien atzo.

Neskatoak gehiago mutikoak baino

Aurtengo Haurrengo Danborradan neskato gehiago izan da mutikoak baino, Donostiako Kultura eta Turismo Ekintzetxeak (KTE) eman dituen datuen arabera. Hain zuzen ere, neskak 400 gehiago ziren.

Pankarta erreibindikati boak kendu zituzten

Atzo arratsaldean Donostiako udaltzainak eta Ertzaintzako kideak Donostiako Konstituzio plazan zeuden pankarta eta afixa erreibindikati boak kendu zituzten. Pankarta ugari zeuden zintzilikatuta plazan, batez ere euskal presoan aldekoak.

Omenaldia Gaztelubideri

Donostiako KTEk Gaztelubide elkarteak omendu zuen herenegun gauean, festari hasiera eman baino minutu batzuk lehenago. Ekitaldian, aurten danborradan parte hartu duten 83 elkarteetako ordezkariak izan ziren.

Euskararen Gizarte Erakundeak

KONTSEILUAK

langileak behar ditu egun erdiko dedikazioz bi ildo hauetarako:

- ☐ Euskalgintzaren kohesioa.
- ☐ Euskararen ofizialtasuna.

Interesatuek deitu Kontseilura:

9 4 3 5 9 1 2 0 0

Universidad del País Vasco Euskal Herriko Unibertsitatea

ERREKTOREORDETZAKO BULEGOEN TOKI-ALDAKETA

Datorren urtarrilaren 21ean, Tolosa Etorbidean 107 kokaturik dauden Errektoreordetzako bulegoak, Ignacio Mª Barriola Eraikineri (Elhuyar Plaza) aldatuko dira.

Hau dela eta, bulego hauek publikorako itxita egongo dira.

Urtarrilaren 24tik aurrera, Gestio Akademikorako Zerbitzua, Nazioarteko Harreman Zerbitzua eta Gazte Informazio Bulegoa, bere egoitza berrian, Ignacio Mª Barriola Eraikinean, Elhuyar Plaza, 1-20018 Donostian, eskainiko dute bere zerbitzua.

Campuseko UPV/EHuko Erregistro Orokorra helbide berean kokaturik egongo da.

ALTZARIAK AUKERAN

1000 metroko erakusketa - Prezio harrigarriak

Punta-puntako markak %50ean: Altzari-trinko, Lastaira eta Lastaira-azpikoen aukera handia

Sofa eta Besaulkiak, Logelak, Aulkiak, Mahaiak

Ehunka Altzairu %50ean

Maitatu txikiekin eta gabekoak

LA CHIMENEA

altzariak

Osinalde poligonoa

Tel.: 943 37 09 66 - **USURBIL**

Sebastian Deuna

Ez da bakarra munduan

Donostian ezezik Euskal Herriko beste hainbat lekutan ere ospatu zen atzo San Sebastian eguna

Erredakzioa / Donostia

DONOSTIA bakarra da munduan, baina San Sebastian jaiak ez dira bakarrak Donostiakoak. Azpeitian, bai bezperan eta bai atzo, hiriburuaren antzera ospatu zituzten jaiak: nagusien danborra bezpera gauetz, eta haurrena San Sebastian egunez. Lakuntzan eta Andosillan ere danborra joz ospatu zuten festa. Tafallan eta Zangoztan, aldiz, danborraden beharrik gabe egin zuten jaia.

Azpeitia

Azpeitia ere munduan bakarra dela kantatuz jardun dute azpeitiarrek asteazken iluntzetik atzo gauerarte. Han ere festa horiek ospatzen direlako, ez nolanahi gainera. Bezperan, nagusien danborradan, etxean gelditu zenik izango zen, baina herritar gehientsuenak kalera atera ziren, herriko danborrada ikustera. Donostiakoaren seriotasunik ez du desfileak, are gutxiago *espektakularitate* hura, baina herritarrek bizi egiten dute urteroko zita, bistan da.

Atzo, San Sebastian egunean, haurrek hartu zuten lekukoa. Eguerdiko 12:30-etan hasi eta kalean gora eta behera ibili ziren, guztiak elkarrekin hauek ere, nagusien moduan. Donostiako bi apaizek 1950eko hamarkadan *eraman* zuten danborrada Azpeitira, eta azpeitiarrek, esker onez-edo, herriko *festa* bihurtu dituzte sansebastianak.

Tafalla

Tafalla da egunotan jai handia duen Nafarroako herrietako bat. Bezperan lagun koadrilek bete egin zituzten inguruko jatetxe, taberna eta ostatu guztiak, eta atzo goizean, hotzari beldurrik gabe, asko elkartu ziren aurorokin, 1904. urtean San Sebastianen omenez osatutako koplak kantatzera. Txararak, gaiteroak eta txistulariekin dianen ondolik, 11.30etan segizioa atera zen Santa Mariaren elizaraino, herritzeko herriak 1658an San Sebastiani egin zion botoa. Ondoren, Nafarroa Plazan dantzariak eta erraldoiek dantza egin zuten.

CRISTINA BERIAIN

Goiko irudian, San Sebastian eguneko segizioa Tafallako plaza nagusian, atzo goizean. Ezkerrezko argazkian, Azpeitiako haur danborrada, atzo eguerdiz.

AMALIA ZABALO

Lakuntza

Lakuntzan ere egun handia izaten da San Sebastian eguna. Herenegun gauean, elkartean bapo afaldu ondoren, hainbat gazte danborrak eta guzti atera ziren herriko kaleetan zehar, sukaldariz jantzita.

Atzo Lakuntzako kaleetan oraindik baziren danborrada jotzen ari zirenak, eta eguerdian herritarrek ermita inguruan bildu ziren, meza entzuteko. Ondoren piperropilak eta txistorra banatu zen hantxe.

CRISTINA BERIAIN

Atzo goizerraino iraun zuen, lakuntzar batzuentzat, bezperan hasitako jaiak.

Andosilla eta Zangoza

Ez da ordea Lakuntza danborrada hotsak entzuten dituen bakarra, Andosillan ere duela sei urte, apaizen ideiaz, hasi baitziren danborrekin jo ta su. Han neguko jaiak dira egun honen inguruan antolatutakoak, herenegun hasi eta igandean amaituko direnak.

Zangozan, azkenik, musika eta dantzariak dira egun honetako jaiak, eta atzo diskoteka mugikorra paratu zuten herriko plaza nagusian.

Sareak European Garapen ereduak aztergai Bilbon

Zenarruzabeitia: «Europaren garapenean euskaldunok badugu zer esanik»

AHTren Aurkako Asanbladako kideek eten egin zuten mintegiaren hasiera ekitaldia

Itziar Bilbao / Bilbo

Europako Mugimendua-
ren Euskal Kontseiluak
antolatu mintegia atzo
hasi zen Bilboko Euskal-
duna jauregian. Larunba-
ta bitartean Europaren
garapena izango dute az-
tergai politikari eta adi-
tuek. Atzo, hasiera ekital-
dian, euren errefusa azal-
du zuten AHTren Aurkako
Asanblada eta Ekologis-
tak Martxan taldeek.

IDOIA ZENARRUZABEITIA
EAEko lehendakariordeak hi-
tza hartu zuenean, AHTren
Aurkako Asanbladak eta
Ekologistan Martxan taldeak
pankarta bana zabaldu eta
mintegiaren eta oihuka hasi
ziren abiadura handiko tren-
naren aurka. Protesta ekintza
horrek ez zuen tirabira handi-
rik sortu. Bospasei minutuz
ekitaldia eragotzi ondoren,
zinpeko hiru guardiek alde
egiteko agindu zietenean,
ekologistek Euskalduna jau-
regiko sarrerara eraman zi-
tuzten euren pankarta eta al-
darrikapenak.

«Ez dira moduak»

Aretoan ziren entzule eta gon-
bidatuen artean batzuek gai-
tzetsi egin zuten ekintza. Ho-
rixen bera egin zuen Zenarru-
zabeitia: «Europaren zehar
hasi zenean. Lehendakarior-

XOUSA SIMAL

AHTren kontrako salaketa gogorarazi zioten ekologistek Zenarruzabeitia lehendakariordeari.

dearen esanetan, «iritzi guz-
tiak dira zilegi, eta honako
hau dugu, hain zuzen, horiek
guztiak eztabaidatu eta kon-
trajartzeko gunea, baina gaur
hemen ikusitakoak ez gara-
matza inora».

Mintegiaren xedea gogora-
tuz, honela mintzatu zen Ze-
narruzabeitia: «Europaren ze-
har batetik besterako sareak

eta Europako Batasunaren
eredu federala Euskaditik
ikusita, Europaren garapena
ezin da ardatz diren estatuen
kanpoalde edo ingurura mu-
gatu; aitzitik, batasuna mo-
du orekatu eta proportziona-
tuan egin behar da, eta zere-
gin horretan euskaldunok
badaukagu zer esanik».

Imanol Bolinagak, EMEK

erakundeko presidentea,
Europaren garapena zelan
ordainduko den aztertu be-
harra dagoela esan zuen.

Are gehiago, azpiegituren
garapena ingurugiroaren de-
fentsarekin bateragarri izan
dadin eta herritarrek errefusa
ez dezaten zelan egin behar
den ere erabaki beharko dela
gaineratu zuen.

Gorostiagaren eta
sindikatuaren kritika

■ «EUSKAL HERRIAN,
Europaren bezala, inguru-
giroaren gaineko hitz ede-
rrak bai, baina erabaki
politiko gutxi hartzen
dute agintariek». Horixe
salatu zuen Koldo Goros-
tiaga eurodiputatu aber-
tzaleak mintegian eginda-
ko agerraldian. Hamabost
minutu besterik ez zuen
izan Gorostiagak mintegi-
ko iritzi ofizialarekin bat
ez datozen argudioak
defendatzeko.

Ildo horretan, bat etorri
zen Ludwic Krämer ira-
kasle alemaniarrek duela
sei bat urte plazaratutako
tesiarekin. Horren arabe-
ra, ingurugiroak kimika
edota automozio enpre-
sen interesei traba egin
izan dienean —AHT, ka-
su— «beti nagusitu da ka-
pitalaren ikuspegia».

Ez da hori izan mintegi
honen kontra jaso den iri-
tzi bakarra. ELA, LAB, Hi-
ru eta EHNE sindikatuek
ere gogorki salatu dute
ekimena, euren ustez
Gasteizko Garraio sailbu-
ru Alvaro Amannek sortu-
riko «aztikeria» besterik ez
delako ekimena.

Sindikatuon esanetan,
Amannek «bere trenbide
ereduarekin kostatzen ahal-
a aurrera jarraitzeko,
gizartean izan ez duen ba-
besa halako foro institu-
zional handi-mandietan
bilatuz, nahiz eta horreta-
rako mintegian bertan di-
sidenteen ahotsak mini-
moetara mugatu behar
izan».

prozesu demokratiko baten alde
Euskal Herriak du hitza eta erabakia

**EUSKAL PRESOAK EUSKAL HERRIRA
kalera!**

750 gose grebalari

Jospinek berotegi efektua borrokatzeko egin proposamenak «ahulak» dira ekologistentzat

Berdeek zein Greenpeace erakundeak neurri zorrotzagoak hartu behar direla diote

Erredakzioa / Donostia

Frantziako Gobernuak lehen ministro Lionel Jospinek herenegun CO2 kopurua gutxitu eta era horretan berotegi efektua borrokatzeko zein neurri hartuko dituzten azaldu zuen. Gas kutsagarriak jaurtitzen dituzten enpresek zerga gehiago ordaindu beharko dituzte, eta jarrera ekologista dutenek, gutxiago. Hainbat talde ekologistarentzat neurri horiek «ahulak» dira, eta Ingurugiro ministro Voynet-ek ere (Berdeak) kritikatu egin ditu.

INGURUGIRO ministro Dominique Voynetek arabera, Jospinek plazaratutako neurriek ateak zabaltzen dizkiote «kutsatzeko eskubideari». «Hori da errealtate gordina», esan du, bere ustetan neurriok kutsadura handia sortzen duten enpresa handiei egiten baitiete mesede. Voynetek arabera, gainera, Jospinek asteazkenean plazaratu neurriak ez dira hasiera batean hitzartuta zeudena. «Bilera baten barruan aldatu zen programa», salatu du.

Hala ere, Frantziako Gobernuak informazio iturriek Ingurugiro Ministro Dominique Voynetekin ez dagoela «desadostasunik» azaldu zuten atzo eta gaur ministerioen arteko bilera bat egingo dela afera honi buruz mintzatzeko eta dituzten iritzia trukatu eta eztabaidatzeko.

HUR GOROSTIAGA

Lionel Jospinek asteazkenean plazaratu zituen Kyoton hitzarturikoa betetzeko hainbat neurri,

Kyotoko irizpideak

Lionel Jospinek asteazkenean plazaratu neurriak indarrean jarrita Kyotoko goi bileran hitzarturikoak betetzea dute xede, eta, berotegi efektua areagotu ez dadin, 16 milioi tona gas gutxiago sortu nahi dira. Aurten, hain justu, helburua da Frantziak 144 milioi tona dioxido karbono baino gehiago ez zabaltzea.

Horretarako, sarien eta zigoren sistema erabili nahi dute. Zerga gehiago ordaindu beharko dute enpresa eta erabiltzaileak kutsatzaileak, eta gutxiago ingurugiroari kalterik eragiten ez diotenen. «Horretarako, hainbat industriarekin harreman

zuzena dugu, eta haiekin batera ari gara lanean», azaldu zuen Jospinek. «Hala ere, oso zigor handia jaso dezaketen enpresa batzuk salbuetsi egin beharko ditugu», gaineratu zuen.

Autoen abiaduraren afera, airean

Programa honek hasiera batean autoak egiten dituzten enpresei automobilen abiadura mugatzeko eskaera egiteko asmoa zuen. Asteazkenean Jospinek plazaratu neurrien artean, ordea, ez da halakorik aitatzen.

Hala ere, Dominique Voynetek azaldu du Frantziak Europako Batzordean propo-

samen hori egingo duela, era horretan autoek gutxiago kutsatuko baitute. Ez dirudi proposamen hori EBko gainerako kide guztiek gogotsu hartuko dutenik, ordea. Europako Batzordean atzo gogora ekarri zuten gai hori ez dagoela landu beharreko kontuen zerrendan.

Greenpeace erakunde ekologistak ere ez du iritzi baikorrik Jospinek plazaratu neurriei buruz. «Oraintsu ekaitz handiak jazo dira eta argi geratzen ari da gizakia- ren jardunaren ondorioz klima nahasten ari dela; hala ere, Gobernuak ez du hartu behar diren erabakiak hartzeko borondaterik azaldu», salatu dute.

EAEko Familia Ugarien Elkartek kritikatu egin du Madrilgo Gobernuak familiak laguntzeko egin duen plana

■ «Suminduta» daudela diote, oso laguntza txikia eskaintzen baitu

Erredakzioa / Donostia

HIRUKIDE Familia Ugarien Elkartetako Euskal Federazioak gogor kritikatu du Espainiako Gobernuak familia ugarietako laguntzeko atondu berri duen plana. Adierazi duteenez, plan horrek ez du laguntza berri handirik ekarriko familiak ugarientzat. Hain justu, 1991. urtetik izoztuta zegoen diru kopurua mila pezeta baino ez dela handitu salatu dute. «Eta, gainera, dauden laguntzak eskuratzeko ezinbestekoa da etxean urtean 1.327.899 pezeta baino diru gutxiago sartzea», gaineratu dute (53.000 libera pasatxo).

«Suminduta»

Horregatik, «suminduta» daudela esan dute. «Familiari laguntzeko politika bat garatu behar da», azaldu dute, eta oraingo plana hauteskunderen atarian harturiko neurri «zentzugabea» dela salatu dute.

Ildo horretan, Europako hainbat estatutan familia bat sortzen ari diren pertsonak dezente diru gehiago jasotzen dutela azaldu dute, eta horiek hartu behar dituela Espainiako Gobernuak eredutzat, jaiotza tasa oso txikia baitu.

Uriartek otsailaren 27an hartuko du gotzain kargua

■ Setienek apezpiku dela azkenengo aldiz eman zuen atzo San Sebastian eguneko meza

Agentziak / Donostia

ATZO Donostiako gotzain Jose Maria Setienek azken aldiz eman zuen San Sebastian eguneko meza apezpiku dela. Ohikoa denez, Koruko Andra Mariaren elizan izan zen elizkizuna, eta hasi aurretik Gotzaindegiko prentsa arduradun Jon Etxabek Setienek ordezko Juan Maria

Uriartek kargua noiz hartuko duen azaldu zuen: «Otsailaren 27an».

Atzoko elizkizunean donostiar guztiei «agur berezia» eskaini zien Setienek, eta Juan Maria Uriarteren alde eskatu zion Donostiako zaindaria Koruko Ama Birjinari. Bere jardunean, haur eta gaztetxoek heziketa ere izan zuen hizpide Setien gotzainak.

JAVIER ETXEARRETA / EFE

Jose Maria Setien gotzaina, meza ematen, atzo.

Ingurumena Marea beltza Bizkaiko Golkoan

Indarkako lana usain beltzean

Euskal Herriko ehun bat lagunek Vendee eskualdeko Boin herriko hondartzak garbitu dituzte.

Surfrider Foundation elkarteak marea beltza duten eremuak lagundu ditu.

EGUNKARIA

Surfrider Foundation-eko kideak, Vendee eskualdean marea beltza garbitzen lagundu zutenean.

Elkartasunaren gudu bat» eraman dute Surfrider batasuneko kideek, Eguberritik hona Vendee eskualdean marea beltzaren kalteen konpontzen dihardutenekin batera. Surfrider Foundation elkarteak Miarritzeko lagunak hirugarren aldikotz joan dira Erika petroliontzia kutsatu hondartzaren garbitzera. Bi autobus bete zituzten joan den asteburuan, Euskal Herriko Vendee eskualdeko Bouin herri ttipira joateko. Quiksilver eta Billabong-eko langileak, Uztaritzeko San Josep lizeoko ikasle batzuk eta beren baitarik haiei juntatu boluntarioak abiatu ziren.

CAROLINE APPLAGNAT

■ ■ ■ «Egunean metro koadro batzuk baizik ez genituen garbitzen eta bostehun metroko hondartzari lotu gintzaizkion. Hilabeteak beharko dira guztiaren garbitzeko»

Boluntario anitz mugitu da hainbat tokitatik. Estrasburgoko gazte batzuek Eguberriko oporrak Atlantiko bazterrean pasatu zituzten, botak eta eskularruak jantzirik, baldeak eta palak harturik. Caroline Applagnat Surfrider-eko ingurumen ardura-dunak haien ekimena txalotu zuen. Lan «gogorra eta zaila»

dela aitortu zion EGUNKARIA-ri. Hondartza beltzarekin eta usain txarrarekin sartu ziren harremanetan, lehenbizikotik. Itsas-belarren eta petrolioaren arteko nahasketak, usain okaztagarriaz gain, garbitzeko zailtasunak sortzen ditu.

«Egunean metro koadro batzuk baizik ez genituen

garbitzen, eta 500 metroko hondartzari lotu gintzaizkion», azaldu zigun. «Hilabeteak beharko dira guztiaren garbitzeko». Hondar gaineko petrolioaren kendu ondoan, arroketan geldituko da. Petrolio arroketako zulo ttipienetan sartzen dela gehitu zuen Applagnatek. «Mementoan boluntarioak mugitzen dira, baina arrokak arraskatu beharko direlarik nor geldituko da?» galdetu zuen, kezkatu.

Herri txikiek zailtasun gehiago

Militarren lana goraipatu zuen, denbora osoz itsas

hegian baitaude. «Hamabost egun haietan ari ziren hondartzaren garbitzen, hotzaren azpian. Jendearekin mintzatzeko gogo zuten, beraz, etorri gintzaizkielarik», kontatu zigun Surfrider-eko kideak. Militarrek kudeatu zuten garbiketa lana. «Biziki zorrotzak dira. Ez ginen zorrotzasun horri ohituak».

Applagnatek onartu zuen zorrotzasunaren beharra. «Nahasmendua sortzen da bestela. Batzuek beren borondate hoberenarekin garbitzen dute hondartza, baina gero zikinak nonbait uzten dituztelarik herriko langileei arazoak sortzen dizkiete zikin horien behar tokira eramateko». Lana Udalarekin koordinatu behar dela uste dute. «Boluntario batzuek aste hondarretan ere garbitu nahi dute, baina udal-letzeko langileek ez dute holakorik nahi, berek ere lan egin behar bailukete kasu horretan».

Herri txikiek are zailtasun gehiago jasaten dute lanaren antolatzeko, aurrekontu mugatuagoarengatik, udaleko langile gutxiago izateagatik. Bouin herriak ditu zailtasun gehienak garbiketa lanaren bururaino eramateko, bere heineko bertzeek bezala, Surfrider-en ustez. Herri horiek ez dira turismotik bizi eta, beraz, herri txiki horien garbitzea geroko uzten da. Surfrider Foundationek gisa horretako tokiak laguntzea erabaki zuen. «Biztanleek arras ongi errezibitu» zituzten. Berotasun horren oroitzapena berekin ekarri dute Euskal Herrira Surfrider Foundation-en inguruan bildu ziren guztiek. Baina lekukotasun batekin ere jin dira. «Euskal Herrian jakin behar dugu guri ere gerta dakigukeela horrelako gertakari larri bat», abisatu zuen Caroline Applagnatek.

Eneko Bidegain
MIARRITZE

Hernaniko Udala

Takolo, Pirritx eta Porrotx pailazoen emanaldietarako sarrera eskari handia izan dela ikusirik, jakinarazten da laster beste emanaldi bat emango dutela gure herrian.

Hernani, 2000ko urtarrilaren 20a
KULTUR
DELEGATUA

Kultura Sailak diruz
lagundutako egunkaria

URRETXUKO UDALA

Udalbatza Osoak, 1999ko abenduaren 27an egindako aparteko bileran, legalki ezarrita dagoen quorumarekin behin-betiko onespina eman zion Jon Ganzarain Epelde Arkitektu jaunak idatzitako Urretxuko lpeñarrieta 22ko Zehaztasun-Azterlana»

Guztiok ezagutzeko argitaratzen da, adieraziz behin-betikoa den akordio honek, bide administratiboari amaiera ematen diola eta beronen aurka helegite kontentzioso-administratiboa jar daitekela Euskal Herriko Autonomi Elkarte Justizi Auzitegi Gorenaren gai Kontentzioso-Administratiboen Salaren aurrean, bi hilabeteko epearen barruan.

Era berean, nahi izanez gero adierazitako administrazio-arekiko auzi-errekurtsoaren aurretik, berraztertzeo errekurtsioa aurkez diezaiokezu Udalbatzari hilabeteko epean.

Urretxu, 2000ko urtarrilak 17.
Alkateak. Sin.: Pello Gonzalez Argomaniz.

JOXE LACALLE

N-121 errepidean Oloritz eta Untzuerako bidegurutzea.

Iruñeko Udalak A-15 doaneko bihurtzeko eskaera egingo du

Horren alde azaldu dira alderdi guztiak UPN ez beste

Europa Press / Iruñea

Atzo plenoa izan zuten Iruñeko Udalean eta bertako zinegotziek Nafarroako Gobernuari A-15 autobidea doaneko bihurtzeko eskaera egitea onartu zuten. Erabaki horren aldeko botua eman zuten EH, PSN, CDN eta IU-EBko ordezkariak, eta aurkakoa, berriz, UPNkoek.

A-15 AUTOBIDEAREN doakotasuna eskatzeko proposamenak 14 aldeko bozka jaso zituen atzo Iruñeko Udalean eta kontrakoak, berriz, 12 izan ziren, UPNko ordezkariak guztiak.

Aipatu errepidea dohaneko bihurtzeko eskaria egiteaz gain Iruñeko Udala eskaera hori egiten ari diren taldeen plataformaren barruan sartzea onartu zuten atzo Iruñeko zinegotziek.

Horretaz gain, Espainiako Gobernuak ordezkari Francisco Javier Ansuategiren portaera «gaitzestea» onartu zuten atzoko plenoan. Modu horretan urtarrilaren 9an Beriainen A-15 autobidearen doakotasunaren alde manifestazio bat egiten ari ziren herritarrek poliziek izan zuten jarrera salatu nahi izan dute aipatu alderdi politikoetako zinegotziek, gogor aritu baitziren manifestarien kontra eta hainbat lagunek zauriak izan baitzituzten. Halaber, horren ondoren Ansuategi jaunak izan duen jarrera gaitzetsi dute udal ordezkariak.

Hainbat argudio doakotasunaren alde

EH, PSN, CDN eta IU-EBko ordezkariak argudio ugari plazaratu zituzten atzo A-15 autobidearen doakotasunaren alde. Modu horretan, batetik, Foru Erkidegoko lurralde batzuen bazterketa sailhes-

tuko dela azaldu zuten. Bestetik, berriz, Erriberako eta Nafarroako erdialdeko zenbait tokitara «iristea erosoagoa» izango dela eta «desoreka ekonomikoak» gainditu ahal izango direla azaldu zuten.

UPN alderdiko zinegotzi Jose Luis Sanchez Munianek, ordea, argudio horiek «hauteskundeen» usainean eginak direla salatu zuen. A-15 doakotasunak nafarrak kaltetuko dituela esan zuen. «Denek ez baitute ordaindu behar erabiltzaileen bidesaria, asko Nafarroatik kanppokoak direnean gainera».

Barasoainen bilera egingo dute gaur kaltetuek

■ N-121 ERREPIDEAREN arriskugarritasun handiak eraman ditu errepide horren inguruan bizi diren milaka bizilagun A-15 autobidearen doakotasuna eskatzera.

Errepide horrek kaltetutako udalerrietako alkate eta zinegotziek gaur arratsaldean Barasoianen bilera egingo dute, Gobernuarekin orain artean izandako harremanen berri eman eta etorkizunean egin beharreko urratsak zeintzuk diren erabakitze-ko.

Kaltetu guztien batzarreko ordezkari Roberto Flamariketik atzo aditzera eman zuenez herritarren babes handia izan dute orain arte eta alderdi politikoak ere «mugitu» eta «konprometitzen» hastea lortu dute.

Nafarroako Gobernuak oso bestelako jarrera duela salatu zuen, ordea atzo Flamariketik. «Arrazoitu ezin dena arrazoitu nahi dute», azaldu zuen Sanzen gobernuari buruz, «eta demagogia erabiliz jendea izutzen ari dira».

laburrean

■ Jaizkibel Konpainiako emakume batek jasandako eraso salatu dute

JUANA MUGARRIETA-KOA eta Jaizkibel Konpainia taldeek urtarrilaren lehenean hainbat gizonetako emakume bat erasotu zutela salatu dute, eta sudurra apurtu ziotela. Antza, emakume gaztea Jaizkibel Konpainiako kidea da, hain juxtu, Hondarribiko jaietan egiten den alardean emakumeen esku hartzearen alde diharduen taldeko kidea. Aipatu bi taldeek eraso hori ez dela gertaera isolatua salatu dute. Hain juxtu irain, eraso eta orotariko arbuioak beraientzat eguneroko ogia direla azaldu dute.

■ Zarautzen hainbat protesta ekitaldi egiten ari dira Gaztetxea itxi dutela salatzen

ZARAUZKO hainbat gazte taldek salatu dutenez Zarauzko Udalak asteazkenean kate bat jarri zuen Villa Manuela Gaztetxeko ateak, bertara inor ez sartzeko. Gaztetxe ixteak sortu duen ondoeza kalartzeko hainbat protesta ekitaldi egin dituzte egunotan Zarauzko gazteek eta gaur 20:00etan manifestazioa egingo dute. Konzentrazio horretan esku hartzeko deialdi zabala egin dute.

■ Hamar milioi bidaiari izan zituzten hiriko garraiobideek iazko azaroan EAEn

GUZTIRA 10.502.000 bidaiari ibili ziren iazko azaroan EAEn hiriko garraiobideetan. Antza, 1998. urtekoarekin alderatuz datu hori nahikoa antzekoa da, %0,15eko iguera baino ez baitu izan. Datu horietan zehazten denez, bidaiari gehienek autobusa erabili zuten.

■ 5.000 pertsonak erabili dute Euskaltzaindia 1999. urtean

IAZ 5.000 pertsonak erabili zituzten Euskaltzaindiak eskaintzen dituen zerbitzu eta eskaintzak, besteak beste, Azkue Biblioteka. Horri garrantzi handia ematen diote erakunde horretako ardura-dunek, «gizartearekiko lotura ahalik eta estuena» izatea nahi baitute. Horregatik, ateak «zabal-zabalik» dituztela ekarri dute gogora.

Margarita Robles, Benito Lertxundi, Serafin Esnaola eta Katxin Uriartek jasoko dute Sabino Arana saria

■ *Sariak 30ean emango dituzte Bilboko Arriaga antzokiko galan*

Iñaki Uriarte / Bilbo

MARGARITA ROBLES Espainiako Entzutegi Nazionaleko epaileak jasoko du aurten Sabino Arana Kultur Elkar-goak urtero eskaintzen duen saria *Euskaldunen Laguna* sailean. Txema Montero elkarteko burkideak nabarmen utzi zuen Robles andre-ak izandako ibilaldia esanguratsua dela. Aspaldi barik Espainiako Barne ministro ordea zen arren egun ostera bertoko gatazka gainditzeko elkarrizketaren bidea aldarrikatzen duela azaldu zuen Monterok. «Zapalkuntzarako armategi guztia eskutan izan zuen andre hori konturatu zen guzti horrekin ezin izango zuela konponbiderik izan eta elkarrizketa proposatzen du Madrilen», gaineratu zuen.

Sabino Arana saria hilaren 30ean Bilboko Arriaga antzokian, Juan Jose Ibarretxe buru dela, antolatuko duten galan banatuko dute. Bertan Amaia Zubiria kantaria Edorta Murua gitarrajolea lagun duela eta Josu Goiria txalapartariak ere joko du. Ekitaldia Pili Kaltzada eta Julio Ibarra kazetariak aurkeztuko dute.

Alor bakoitzean, saridun bat

Kultur alorrean Benito Lertxundik jasoko du saria, euskal kantagintza berrirezko urte askotan egin duen ekarpena txalotu nahi baitute Kultur Elkargoko arduradunek. Kirol arloan, berriz, 44 urterekin zesta utzi berri duen *Katxin* Uriarte pilotari aulestiarra izango da aurten sariduna.

Bizi osoko ibilbideagatik saria jasoko duena Serafin Esnaola apaiz erreizildarra da izango da eta *Munduan ispilu* atalean baldintza latzenetan giza eskubideak defenditu dituzten Argentinako Maiatza Plazako Amamak eta Turkiako Demokraziaren aldeko Juristak elkarteak jasoko dute saria.

Ekonomia eta gizarte arloan Sabino Arana Kultur Elkargoak Bultz-Lan kontsultoriak gizarte ekonomia eredu berri bat garatzeko taxututako lana saritu gura izan du.

GASOLIOAREN PREZIOAGATIK MADRILGO GOBERNUAK KONPENTSAZIORIK EMATEA EZ DUTE LORTU

Espainiako garraioko patronalak grebara deitu du datorren asterako

■ Urtarrilaren 26, 27 eta 28rako antolatu dituzte geldialdiak sektoreko patronal guztiek

■ Garraioko Batzorde Nazionaleko kideek aste hasieran zehaztuko dute grebarako estrategia

■ Sustapen, Industria eta Ekonomia Ministerioarekin bildu ostean deitu dute 72 orduko grebara

Erredakzioa / Donostia

GASOLIOA azken hilabeteetan garestitu dela eta, Espainiako Garraio Batzorde Nazionalean dauden garraio sektoreko patronalek Espainiako Gobernuari eskatutako konpentsazioei ez die erantzunik eman Madrilek, eta, ondorioz, merkantzia eta bidaiari garraioetako patronalek, eta baita taxistek ere, urtarrilaren 26, 27 eta 28rako 72 orduko greba deialdia egin zuten atzo.

Hain zuzen ere, greba deialdi horren aipamena egin zuten iragan astean, Madrilgo ministerioekin bile-rak hasi zituztenean. Atzo sektoreko patronaleko iturriek adierazi zuten, Sustapen, Industria eta Ekonomia ministerioetako ordezkari-ekin egindako bilerek orain arte ez dute patronalaren eskakizunen inguruan emaitzarik izan. Horregatik, atzo baieztatu egin zuten 72 orduko greba deialdia, nahiz eta ez diren elkarriketak hautsi Madrilgo Gobernuarekin.

Urtarrilaren 26rako, 27rako eta 28rako Espainiako garraio patronalak deitutako greba horrekin batera, Frantziako garraio sektoreko

BOB EDMIE

Aurreko astean Frantziako garraio patronalak egin zuen grebaren irudi bat.

sindikatuak urtarrilaren 31rako beste greba bat daukate antolatuta, 35 orduko lan astearen aplikazioa dela eta sektoreko patronalak Parisko Gobernuarekin hitzartutako akordioa salatzeko. Hain zuzen ere, lehen-go astean Frantziako garraio patronalak bi egun ez itxiriko

eduki zituen mugak 35 orduko lan astearen aplikazioaren kontra egiteko eta gasolioaren prezioaren garestitzeagatik konpentsazioak eskatzeko. Bi arlo horietan Frantziako garraio patronalak akordioa lortu zuen Parisko Gobernuarekin.

Gasolioaren prezioa salatu du ENBAk

ENBA euskal nekazarien sindikatuak atzo gasolioaren prezioa azken urtean %40 igo dela salatu zuen atzo, eta Industria Ministerioari prezioa jaisteko neurriak hartzeko eskatu zion.

Upelaren prezioa etengabe goraka doala, Petrolio Esportatzaileek ez dute produkzioa handitzeko asmorik

Erredakzioa / Donostia

NEW YORKEN herenegun Brent petrolio upelaren prezioa ia 30 dolarrerara iritsia zela, Europan 26 dolar ordaindu ziren upeleko, eta, zantzu guztien arabera, goranzko joera horrek ez dauka aldatzeko itxurarik; ez, behintzat, Lurralde Petrolio Esportatzaileen Erakundeak produkzio murrizketak egiten jarraitzen ba-du.

Hain zuzen, erakunde horretako iturriek atzo bertan *Al Hayat* egunkari arabiarrean azaldu ziotenez, Lurralde Petrolio Esportatzaileek uste dute aukera gutxi dagoela garestitze horren kontrako neurriak hartzeko. «Oraingoz, erakundeak ez du produkzioa handituko prezioen igoera gelditzeko, erabat konbentzitututa baikaude prezioen igoera zenbait operadorek

mozkin gehiago lortzeko egindako espekulazioaren ondorio dela», esan du LPEEK.

Nazioarteko adituen arabera, petrolioaren garestitzea Europa eta EEBBetan, negu hotzarengatik handitu den eskariaren ondorio da, horrek eremu horietako petrolio erreserbetan murrizketa nabaria eragiten baitu. Aditu askoren arabera, egoera honetan lurralde

esportatzaileek beren produkzio murrizketekin jarraituz gero, prezioak gehiago garestituko dira.

Lurralde Petrolio esportatzaileen Erakundeko martxoan egingo dute bilera Viena besteak beste murrizketekin jarraitu ala ez erabakitzeko. Itxura guztien arabera, produkzio murrizketek aurrera jarraituko dute gutxienez beste sei hilabetetan.

SAFER egituraren bulegoen aitzinean elkarretaratzea egingen dute gaur

■ ELB, GFAM Lurra eta Gazteriak erakundeek deitu dute protesta ekitaldira

Erredakzioa / Baiona

ELB Euskal Laborarien Batasunak eta GFAM Lurra elkarteak elkarretaratzea egingen dute gaur, Lohitzuneko Pedronia (Amikuze) eta Larzabaleko Galarea (Oztibarre) etxaldeen kasuan SAFER erakundeak hartu erabakia salatzeko. Lurren kudeantza daraman egitura horrek Donapaleun dituen egoitzen aitzinean alkarretaratuko dira, goizeko hamarretan. Alabainan, lur eremu batzuen saltzerakoan, SAFER-en batzorde teknikoak lehentasuna eman die etxalde batzuen handitzeari eta, ondorioz, laborantzan instalatu nahi zuten hiru gazteen proiektuak baztertu ditu.

Gazteriak gazte erakunde abertzaleak bat egin du deialdiarekin SAFER-en jokamoldea salatu eta «basamortutzearen izurritari» aitzin egiteko gazteen instalatzea ezinbestekotzat jo du.

Bestalde, Amikuzeko Avenir du Canton (Herrialdearen Geroa) elkarteak ere salatzen du SAFERaren hautua eta berezikiago FDSEA Frantziako laborari sindikatuaren esku sartzeari afera horretan. SAFERaren Administrazio Kontseiluak azken erabakia hilabete ondarrean emanen du.

BASAURIKO UDALA
AYUNTAMIENTO DE BASAURI
48970 BASAURI (BIZKAIA)

IRAGARKIA

Udal honek hasierako onspena eman dio, Alkatearen 1999ko abenduaren 1eko 5392 zenbakidun Dekretu bidez, H.A.E.O-eko Hiri Lurzoruko Egoitzakoa den E-Kanda Landaburu "Banaketa Arloko 19 Unitate Egikaritzailaren mugaketaren aldatetari, hori Luis Astigarraga Aguirre Jaunak eskatu du, hurrengo pertsona hauen ordezkari: Julio Astigarraga Urquiza Jauna, Miguel Urruticoechea Urquiza Jauna eta Alejandro Zabala Urquiza Jauna.

Halaber, aipatu erabakia 15 eguneko epean jendaurreko jarrita eukitzea erabaki da, iragarki hau Bizkaiko Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik hasita, (2000ko urtarrilaren 7ko 4 zenbakidun B.A.O.)-eta beraz epe hori, urtarrilaren 25ean, amaituko da, modu horretan, interesatu guztiek egoki lertizoten alegazioak aurkezteko aukera izan dezaten.

Hori guztia Hirigintza Kudeatzeko Arautegiaren 38. artikuluan eta ondorengoetan dioena betetzeko xedez argitaratzen da, zeina, abuztuaren 25eko 3288/1978 E.D. bidez, onetsia izan zen.

Basauri, 2000ko urtarrilaren 17a.
ALKATEA
Izpta.: Rafael Ibarguen Gonzalez

Grebarekin jarraituko dute Renfeko sindikatuek

«Bidezko hitzarmena» lortu arte, beste hiru lanuzte egun deitu dituzte

Irene Arrizurieta / Iruñea

CCOO, SEMAF, CGT eta LAB sindikatuek «bidezko hitzarmena» lortu arte lanuzteekin jarraituko dutela iragarri dute. UGT eta enpresak adostutako «eraginkortasun urriko hitzarmenak ez du lantegiak nahi zuen langileen oniritzia erdietsi» gaitsetsi dute. Hortaz, hilaren 25, 26 eta 28rako lau ordu jarraiko lanuzteak deitu dituzte.

CCOO, SEMAF, CGT eta LAB sindikatuek UGTk eta Renfek ilbeltzaren 14an sinatutako eraginkortasun urriko hitzarmenak ez duela eraginik izanen adierazi dute. Enpresaren eta UGT sindikatuaren arabera helburua «bake soziala lortzea eta grebarekin bukatzea bazen ere, ez dute lortuko», gaineratu dute enpresako langilegoaren %72 baino gehiago ordezkatzen duten sindikatuok.

Lanuzteekin jarraituko dutela esan dute sindikatuok. «Grebarekin jarraituko dugu eta enpresak, bakea lortzen ez dela ikusten duenean, hitzarmen duin bat sinatzera eseri beharko du enpresa batzordearekin», adierazi zuen atzo Jesus Denia, Nafarroako CCOOk garraio idazkariak prentsarean.

Hortaz, gaurko deitutako txandakako hiru lanuzteaz landa, hilaren 25, 26 eta 28an lau ordu jarraiko lanuzteak eginen dituzte. Gainera, arazoa moldatu ezean, grebarekin jarraituko dute. Orain enpresaren aurka ez ezik, UGTren kontra ere jardun behar dute, «elkarrizketatik kanpo utzi duelako komitearen gehiengoa» salatu zuen Deniak.

Sindikatuon arabera, enpresarekin izandako elkarrizketetan «UGT prest zegoen eskaintzen zitzaiona sinatzeko». Azkenik, KPI Kontsumorako Prezio Indizearen behetik dagoen soldata igoera onartu izana gaitsetsi dute. «Hori orain urte bat egin zezakeen. Hitzarmen honen atzean Renferen pribatizazioa dago, eta treneko langilea ezin da gehiago estutu» adierazi zuten.

Sindikatuok esan dutenez, azken bost urteotan ez dute soldata igoerarik izan enpresa bere onera ekartzeko «eginahala» eskatu zitzaielako. «Orain gutxienez ezarritako KPIa berreskuratu nahi dugu», gaineratu zuen Armando Martínez trenbide arloko CCOOk herrialdeko buruak.

Era berean, CCOO, SEMAF, CGT eta LABek kritikatu zuten: lanorduen jaitziera ez aurreikustea 35 orduko lanaldia egin ahal izateko, eta azken hamar urteotan plantila erdia baino gutxiagora murriztea.

UGTk sinatu hitzarmena urte bukaerara arte dago indarrean, eta UGTko afiliatuei badagokie ere, enpresak otsailaren 29 arteko epea eman du beste langileek hitzarmen hori sina dezaten.

laburrean

■ Errioxako Merkataritza Ganberak EAEko arau fiskalen kontrako errekurtsuak aurkeztuko dituela dio lurraldearen interesen aurkakoak izanez gero

MIGUEL ANGEL MARTINEZ BERRIOBEÑA Errioxako Merkataritza Ganberako presidenteak atzo azaldu zuenez, erakundea prest dago EAEko arau fiskalen kontrako errekurtsu berriak aurkezteko, Espainiako Gobernuak eta Eusko Jaurlaritzak errekurtsuak erretiratzeko akordioari lurraldearen interes kontrakoak irizten badio. Martinezen ustez, akordioak «borondate ona erakusten du, baina hori praktikan gauzatu beharko da». EAEen onartzen diren arau fiskal berriei buruz informatuta egotearen beharra azpimarratu zuen Martinezek.

■ Bizkaiko Metal sektoreko Hitzarmen Kolektiboa berritu dute CCOOk, UGTek eta patronalak%3,19ko soldata igoerarekin

1997TIK Bizkaiko Metal sektorean indarrean dagoen Lan Hitzarmena, 50.000 langile inguru lotzen dituen, berritu zuten herenegun CCOO eta UGT sindikatuek eta Metaleko Bizkaiko patronalak. Atzo agiri batean CCOOk adierazi zuenez, hiru urteko Hitzarmenean jasotako berrikuspen klausulari esker, sektoreko langileek ez dute erosteko ahalmenean galerarik izango. 1999ko soldata tauletan jasotako %1,21eko igoera, berrikusi egin da eta taula berrietan %3,19ko igoera, urteko KPIaren %110, jaso da. 2000 urterako tauletan, berriz, soldata igoera %2,2koa izango da, aurrikusitako Kontsumorako Prezioen Indizea %2koa delako.

■ Nafarroako Kutxen bat-egitea aztertuko du Eskumen Epaitegiak lehiakortasun askea eraso dezakeelakoan

ESPAINIAKO Ekonomia Ministerioaren Eskumen Epaitegiak joan den ilbeltzaren 11n Lehiakortasunaren Defentsarako Epaitegira igorri zuen Nafarroako bi kutxen bat-egitea merkatuan interes publikoaren aurka joan daitekeelakoan. Egun, 40.000 milioi pezetatik gorako edozein negozio kontzentrazioak edo merkatuaren %25 hartzen badu aipatu epaitegiari jakinarazi behar zaio. Nafarroako Kutxak Nafarroako merkatuaren %45 hartzen du eta 770.000 milioi pezeta kudeatzen ditu. Dena dela, Lorenzo Riezu, Nafarroako Kutxako zuzendariak dio kutxa berriak ez duela lehiakortasunaren eremua apurtzen, Nafarroan dagoen lehiakortasun-maila gorena delako.

■ Estatu Batuetako balantza komertzialaren defizitak errekor berria iritsi du 26.500 milioi dolarrekin

1998ko azaroarekin alderatutako 1999ko azaroan EEB-Betako merkataritza defizitak %3,7ko hazkundea izan zuen atzo Merkataritza departamentu estatu batuarrak plazaratu zituen datuen arabera. Horrela, zifra errekorra iritsi zuen EEBBetako defizitak, 26.500 milioi dolarretara iritsiz. Bi dira igoera nabarmen hori eragin duten aldagaiak. Batetik petrolioaren prezioak izan duen garestitzea eta bestetik kontsumorako ondasunen inportazioen hazkundea, auto edota arropatan jazo dena. Gauzak horrela, 1999ko azarora arteko EEBBetako merkataritza balantzaren defizita 226.800 milioi dolarretakoa da. 1998 osoan arlo horretan pilatutako defizita 164.300 milioi dolarretakoa izan zen.

laz EAEen sortutako lanpostu gehienak behin behinekoak izan zirela salatu du LABek

■ Emakumezkoen sarrera lan merkatuan oraindik eskasa dela uste du sindikatuak

Erredakzioa / Bilbo

EAE-KO langabezi tasak behera egin arren, iaz sortu ziren lanpostu berrien kalitatea okerrera joan dela salatu zuen atzo LAB sindikatuak.

Aktibitatearekin lotuta egiten ohi den inkestaren datuen arabera, 28.900 pertsona gehiagok dute lanpostua Euskal Autonomia Erki-degoan. LABen iritziz, aldiz, datu honek ez du esan nahi lanpostu nahikoak sortu direnik, eta 1998ko igoera handiagoa izan zela azpimarratu zuen.

Halaber, enplegua sortzeko hartu diren neurriak ez direla nahikoak izan uste du LABek. Lan kostuen murrizketa, inflazioa baino puntu bat gutxiago hazi diren soldatak, onartutako azken erreformaren ondorioz gertatu den lan merkatuaren malgutasuna areagotzeko neurriak, besteak beste, ez dute lortu enpleguaren hazkunderako joera suspertzea.

Enpleguaren kalitateari dagokionez, iaz sortutako lanpostu gehienek prekarietatea nabarmentzen du LABek. Hala, patronalak garatutako kontratazio mota izan da prekarietate horren eragile nagusia.

Bestalde, iazko azken lauhilabetekoan 8.000 lanpostu finko desagertu zirela salatu zuen LABek.

Emakumezkoek langabeziaren pairatzailerik handienak izaten segiten dutela ohartarazi zuten. Izan ere, langabetuen %80 andrezkoak direla jakinarazi zuen sindikatu abertzaleak.

Burtsa

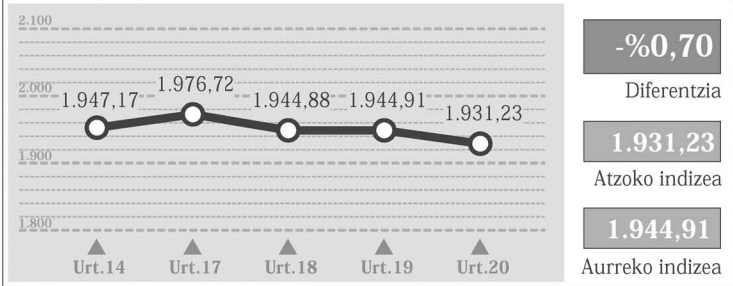
• J.B. ANDUEZA •

Hoba behi esnetsu bet

- bi antzu baino, dio Gotzon Garatek bildutako 2.252. atsoitizak. Hori pentsatuta, betiko behi sakratu, ezagun eta esnetsuetara jo zuten atzo inbertsiogileek (Endesa (+%3,87), BSCH (+%2,07) etabar), momentuz mozkinik ematen ez duten behi teknologiko, berri eta antzuetara baino (TPI (-%5,63) edo Terra (-%2,05)).

EBZren gobernu kontseilua- ren bilera etorri bezala joan zen, interes tasen aldaketarik gabe. Beste berri on bat: Alemaniako enpresari- en konfidantza adierazle- a hobetu egin zen abenduan. Hori bai, Dow Jonesen jeitsierak eta EEB- Ben defizit komertzial handiak kezkatze- koak dira. Hor- tik beherakadaxoa.

Bilboko 2000 Indizea

Dibisen merkatua

Pezeta	166,386
Libera	6,55
Dolarra (EEBB)	1,0089
Libra Esterlina	0,61270
100 Yen (Japonia)	1,0644

Beste indizeak

New York (Dow Jones)*	11.316,65 (-%1,50)
Tokio (Nikkei)	19.008,01 (+%0,58)
Madril (IBEX-35)	11.047,60 (-%0,66)
Paris (CAC-40)	5.709,74 (+%1,07)
Londres (FTSE 100)	6.348,70 (-%1,50)
Frankfurt (DAX-XETRA)	7.112,66 (+%0,30)
Milan (Mibtel)	28.509 (+%0,64)

* Eguerdira arte

BERLINGO FISKALTZAK DELITU AZTARNAK AURKITU DITU WOLFGANG HUELLEN-EK HIL AURRETIK UTZITAKO GUTUNEAN

CDUko finantza arduradunak bere buruaz beste egin du Fiskaltzak bera ikertu aurretik

■ CDUk Helmut Kohl bere buruzagi ohiaren kontrako legezko prozedurak hastea aztertuko duela jakinarazi du

■ Alderdi Kristaudemokratikoko buru Wolfgang Schaeuble barkamena eskatu du 'Bundestagen' egingako agerraldian

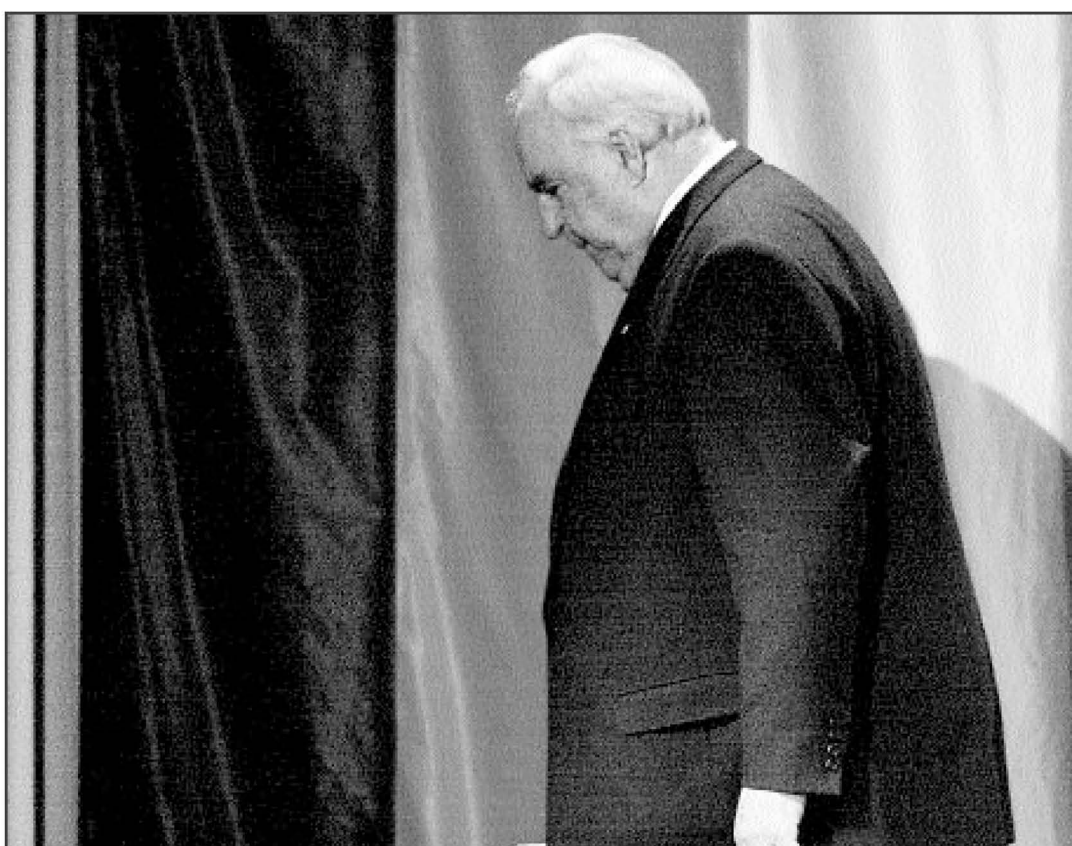
■ Legebiltzarrean osatutako ikerketa batzordeak CDUko kontu guztiak eta goi karguak ikertzeko erabakia hartu du

Erredakzioa / Donostia

Alemaniko Batasun Kristau Demokrataren (CDU) ezlegezko finantzabideen auziak jite tragikoa hartu zuen atzo, alderdi horren parlamentarioen taldeko finantza eta aurrekontuburu Wolfgang Huellen-ek bere buruaz beste egin eta gero.

Auzia gero eta ixura beltzagoa hartzen ari da CDUrentzat. Atzo bertan, Huellenen suizidioaz aparte, hiru erabaki gehiago jakin ziren, hurrengo ordu edo egunotan kristaudemokraten geroa baldintzatuko dutenak: Berlingo fiskaltzak ikerketa irekiko du Huellenen kontra diruaren bidegabeko erabilera egiteagatik; Bundestageko batzordeak CDUren kontu guztiak ikertzeko agindu du eta, azkenik, CDUk berak Helmut Kohl Alemaniako kantziler ohi eta alderdiko ohorezko presidente ohiaren kontrako legezko prozedurari ekiteko posibilitatearen berri eman du.

Lehen kontua, Huellenek bere buruaz beste egin eta ordu batzuk geroago aieratu zuen Berlingo Fiskaltzako bozeramaile Martin Steltner-ek. Horren arabera, Huellenek agur modura utzitako

MICHAEL PROBST / EPA

Helmut Kohl Alemaniako kantziler ohi Hamburgon, herenegun. Kohl ez zen atzo Legebiltzarrerara azaldu.

gutunean CDUko finantza arduradunaren jardura ikertzeko aieruak badaude. «Ikerketa irekiko dugu gutuneko zenbait zatitan diruaren bidegabeko erabilpenaren aztarnak ageri direlako», esan zuen Steltnerrek. Huellenek «arrazoi pertsonalak» argudiatu zituen suizidioa-

ren zioa azaltzeko idazkian. CDUko politikaria, 49 urtekoa bera, ezkondua zen eta bi seme-alaba zituen.

CDUko iturriek esan zuten, alderdi horrek ez daki zein izan daitezkeen Berlingo Fiskaltzaren aztarnak.

Bigarren kolpea, Batasun Kristau Demokratarentzat

Bundestag-etik iritsi zen. Bertan osatutako ikerketa batzordeak alderdi horren kontu guztiak aztertzea erabaki zuen atzo. Volker Neumann sozialdemokratak, gainera, CDU eta CSUko 26 goi karguren jardura ikertzea ebatzi zuen. Horiek CDU, CSU Bavariako Batasun

Kristausoziala eta Alderdi Liberaleko kideak dira, hiru alderdiek koalizioan gobernatu dutelako Bonnen. Politikari horien artean Helmut Kohl kantziler ohiak, Hans Dietrich Genscher eta Klaus Kinkel liberalak, —biak Atzerri ministro ohiak—, Theo Waigel Finantza ministro ohiak daude, baita CDUko bi Defentsa ministro ere: Gerhard Stoltenberg eta Volker Ruhe. CDUko buru nagusiak ere ikertuko ditu batzordeak, besteak beste, Angela Merkel alderdiko idazkari nagusia eta Wolfgang Schaeuble, Kohlen ordezkaria lehendakaritza. Schaeublek, hain zuen, barkamena eskatu zuen atzo Legebiltzarrean gertatzen ari denagatik. CDUko buruak ez zuen, hala ere, argibide askorik eman. Kohl ez zen bere diputatu aulkian eseri ere egin.

Azken astindua CDUtik bertatik heldu da eta Kohlen kontrakoa dugu: Alderdi Kristaudemokratak kantziler ohiaren kontrako legezko prozedurak hastea egokia den aztertuko duela eman zuen aditzera atzo. Ekimenak xede jakina du: Helmut Kohli CDUri legez kanpoko dirua eman ziotenen izenak esanaraztea.

Huellenek bere buruaz beste egin izanak dimentsio tragikoak eman dizkio CDUren eskandaluari. Alderdi Kristaudemokratako finantza arduradunak bere suizidioa arrazoi pertsonaletan oinarritu du idazki batean. Ordu batzuen ondoren fiskalak oinarrian zer zegoen azaldu du: Huellenen gutunean diruaren bidegabeko erabilera aztarnak zeuden. CDUren afera hasi baino ez da egin eta inork ez daki nola amaituko den, baina Adenauerren alderdia, gerra ondoko Alemaniaren zuta-beak ezarri zituen, bere historiako egoera beltzenean dago. Kinka larria da, eta

CDU, federik gabe Moises bila

Jose Mari Pastor

horren ondorioek beraiei ezezik, Alemaniako gizarte eta politikagintzari ere egin diezaiekete kalte.

CDU salbatzaile baten bila ari da, baina fede handirik gabe. Kohleone-k —Alemaniako hedabideek orain Kohli deitzen dioten legez— baztertu egin ditu bere agintaldian berari kontra egiteko zeuden guztiak. Alderdiaren garai berria has dezaketena, askoren iritziz, edo gaz-

te samarrak dira —Mueller edo Wulff bezala— edo zaharregiak, Biedenkopf kasu. CDUk arrazoi bakarragatik ez du onartu lehen uneen Schaeubleren dimisioa: ordezkari egokirik ez duelako. Baina denborari berea eman behar zaio, eta erreleboa helduko zaio Kohlen delfinari, uste baino arinago heldu ere.

CDU, Bavariako CSUren kin batera, eskuinaren bate-

ratzailea izan da beti. Franz Josef Strauss CSUko buruzagi historikoak beti gogoratzen diren bi iritzi historiko azaldu zituen behin. Lehengoan erratu egin zen, Helmut Kohl, karisma ezagatik, inoiz kantzilerra izango ez zela esan baitzuen. Bigarrenean CDU eta CSUk euren eskuinetik hutsik txikiena ere ez zutela utzi behar esan zuen.

Horretan arrazoi guztia zeukan Straussek eta Bata-

sunak helburu hori bete izan du urteetan. Zer gertatuko da CDUren aldeko klase sozial guztiek alderdi hori baztertu eta CDU behea jota geratuko bada?

Galdera hori egiten dute egunotan Alemaniako politologok. Eta Austrian sortu den Joerg Haider populista jartzen dute okerrenaren adibide gisa. Gehiegikeria da, noski, baina abisua ere bai.

Egun inork ez daki Alemaniako CDU nork salbatuko duen, baina denok dakite, hala ere, hiru urte barruko kantzileriarako hautagaia nor ez den izango: Wolfgang Schaeuble.

Tunisiako Hammameten ehortziko dute Bettino Craxi italiar gobernuburu ohia

Familiak azaldu zuen hildakoak berak adierazitako nahikundeei eutsiko diela

Erredakzioa / Donostia

Tunisiako erbestean herenegun hil zen Bettino Craxi, eta herri horretan bertan lurperatuko dute gaur. Haren

senideek Craxik berak azaldutako nahikundeei eutsiko dietela iragarri dute. Italiako hainbat agintari politiko saiatu ziren familia konbentzitzen gobernuburu ohia Italian ehortzia

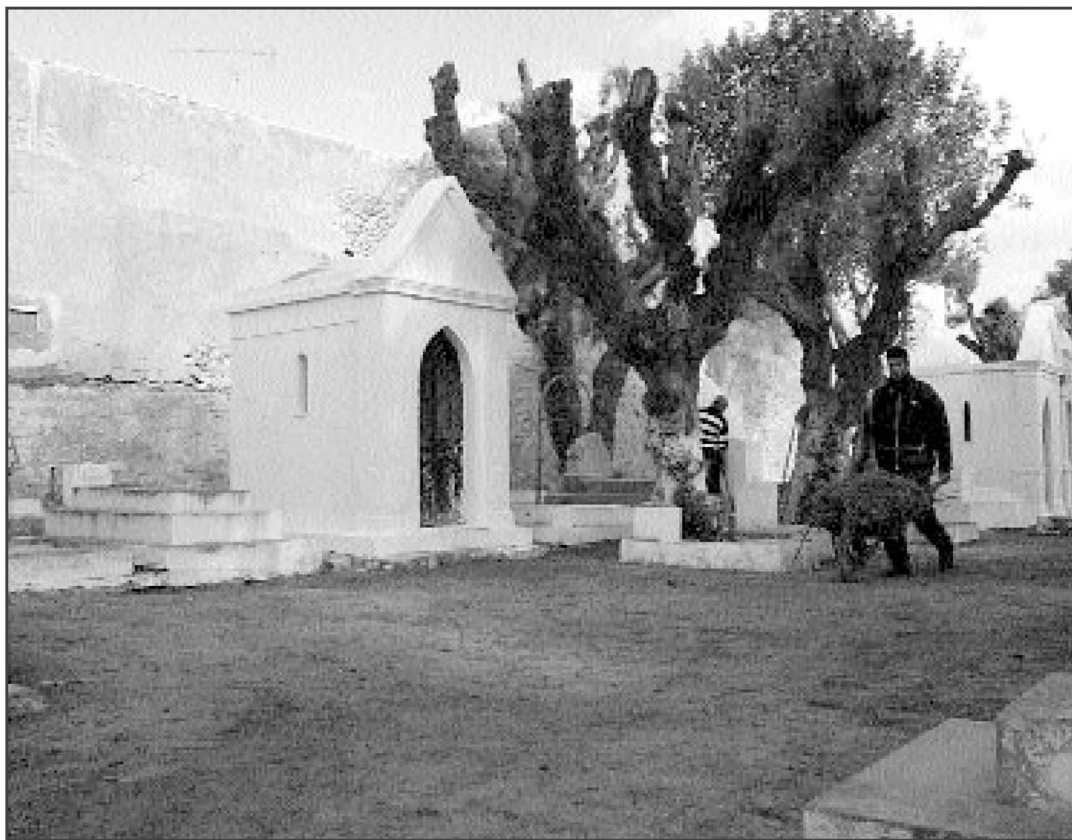
izan zedin. Justiziari ihes egiteko Tunisiara ihes egin zuen arren, Italiako Parlamentuak gorazarre egin zion atzo Bettino Craxi gobernuburu ohiari.

BIHOTZEKOAK jota, Tunisiaren herenegun hil zen Bettino Craxi Italiako gobernuburu ohia, eta Hammamet hiriko hilerri kristauan lurperatuko dute gaur. Haren emazte Anak eta seme-alaba Bobo eta Stefaniak argi utzi nahi izan zuten hori egitearekin Craxik berak adierazitako nahikundeei eutsiko zietela. Bobo Craxi semeak eman zuen jakiterat, haatik, familiak Italiako hainbat burukide politikorengandik deiak jaso zituela, Bettino Craxi Italian eta estatu buruzagi bati zor zaizkion ohoreekin ehortzia izan zedin eskatuz. Hargatik, ez zen espero familiak eskari horiei baietz erantzutea.

Izan ere, Bettino Craxiren heriotza jakinarazi zen unean bertan, haren alaba Stefaniak aditxerat eman zuen bere aita ez zela hil, baina Italiako mundu politikoaren jokaerak erail zuela. Erroman atzo plazaratutako agiri batean, berriz, senideek damugarritzat jo zuten Bettino Craxiren egoera judizialari ez ziotela eman nahi izan «konponbide orekatu eta zuzenezko bat». Areago, familiak gogor salatu zuen «sekulako hitz erasoetan oinarritutako gorrotozko kanpaina bat» jasan izana Bettino Craxik. «Konponbide politiko bat izanik», jarraitzen zuen familiak zabalduak oharak, «Italiako Errepublikaren historia-ko kapitulu minberatsu bat itxi ahal izango zen, eta italiarrak Bettino Craxiz gogogaratu ziren gogo-bihotzez eta justizia sentimendu batekin».

Italiako Parlamentuak agur eta ohore

Craxiren figuraz gogoratu ziren, behintzat, Italiako parlamentarioak, zeren eta 1984 eta 1987. urteen artean gobernuburu karguan egon zenari gorazarre bat egin baitzioten diputatuak. Craxiren goraitate sutuena Sozialista Demokratata Italiar (SDI) alderdi sozialistako idazkari nagusi Enrico Bosellik egin

ANDREW MEDICHINI / AP

Gizon bat, Hammameteko hilerria txukuntzen, gaur Bettino Craxi ehortziko duten hilobiaren ondoan.

zuen. Haren iritzian, «tamalgaria da oso Bettino Craxik erbesteratzeaz aparte beste aukerarik ez izana, haren kasuari behar bezala ez baitzitzaion erantzun, hots, konponbide politiko bat beharko zuen kontu politiko bat bezala». Massimo d'Alema gaur egungo gobernuburuak ere hitz batzuk izan zituen Craxiren alderat, eta «bakartasunean bizitu eta pairatu du bere existentziaren zati minbera bat», azpimarratu zuen. D'Alema iritziz, «historiak

soil-soilik epaituko ditu Bettino Craxiren itzal-argiak». Haren ustez, «Craxiren obrak, haatik, ezin dira inolara ere mugatu justizia kontu batera».

Governuburuak egindako hitzaldiaren ostean, Italiako legebiltzarkideek txalotze luze batekin amaitu zuten Bettino Craxiren alde egindako ekitaldia. Parlamentuko barnebidetean, haatik, politikari nagusi zenbaitek euren iritzia azaldu zuten Craxiren heriotzari

buruz. Hala, Silvio Berlusconi Forza Italiako eskuindarrak «adiskide» gisa aipatu nahi izan zuen gobernuburu sozialista ohia.

Giulio Andreotti kristaudekraziako figura nagusiak, halaber, Craxi bihotzez gomutatzeaz gain, damutu egin zuen Italiarat, bertan artatuta izatearren, sartzeko baimenik ez ziotela eman.

Berlusconi eta Andreottik iragarri dute Craxiren hiletan izango direla gaur.

‘Mani pulite’-ren «gehiegikeriak», auzitan

«GURE eginbeharra besterik ez dugu egin», aldarrikatu zuen atzo ustelkeria politikoaren aurka Italian eratuak epaile talde bereziko buru Gerardo d'Ambrosio prokuradoreak. Izan ere, bere herriko justiziari ihesean, Tunisiarat ihes egin zuen Bettino Craxiren hiltzearekin salaketa zenbait aditu egin

dira *mani pulite* operazioan ustez izandako gehiegikerien aurka. Salatzaile gogorrenetarik bat Silvio Berlusconi Forza Italia eskuineko koalizioko buruzagia da, hark «justiziaren erabilera alderdikor eta makurra» gaitzetsi egin baitu behin eta berriro.

Mani pulite-ren obratzaile nagusie-

tarik bat Antonio Di Pietro epailea izan zen. Honek zuen esku-hartze handia izan Italiako mundu politikoaren zati handi baten ustelkeria jokaeren aurka bideratuta izan zen justizia operazio horretan. 1992. urtean hasi zen *mani pulite*, Mario Chiesa PSI alderdi sozialistako permanente bat atxilotu zutene-

an Milanen, enpresari baten eskutik diru mordoa jasotzen zuelarik.

Orain artean, Italiako 3.000 politikari, enpresari edo funtzionari auzipe- tuak izan dira operazio horretan, alderdi politikoen finantzaketa ez-legezkoetan edo norberaren aberaste joera batean harapatuta.

Errepublikanoen batasunerako deia egin du Benetako IRAk

■ Ipar Irlandako

Poliziaren erreformari ongiatorria egin dio Bertie Ahernek

Agentziak / Dublin

BENETAKO IRAK – IRAtik banandutako talde armatua– Ipar Irlandako errepublikanoen batasunerako deia egin zuen atzo, 1998ko su-etenetik kalaturiko lehen komunikatua. «Ipar Irlandako bake akordioaren bitartez, Erresuma Batuko Gobernuak manipulazioa eta presioa erabili ditu iruzurrezko pakto bat eginez bere presentzia Irlandan mantentzeko», adierazi zuen Benetako Irak Belfastko *Irish News* egunkarira igorritako komunikatua.

Hala, taldeak dei egiten die «Irlandako Errepublikako boluntario leial guztiei, Errepublika babestu eta guztiak ordezkatzeko dituen parlamentu nazionala osatzeko».

UUP Ulsterko Alderdi Unionistako bigarren buruak, John Taylorrek, aldiz, «epe laburrean desarmean aurrerapausoak egiten ez badira, Gobernu autonomoa utziko dutela esan zuen. Bestalde, Irlandako lehen ministro Bertie Ahernek ongiatorria eman zion atzo Ipar Irlandako Poliziaren erreformari, «bake akordioaren izpiritua islatzen duela». Erreforma Chris Patten komisario europarrak landuriko proposamenaren oinarriturik dago, eta atzo aurkeztu zuen Erresuma Batuko parlamentuan Peter Mandelson Ipar Irlandarako ministro britainiarrak. Erreforma unionisten kritika zorrotzak sortarazi ditu. Besteak beste, izen aldaketa eta katolikoaren parte-hartze handiagoa dira erreformaren helburuak.

Bobby Sandsen hilobia hondaturik

Bestalde, Bobby Sands IRAko militante historikoren hilobia hondaturik azaldu zen herenegun gauean. Hilobia Belfast mendebaldeko hilerri batean dago. Sinn Feineko kide Tom Hartleyk RUC Ipar Irlandako Poliziari egotzi dio Sandsen hilobia hondatu izana.

Europako Batzordeak irtenbide negoziatua eskatu du Txetxeniarako

Txetxeniarrek Grozniko bataila «oraindik ez» dela hasi diote

Efe / Mosku

Txetxeniako gatazkari «irtenbide negoziatua» eman behar zaiola adierazi zuen atzo Moskun, Europako Batzordeko Parlamentarioen Batzarreko presidente Rus-

sell-Johnstonek. Parlamentarioen Batzordea gidatuz, gatazka gunera ikuskatze bisita bat egin du Russell-Johnstonek azken egunotan, eta Errusiako agintariei «borroka eteteko eta elkarriketa bidea bilatzeko» eskatu die bertan.

Txetxeniarrek Malofeiev (ezkerrean) generala hil dutela dio Itar-Tassek.

«TXETXENIAKO gatazkak konponbide politikoa behar du, eta ez irtenbide militarra», azpimarratu zuen atzo, EB-ko parlamentarioen Batzarreko buru den Russell-Johnstonek.

Haatik, Itar-Tass Errusiako agentzia ofizialari eginiko adierazpenetan «Errusian izandako bilerek eta *in situ* eginiko ikuskatze lanek, agintari errusiarren jarrera hobe ulertzeko balio» izan dietela azaldu zuen Russel-Johnstonek. Hark adierazi zuenez, «Aslan Maskhadov lehendakari txetxeniarraren erregimenak ezaugarri kaltegarri batzuk ditu; esate baterako, delikuentzia maila igo da, drogadikzioa, eta bahiketak». Halaber, «legea ez» dela betetzen eta «exekuzio publikoak» egiten direla gaineratu zuen: «horrenbestez, Txetxeniako erregimena onartezina da».

Hildako ugari azken orduetan

Txetxeniako hiriburuan, Groznin, aurrera jarraitzen dute Errusiako soldadu eta gerrillari txetxeniarren arteko borrokek. Jada bi aldeetako iturriek «hildako ugari» izan

dituztela onartu dute. Xamil Basaiev gerrillarien burueta-ko batek azken egunetan «gutxienez 55 gerrillari hil» direla adierazi zuen atzo. Errusiako iturriek aldiz, azken 24 orduetan 70 txetxeniari hil dituztela baieztatu dute eta errusiarrek 5 soldadu galdu dituztela gaineratu dute. Itar-Tass agentziak atzo jakinarazi zuenez gainera, Mikhail Malofeiev jeneral errusiarra hil dute gerrilari txetxeniarrak. Iturri txetxe-

niarrek aldiz, Malofeiev atze-man egin zutela diote.

Bestalde, txetxeniari buruzagiek, Grozniko bataila oraindik ez dela hasi nabarmendu dute eta «utopikotzat» jo dute hiriburua egun gutxitan eskuratzeko errusiar tropek azaldutako asmoa: «Benetako borroka errusiar tropak Grozniko erdigunean sartzean hasiko da», esan zuen atzo Txetxeniako Armadako operazio aginteko komandante Mumnadi Saidaiyek.

l a b u r r e a n

A U S T R I A

■ Joerg Haider eskuindarrak Gobernuan sartzeko prest dagoela adierazi du

AUSTRIAKO Alderdi Liberaleko idazkari nagusi Joerg Haiderrek, bere alderdia Gobernuan sartzeko eskaintza egin du Austrian behingoz exekutiboa izan dadin. Haider eskuin muturrarekin lotzen dute askok bere adierazpen xenoboak direla eta. Viktor Klima kantzilerraren Alderdi Sozialdemokratak eta Wolfgang Schuessel kantzilerordearen Alderdi Popularrak ez dute oraindik adostu bion artean gobernu egiteko akordiorik eta Haider horretaz baliatu da presioa egiteko.

E R R E S U M A B A T U A

■ Lorden Ganberako zenbait kide aukeratu beharko dira atzo aurkeztutako erreformaren arabera

LORDEN GANBERAKO erreformak zenbait aldaketa eragin dio erakunde horren osaketari. Azken hilabeteotan landutako erreforma aurkeztu zuen atzo Lord John Wakehamek. Proposamenaren arabera, 550 kideetatik asko aukeratu egin beharko dira ordezkaritza proportzionalaren bidez. Lorden gutxiengo batek orain arteko sistema hereditarioari segituko diote. Txostenean, bestalde, Ganberan jatorri etniko desberdinetako kideak eta emakume gehiago sartzeko aholkua eman du Wakehamek.

K R O A Z I A

■ Gobernua osatzeko hitzarmena sinatu dute zentro- ezkerreko sei alderdiek

Hilaren 3ko bozketako garaileek akordioa sinatu zuten atzo Zagreben, Kroaziako Gobernua osatzeko. Zentro-ezkerreko sei alderdi horiek Franjo Tudjman lehendakari zenduen alderdiari nagusitu zitzaizkion. Europako Batasunaren (EB) eta Kroaziaren arteko harremanek okerrera jo dute azken urteotan Tudjmanen estilo autoritarioa zela eta. Lehengo astean Bruselak EBko presidente Romano Prodi bidali zuen Zagrebera, Ivaca Racan gobernu berriko lehen ministroa izango denarekin hitz egiteko.

P O L O N I A

■ Varsoviak enbaxada errusiarreko bederatzi funtzionario kanporatuko ditu «espioitza» egotzita

POLONIAKO GOBERNUAK bederatzi errusiar kanporatzeko erabakia hartu du espioi izateaz salatuta. Varsoviako iturri ofizialek atzo adierazi zuten, Errusiaren enbaxadako funtzionarioak ziren horiek guztiak. Errusiarrak «Poloniaren interes eta lehentasunen kontra» lanean ari zirela salatu du Poloniako Gobernuak. Funtzionario errusiarrei Poloniatik «lehenbailehen» alde egiteko esan zaie.

Hernaniko Udala

IRAGARKIA

Gobernu Batzordeak, 2000ko urtarrilaren 5ean, "SU-29.1 alderdirako (Lizarraga) aurkeztutako urbanizazio egitasmoaren (3 Fasea)"ri hasierako onarpena ematea erabaki zuen.

Ekainaren 30eko 17/94 Legeak, Etxebizitzaren arloko premiazko neurriak eta Hirigintza Plangintzako zein kudeaketako tresnak izapidetzeko neurriak zehazteari buruzkoak, 7. artikuluan ezarritakoa betez, espedientea jendaurreko ikusgai jartzen da, hamabost eguneko epean Obra eta Hirigintza sailko bulegoetan aztertu nahi duen edonoren eskuera gera dadin eta epe berean bidezko alegazioak egin daitezzen.

Hernani, 2000ko urtarrilaren 18a
ALKATE ANDREA

Gobierno de Navarra Nafarroako Gobernu

MILUZE EUSKALTEGIAN OTSAILETIK EKAINERA BITARTEKO IKASTALDIAN MATRIKULA EGITEKO EPEA

Hezkuntza eta Kultura Departamentuak MILUZE Euskaltegian bigarren ikastaldia (otsaila-ekaina) egiteko matrikula-datuak jakinarazten ditu: epea, urtarrilaren 31tik otsailaren 3ra bitartean; ordutegia, goizez 9:00etatik-12:00etara eta arratsaldeaz 17:30etik-19:30era; lekua, ikastegian bertan (Victoriano Juaristi, z/g, Sanduzelai); Telefonoak: 17.76.70 eta 17.76.54.

Kiaseak otsailaren 14an hasiko dira eta ekainaren 16an bukatuko dira. Ikastaro mota hauek eskaintzen dira:
Goizez: Lau orduko ikastaro trinkoak eta urrats guztietan,
Bi ordukoak - EGA 9 etatik 13:30era. (8.500 pezeta)
- ALFABETATZEN 11:30etik 13:30era. " "

Arratsaldeaz: Bi ordukoak eta urrats guztietan,
2:30etik 4:30era. " "
4:45etik 6:45era. " "
7 etatik 9 etara. " "
- ALFABETATZEN 7 etatik 9 etara. " "

Ikasle berriek, matrikulatu ahal izateko, argazki bat ekarri beharko dute eta mailakatze froga bat egin, dagokien maila jakiteko. Halaber, 2.600 pezeta ordaindu beharko dute.

Ikastaro bakoitzeko talde zein ikasle kopurua mugatua da.

GERNIKA-LUMOKO UDALA

IRAGARKIA

Alkatetzak, urtarrilaren 19an emandako 31/2000 zbk.dun Dekretuaren bitartez erabaki du:

Lehenengoa.- Argenteixe Taldea 2001 S.L.-k sustatu eta Urbano Igaralde Telletxea Arkitekto Jaunak idatzitako proiektuaren arabera, ZREA035NC deituriko inguruko Urbanizazio Proiektuari lehenengo onarpena ematea, kontratu bidezko burutzapen aurrekontua 48.000.000 pezetakoa izanik.

Bigarren.- Espedientea jendaurrean ikusgai jartzea 15 eguneko epean, Bizkaiko Aldizkari Ofizialean, Udaletxeko Ediktu Taulan eta lurraldean hadatuen dauden egunkarietako batetan iragarkiak argitaratuz, horrela edozein interesdunek alpatu agiria aztertu eta egoki lituzkeen alegiteak aurkeztu ahal izan ditzan.

Hirugarrena.- Proiektua behin-betiko onartzeko, eskatzaileak aurkeztutako dokumentazioa, ondorengo puntu hauetan osatu eta zuzendu beharko du:

- Carlos Gangoiti eta Pedro Elejalde kaleetako argien gaur egungo egoera (fariolak).
- Gaur egun dauden telefonia eta gas sareak.
- Taxuketa berriko kalerako garaje iteeretako entronke aldapak zehaztea.
- Hirigintza oztopoak ezabatzea.
- Ur zikinen sarearen jarraipena justifikatzea.
- Erabiltzen den uraren berezitasunak finkatzea, eta kasua bada, Tilosetako Paseoko eratzuna istea.
- Argi sarearen kokapena, transformagailu, kableatu sekzioak, eta abar adieraziz.
- Garaierak zehaztea eta kasua bada, hormetako burni euskarriak osatzea.
- Ur zikinen sarerako proposaturiko tapak, tapa sifonikoengatik aldatzea.
- Hiri altzariak osatzea (ezerleku, papelera, etab.)

Laugarrena.- Erabaki hau interesdunei jakinaraztea.

Gernika-Lumo, 2000.eko urtarrilaren 19an. ALKATETZA.

Augusto Pinochet

Londresen ezetza estradizioari

BELGIKAKO GOBERNUAK DIKTADORE OHIARI BERRIZ OSASUNA AZTERTZEKO ESKATU DIO ERRESUMA BATUARI

Espainiak ofizialki esan du ez duela errekurrituko Strawk erabakitakoa

■ Baltasar Garzonen eskaria juridikoa izan beharrean politikoa dela esan du Atzerri Ministerioak

■ Entzutegi Nazionaleko Fiskaltzak ez du uste Gobernua hori aurkeztera behartua dagoenik

■ Epaileen elkarteek, baina, zalantzak azaldu dituzte; eta ohikoena errekurtsua helaraztea dela gehitu

Erredakzioa / Donostia

AUGUSTO PINOCHETEN estradizioari buruz Jack Straw Erresuma Batuko Barne ministroak erabakiko duena ez du errekurrituko Espainiako Gobernuak. Hala adierazi zuen atzo Abel Matutes Espainiako Atzerri ministroak Tunisian.

Espainiako Entzutegi Nazionaleko epaile Baltasar Garzonen idatzia, ordea, atzo heldu zitzaion Atzerri Ministerioari. Strawren erabakia errekurritzeko eskatu zuen Garzonek.

Matutesen iritziz, errekurtsua aurrera eramateko aukerarik ez dago. «Erabat akademikoa da Garzonen eskaera, eta ez du indargabetuko Pinochet askatzeko erabakia», zehaztu zuen Atzerri ministroak.

Gainera, Garzonen eskaera ez da «juridikoa» Matutesek esan zuenez, «politikoa» baizik. «Gobernu batek erabakitakoari dagokio, baina erabaki horren erantzukizuna Strawrena bakarrik da».

Txileko Gobernuarekiko harreman onei eutsi nahi die Espainiak. Eta hori da errekurtsua ez aurkezteko beste arrazoietako bat.

Ildo berean mintzatu zen Espainiako Gobernuak bozeramaile Josep Pique. «Ezer berririk ez badago, ez dugu errekurrituko».

Errekurtsua igorri beharra, bai edo ez

Asmo horrekin bat azaldu zen Espainiako Entzutegi Nazionaleko Fiskaltza Nagusia. Gobernuak errekurtsua igortzeko beharrik ez duela azpimarratu zuen Fiskaltzak. Baina zalantzak azaldu zituzten epaileen elkarteek. Magistraturako Profesionalek Elkartearen arabera, Gobernuak errekurtsua tramitatu beharko luke, gaur arte hala egin duelako eta jokabide horri eustea ohikoa delako.

ROBIN NOWACKI / AP

Jack Straw, bere bulegorako bidean, atzo, Londresen.

Txileko Apelazio Gorteak kartzelara bidali du diktadurako Polizia Sekretuko bigarrena

■ Agentziak / Santiago Pedro Espinoza, Txileko Armadako jeneralek erretiratu eta diktadurako DINA Polizia Sekretuko bigarrena, berriro kartzelara bidali du Santiagoko Apelazio Gorteak. Augusto Pinocheten aurka Txilen aurkeztutako kereiletan auzipetua dago gainera.

Espinozak sei urte egin ditu espetxean, Orlando Letelierren hilketaren egile intelektuala izateagatik. Letelier Atzerri ministro izan zen Salvador Allende Txileko lehendakari zenaren gobernuan, eta 1976an hil zuten Washingtonen (EEBB). Juan Guzman Ta-

pia epaileak aske utzi zuen Espinoza joan den igandean. Behin behinean geratu zen aske, 4.000 dolarreko fiantza ordaindu eta gero.

Baina Santiagoko Apelazio Gorteak berriro kartzelaratzeko agindu du, Pinocheten aurka aurkeztu diren 50 inguru kereiletan auzipetua

dagoelako. Espinozari leporatzen zaio, besteak beste, *heriotzaren karabanetan* parte hartzea. Karabanak Txileko hainbat herri zeharkatu zituen 1973. urteko urrian, eta horren kideek gehiegikeriak egin zituzten: 72 preso politiko hil eta gorpuak desagertarazi.

PSOEk, berriz, «deitoratu» egin zuen Espainiako Gobernuaren jarrera. *Pinochet auzian* Gobernuak «zalantze-kin, era nahasian eta gaizki» jokatu duela esan zuen alderdiko Udal Politikako idazkari Alfonso Peralesek.

Belgikako Gobernuak, bestalde, Pinocheti beste osasun azterketa egiteko eskatu zion atzo Erresuma Batuko Gobernuari. Georges-Henri Beauthier abokatuaren ekimena izan da hori. Txileko dikta-

durako sei biktimaren ize-nean ari da lanean Beauthier.

Bigarren osasun azterketaren eskariarekin bat egin zuten Alemanian bizi diren biktima txiletarren abokatuak.

Haur balseroa Kubara ez itzultzeko salaketa jarri dute Miami senideek

■ James Lawrence King epaileak erabakia hartu behar du

Erredakzioa / Donostia

ELIAN GONZALEZ haur baltseroaren Miami senideek asteazkenean salaketa bat jarri zuten Miami auzitegi federal batean haurraren eskubide zibilak babesteko eta Kubara herriratu ez dezaten.

Salaketak *Elían González*, *Janet Renoren* aurka izena darama. Reno, Estatu Batuetako Justizia idazkaria da eta iragan astean Miami auzitegi baten ebazpena atzera bota zuen. Ebazpenak haurraren osaba-aitona Lazaro Gonzalezi ematen zion haurra zaintzeko baimena. Renok ere atzeratu egin zuen Elianen itzulera Kubara. Era berean, haurrari asilo politikoa emateko Miami senideek jarri zuten eskaera atzera bota zuen Renok.

Elián González kostazainek harrapatu zuten Floridako itsasertzean, bere amarekin eta aitaordearekin zihoan baltsa hondoratu zenean. Ama eta aitaordea hil egin ziren.

Senideek diotenez, salaketaren xedea «Elián González audientzia ematea da». Hala, James Lawrence King, 72 urteko epaileak hartuko du azken erabakia. Epailea kubatarren exilioaren alde agertu izan da beste zenbait kasutan.

«Bahiketa luzatu»

Bitartean, Kubako Legebiltzarreko presidente Ricardo Alarcone esan zuen atzo salaketa horrekin «haurraren bahiketa luzatu» nahi dutela.

Kubako juristek ere uste dute «nazioarteko zuzenbidea urratzen» dela. Haba-nako Unibertsitateko Nazioarteko Zuzenbide Pribatuko irakasle Rodolfo Dávalosen iritziz, «legez kanpoko erretentzio baten aurrean gaude eta hori nazioarteko zuzenbideak debekatzen du».

Bestalde, Bill Clinton EEBBko presidentek Kongresuaren mugimenduak kritikatu ditu, kasuaren kutsu politikoa areagotzeko arriskua dagoelako.

Hebe de Bonafini

• MAIATZAKO PLAZAKO AMAK ELKARTEKO PRESIDENTEA •

«Justiziarena ez bada, gizartearen arbuioa dauka Pinochetek»

■ De la Ruaren Argentinako gobernu berriak Menemen ekonomia itogarria eta errepresio bide berari eutsi diola iritzi dio. ■ Pinochet diktadorea Txilen epaitua izateko itxaropen izpirik ere ez daukala aitortu du. ■ Dena den, Espainiako Justiziak Pinochet auzipetzeko egin duen saiakerak munduko hiltzaile, torturatzaile eta diktadoreei zigor barik aritzea zailduko diela uste du.

MONIKA DEL VALLE

HEBE DE BONAFINI Euskal Herrian da egunotan. Apirilean Buenos Airesen martxan jarriko duten Herri Unibertsitatea proiektuaren berri ematera etorri da gurerara.

■ **Iazko abenduan aldatu zen Argentinako Gobernua: Carlos Menemek Fernando De la Ruaren esku utzi zuen lehendakaritza. Argentina-rruk aldaketarik edo hobekuntzarik igarri al duzue?**

Argentinan ez da ezer aldatu, denak lehengoan segitzen du. Plan ekonomiko itogarriarekin segitzen dute, eta giza eskubideei dagokienez, De la Ruak presidentzia hartu eta lau egunetan Corrientes probintzian irakasleen sindikatuek protesta egin zuten zenbait hilabetetan soldata barik zeudelako, eta Poliziaren errepresioaren ondorioz bost pertsona hil ziren. Guk ez geneukan Gobernu berrian inolako itxaropenik, eta horrek gure iritzia berretsi zuen. Horregatik ez genuen bozkatu.

Bizitzaren eskola

Herri Unibertsitatearen proiektua jarriko dute martxan apirilaren 6an Buenos Airesen. Unibertsitate horretako heziketak ez dauka lanpostua lortzeko xedea, baizik eta formakuntza pertsonala lantzea. Hala, Maiatzako Plazako Amen historia, formakuntza politikoa, kazetaritza konprometitua, psikologia soziala eta ekonomia dira bertan landuko dituzten gaiak, «beti ere ezkerreko ikuspuntutik», zehaztu zuen Hebe de Bonafinik. Maiatzako Plazako Amek 23 urte daramatzate lanean, eta gazteei lekukoa emateko garaia dela uste dute. «Gure seme-alabengandik jasotako espiritua gazteei transmititu nahi diegu», dio Hebek. Argentinako politikak egun sortzen duen gutxiespena gainditzea, eta etikan oinarritutako politika sortzeko grina suspertu nahi du Herri Unibertsitateak. 600 ikaslek eman dute izena, eta mundu osotik joandako 100 irakasle inguru arduratuko dira eskolak emateaz.

■ **Erresuma Batuko Barne Ministroak Augusto Pinochet Espainiara ez estraditatzeko erabakia berretsiko duela dirudi. Zer deritzozu?**

Hiltzaileak barkatzen dituena hiltzailearekin ados dagoelako da. Guk argi geneukan Erresuma Batuak

ez zuela Pinochet auzipertzea bideratuko. Senadore jauna deitzen zaion bitartean, eta ez hiltzaile, Pinochetek ez du zigorrik jasoko. Pinochet ez dago gaixorik, beldurrak jota baizik. Arma bat eskuetan ausarta izan zen, baina orain...

■ **Straw ministro britainiarak, ordea, arrazoi teknikoak eta judizialak argudiatzen ditu estradizioa ukatzeko.**

Erabakia guztiz politikoa da. Justizia arrazoiak erabiltzen dituzte komeni zaienean. Gainera, osasun edota adin arrazoiak argudiatzen dutenean, hipokritak dira. Zenbat preso daude munduan gaixo? Eta zenbat 70 urtekoak baino zaharragoak? Hiltzaile guztiak ez dituzte berdin tratatzen. Hiltzaile politikaria denean pribilegioak dauzka. Justizia komeni zaien moduan erabiltzen dute, justizia ez da herriarentzat. Dena den, herriak badu justizia egiteko era berezia: hiltzaile horiek mesprezatzea.

■ **Pinocheten auzia mugarrria da Nazioarteko Eskubidearen aplikazioan. Zertan eragingo du hemendik aurrera, gizadiari krimena egiteagatik akusatutakoen?**

Argi dago Espainiako Justiziaren ekimenak esangura berezia izan duela. Horren ondorioz, Pinochet, Videla eta Massera nortzuk diren eta zer egin zuten mundu osoan da jakina, eta gizartearen arbuioa jaso dute. Gainera, hemendik aurrera diktadoreek, torturatzaileek eta hiltzaileek ez dute bide hain leuna edukiko.

■ **Epaituko dute Pinochet Txilen?**

Ziur nago ezetz. Erresuma Batuak eta Txilek harreman ekonomikoak eta bestelako negozioak dituzte, eta horiek beraientzat lehentasuna dute giza eskubideen errespetuaren gainean.

■ **Zer gertatuko da Txilen Pinochet hara bueltatzen baldin bada?**

Beldur naiz Txileko preso politikoengatik. Pinochet atxilotu zutenean, diktadorearen erregimenaren preso politikoek jasan baitzuten errepresio itzela, baina ez zen inon plazaratu. Orain arrisku hori itzuliko da.

Estraditazioa

«Pinochet Espainiara ez estraditatzeko erabakia guztiz politikoa da. Osasun arazoak argudiatzen dituzte, baina Pinochet gaixotasuna beldurra da»

■ **Nazioarteko Zuzenbideak Fidel Castro epaitu ahalko du?**

Ez dauka zerikusirik besteekin. Fidel Castoren kasuan Kuban ezarritako sistemen kontra egin duten batzuk fusilatu ditu, baina ez dira hilketa eta tortura sistematikoak. Modua eta arrazoiak oso bestelakoak dira.

■ **Espainiako Gobernuak Strawn erabakiari errekurtsioa ez diola aurkeztuko iragarri du.**

Aznar eskumakoa da, eta haien artean konplizitatea dago.

Kristina Martin
BERANGO

Israelgo lehendakariari «ikerketa kriminala» ireki diote, ustez delitu fiskala egiteagatik

Kontuen «azterketa» zena «ikerketa kriminal» bihurtzea ebatzi du fiskalak

Erredakzioa / Donostia

◀ **Ezer Weizman Israelgo lehendakariaren kontuetan Polizia egiten ari zen «azterketa» utzi eta «ikerketa kriminaltzat» aztertzea erabaki zuen**

atzo Eliakim Rubinstein Estatuko fiskal nagusiak. Duela bi aste hasi ziren Weizmanen kontuak begiratzeko, loav Itzjak kazetari independenteak egindako sakaletaren ildotik. Ikerketen arabera, Israelgo presidenteak

450.000 dolarreko dirutza jaso zuen Edouard Sarousi Frantziako milioi-dunagandik. Orain, berriz, Weizman eta Sarousiren artean harreman komertzialak zeudela dioten txostenak agertu dira.

POLIZIAK eta Prokuradoretzak Israelgo lehendakariaren kontuak «aztertzeko» hasi ziren duela pare bat aste, ustez 450.000 dolar jaso zituelako Edouard Sarousi-gandik, Suitzako bizi den frantziar milioi-dun baten-gandik, eta Estatuari ez ziolako eman dirutza horren berri.

Atzo, baina, «azterketa» zena «ikerketa kriminal» bihurtzea ebatzi zuen Eliakim Rubinstein Estatuko fiskal nagusiak. Izan ere, «azterketa» egiten ari ziren Poliziako komandante Iehuda Vilk eta Ikerketen buru Iosi Setbonek Rubinsteini aurkeztu zioten txosten batzuen arabera, Weizman eta Sarousiren artean harreman komertzialak zeuden.

Harreman horiek 1983tik 1984ra eman ziren. Epe horretan, Weizmanek negozioak egin zituen Frantziako milioi-dunarekin. 1984an ministro izendatu zuten Weizman, Isaac Shamir lehen ministro ohiak zuten Batasun Nazionalaren Gobernuan, hain zuzen, baina ez zituen Sarousirekiko harremanak eten. Hori dela eta, Rubinsteinek eta Edna Arbel prokuradoreak poliziari agindu zioten ikerketa bat hasteko, Weizmanek ustez delitu ekonomikoak egin zituelako.

Horren ildotik, beste informazio batzuk kaleratu zituen

Israelgo lehendakaria Ezer Weizman, atzo egindako agerraldian.

Israelgo telebistak. Hala, Janina Brandes abokatuaren fondoen artean —Weizmanen kontuen aholkulari izan zen— 831.000 dolarreko balioa duten atzerriko bankuen bidalketak antzeman dituzte Poliziako ikerlariek. Telebistaren ustez, Weizmanek 1998an, lehendakari zenean, 60.000 dolar jaso zituen fondo horietatik automobil bat erosteko. Weizman eta Sarousi armak salerosten aritzen zirela ere bazioten beste informazio batzuek.

Weizmanen abokatuak, berriz, prentsari adierazi zioten atzo Israelgo «lehen herritarrak» ikertua izan dadila nahi duela, «beste edozein pertsona bezala eta pribilegiarik gabe».

«Errugabea»

Joan zen astean, lehendakariak onartu egin zuen Sarousi-gandik dirua jaso zuela 1988tik 1993ra bitartean. Baina, ukatu egin zuen dirutza 450.000 dolarrekoa zela.

Lehendakaria «errugabea» zela adierazi zuten atzo Weizmanen abokatuak, eta gezurtatu egin zituzten informazio horiek. «Lehendakariak inoiz ez zuen dirurik eraman herri-tik, inoiz ez zuen bere mesederako boterea erabili», esan zuten. Aldi berean, Weizmanek ez duela kargua utziko argitu zuten.

Israelgo lehen ministro Ehud Barakek bere babesa eman zion lehendakariari «denok bizi ditugun une zail hauetan».

Clinton eta Arafat, berriro bakeaz hizketan

Erredakzioa / Donostia

BILL CLINTON EEBBetako lehendakaria eta Jasser Arafat Palestinako Aginte Nazionalakoa (PAN) elkarrizketatu ziren atzo Washingtonen. Ekialde Erdiko bakeari bultzada eman nahi diote, Israel eta Siriaren arteko hizketaldiak momentuz alboratuta baitaude.

Behin betiko akordioa lortu aurreko agiri bat hitzartu behar dute Israel eta PANek, otsailaren 13rako. Hala bil-

tzen du Xarm el Xeikheko akordioak, bi aldeek joan den irailean sinatutakoak. Baina badirudi epea ez dela beteko.

Bilera aurretik, EEBBeta-ko Estatu Departamenduko bozeramaile James Rubinek esan zuen oraindik «erabaki zailak» hartu behar dituztela bi aldeek. Erabaki batzuk dira: palestinarrek estatua izango ote duten zehaztea, Jerusalem banatuko duten eta Israelek zenbat lur utzi

behar duen palestinarren gain. Gaur arte, ia Gaza osoa eta Zisjordaniako lurren % 40ren administrazioa utzi du palestinarren esku.

Tortura salaketa

Lafi Abdul Makhid Rakhabi 20 urteko palestinarra Israelgo atxiloteta egoitza batean hil dela salatu zuen atzo *Al Aiam* egunkari palestinar-
rrak.

LAU erakunde palestinar-
rrak salatu duenez, joan den ostiralean hil zen gaztea, Israelgo indarrek egindako torturengatik.

l a b u r r e a n

T X I N A

■ **17 lagun exekutatu dituzte azken egunetan**
LAPURRETAZ eta hilketa-
akusatutako 17 pertsona
exekutatu dituzte Txinako
agintariek azken ordu-
tan, prentsak atzo argita-
ratu zuenez. Asteazken
gauean eta atzo goizean hil
zituzten guztiak. Gizonez-
koak ziren denak. Am-
nesty Internationalen ara-
bera, Txinak 4.000 lagu-
netik 5.000ra bitarte
exekutatzen ditu urtean.

B U R U N D I

■ **Zibilen 10 eremu itxiko dituela hitzeman du Gobernuak**
ZIBILAK pilatuta dauden
eremuetako 10 itxiko ditu
Gobernuak, atzo adierazi
zuenez. Hala ere, beste 40
bat eremu irekita egongo
dira. Burundiko Armada-
ko buruzagi tutsiek eremu
horietan jarri dituzte
300.000tik gora zibil
—hutuak gehienak—,
gerrillariak isolatzeko
asmoz. Nazio Batuek,
ordea, ez dituzte begi onez
ikusten eremuak.

P A K I S T A N

■ **EEBBetako goi ordezkari bat elkarrizketatuko da Musharrafekin**
KARL INDERFURTH EE-
BBetako Estatu Idazkari-
tzako aholkularia Pakista-
nen da, horko agintari
militar Pervez Musharraf-
ekin hitz egiteko. Mush-
arrafek joan den urrian
Pakistanen estatu kopea
egin zuenetik, horra joan
den EEBBetako kide gore-
nena da Inderfurth.

I R A K

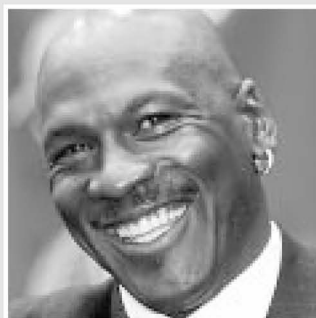
■ **Nazio Batuetako arma begiraleak heldu dira Bagdadera**
ENERGIA Atomikoaren
Nazioarteko Erakundeko
begiraleak iritsi dira Irake-
ra, 1998ko abenduaz ge-
roztik lehen aldiz. Tresna
atomikoak aztertuko di-
tuzte, baina arma nuklea-
rrak egiteko erabiltzen ez
direnak.

GASTEIZKO EUSKALTEGI
BATEAN LAN EGITEKO
IRAKASLEA
BEHAR DA

Helbidea: 2116 posta kutxatila
01080 Gasteiz

• **Futbola**

Elkarrizketa: Jesus Mari Zamora: «Gaurko gazteek ikastea baino, gora lehenbailehen iristea dute helburu» → **34**

• **Saskibaloia**

Michael Jordan: NBAko izar ohiak Washington Wizards taldeko manager kargua hartu du → **38**

Alaves ♦ Esteponako kontzentrazioa «indarrak hartzeko» modua dela esan du Alaveseko entrenatzaileak

«Dauden jokalariekin, aurrera»

Taldea indartu nahi izan arren, ahaleginean kale egin zutela onartu du Manek

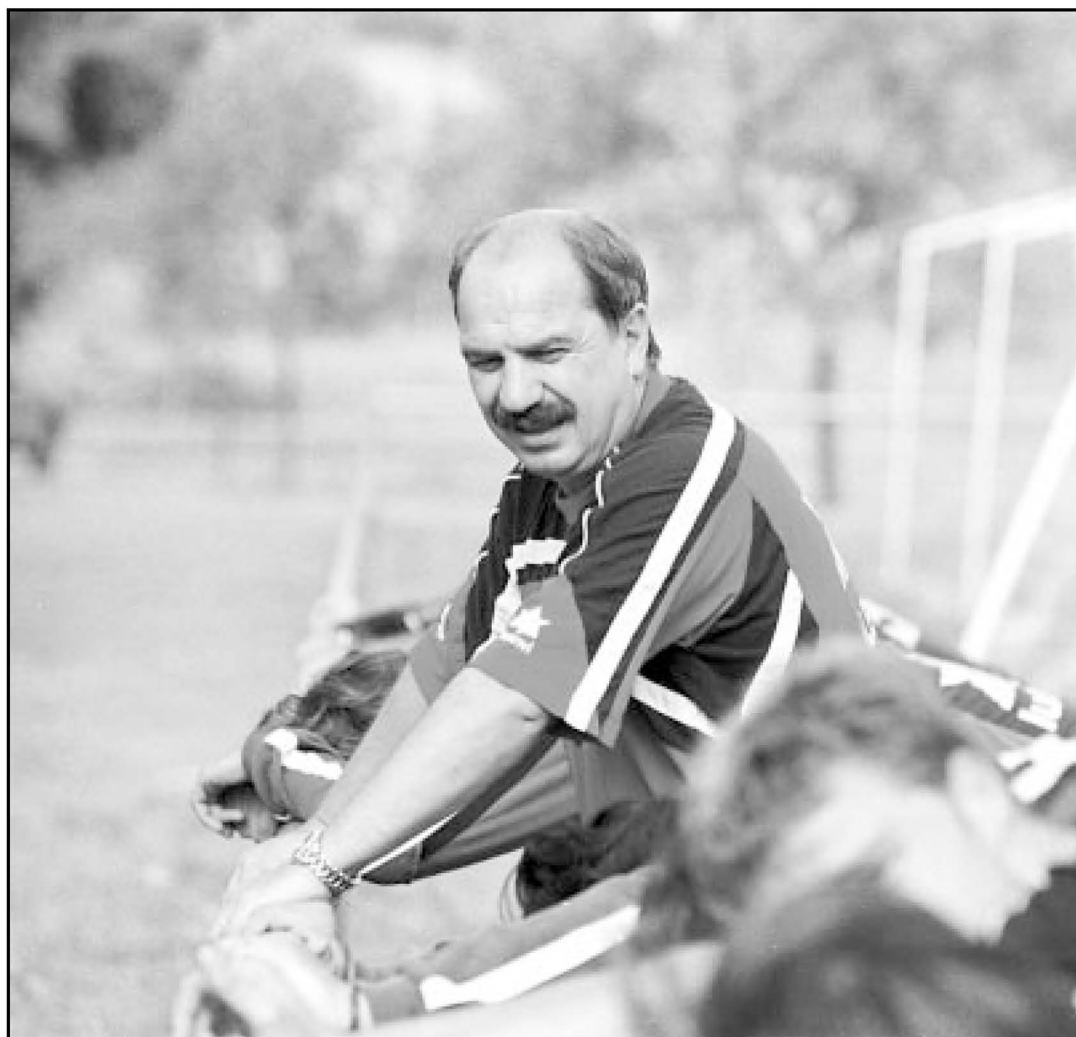
Ivan Santamaria / Gasteiz

ALAVESEKO entrenatzailea, Jose Manuel Esnal *Mane*, lehenengoz agertu zen fitxaketak egiteko epea amaitu zenetik. Futbolariak ikusten aritu direla esan zuen, baina azkenean ez dute ezer gauzatzetik lortu, kontrakoa nahi izan arren. «Taldea indartzea zen gure xedea, baina ezin izan dugu». Hori dela eta, aferekin amaitzea eskatu zuen Balmasedakoak. «Ditugun jokalariekin egin beharko dugu aurrera, eta haiengan konfiantza izan, eurak izan baitira orain gauden postura eroan gaituztenak».

Malagaren partiduen ondotik, lau eguneko kontzentrazio bat izango dute Alavesekoak. Futbolari guztiak eramango ditu Manek kontzentrazioa, Asier Salcedo izan ezik; horrek Bigarren B Mailako taldean jarraituko du. Aurreko hilabeteotako entrenamendu modua eten, eta «indarrak hartzea» bilatzen dute taldeko prestatzaileek. «Partidu asko izan ditugu, ia igande eta asteazken guztietan. Orain, beste epe bat hasten da, eta denboraldia amaitu arte indarra izateko lan egingo dugu», zehaztu zuen Manek.

Kontzentrazioaren beste helburuak Martin Astudillori osatzen laguntzea eta fitxaketak taldera moldatzea zirela jakinarazi zuen Alavesekoak. Fitxaketarik izan ez denez, arreta gahiago bereganatu du Astudilloren osaketak. Maneren arabera, «hurrengo astean baloia erabiltzen hastea espero dugu, baina orain dator zailena. Hots, baloiarekin beharrezko konfiantza izatea».

Baina kontzentrazioari ekin aurretik neurraketa gogorra izango dute arabarrek,

JOSEBA OLALDE

Manek uste du dituen jokalariekin denboraldia txukun amaitzeko nahikoa dela.

Fitxaketarik ez

■ ■ ■ «Ditugun jokariengan konfiantza izan behar dugu, orain gauden postura eurek eraman gaituztelako»

Malagaren kontra Rosaleda futbol zelaian. Indartsu dabil Malaga azken bolada hone-tan, eta Joaquín Peiroren taldeak duen arriskuaz ohartarazi zuen Manek prentsaurrekoan. «Sasoian dago.

Kontzentrazioa

■ ■ ■ «Orain beste epe bat hasten da, eta denboraldia amaitu arte indarra izateko lan egin beharko dugu kontzentrazioan»

Haien zelai erdiak erraztasun handiz ekiten dio erasoari, eta asko egoten da area inguruan. Primeran moldatzen dira kontraerasoan, eta baldintza fisiko onak dituzte».

Malagaren aurkako parti-

dua prestatzen jarraitzen du Gasteizko taldeak. Badirudi Manek guztiz erabakita duela zein izango den Rosaledan zelairatuko duen hamaikakoa, entrenamenduan ikusitakoaren arabera. Izan ere, asteen egindako saioekin bat egin zuen Manek atzo egini-koa. Hortaz, azken orduko esuzterik ez badago, hamaikakoa hauxe litzateke: atean Herrera; atzealdean Morales, Karmona, Tellez eta Torres Mestre; zelai erdian, Desio euskarri lanetan, Pablos eta Azkoitiak lagunduta; hegale-tan, oso zabalik, Magno eta Nan Ribera; eta aurrelari bakarra, Meho Kodro bos-niarra.

Hermes Desio aske gera daiteke ekainaren 30ean

Erredakzioa / Gasteiz

AURTEN kontratua amaitzen duten jokalarien artean dago Hermes Desio. Joan den denboraldiaren bukaeran Alaveseko zuzendaritzak kontratua berritzeko harremanak irailean edo urrian hasiko zituztela agindu bazion ere, oraindik ez da halakorik gertatu.

Egoera dela eta, «kezkatuta» dagoela onartu zuen jokalaria argentinarra, Radio Vitorian eginiko adierazpenetan. Atzo 30 urte bete zituen Desio, eta ahalik eta arinen argitu nahi du zein izango den bere etorkizuna. Balizko lesio batek, bereziki, bere ezinegona areagotzen du. «Jokaldi guztietan asko arriskatzen dudana jokalaria naiz, beti jartzen baitut hanka. Eta oraingo egoeran min hartzen badut, nork eskainiko dit kontratu bat?», galdetu zuen erdilariak.

Alavesen iragan dituen urteak «oso onak» izan dira, Hermes Desio azaldu zuenez. Aurten ere denboraldi polita egiten ari da, eta badirudi entrenatzailearentzat ezinbestekoa dela. Gainera, lan hori ere ez da oharkabean igaro beste klubentzat, eta zenbait eskaintza jaso dituela ohartarazi du futbolariak. «Nire lehenbiziko aukera Alavesen jarraitzea da, baina onena nahi dut neure familiarentzat».

Athletic ♦ Larrazabal osatuta dago eta taldekideekin batera entrenatuko da gaur

Ezquerro ez dago prest

Ondo osatu barik dauka eskuin hankako tendoia

Ramon Basaldua / Bilbo

SANTI EZQUERROK ezingo du jokatu Valladoliden aurka, eskuin hankako tendoian duen lesioa osatu barik duelako. Gauzak horrela, aurrelari errioxarrak jarraian galtzen duen hirugarren partidua izango litzateke. Atzoko entrenamenduan ez zuen lan gogorregirik egin eta gutxienez beste astebete beharko du jokatzeko prest egoteko. «Nire ustez nahikoa zaila izango da Ezquerro igandean jokatzeko moduan egotea. Gaur [atzo] ez du gauza handirik egin. Arriskua hartzea izango litzateke jokalaria igandeko partiduan zelairatzea», adierazi zuen atzo Sabino Padilla Athleticeko medikuak.

Bestalde, Aitor Larrazabal entrenatzen aritu zen atzo, aurreko egun bietan gripeak jota egon ondoren. Loiuako atzelariak ez du sukarrik eta litekeena da gaurko entrenamenduan taldeko gainerako kideekin batera aritzea. Ikusi egin beharko da Luis Fernandezek atsedena ematen dion edo Valladoliden aurkako deialdian sartzen duen. Lesionatuekin jarraituz, Rafa Alkorta ongi ari da osatzen, eta ezusterik ezean korrika saioa egiten aterako da gaur Lezamako zelairara. Mikel Lasak denbora gehiago beharko du zuntz haustura osatzeko.

Santi Ezquerro ez da Valladoliden kontra aritzeko garaiz osatuko. Jarraian galtzen duen hirugarren partidua da.

Ferreira: «Etxeko partiduak kanpokoak baino zailagoak dira guretzat»

Patxi Ferreira titular izango da igandean Valladoliden aurkako partiduan. Ferreirak partidu gogorra iragarri du. «Egia esateko, etxean jokatzek ez du askorik laguntzen. San Mamesera datozen taldeak atzean sartuta aritzen dira, eta guretzat etxeko partiduak kanpokoak baino zailagoak dira», esan zuen.

Guerrero, Imanol eta Urzaiz ordezkoeekin aritu ziren atzo

Julen Guerrero, Imanol Etxeberria eta Ismael Urzaiz ordezeko jokalariekin batera aritu

ziren atzo zuri-gorriek Lezaman egin zuten entrenamenduan jokatu zuten partidutxoan. Luis Fernandezek Larraizar, Carlos Garcia, Ferreira eta Asier Del Horno zelairatu zituen atzealdean, Tiko, Alkiza, Urrutia eta Yeste erdialdean eta Joseba Etxeberria eta Sivori aurrealdean. Dena den, litekeena da Guerrero, Urzaiz eta Imanol Etxeberria hasieratik aritzea Valladoliden aurka.

Zuri-gorriak atek itxita entrenatuko dira gaur arratsaldean San Mamesen

Athleticeko jokariak atek itxita entrenatuko dira gaur San Mamesen (17:00). Saioa amaitu ostean, Athleticen entrenatzaileak prentsurrekoa eskainiko du.

Reala ♦ «Ea gurekin kontaktzen duen. Ni zain egongo naiz», esan du Elgoibarkoak

Gurrutxaga hasieratik ari liteke etzi

Jon Balenziaga / Donostia

BALITEKE Zuhaitz Gurrutxaga Real Bko atzelariak hasieratik jokatzeko igandean Atletico de Madriden aurka. Elgoibarren jaiotako 19 urteko jokalaria gazteak, horrela bultzatzen, Vicente Calderon futbol zelaian egingo luke lehen taldearekin debuta. Elgoibar taldeak Realeko jubeniletara iritsi zen Gurrutxaga eta denboraldi hau lehena du Real Bn. Javier Clemente, ordea, ohartu da bere dohainez eta

etzi hasieratik zelairatuko duela dirudi, zentral gisa. Mikel Antiak ere badu jokatzeko postu horretan, baina aurreko igandeko partidurako Antia ez zuen deialdian sartu entrenatzaileak eta Gurrutxaga bai.

Zuhaitz Gurrutxaga urduri agertu zen atzo komunikabideen aurrean. Igandean jokatzeko aukeraren bat izan arren, itxarotea nahiago duela esan zuen. «Txartelak direla eta, Lorenek ezin du jokatu eta Corino, berriz, min hartu-

ta dago. Hortaz, aukerak beti daude, baina nahiago dut itxarotea, deialdian banagoen ere ez dakit eta». Debutatzea oso pozgarria izango litzateke Zuhaitzentzat, baina horren gainetik, taldearen alde egiteari ematen dio lehentasuna: «Nigan pentsatzea baino gehiago, garrantzitsuena taldea behetik ateratzera da. Nirekin edo ni gabe, taldeak aurrera egin behar du». Lehen Mailan eta Vicente Calderon futbol zelaian jokatzeko prest dago. «Behin lehen taldeare-

kin entrenatzen ari zarela, bat gehiago zarela konturatzen zara, eta jokatzearren erronka horri aurre egiteko gai zarela pentsatu behar duzu, bestela, jai dago».

Clementek aurreko astean Gurrutxaga gustukoa zuela esan zuen. Jokariak eskertu egiten ditu entrenatzailearen adierazpenak: «Hobe da gustukoa nauela esatea kontrakoa baino. Ea gurekin kontaktzen duen lehenago beste batzuekin bezala. Ni zain egongo naiz».

Osasuna ♦

Lotina beste denboraldi bat geldituko da Iruñean

Postuan jarraitzeko konpromisoa hartu du entrenatzaile bizkaitarrak

Erredakzioa / Iruñea

OSASUNAKO entrenatzaile Miguel Angel Lotinak beste denboraldi bat ematen du postuan, talde nafarreko lehendakari Javier Mirandarekin here-negun hitzartu zenez.

Deportivoren aurkako Kopako partidaren ondoren ezagutzera eman zuen Mirandak Lotinarekin izandako elkarriketa. Oraingoan, hala ere, hitzeko konpromisoa besterik ez da Meñakakoak gorritxoekin hartu duena. «Gauzak gaizki ateratzen badira, ez du taldea egoera zailen utzi nahi», azaldu zuen Mirandak, Lotinaren erabakiari buruz.

Dena den, aurrerapauso da gorritxoaren entrenatzailearen eta Osasunaren arteko akordioa, joan den azaroan Mirandak Lotinari kontratua luzatzeko aukera proposatu zionean, gai horretaz ez baitzuen hitz egin nahi izan Meñakakoak. Orain, Osasunak jarraitzeko asmoa agertu du Lotinak.

Lotinak nahi zuen taldea

Azaroan Osasunak zeukan egoera ez da, inondik inora, egun daukanaren antzekoa. Bolada txarra atzean utzi dute gorritxoek eta, Ligan ez ezik, Kopan ere emaitza onak lortu dituzte nafarrek azken jardunaldiotan.

Bost jardunaldi jarraian daramatza Osasunak Ligan partidariak galdu gabe, eta, Kopan berriz, Sevilla eta Valencia kanporatu ondoren, 1-0 irabazi zioten gorritxoek Deportivo herenegun, final-zortzirenetako joaneko partidari.

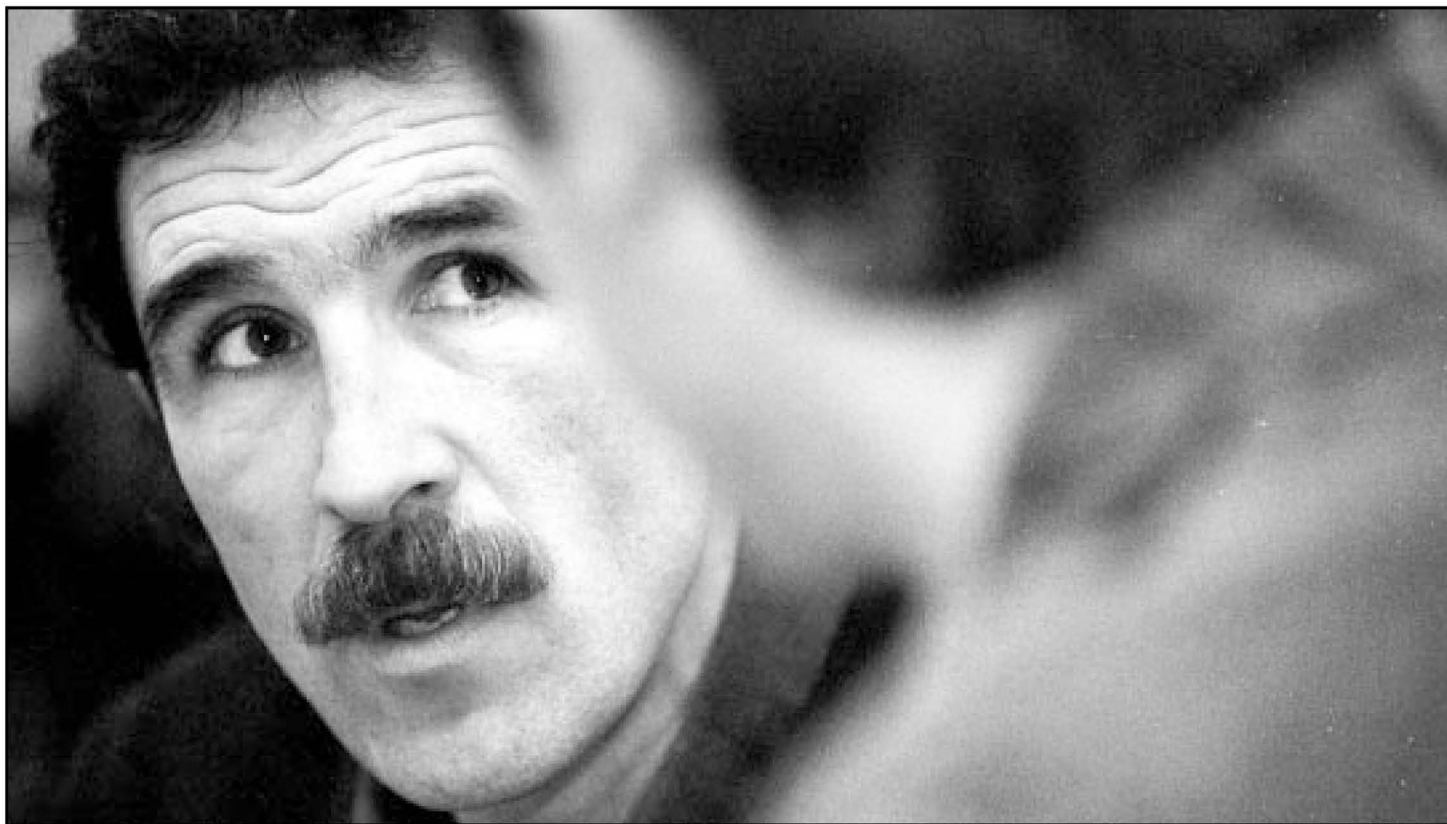
Azkenean, nahi zuen taldea aurkitu du Lotinak, talde sendo eta orekatua, alegia. Aurrean, hala ere, golegile peto bat behar du oraindik Osasunak, sortutako aukerak hutsean ez galtzeko.

Jesus Mari Zamora

• REALEKO TEKNIKOA •

«Gazteek orain ikasteari barik emaitzei eta iristeari ematen diote garrantzia»

■ ■ ■ Jesus Mari Zamorak oraintsu bete du urtebete Realeko harrobiarekin lanean hasi zela. ■ ■ ■ Jokatzeari aspaldi utzi zion, baina taldeak orduko zenbait ezaugarri berreskuratzea nahi luke. ■ ■ ■ Realera etortzeko, gazteei, teknikaz gain bestelako ezaugarriak eskatzen hasi beharko litzaiekela uste du. ■ ■ ■ Zamorak El Molinonen eginiko golari esker lortu zuen Realak lehen Liga, baina hura jada urruti dagoela dio.

EDURNE KOCH

ZUBIETAN ematen ditu eguneko ordurik gehientsuenak Jesus Zamorak, eta han izan dugu elkarren berri. Triste eta kezkatuta somatu dugu, Realak Sevillaren aurka bana egin eta sailkapenean gora egiten ez duelako.

■ **Aste honetan bete duzu urtebete Realean kargu honetan ari zarenetik. Zer balorazio egiten duzu?**

Kanpotik ikusten ez diren zenbait alor ezagutu ditut eta alde horretatik, oso emankorra da lan hau. Dena den, lehen taldean gauzak ez doaz batere ongi eta horrek guztia-rengan du eragina.

■ **Zehazki zein da zure lana?**

Akordioa dugun talde guztien kirol arloaren ardura eramatea dagokit. Entrenatzaileekin bildu eta arlo tekniko-taktikoa lantzen dugu. Bestalde, Etxarrarekin ere lanean ari naiz atzerriko jokalarien jarraipena egiten.

■ **Zure lehen zeregina dela eta, zer plangintza burutu**

duzu orain artean eta aurrera begira zer asmo dituzu?

Akordioa dugun taldeetako entrenatzaileekin biltzea da bat. Batik bat, kadete eta juvenil mailako mutilengan jaritzen dugu arreta eta entrenatzaile horiek, dituzten mutilekin lan hobea egitea da lehen plangintzaren helburua. Badakigu guztiek ez dituztela baliabide berberak, baina esku artean dutenari etekin hobea ateratzera da gure asmoa. Bestalde, alebin mailako mutilei zuzendutako plangintza bat burutzen ari gara Gipuzkoa osoan. Helburua, infantil mailarako bidea xamurtzea da.

■ **Zer jarrera erakutsi dute taldeetako ordezkariak?**

Ona. Gertatzen dena da, bilerak egiten ditugun orduak ez direla egokienak guztien-

tzat. Taldeek babesa behar dute eta gu prest gaude babes hori emateko. Realarekiko beldur hori galtzea nahi dugu eta zalantzaren bat dutenengan, lasai dei dezatela.

■ **Egun, futbolaren bilakara zein izan den ikusita,**

zailagoa al da harrobiaren aldeko apustua egitea?

Errezagoa izan behar luke, tekniko eta bitarteko gehiago daudelako. Zailagoa dena, emaitzak dira eta harrobiak kasu zehatz batean behar dena ematen ez badu, atzeritik ekarri behar dira jokalaria. Harrobiaren zale amorratua naiz eta hemen gauden guztiok hala gara, baina batzuetan ez dago beste erremediorik. Gazteak beste modu batera datoz orain. Ikasteari barik, emaitzei eta iristeari ematen diete garrantzia. Ez dakit, akaso guk ez dugu ongi

Fitxaketak

«Nire ustez, denborarekin Espainiako jokalarien merkatuari heldu beharko diogu ezinbestean»

Ezaugarriak

«Nire garaian izan genituen eta orain galtzen ari diren ezaugarri haiek berreskuratzea behar genituzke»

bat dugu, jokalaria garesti bat ekarriko bagenu, etxeko batek hark haina eskatuko ligukelako. Ez da batere erraza gero atzeritar hori bertakoak baino hobea izatea. Kodro eta Kovacevic Realean egin ziren jokalaria.

■ **Zerbait aldatuko zenuke Realaren filosofian?**

Harrobia, orain baino gehiago landuko nuke oraindik. Hori da lehen pausua argi eta garbi. Gero, futbolaren bilakaera ikusita, iruditzen zait zaila izango dugula atzerriko jokalariez soilik hornitzea. Denborarekin Espainiako jokalarien merkatuari heldu beharko diogu.

■ **Zer gertatzen zaio lehen taldeari?**

Jokalaria oso urduri dautu, beldurra dago, baina beldurra gainditu egin behar da. Momentuz helburua Lehen Mailan jarraitzea da eta bestalde, datorren urteari begira zenbait jokalariri kontratua amaitzen zaionez, plantilla berritze hori ere prestatzen jarraitu behar da.

■ **Zer iritzi duzu egun Realak zazpi atzeritar izateaz?**

Lehen esandakoa. Taldeak garbi du harrobiaren aldeko apustua egin behar dela. Denboraldi hasieran apustu garbia egin zen, baina zoritxarrez gauzak ez dira guk nahi bezala atera. Beraz, kan-

pora begiratu behar izan dugu.

■ **Urteak pasa ahala, gehiago estimatzen al da zuk eginiko golari esker lortu zen Liga hura?**

Tira, gauzak orain bezala gaizki doazenean bat baino gehiago gogoratu da hartaz. Hura, ikaragarria izan arren, orainari begiratu be-

har zaio. Nire garaian izan genituen eta orain galtzen ari diren ezaugarri haiek berreskuratzea behar genituzkela iruditzen zait.

Jon Balenziaga
DONOSTIA

Sydneyren atariko paregabeara

Errusia eta Suedia dira berriro irabazteko faboritoak; Jugoslavia ez da ariko

Gorka Zabaleta / Donostia

SYDNEYKO Joko Olinpikoak dira Europako selekzio indartsuenen urteko jomuga garrantzitsuenak. Gaur hasiko den Europako Txapelketa haren atariko ezin hobeak da. Europako 12 selekzio onenak izango dira lehian, Jugoslavia salbu —brontzea iazko Mundialean—. Errusia, Suedia, Espainia, Alemania, Kroazia eta Frantziak dominak dituzte helburu. Danimarka, Norvegia, Ukraina, Eslovenia, Portugal eta Islandiak ahalik eta posturik txukunena lortzea.

Suedia • Suedia azken hamardakako selekzio onena izan da. 1990ean Txekoslovakia ohian Mundiala irabazi zutenetik podiumean izan dira txapelketa guztietan, 1996ko Europako Txapelketa izan ezik. 1994an eta 1998an Europako txapeldun izan ziren, eta iaz Egiptoko Mundiala irabazi zuten. Wislander, Olsson eta enparauek Sydneyko urrea dute helburu nagusitzat —titulu hori baino ez zaie falta—, baina ziur Kroazian ere irabaztera aterako direla.

Errusia • Errusia urrea eskuratzeko faborito nagusia da beti, azken bietan kale egin duen arren —1997ko Mundialean lortu zuen azken urrea—. Vladimir Maximov hautatzaile beterranoak talde bikaina du beste behin: Andrei Lavrov, Igor Lavrov, Kulichenko, Kokcharov, Tuxkin, Kudinov, Torgovanov, Pogorelov, Grebnev,...

Espainia • Juan de Dios Romanek zuzentzen duen taldeak zilarra lortu zuen 1996 eta 1998ko txapelketetan. Dominen lehian izan dira azken lau urteotan, eta urte bat eskuratzeara da euren ametsa. Klub mailan Europan erakutsitako nagusitasuna selekzioarekin berretsi nahi dute. Azken urteotako blokeari eutsi dio Romanek, baina gizon garrantzitsu bat berreskuratu du: Enric Masip. Duixebaevekin batera, zentral bikote bikaina du Espainiak, aspaldiko partez.

Alemania • Europako Ligarik indartsuena du, baina selekzioak ezer gutxi lortu du

azken hamarkadan —brontzea aurreko Europako Txapelketan—. Hala ere, inoiz baino itxaropentsuago ageri dira, beterranoak eta gazteak uztartzen dituen taldea osatu baitute. Bogdan Wenta ez da Kroazian, baina Daniel Stephan berreskuratu dute —1998ko jokalaririk onena— eta podiuma zapaldu nahi dute berriro.

Kroazia • Etxean jokatzeko dominarako lehian sar dezake, baina Atlantikoko urrea irabazi zutenetik ez dute burua jaso —13. Japoniako Mundialean, 8. Italiako Europako Txapelketan eta 10. iazko Mundialean—. Gainera, Patrick Txavar falta zaie. Hamar arazo izan dituzte azken asteotan —Badel Zagrebeko jokalaririk greba, Jelcic, Bilic eta Saracevicen lesioak—, baina asteazkenean 27-22 irabazi zioten Errusiari. Zdravko Zovkoren taldea balentria handiena egiteko gauza da, baina baita porrotik latzena jasotzeko ere.

Frantzia • Stoeklinalateral eta Kervadec pibotak gabe, 1995eko Munduko txapeldunak onenen artean izateko aukera dezente galdu dituzte. Suedian jokatu berri duten torneoan 6-0ko defentsa larroak gairidituzteko arazoak izan dituzte. Richardsonek erantzukizun handiagoa hartu beharko du erasoan, baina talde lanarekin bakarrik aurkituko du Frantziak goian izateko bidea. Gaudin, Golic, Fernandez, Richardson, Bertrand Gille eta Cazal dira bere gizonik garrantzitsuenak.

Danimarka • Etorkizun handiko selekzioa da Mikkelsen. Iaz Egipton bederatzigarren postuan amaitu zuten, eta ordutik hona kontuan hartzeko zenbait emaitza lortu dituzte. Esate baterako, Suediako torneoan 20-17 irabazi zioten Frantziari, 33-19 Egiptori, eta 27-25 galdu Suediarekin. Bundesligan ari diren jokalaririk

<

Suedia da Europako eta Munduko egungo txapelduna.

asko ditu —Flensburg liderak lau danimarkar ditu, tartean Christiansen hegaleko bikaina—.

Norvegia • Ez dute inoiz emaitza aipagarriarik lortu selekzioarekin —1997ko Mundialean 12., eta iazkoan 13.—, baina talde deserosoa dute. Gaitasun fisikoan oinarritzen dira gehienbat, Alemaniako joko ereduari jarraituz.

Eslovenia • Celje Pivovarna taldea hartu du oinarritzat Leopold Jeras hautatzaileak.

Kroaziak du talde zaharrena

SUEDIAK Europako selekzio zaharrena duela pentsatuko du batek baino gehiagok, baina Europako Txapelketa honetan etxeko taldeak marka guztiak hautsi ditu. Kroaziako jokalariek ia 31 urte dituzte batez beste, eta batzuk 40ko mugatik nahikoa hurbil daude jadanik: Mirko Basic atezaina (39), Goran Perkovic (37), Irfan Smajlagic (38) eta Zlatko Saracevic (38). Suedia da bigarren talde zaharrena, zortzi jokalarik baitituzte 31 urtetik gora

—batez beste 29,125 urte—. Errusia da hurrengoa, 29,06ko batez beste-koarekin eta zazpi jokalaririk 30 urtetik gorakoak. Espainiak 28,375ko batez beste-koarekin du, Alemaniak 27,8; Esloveniak 27,76; Islandiak 27,6; Norvegiak 27,25; Frantziak 26,44; Portugalek 24,73; Danimarkak 24,43 eta Ukrainak du talde gazteena: 24,1 urte batez beste. Txapelketako jokalaririk gazteenak Ukrainako Kisel eta Gurkovsky dira, biak 19 urtekoak.

Rolando Pusnik atezaina, Serbec, Vugrinec eta Pungartnik, besteak beste, izen ezagunak dira Europa mailan. 1996tik ez da nazioarteko txapelketak jokatzeko sailkatu, eta bere posturik onena 10.a izan da, 1994an, Portugalen jokatu lehen Europako Txapelketan. Sailkapen fasean Hungaria utzi zuen bidean.

Ukraina • Zaporozhye taldea da Ukrainako selekzioaren hornitzaile nagusia —11 dira

talde horretakoak—. Nazioarteko lehen txapelketa dute. **Islandia** • Islandia nazioarteko lehiatik at izan da 1997ko Mundialean bosgarren postua erdietsi zutenetik. Selekzioa jokalaririk gehienak Bundesligan ari dira. **Portugal** • Zupo Ekisoainek eraman zuen Portugal Europako Txapelketara. Portugalek 19. postuan amaitu zuen 1997ko Mundiala, 12.ean 1994an etxean jokaturiko Europako Txapelketa.

Sei ordu txirrindularien atzetik

Banestok urteko lehen entrenamendu serioa egin zuen herenegun

Xabier Usabiaga / Alhaurin el Grande
Berriemaile berezia

GOIZEKO zortzirak dira. Eguzki printzek ez dute hodeien enbarazurik lurrera bidean: zerua garbi ageri da Alhaurin el Granden (Malaga, Espainia). Hala ere fresko egiten du, 10 gradu. Eguna argitu eta ordu eta erdira, Leonardo Piepoli hoteleko jate-txean da, gosaltzeko. Haren atzetik, Alex Zulle heldu da, utzi berri duen loak betiko despistatu aurpegia areagotzen diolarik. Errenkadan, denak mahaian eseriko dira.

Mahairako bidean, egonal-di dezentea egiten dute jakiak hartzen. Zernahi dute jateko: laranja zukua, kafea, esnea, infusioak, gazta, marmelada, gurina, txerrikiak, zerealak, ogia, opilak, arraultzak... Platerkada bete jan dakarte denek, eta kafesne katilukada. Bururik altxa gabe egiten dute diosala errespetuz.

Lehen bidaian eramandakoak patxadaz jan ondoren, beste bueltaren bat egiten dute jaki bila. Bakarren bat hirutan ere altxa da.

11:15etan hasiko da entrenamendua, baina 11:00etan dute zita, hotelaren aurrean. Argazkilariak zain dira, eta kazetaraik. Jose Maria Jimenezengana hurbildu dira ar-

gazkilari gehientsuenak. Gustura da, neurri batean, Jimenez, albiste baita. Atzo erori egin zen, eta ezker esku-ko hatz lodiko lehen falangea atera du. Atzo baino itxura okerragoa du gaur. Hatz lodiak odolkia ematen du, taimainuz zein kolorez. Barruan behar lituzkenak kanpoan ditu, eta biguina eragiten du.

Irten dira, azkenean

Taldea 21 lagunek osatzen dute (Bruseghin gaixorik da), eta lehen bizpahiru kilometroak elkarrekin egin dituzte. Taldea, ordea, bitan banatu behar da. Atzean gelditu dira denboraldi hasieran presarik ez dutenak: Zulle, Txente, Brozyna, Orlando Rodriguez,

Barbosa, Latasa, Solaun eta Odriozola. Chava Jimenez ere talde honetakoa da, baina ospitalera eraman dute. Hauen zaindari, Bixente Iza eta Marco Rodrigo gelditu dira, masajista lehena, mekanikoa bigarrena. Carlos Vidales mekanikoak gidatzen du gure autoa, eta Jose Luis Jaimerena zuzendaria du ondoan.

800.000 pezetako bizikletak

Banestoko bizikletak ez daude edozeinen eskura. 800.000 pezeta (32.000 libera) balio du merkatuan bizikleta bakoitzak. Pinarello etxe italiarrarenak dira, eta aluminioa eta karbonoa dituzte osagai. Berrikuntza nabarmenak bi dira aurren: hamar koroatako pinoia, eta atzeko urkila eta tirantea karbonozkoak dira. Zortzi kilo pisatzen du bizikletak.

Dieta berezirik ez

Jesus Hoyos eta Jose Ibarguren dira Banestoko medikuak, eta, ez batak eta ez besteak, ez dute gogoko txirrindulariek dieta berezirik egin dezaten.

«Orotarik jan behar da», dio Hoyosek. Kalaria kopurua ez dute neurtzen, eta euren ardura bakarra denetarik jatea da. Kontzentrazioan, entsalada, pasta edo barazkiak, eta arraina edo haragia jan dute ia egunero. Postrea, normalean, fruta izan da.

Latasa argalen, Solaun gizenen

Txirrindulariak neguan gero eta gehiago zaintzen direla ez da gezurra, eta pisuak erakusten du hori ondoren. David Latasak iaz baino zazpi kilo gutxiago ditu. Iaz 73 kilo zen, aurren 65 baino ez. Gehien Cesar Solaun gizendu da, Karibeko oporraldiaren ostean sei kilo gizendu baitzen.

Navajasek indarra sobera

Laborategiko azterketak errepidean ez direla islatzen kontu jakina da. Baneston, laborategian marka guztiak hausten dituen David Navas 25 urteko madrildarra da. Bizikletan 600 batioko potentzia mugitzen du, iaz Txente Garciak mugitu zuena baino 15 gehiago. Navasek ordea errepidean ez du lorpen handirik eskuratu.

Mancebo eta Jimenez lurrera

Banestoren kontzentrazioa susto txiki pare batekin hasi zen. Lehenik Francisco Mancebo erori zen, bi kilometro egin baino lehen. Gero, Chava

Jimenezek egin zuen laprast, eta hankaz gora joan. Hori, ordea, ez da berria Baneston. 1988an Periko Delgado kontzentrazioko lehen egunean erori egin zen. Urte hartan Delgadok Tourra irabazi zuen.

Leonardo Piepoli, bere kasa

Banesto talde ia osoa Jesus Hoyos medikuaren entrenamenduetara makurtzen da, Piepoli izan ezik. Hau sentsazioen arabera entrenatzen omen da, baina badu oso aparailu aurreraturik erreferentzi gisa: SRM potentziometroa. Makinatxo horrek (heldulekuan kokatzen da) potentzia neurtzen du, eta pultsazioen bidezkoa baino fidagarriagoa da.

Txirrindularitza Banestoren kontzentrazioa

Banestoko txirrindulariak, Alex Zulle buruan dela, Alhaurin el Granden eginiko entrenamendu saioan.

RAFAEL DIAZ / EFE

Unai Osa • BANESTO TALDEKO ZIKLISTA •

«Iazkoarekin hazi egin zait garaipen gosea»

ERREPIDEAN zer egingo duten ikusteko dago aurten, baina Baneston argi gelditu da asteen nor diren taldeko liderrak. Alahurin el Grande-ko alkatea eta zinegotziak afaltzera gonbidatu zituzte-nean, Alex Zulle, Jose Maria Jimenez eta Unai Osa jarri zituzten mahai nagusian.

■ **Jendeak ez du beste konturik aipatzen: Unai Osa izango da Banestoren liderra Giroan. Zer diozu?**

Hori ez da egia. Liderra Leonardo Piepoli izango da. Nik oraindik ez dut inoiz hiru asteko itzuli bat korritu, eta lehenik ikusi egin behar dut nola moldatzen naizen, nola-ko errekupeazioa dudan hainbeste egunetan. Egia da Etorkizuneko Tourrean ez nuela inolako arazorik izan, baina Etorkizuneko Tourra ez da Giroa.

■ **Giroa izango da zure denboraldiaren enborra, baina adarrik ere izango du zuhaitz horrek, edo?**

Jakina. Apirilaren amaiera eta maiatzaren hasiera alde-
ra aurrean bistatzen hasi be-
harko dugu, bestela ez da
martxa onik izango. Nik uste
dut Romandiako itzulian-eta
lehen postuetan ibiltzeko
moduan izango naizela, eta

ahaleginduko naiz nonbait
garaipenen bat eskuratzen.

■ **Eta Giroaren ondotik?**

Ez dut uste itzuli handiak korritzen hasitako estreina-
ko urtean, bi itzuli handitan
irtengo naizenik. Giroa nahi-
koa izango dela uste dut, bai-
na abildadearen arabera
izango da hori guztia. Hala
ere, Vuelta oso urrun dago
oraindik. Urtean zehar ikusi
nahi dut zein den nire postua
pelotoian, jakin nahi dut no-
raino heldu naitekeen.

X. USABIAGA

■ **Noraino heldu zaitezkela uste duzu?**

Ez dakit. Iaz ondo ibili nin-
tzen, eta sasoiko nagoenean
erakutsi dut aurrean ibili
naitekeela. Aurten iazkoa
berretsi behar dut eta ikusi
zenbat egiten dudan gora.

■ **Prentsak eta zaleek oso gora helduko zarela uste dute.**

Jendeak dionagatik ez
naiz hobeto ibiliko. Nik bada-
kit lanean segi behar dudala
gogor. Eta hala ere izango da

nahikoa komeri ondo ibil-
tzen.

■ **Baina zerbait eskatzeko garaia helduko zen, ezta?**

Bai, bai. Laugarren urtea
dut profesionaletan, eta ez
dago ametsetatik bizitzerik.
Neurri batean nahikoa hel-
dutasun badaukat, eskar-
mentua falta zait oraindik,
baina neu naiz nire buruari
gehien eskatzen diodana, eta
iaz bezalaxe garaipenak es-
kuratzen saiatuko naiz.

■ **Gertatu liteke orain bi urteko gauza bera? Alegia, profesionaletako estreinaldia bikaina izan zenuen, eta, aitzitik, bigarren urtean, itxaropen handiak zenituenean, ez zenuen zure maila eman.**

Ez dut uste, aurtengo ne-
gua erabat desberdina izan
baita. Orduan, gehiegi entre-
natu nuen eta sobera argal-
du nintzen, neurriz kanpo.
Hura izan zen nire akatsa.
Aurten, ostera, inoiz baino
negu lasaiagoa egin dut
entrenamendu aldetik, aka-
so lasaiegia. Gutxiago zain-
du naiz, gutxiago entrenatu,
eta ekitaldi eta ospakizun
askotan hartu behar izan
dut parte. Hala ere, ez naiz lo
egon.

Aurreko taldean dira, aldiz,
teorian denboraldiko lehen
zatia prestatzen ari direnak:
Garmendia, Baranowski, Ai-
tor eta Unai Osa, Benito, Na-
vas, Lastras, Mancebo, Men-
txov, eta Eladio Jimenez. Pie-
poli gehietzen zaie, nahiz eta
denboraldia indartsu hasteko
agindurik izan ez. Hauek bost
ordu eta erdiko lana dute.

Bikoteka antolatu da tal-
dea, baina, hamaika direnez,
Unai Osa jarri da atzean, ba-
karrik. Errelebo luzeak ema-
ten ari dira, 15 bat kilometro-
koak, martxa onean. Unai
Osarengana gerturatu da Jai-
merena, adarra jotzeko inten-
tzioz. «Hik ez duk erreleborik
eman behar?». «Ez. Badakizu
zein esanahi duen Unai ize-

nak? Artzaia. Eta hala noa ni,
artalde zaintzen».

Dozena bat kilometroko
mendatea hasi dira igotzen.
Aitor Osa eta Navas ari dira
erreleboa ematen. Ez da bro-
marik. «Igartzen da nork
eman duen erreleboa», dio
Unai Osak, arnasestuka.

80 bat kilometro egin dituz-
tenean, etorritako bidea dese-

giten hasi dira. Lehen baino
errazago doaz, beheantza
baita bidea. Lau bat ordu da-
ramatzate, eta Alahurin de la
Torrera heldu dira. Andalu-
ziako herri tipikoa da hau.
Etxe zuri txikiak, kale estu
bihurriak, eta jende ugari ka-
leetan. Bidegurutze batean ez
zaigu ziklistarik ageri begien
aurrean. Galdu egin gara. Jo

batera, jo bestera, eta ezer ez.
Ez ziklistarik, ez non gabil-
tzan aztarnarik ere. Halako
batean, urrun ikusi dugu tal-
dea, eta harantza doa Jaime-
rena, presaka. Txirrindula-
rien kulote urdina, nabarmen
ilundu da, izerdiz. Nekatuta
daude. Ez da gutxiagorako,
sei ordu ibili baitira bizikleta
gainean. Eta gu atzetik.

Haserrealdiak, bizikleten neurriak gorabehera

Edozein kontzentraziotako lehen zeregina bizikleta berriak neurrira jartzea da, eta horretan aritu ziren ziklista denak joan den asteartean. Lan horretan iskanbila ikaragarria izatean da, inor ez baita gustura izaten jarritako neurriekin, nahiz eta eurak emandakoak izan. Gehien haserretu zena, Latasa izan zen.

Latasa, euskara ikastekotan

Ikasketak eta txirrindularitza ez omen dira ondo uztartzen. Afizionatu askoren aitzakia da hori ikasketak

baztertzeko. Baina David Latasak erakutsi du bestelakorik. Enferme-
rian diplomatua da, eta Nafarroako
Unibertsitate Publikoak eskaintzen
dion aukera baliatuz, hizkuntzak
ikasten ari da. Laster euskera ikaste-
ko asmoa du.

Bruseghin abilduta

Banesto taldeak 22 lagun baditu ere, kontzentrazioan 21 lagun izan dira, Marzio Bruseghin 25 urteko italiarra ez baita etorri. Gaisotasun arraroa du Bruseghinek. Entrenatzen hasi orduko, nahikoa du ordu pare bat abilduta gelditzeko. Mota guztietako azterketak egin dizkiote, baina ez diote ezer arrarorik antzeman.

Kontratu amaierak

Denboraldi amaiera oraindik oso urrun bada ere, kontratu kontuak aireratu dira jada. 10 lagunen kontratua aurten amaitzen da, eta batzuk txirrindulari garrantzitsuak dira: Alex Zulle, Aitor Garmendia, Dariusz Baranowski eta Francisco Mancebo. Inork ez luke segitzeko arazorik izan behar, baina bada taldean oso gustura ez dagoenik ere.

Armstrongekin ez ziren ausartu

Egun Polti taldeko masajista den Marcelino Torrontegik Banestoren hotelean alfaldu zuen herenegun, eta

berriketatik atera zen albiste bitxirik. Torrontegi Cofidis taldean aritu zen Lance Armstrongekin, eta masajistak txirrindulari amerikarra eskaini zion Jose Miguel Etxabarrari. Dirutan ez zuten arazorik izan, baina Etxabarri ez zen ausartu hura fitxatzera. Ez dela damu esan zuen. Egia ote?

Pablo Lastras, *ekologista*

Txirrindulariek ez dute onik egiten karreran jaten dituzten jakien paper-
txoak lurrera botatzearan, baina inor
ez da horretaz kezkatzen. Lastras
bai, ordea. Autora jaisten zenero jaki
bila, aurrez jandakoaren papertxoak
entregatzen zituen. Ez da ziklista ika-
ragarria, baina horretan eredu da.

NBA ♦ Washington Wizards taldeko manager berri izendatu dute jokalaria ohia

Jordan, agintzen ere maisu?

Erretiratu eta urte eta erdira, saskibaloia munduan murgildu da berriro

Andoni Urbistondo / Donostia

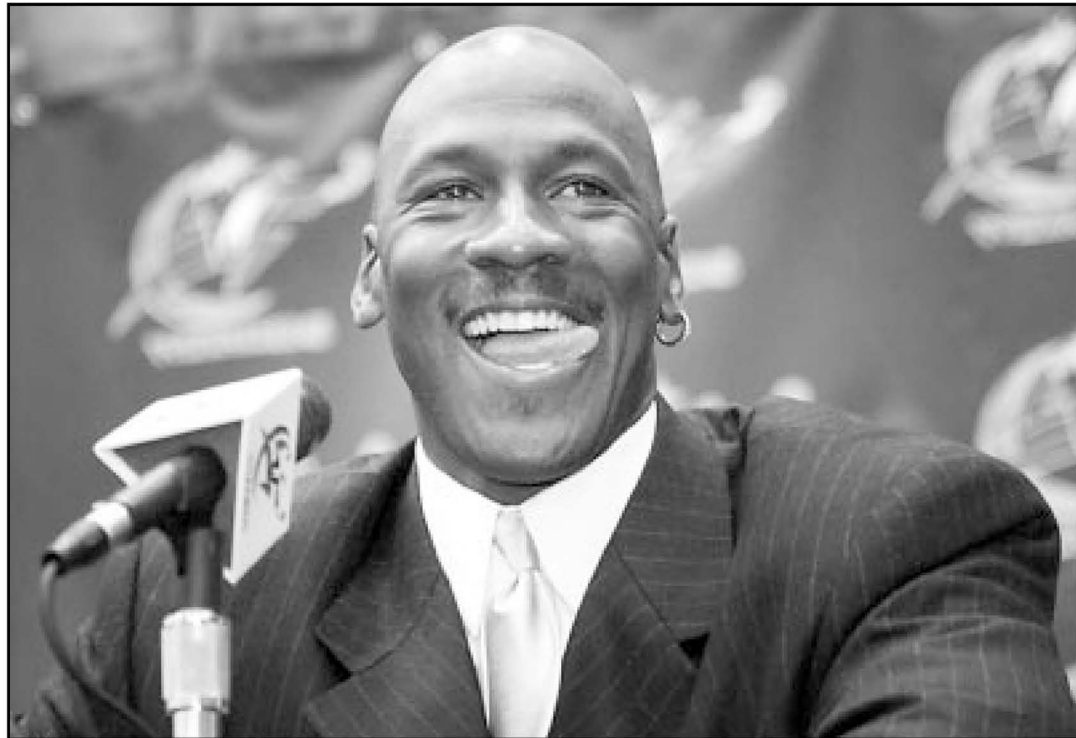
MICHAEL JORDAN itzuli da. Atzodanik, Washington Wizards taldeko manager berria da. Taldeko kirol jardunaren arduradun gorena izango da Jordan, baina baita taldeko jardun ekonomikoarena ere, EEBBetako hiriburuko taldeko akzio mordoa erosi baitu.

Aurrerantzean, bere erantzukizuna izango da NBAko talde txarrenetakoa garaipen bidera eramatea. Jokalaria zela erakutsitako trebezia maisutasun beraz baliatu beharko du historiako jokalaria onenak, Washington Wizards taldeak 12 urte baitaramatza titulurako *play-off*-etako partidua bakar bat ere jokatu gabe.

«Washington egun erakusten ari dena baino talde hobea dela frogatzea izango da nire lana», esan zuen berria emateko eskaini prentsaurrekoan. «Ez naiz mirari egilea, baina jokalarien motibazioa nola landu badakidala uste dut». Xedea noizbait txapelketa erdieste dela adierazi zuen Jordanek.

Urte eta erdi baino ez saskibaloitik urrun

Chicago Bullseko jokalaria ohiak urte eta erdi eskas eman du saskibaloia kantxetatik urrun, erretiratu zenetik. Atsedean hartu, golfetan jokatzen eta emaztea eta seme-alabekin tarte gehiago igarotzen zen bere asmoa, baina bere itzuleraren ustezko zurrumurruek prentsaorri

Michael Jordan, Washington Wizards taldeko manager berria, barrez, kazetarien galderei erantzuten ari zela.

MICHAEL JORDAN

■ ■ ■ «Ez naiz mirari egilea. Nire lehen lana jokalarien motibazioa lantzea izango da. Lan horretaz zerbait badakidala uste dut»

■ ■ ■ «Washington Wizards egun erakusten ari dena baino talde hobea da»

tzea eta emaztea eta seme-alabekin tarte gehiago igarotzen zen bere asmoa, baina bere itzuleraren ustezko zurrumurruek prentsaorri

mordoa bete dituzte tarte horretan. 99/00 denboraldi hasieran, Phil Jackson Lakerseko entrenatzaileak beraiekin jokatzeko eskain-

tza egin eta hautsak harrotu ziren. Jordanek ezetz esan zuen.

NBAko saskibaloia talde bat bereganatzeko ahalegin frango egin ditu Jordanek. Chicago Bulls aurrena. Jerry Krause eta Jerry Reinsdorf jabeek bidea itxi zioten. Hurrena Charlotte Hornets izan zen. Orain, Washington Wizardseko manager postua lortu du.

NBAko edonork jokatu nahi zuen Jordanen alboan. Norbaitek ezetz esango ote dio Jordanen managerraren eskaintzari? Ikusteke dago.

Tenisa ♦

Corretja eta Ivanisevic etxera, Hingis sendo aurrera

Nicolas Lapenti
ekuatortarrak
txapelketa utzi du
birus batengatik

Agentziak / Melbourne

ALEX CORRETJA katalanaren eta Goran Ivanisevic kroaziarraren kalera-tzeak izan ziren Australiako Irekiko bigarren kanpopraketako ustekabeak. Lleyton Hewitt ezezagunak Co-rretja jipoitu zuen, 6-0, 6-0 eta 6-1 irabazita. Co-rretjak arazo fisikoak izan zituen lehen kanporaketan, baina atzo bere bizitzako partidua txarrena jo-katu zuela esan zuen etxerako bidea hartzerakoan. «Animoz nengoen hasieran, baina hasi eta berehala erritmo egokia lortzeko zailtasunak nituela ja-betu naiz, eta ezin izan dut ezer egin».

Corretja *balentria* bat egiteko zorian egon zen, orain artean inor ez baitute hutsean utzi hiru setetan. «Marka egin nezakeela jakinez gero, ez nukeen irabazi dudana joko hori irabaziko», esan zuen, umoretsu.

Goran Ivanisevicek ere agur esan zion Irekiari. Paco Clavet espainiarra hiru setetan gailendu zitzaion, 7-6 (7-5), 6-2 eta 6-4. Clavetek Wayne Ferreirra hegoafrikarraren aurka jokatu du hirugarren kanporaketa. Ferreirak Johansson suediarra kaleratu zuen bost setetan: 6-3, 6-2, 6-7 (2-7), 4-6 eta 6-2.

Emakumezkoen txapelketan, Martina Hingis suitzarrak Irekia irabazteko faborito nagusia dela erakutsi zuen berriro. Lehia erosoan, 6-3 eta 6-3 irabazi zion Justinie Henin belgikarrari.

Lapenti, birusak jota

Nicolas Lapenti ekuatortarrak Australiako Irekia utzi zuen atzo Arnaud Clement frantziarraren aurka ari zela. Birus batek —ez dakite zer izan daitekeen— gaixotuta utzi du txapelketa. Iaz finalerdiak jokatu zituen Lapentik.

CLUB ATLETICO OSASUNA

Hoberena ikustear daukagu

Denboraldiaz gelditzen denerako *bazkide izan zaitez*

Ikuskizun harrigarri bat senti dezakezu,

*futbola*Urtarrilak 22ra
arteko epea

Rallyak ♦ Saint eta Schlesser favorito argiak dira Dakar-Kairon

Romak utzi egin du

Motoarekin arazoak izan zituen lider zelarik

Agentziak / Dakhla

JOAN ROMA pilotuak balbea du Dakarrekin. Iaz burutik hurbil zelarik utzi egin behar izan zuen, eta atzo ere ezin izan zuen amaitu. Motoetan sailkapenburu zen Roma, baina arazo mekanikoak izan zituen Dakhlarako bidean, eta Dakar-Kairo rallya utzi egin behar izan du. Nahikoa alde bazuen igandean Kairon irabazle gisa sartzeko, baina oraingoan ere zoritxarrekoa izan da haren jarduna.

Atzoko etaparen ostean, Dakar-Kairo irabazteko faboritoak Richard Saint (motoetan) eta Jean-Louis Schlesser (autoetan) dira.

Atzo katalanen eguna izan zen Dakar-Kairon, onerako eta txarrerako. Romak utzi egin behar izan zuen, baina Oscar Gallardo (motoetan) eta Josep Maria Servia (autoetan) irabazle izan ziren. Gallardok Jimmy Lewis estatubatuararekin partitu zuen ohorea, biak denbora berean sartu baitziren Dakh-lako helmugan. Richard Saict liderra ez zuten, baina, asko urrundu: frantziarra hirugarrena izan zen, zortzi segundora, eta sailkapen nagusian ia 45 minutuko aldea ateratzen dio Gallardori.

Autoetan, iazko irabazlea garaipena berritzeko bidean da. Jean-Louis Schlesser

Joan Roma, matxuratutako motoari begira, atzoko etapen.

Sailkapenak

Autoak

Etapak:

- 1. J.M. Servia 6:32.43
- 2. J.L. Schlesser 04ra
- 3. S. Peterhansel 4.24ra

Nagusia:

- 1. J.L. Schlesser 37:41.56
- 2. S. Peterhansel 13.18ra
- 3. J.P. Fontenay 31.48ra

frantziarrak bigarren egin zuen atzo, Serviarengandik lau segundora, eta lau minutu pasatxo atera zizkion Stephane Peterhanseli, sail-

Motoak

Etapak:

- 1. O. Gallardo 7:09.24
- . J. Lewis d.b.
- 3. R. Saint 08ra

Nagusia:

- 1. R. Saint 40:25.25
- 2. O. Gallardo 44.29ra
- 3. J. Lewis 1:07.00ra

kapen nagusian duen aurkari nagusiari. Peterhanslek sei aldiz irabazi du motoetan, baina zail du aurten autotan irabaztea.

PASCAL GUYOT / EPA

Montecarlon, Tommi Makinenek lehengo lepotik burua. Atzo hasi zen Munduko Rally Txapelketa, Montecarlon. Eta Tommi Makinen finlandiarrak buruan amaitu zuen lehen etapa. Azken lau urteetan munduko txapeldun izan da Makinen, eta iaz irabazi egin zuen Montecarlon.

laburrean

ESKUBALOA

Portland San Antonio eta Bidasoa aurrez aurre Castejongo Lagunarteko Torneoan

ASOBAL LIGAKO bi euskal taldeak aurrez aurre izango dira gaur Castejongo Torneoako bigarren finalerdian (20:30). Aurretik Ademar Leonek eta Garbel Zaragozak jokatu dute (19:00). Finala larunbatean izango da, 20:00etan, hirugarren eta laugarren posturako lehiaren ondoren (18:30). Bidasoako Ibon Enbil eta Ignacio Vicok ez dute jokatu, biak min hartuta baitaude.

SASKIBALOA

Minnesotak Utah Jazzi irabazita eutsi egin dio azken partiduetako bolada bikainari

MINNESOTA TIMBERWOLVES taldeak bolada bikaina darama. Azken 16 partiduetatik 13 irabazi ditu, azkena Karl Maloneren Utah Jazzen aurka (91-88). Kevin Garnettek 31 puntu, 10 errebote eta sei asistentzia lortu zituen. Portland Trail Blazersek 105-95 irabazi dio San Antonio Spursi. Sabonisek 17 puntu egin zituen. Jardunaldiko beste emaitzak: Boston 94-Toronto 90, Indiana 106-Milwaukee 84, Philadelphia 107-Atlanta 89, Washington 86-Dallas 104, New York 90-New Jersey 89, Chicago 86-Charlotte 96.

ATLETISMOA

Donovan Bailey Sydneyen izango diren Kanadako atleten lehen zerrendatik kanpo gelditu da

DONOVAN BAILEYK urrea irabazi zuen Atlantako Jokoe-tan, 100 metroetako proban, 9:84ko markarekin —orduan munduko marka onena—. Hori, ordea, ez da nahikoa izan Kanadako Batzorde Olinpikoak Sydneyrako lehen zerrendan sartzeko. Baileyk gutxieneko marka egin beharko du (10:23) abuztuaren 13a baino lehen bere titulua defenditu nahi badu. 1998an lesio larri bat izan zuen, eta iaz 10:19koa izan zen bere marka onena —haize handiarekin—.

ZIKLO-KROSA

Aizarnazabalgo II. Ziklo-kros Txapelketa jokatu da bihar eguerdian

BIHAR eguerdiko 12:00etan hasiko da Aizarnazabalen Eli-teko eta Sub23koen proba. Bi mailetako proba Gipuzkoako Txapelketa izango da. Aurretik, goizeko 10:00etan kadete-en proba izango da, eta 11:00etan juniorrena. Zumaiaiko Txirrindulari Elkartek antolatu du proba, Aizarnazabalgo Udalaren laguntzarekin. Antolatzaileek 2.520 metroko barrutia prestatu dute, horietatik 1.900 belar gainekoak. Lasterketa Aizarnazabalgo plazan hasi eta bertan amaituko da.

SAN MAMES FUTBOL ZELAIA

Igandea, urtarrilak 23, 17:00etan
Liga Txapelketa, 1. Maila

ATHLETIC CLUB REAL VALLADOLID

TXARTEL SALMENTA

TXARTELDEGIA: SAN MAMES STADIUMean
Ostiralean, 17:30etatik 20:00etara,
larunbatean, 10:30etatik 13:30etara
eta 17:30etatik 20:00etara,
igandean, 10:30etatik 13:00etara
eta 15:30etatik aurrera.

Lezamako Kirol Instalazioak

Larunbata, urtarrilak 22, 16:00etan
Gazteen Liga Nazionala

Athletic Club - Lengokoak

Coche Oficial del
Athletic Club

Pilota ♦ Tirapuk eta Belokik ez dute alerik irabazi, eta asko zaildu zaie finalerdietako bidea

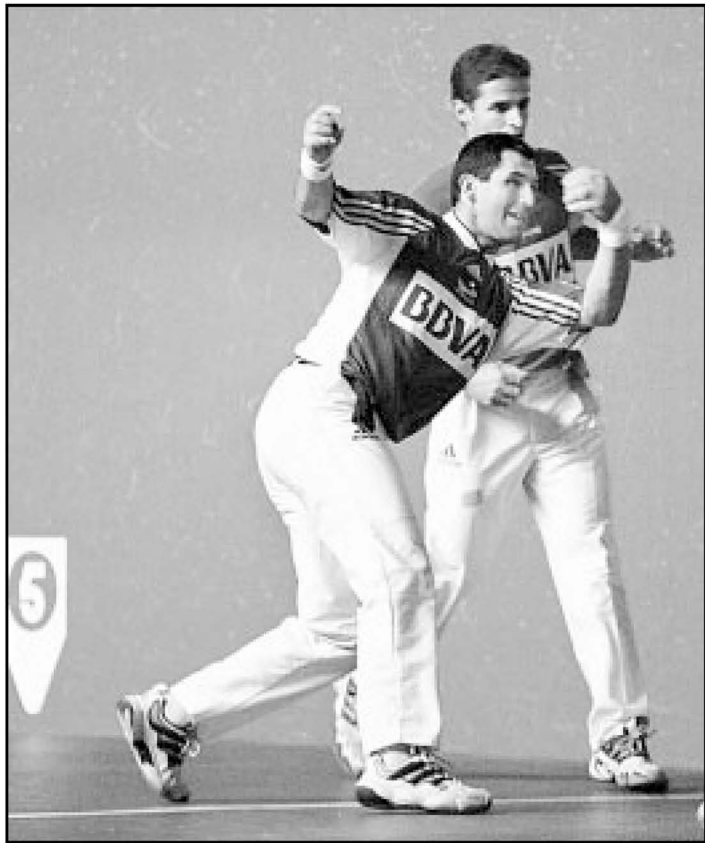
Irabazleek, pitzaturik ez

Unanue-Errastik euren bigarren garaipena lortu dute (15-22)

Enekoitz Telleria / Donostia

URRATS garrantzitsuak egin zituzten atzo Azpeitian jokatu zuten bi bikoteek: Unanuek eta Errastik nabarmena aurrera, Tirapuk eta Belokik oso argi atzera. 15-22 gailendu ziren lehenengoak Izarraitz pilotalekuan, eta badi-tuzte jada bi puntu. Tirapuk eta Belokik asko zuten atzo jokoan. Erantzukizunak ziztatuta edo, ez zuten dakiten guztia eman, eta asko zaildu zaie orain finalerdietan aritzeko bidea —jokatutako bi partiduetatik ez dute alerik irabazi—. Atzoko pilotari one-na, beste behin, Mikel Unanue. Aurrean harrapatutako pilota gehienei atera zien etekina. Egun, alde nabarmenak ezartzen ditu. Errasti lagun hartuta, pitzaturik gabeko jokia eskaintzen duen bikoa osatzen dute.

Izan ere, edukitzez, Ritxar Tirapuk aukera gehiago izan zituen agian airera sartzeko partidua une garrantzitsuetan, baina ez zen ausartu. Errastik ongi eutsi zion Belokiren zaparradari, eta Burlatakoak berak ere galdu zituen beti galdu ohi dituen lauzpabost pilota horiek.

AMAIA ZABALO

Mikel Unanue eta Ruben Beloki, atzo Azpeitian jokatutako partiduan.

Horren aldean, ongi profittatu zituen Unanuek bere aukerak. Goi mailako bederatzi tanto behintzat egin zituen. 1-1, 2-2, 2-7, 3-11, 4-13, 7-15, 10-17, 12-20, 15-20 eta 15-22 joan zen markagailua. 66 minutuan aritu

ziren pilotan eta 691 pilotakada eman zituzten. Irabazleak oso sendo. Galtzaileak ezin asmatuta. Partidua irabazteko premia berezia zuten kontrarioen aldean, eta horrek berak estutu zituen gehiegi agian.

biharko partidua

BARAKALDO. 17:30 (TELE 5).

• Eskuz Binakako Txapelketa Profesionala:
Alustiza-Zearra / Ariznabarreta-Arretxe
• Koka-Taberna / Berasaluze VIII.a-Pascual.

IRUÑEA. 17:00.

• Beloki II.a-Nalda III.a / Arbizu-Balerdi
• Eskuz Binakako Txapelketa Profesionala:
Nagore-Errendonea / Barberito VI.a-Armendariz.

OION. 18:00.

• Galarza V.a-Otxandorena / Berraondo-Iparragirre
• Eskuz Binakako Txapelketa Profesionala:
Capellan-Berna / Goñi II.a-Zezeaga
• Ortiz-Biscoubey / Dani-Cerro.

AMURRIO. 20:00.

• Errandonea II.a-Badiola / Legorburu-Mendia.

GALARRETA. 16:00.

• Bereziartua-Urko / Agirresarobe-Zestau III.a
• Ezkurra-Txikuri / Altuna II.a-Iriarte
• Elizalde-Auzmendi / Altuna I.a-Urreta II.a
• Kalonge-Zandio / Lezea-Imaz.

EUSKAL. 16:00.

• Zalakain-Gaztelu / Zeberio III.a-Aizpurua II.a
• Zeberio II.a-Aizpuru / Inigo-Lizaso
• Matxin-Etxabe / M.Lekunberri-A. Lekunberri
• Iribarren-Ekiza / Zeberio I.a-Amenabar.

DEPORTIVO. 17:00.

• Zeberio-Agirre / Zabala-Fernando
• Insausti-Beldarrain / Unda I.a-Juan Pablo
• Urkia-Torre / Iriondo-Gorostiaga.

Jaialdiko lehenengoa Salaberria-Imazek irabazi zuten Agirre-Ruizen kontra (22-21). 15-21 joan ziren galtzen irabazleak. Bada. Azken txanpa horretan Patxi Ruizek egin zuen behera, eta Salaberriak ez zuen barkatu.

Jon Eizagirrerren lesioak azken orduko aldaketak eragin zituen Galarretan

E. Telleria / Donostia

AZKEN aldian antolatutako estelarrik bikainena zegoen iragarrita atzoko Galarretan: Ezkurra eta Eizagirre, Altuna II.a-Zeberio II.a eta Aizpururen kontra. Eizagirrek, eskuin hankan zaintiratua zuela eta Miguel Zestauri deitu zion bezperan, ez zegoela jokatzeko moduan esateko. 10-12 egunerako izango du zarautzarrak. Atsedena agindu dio medikuak zuntza hautsi ez hautsi omen daukalako.

Azken orduko aldaketak egin beharrean izan zen Zestau, eta Lizasorekin jarri zuen Ezkurra, Altuna anaien eta Aizpururen kontra. Polita joan zen 30. tantoa arte. Hortik aurrera nagusitu ziren Doneztebe-koak (40-29). Irabazleak bikain. Altuna I.ak ez zuen asmatu azken txanpan.

Unda I.a-Rekalde nagusi Deportivon

Ez zuten badaezpadako partidua Daniel eta Juan Pablaren kontra, baina 40-45 irabazi zuten Unda I.ak eta Rekaldek Deportivon. 26-18 joan ziren galtzen, baina orduan hasi zen Mikel Unda asmatzen.

Igandean hasiko da Bigarren Mailakoa, Eibarren

E. Telleria / Eibar

EIBARKO Kerizpe elkarteak aurkeztu zen atzo, Bigarren Mailako Eskuz Binakako txapelketa. Euskadiko Federazioko presidente Jose Ramon Garai buru zutela, Juan Carlos Alti (Asegarce-Altiren izenean), Patxi Mutioloa (Aspe) eta Enrike Bidarte (Besagain) izan ziren aurkezpenean. Aipatu hiru enpresetako hiruna bikoterekin jokatuko da aurtengo txapelketa. Igandean jokatuko da lehenengo kanporaketa Eibarko Astelenan, eta otsailaren 20an edo 27an izango da finala.

Asegarce-Altiko bikoteak: Minguez-Galarza IV.a, Gorostiza-Nalda III.a eta Arbizu-Pinedo. Aspeko hirurak: Chafee-Sukia, Goñi I.a-Matute III.a eta Tolosa III.a-Milikua. Besagainekoak:

AMAIA ZABALO

Minguez-Galarza IV.a (Asegarce-Alt), Chafee-Sukia (Aspe) eta Telleria-Oregi (Besagain), atzoko aurkezpenean.

EsnaI-Mendia, Zabala-Fuertes eta Telleria-Oregi.

Asegarce-Altiko Minguez-Galarza IV.a eta Aspeko Chafee-Sukiak abiatuko dute

txapelketa igandean —zozketaz erabaki da hori—. Kanporaketa izango da. Beste zazpi bikoteak lehenengo jardunaldian sartuta daude,

eta partidua erabakita: Gorostiza-Nalda III.a eta Arbizu-Pinedo, Goñi I.a-Matute III.a eta Tolosa III.a-Milikua, Zabala-Fuertes eta

Telleria Oregi. EsnaI-Mendiak, berriz, igandeko kanporaketako irabazleen kontra jokatuko dute. Horrela osatzen dira zortzi bikote urtarriaren 30eko asteburuan jokatuko den lehenengo jardunaldi horretarako. Lau bikote irtengo dira hortik, eta hiru partidura jokatuko dira finalerdiak: otsailaren 6an eta 13an lehenengo biak, eta 20an desentpateko hirugarrena, beharko balitz. Finala ere horren arabera dago. Desentpatea balego hilaren 27an jokatuko da, eta, desentpaterik ezean, otsailaren 20an bertan jokatuko litzateke.

Lehenengo kanporaketarako pilota aukeraketa atzo bertan egin zuten Eibarren Minguez-Galarza IV.ak eta Chafee-Sukiak. Arazorik gabe joan zen.

Espainiakoa antzera, kokapen geografikoa dela
 mendo babes handiagoa izanik, Pinioetak
 hegoaldean lur gutxiago botako du, eta gehiena
 igandean—berezi goiko pistetan— Baquera
 Bereten, eski pista gutxiak zabalik daude eta
 izuguzari ondo prestatuak; lur asko dago, eta
 gainera, kilometro asko egiteko modua da pista
 beltz eta gorrietan, alegia zailenetan. Ahal izanez
 gero, merezi du aurtien hura joatea; aspaldi
 honetan, Piriño osoko estazioetatik hura da
 egoera oneanek, Luz Ardidenekin batera, eta
 hori aski adierazgarria da Ontsa izan!!!!

Informazioa		Sarrerak		Altuera		Pistak	Erremonteak	Km	Elurra	Lodiera
				Minimoa	Maximoa					
974 373192	ALPINOA	① Candanchu	Irekita	1.560 m.	2.400 m.	55/36	25/22	27	Hautsa-Gogorra	35-60
974 373034		② Astun	"	1.700 m	2.300 m	46/26	16/13	23	Hautsa-Gogorra	80-20
974 490049		③ Formigal	"	1.510 m.	2.250 m.	52/27	23/20	29	Hautsa-Gogorra	20-90
974 487248		④ Panticosa	"	1.500 m.	2.240m.	38/11	14/10	11	Hautsa-Gogorra	10-40
974 551111		⑤ Cerler	"	1.500 m.	2.600 m.	38/14	16/13	17	Hautsa-Gogorra	20-50
93 4146660		⑥ Boi Tauli Resort	"	2.020 m.	2.750 m.	41/26	15/15	25	Hautsa-Gogorra	35-55
973 645062		⑦ Baqueira Beret	"	1.500 m.	2.510 m.	47/47	23/23	77	Hautsa-Gogorra	80-160
00-376 865910		⑧ Pas de la Casa- Grau Roig	"	2.000 m.	2.400 m.	55/55	33/33	100	Hautsa-Gogorra	40-70
00-335 96 62 14 8		⑨ Arette-La Pierre St. Martin	"	1.600 m.	2.200 m.	16/16	16/11	20	Hautsa-Gogorra	45-90
00-335 59 05 12 17		⑩ Gourette	"	1.400 m.	2.500 m.	30/23	23/17	30	Hautsa-Gogorra	30-230
00-335 59 05 34 00		⑪ Artouste	"	1.700 m.	2.300 m.	13/12	10/10	19	Hautsa-Gogorra	30-90
00-335 62 42 50 27		⑫ Cauterets	"	1.550 m.	2.200 m.	23/22	14/12	33	Hautsa-Gogorra	80-120
00-335 62 93 81 60		⑬ Luz Ardiden	"	1.600 m.	2.100 m.	33/33	18/18	60	Hautsa-Gogorra	50-70
00-335 62 39 53 66		⑭ Saint Lary	"	1.900 m.	2.400 m.	47/41	32/23	78	Hautsa-Gogorra	25-55
941 746005		Valdezcaray	"	1.530 m.	2.262 m.	14/10	14/8	9	Hautsa-Gogorra	20-40
948 391000	NORDIKOA	⑮ Aralar	Elurrik Ez	1.100 m.	1.350 m.	1/0	-	0	-	-
00-335 59285129		⑯ Irati	Irekita	1.350 m.	1.500 m.	6/4	-	25	Hautsa-Gogorra	10-20
948 394022		⑰ Abodi	Informaziorik ez	1.300 m.	1.500 m.	-	-	-	-	-
948 394002		⑱ Larra-Belagua	Irekita	1.400 m.	1.750 m.	4/4	-	25	Hautsa-Gogorra	20-40
00-335 59 36 00 21		⑲ Somport	"	1.592 m.	1.700 m.	9/9	-	34	Hautsa-Gogorra	30-35
00-335 62926127		⑳ Pont d'Espagne	"	1.500 m.	1.750 m.	7/7	-	35	Hautsa-Gogorra	30-40

EUSKO JAURLARITZAKO KULTURA SAILAK ABIAN JARRI DU FILM LABURREN HEDAPENERAKO 'KIMUAK 2' EGITARAUUA

Euskal film laburren katalogoa 40 herritan eta nazioartean erakutsiko da

■ *Kimuak 2* katalogoko 18 film laburrak Euskal Herriko 40 herritan erakutsiko dira datozen hilabeteotan

■ Euskal egileen 18 lanotatik zortzi nazioartean hedatuko dira, eta horretarako materiala jaialdi eta erosleei helaraziko zaie

■ Datorren astetik aurrera filmoi buruzko informazioa eskuragarri izango da www.kimuak.com web gunean ere

Montse Arregi / Bilbo

BIGARREN aldiz abiarazi du Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak *Kimuak* egitaraua, zeinak EAEn ekoizitako film laburren hedapena baitu xede. Aurten katalogorako hautatutako 18 filmak Euskal Herri osoko 40 herritan erakutsiko dira. Gainera, katalogoko 18 lanotatik zortzi hautatu dira nazioarteko jaialdi eta saltzaileen artean ezagutarazteko. Pello Aldazabal Euskadiko Filategiko arduradunaren ustez, «oso film interesgarriak daude katalogoan, maila ona da, eta kasu batzuetan bikaina».

Kimuak 2 egitasmoa atzo aurkeztu zuten Bilbon Kultura Saileko ordezkariak. Kultura Sortu eta Zabaltzeko zuzendari Ricardo Bilbaok laburbildu zuenez, hiru helburu nagusi ditu egitarauak: «Batetik, film laburren arloan nabarmendu diren zuzendari eta artisten sorkuntza lanak sustatzea; bestetik, lan hauen barne zabalpena areagotzea, film mota hauetan aditua ez den jenderengana iristeko zirkuitua sortuz; eta azkenik, Euskal Autonomia Erkidegoan ekoizitako film laburren kanporako zabalpena sustatu eta eragitea».

Egileekin berba egiteko aukera

Kimuak 2 katalogoak biltzen dituen 18 film labur bakoitzaren datu teknikoak, irudiren bat eta argumentua fitxa batean argitaratu dira, eta proiektu zirkuituan zehar informazio gisa erabiliko dira.

Hurbil kultur enpresa arduratuko da 18 filmok Euskal Herriko 40 herritan eskaintzeaz. Zirkuitua ez dago erabat zehaztua, baina Hurbileko arduradunek atzo jakinarazi zuten, filmen eskaintza 140 herritan egingo da. Azkenean zirkuitua osatuko duten 40 herrien artean daude Santurtzi, Mungia, Andoain, Barañain

Asier Altunak eta Telmo Esnalek zuzendutako 40 ezetz filma nazioartean hedatuko direnen artean dago.

Begoña Vicarioren *Haragia* filmak saria irabazi zuen Bilboko Film Laburren Jaialdian.

'Kimuak 2' katalogoko filmak

* *Haragia* (Begoña Vicario)
 * *El tren de las tres* (Carlos Bernar)
 * *Amor de madre* (Koldo Serra, Gorka Vazquez)
 * *Road movies* (Norberto Ramos del Val)
 * *Itara, La madre* (Maria Zamakola)
 * *40 ezetz* (Asier Altuna, Telmo Esnal)
 * *Muerto de amor* (Ramon Barea, J. M. Lara)
 * *Sequititas angelorum* (G. Villate, J. Eizagirre)
 * *El trabajo* (Emilio Perez, Igor Legarreta)

* *A dar ba kar* (Koldo Almandoz)
 * *Merry Chrispas* (Roberto Cibrian, Iñaki Chico)
 * *Y en el camino* (Jordi Vidal, Hector Agusti)
 * *Requiem* (Oscar Curras, Iñigo Royo)
 * *Suicidas* (A. Alvarez, G. Lopez, A. Ortiz de Zarate)
 * *Tanga* (Henrike Altuna, Ainhoa Goikoetxea)
 * *Hego haizea, ero haizea* (G. Salva, Gorka Egia)
 * *Sarabe* (Beatriz de la Vega)
 * *The Raven* (Tinieblas Gonzalez)

* Nazioartean hedatzeko hautatutako filmak

edo Etxarri. Gainontzekoak datozen asteetan zehaztuko dira. Filmen zuzendari eta aktoreak ere joango dira herrietara, eta proiektuaren ostean ikus-entzuleek haiekin berba egiteko aukera izango dute.

Kimuak zirkuituan eskainiko diren 18 filmen artean zortzi hautatu dira Euskal Herrikan kanpo hedatzeko. Lan hautatuen bideoa, fitxa teknikoa eta euskarri grafikoa film laburren jaialdietara bidaliko dira, eta ikus-entzuzko sektoreko erosle nagusiei helaraziko zaizkie.

Bestalde, eta betiere zabalpena helburu, web gune bat prestatuko da *Kimuak 2* katalogoko filmi buruzko informazioarekin. Datorren astetik aurrera www.kimuak.com gunean eskuratu ahal izango da informazio hori.

Euskal zinemarekiko interesa

Euskadiko Filategiko arduradun Pello Aldazabalek atzo ziurtatu zuenez, «gure muge-tatik kanpo interes handia dago euskal errealizatzaileek egiten duten lanaren inguruan. Jaialdietan gogoz hartzen dituzte hemengo lanak».

Aldazabalen ustez, «etorkizuneko zuzendariren bat» egon daiteke egungo film laburren egileen artean, «lan bikainak ere ikusi baititugu katalogoan».

Ricardo Bilbaoren arabera, hemen ekoizitako film laburrei «publikorako bidea» erraztuko dien zirkuitu baten premiaren inguruko gogoetaren emaitza litzateke *Kimuak* egitaraua, 1998an abian jarria. «Film laburrei gehienetan oso zaila gertatzen zaie pantailetara iristea», nabarmendu zuen. Alde horretatik, «film laburrek laguntza gehiago» behar dutela deritzo Bilbaok berak, «halako egitasmoak euskal zinemaren etorkizunerako ongarri» izan daitezkeelakoan.

Ikus-entzunezko Programen Nazioarteko Jaialdia

Txileko zauriak oraindik minbera

Diktadura garaiko torturen memoriari buruzko hainbat dokumental aurkeztu dira Miarritzeko jaialdian

Eneko Bidegain / Miarritze

Carmen Castillok *La Flaca Alejandra* filma aurkeztu zuen. Txileko diktadura garaiko lekukotasunak biltzen ditu. Diktadurari buruzko bertze dokumental batzuk ere ikus zitezkeen atzo, hala nola *Chili: mon voisin est un tortionnaire* eta *Condor.doc*. Guztiek diktadurak utzi zauri larriak eta torturatzailen bizi oraindik erosoak kondatzen dute. Carmen Castillok herri baten geroaren eraikitze, memoriaren garrantzia azpimarratu zion EGUNKARIA-ri.

TXILEKO diktadurak zauri sakonak utzi ditu oraino. Manolo d'Arthuys eta Tony Comitik hala erakusten dute *Chili: mon voisin est un tortionnaire* dokumentalean. Diktadura garaian torturak jasan eta bizirik atera zirenek beren torturatzailak bilatzen dituzte aferak xuritu nahiz. Hauek ukatzen dute torturatu zutela. Torturak jasan zituen eta anaia hil zioten emazte batek bere torturatzaila du auzo gisa, hiru solairu beherago. DINA polizia politikoko buruzagi horrek aldi oro ihes egiten dio, emazteak bere burua aurkeztu zionetik.

Torturatzegatik preso dagoen batek, ordea, osoki asumitzen du telebista kamararen aurrean torturatu zuela. «Ez aski gogorki torturatzeari damutzen» da. Torturari eta gorpuen desagerrazteari buruzko xehetasunak eman zizkien frantses kazetariei, harrotasun guztiarekin. Torturatuak ere bizi izan zutena deskribatzen dute dokumentalean. «Gizakia izateaz ahalge nintzen halako tortura salbaia jasanarazi zizkidaten» adierazi zuen batek.

Carmen Castillo txiletar zuzendariak ere torturen lekukotasunak dakarzki *La Flaca Alejandra* dokumentalean. Marcia Merino MIREko (Ezkerreko mugitu iraultzailea) kideak atxilotu eta torturatu zuten. 1974. urtean. Pinocheten armada zerbitzatu zuen ondotik, 18 urtez, berriz haren kontra itzuli arte. Urte guzti haietan ikusia kondatzen dio Carmen

ANGELA MEJIAS

Carmen Castillo, Txileko zinemagilea, *La Flaca Alejandra* filmaren egilea, atzo FIPA jaialdian.

Castillori. Castillo ere atxilotu zuten 1974ean. Frantses estatura ihes egin zuen ondotik eta errefuxiatu bizi izan zen.

«Etorkizunik ez, memoriarik gabe»

Txiletarrek pairatu zutena «kondatu behar da» adierazi

zion EGUNKARIA-ri Castillok. «Memoria eta ahazteari buruz film interesgarriak» daudela gehitu zuen. Memoriaren iratzarraztea garrantzitsutzat dauka. «Herri batek ez dezake bere etorkizuna asma, memoriarik gabe» esplikatu zuen.

«Geroa ezin da eraiki zinezko demokraziara heldu gabe»

erantsi zuen. «Konstituzioaren aldatzeko indarra behar du. Pinochet epaitzeko konstituzioa aldatu beharko dute» bizi guztiko senadore izendapenarene ezeztatze gisan. Txile oraindik transizio garaian dagoela azpimarratu zuen.

«Txileko telebistak dokumentalak ez ditu pasatzen

gomendioak

Irri ikastaldia penak ahanzteko

Estatu Batuetan heriotzera kondenatua den gaztea, Kolonbiako gerrilarien buruzagiaren lekukotasuna, eta Bigarren Mundu Gerlako irudien giro pisutik lasaitzeko, Indiako irri ikastaldiari buruzko dokumentala ikus daiteke gaur.

The laughing club of India • Zuzendaria: Mira Nair. Gare du Midi areto-ko Gamaritz gelan, 10:00etan.

Lagen i laredo • Zuzendaria: Folke Rydén. Gare du Midi-ko Gamaritz gelan, 16:15etan.

50 ans de maquis • Zuzendaria: Yves Billon. Udal kasinoko antzokian, 18:15etan.

The second world war in colour • Bellevue kasinoko Rhune 2 gelan, 10:00etan.

eta are gutxiago bere historiaz. FIPAn Hego Ameriketako ekoizpen gehiago ikusten da Txileko Santiagon baino», ohartarazi zigun Castillok. Miarritzeko jaialdia txalotu zuen alde horretatik. Dokumentalek funtzio garrantzitsua betetzen dute Castilloren ustez. «Herriaren geroa eraikitze balio dute, musikagintza eta idazte lanek bezala».

Etxean egotera behartzen duten emaztearen zorigaitza

FEREYDUN JEYRANI irandar zuzendariaren *Ghermez* filmak eta Ricardo Acerbi italiarraren *Attenti alla noia* hamar minutuko fikzioak fenomeno bera erakusten dute molde arras desberdinean.

Film hori italiarrak etxean aspertzea azaleratzen du. 50 urteko italiar atso potolo itsusiak, sekulan etxetik ateratzen ez denak, bere senarrari amodioaren egitea

eskatzeko dio, afaldu aitzin, aspaldian ez zutelakoan elkar gozatu eta ezkontza xahutzen ari zirelakoan. Senarrak gogorik ez. Zahartuak zirela. Zer prestatu zuen afaltzeko? Hau eta hura.

Andrea egunkarian irakurri eszena berezi bat errepikatu nahi du. Senarrak ohean esteka dezan eta *Batman*-ez moztu dadin nahi du eta senarrari nahi duen

guztia baimentzen. Senarrak onartzen du azkenean. Estekatzen du eta moztortzera doala eta bitartean sinetsarazten dio. Oren baten buruan itzuliko dela eta bitartean goza dadin aholkatzen dio. Senarra gelatik ateratzen da eta beste batean sartzen. Neska gazte eder bat dauka zai. Italiar solasen musikak eta umore beltz horrek grazia berezia ekartzen dio filmari.

Ghermez filmako protagonistak, italiarrak ez bezala, lana badu etxetik kanpo. Bainan senarrak ez du onartzen lanera joan dadin. Diruaren bidez atxiki nahi luke. Etxean egotera behartu nahi du.

Emazteak gizonarengandik bereixi nahi du, senarrak jotzen duelako. Azken honek epailearen aitzinean hitzemaiten dio ez duela gehiago joko baldin eta lana

uzten badu. Emazteak lana uzten du. Berrogeita hamar egunen buruan berriz dibortziatu nahi du. Aurpegian ubelekin agertzen da epailearen aitzinera. Andrea-zen zorigaitza ez da horretan bukatzen, ordea.

Jeyrani egiazko gertakari batetik abiatu zen filmaren ekoizteko. Etxe barneetako penak eta torturak ere agertzen ditu FIPA jaialdiak.

Urrutibehetik Eusko Ikaskuntzaren eta Baionako udalaren elkarlana eskertu du

Eusko Ikaskuntza-Baiona hiriak lehen ohorezko saria eskaini dio zientzialariari

Eneko Bidegain / Baiona

Baionako Herriko Etxeak eta Eusko Ikaskuntzak elgarrekin antolatu duten lehenbiziko sari banaketa egin zuten atzo. Clement Urrutibe-

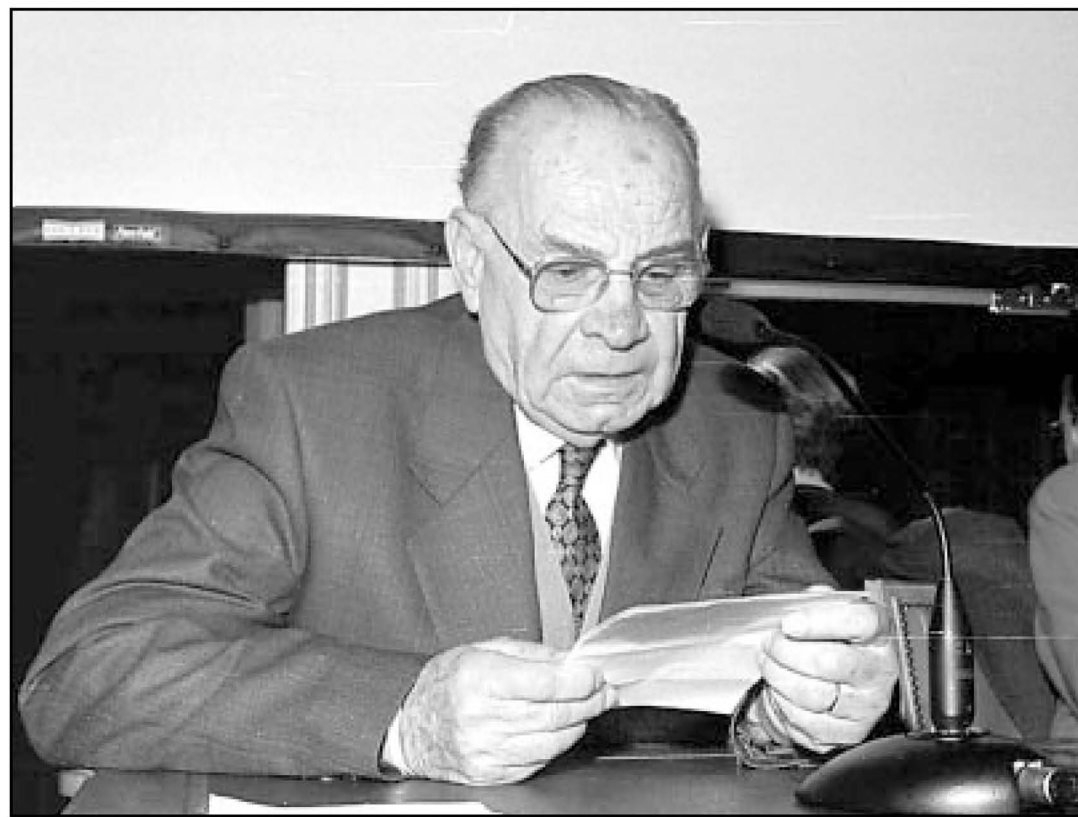
heti zientzialariari eman zioten ohorezko saria. Bertze hiru sari ere eskaini zituzten atzoko ekitaldian. Philippe Fabas ikerlari gazteak 20.000 liberako laguntza eskuratu zuen bere tesiari esker. Era berean,

Fermin Arkotxa, Christian Etxegarai eta Xabi Iriart bideo emankizunarentzat saritu zituzten, eta Ximun Carrerek, azkenik, amateurren mailako saria eraman zuen etxera, bideo sailean.

CLEMENT URRUTIBEHETI baxenabartar zientzialariak Eusko Ikaskuntza-Baiona Hiria ohorezko saria jaso zuen atzo arratsaldean, udaletxean. Bernard Masse kulturako axuantak euskal makila eman zion eskutik eskura. Maite Lafourcade Eusko Ikaskuntzako lehendakariordeak azpimarratu zuen Urrutibeheti medikua-ren obra guztiaren eskertze-ko saritu zutela.

Urrutibehetik ere eskerrak eman zizkien Eusko Ikaskuntza eta Baionako Herriko Etxeari. Biek elgarrekin euskal kulturaren alde daramaten «elkarlan eredugarria» goraipatu zuen. Jean Grenet auzapezak Baionako Udalak Eusko Ikaskuntzaren eskaerari baikorki erantzuteko hautua goretsi zuen. Renaud Delizagarai Baionako zinegotziak heldu den urtean sari horren banatzen jarraituko dutela segurtatu zuen. Lehen urteko ekitaldiaren hobetzerahaleginduko direla ere erran zuen.

Baionako Udalak Eusko Ikaskuntzarekin elkarlanean jarraitzeko xedea berretsi zuen, «Baiona Euskal Herriko hiri nagusia delako» Greneten hitzetan. Baionari buruz-

Clement Urrutibeheti atzo, saria jaso ostean.

ko ikerketa lanak oroz gaine-tik sustengatu eta txalotu zituen. Philippe Fabasek Baionako eliz barrutiko 1605 eta 1965 bitarteko erlijio bizia jorratu zuen bere tesian. Eusko Ikaskuntza-Baiona Hiria sariak 20.000 liberako (500.000 pezeta) laguntza eman zion «susta-

tzeko» Lafourcadek atzo azaldu zuenez.

Ikerketa sailean lan ugari aurkeztu da, Renaud Delizagarai esandakoaren arabera. Bideo sailak aldiz arrakasta apalagoa izan du. Delizagarai eta Piarres Xarritonek bideo ekoizpenen saltzeko trabei egotzi zieten

horien urritasuna. Fermin Arkotxa, Christian Etxegarai eta Xabi Iriart Comedia elkartekoek irabazi zuten profesionalen saria *JP Seyral, luthier à Bayonne* filmarekin. Ximun Carrere aldudarrak *Herri Urrats 99* lanari esker erdietsi zuen amateurren mailako saria.

Sundanceko zinemaldiak zabaldu ditu ateak

■ *Gurinder Chadha ingelesaren 'What's cooking?' filma aurkeztu zuten atzo*

Agentziak / Park City (EEBB)

FILM EZEZAGUNAK eta independenteak ezaguturazi ohi zituen Sundanceko jaialdi txikia zinemaldi handi bihurtu da, eta aurretin inoiz baino film gehiago jaso dituzte antolatzaileek. 1.650 film, guztira. Haien arteko 849 lan aurkeztu dira drama onenaren sarirako, eta beste 347 film urteko dokumental onenaren sailean lehiatzeko. Urtarrilaren 30ean amaituko da Sundanceko zinemaldia, eta arestian aipaturiko sailez gain, munduko zinemaren ingurukoa eta beste hainbat ere antolatu dituzte.

Besteak beste, Gurinder Chadha-ren *What's cooking?*, Tim Disney-ren *Blessed art Thou* eta Miguel Artetaren *Chuck and Buck* filmak lehiatuko dira sail ofizialean. Lehiaketatik kanpo, Sofia Coppola estatu batuarraren *The virgin suicides*, Gerardo Chijona kubatarraren *A paradise under the stars* eta Arturo Ripstein mexikarraren *El coronel no tiene quien le escriba*, eman-go dituzte beste hainbat filmen artean.

Robert Redford aktore eta zuzendariak sortu zuen Sundanceko jaialdia, eta Quentin Tarantino, Steven Soderberg eta beste hainbat zinemagile hor egin dira ezagunak.

Txema Garcia-Viana

• IDAZLEA •

■ Antonio Maria Labaien Narrazio Lehiaketaren irabazle izan da idazle hau *Balatza*; Tximistaren alaba abentura narrazioari esker. ■ Bigarren aldiz jaso du saria, eta gazte literaturan gustura aritzen dela aitortu du. ■ Alberdania argitaletxearen eskutik kalean izango da Inauterien inguruan lan irabazlea

«Beste genero batzuetan trebatzeko gogoa dut»

■ **Erdi Aroan kokatu duzu *Balatza*; Tximistaren alaba liburu. Historia aitzakia besterik ez da, pertsonaia nagusiaren abenturak kontatzeko.**

Bai. Azken batean, Erdi Aroa erabili dut abiapuntu gisa abentura bat kontatzeko. Frankoak Euskal Herrira sartzen dira, eta Baskoiak belurtu egiten dira. Aztiak esaten die modu bakarra dagoela etsaiari aurre egiteko: euskal leinu guztiek bat egitea. Tribuek bat egiteko ezinbestekoa da Aitorren makila lortzea.

■ **Aitorrengana iristea izango da helburua. *Balatza* neska gaztea da, ordea, protagonista.**

Txapelketa bat antolatzen dute leinuetako kideen artean, eta irabazle da *Balatza*, eta bere ardura izango da Aitorren makila lortzea. Eleberraren hari nagusia izango da *Balatzari* gertatzen zaizkion abenturak. Makila eskuratzeko mundu fantastiko batean sartuko da. Pertsonaia mitologikoen munduan, ezagun ez diren bigarren mailako pertsonaiak ere sartzen dira, gazteek horiek ere ezagut ditzaten. Maru, Etsai, eta beste hainbat.

■ ***Balatza* abenturazalea neska izatea aukeratu duzu, gehienetan mutikoa denean. Zaila egin al zaitzu neska gorpuztea?**

Ohikoa da abenturetako narrazioetan mutila izatea protagonista. Emakumeek abenturan bigarren mailako papera hartzen dute normalean, eta ideia horrekin hautsi nahi izan dut. Istorioan kasu askotan bigarren mailan jartzen ditut gizonezkoak, eta ez zait zaila egin paperak iraultzea. Aukera eman dit neska dela-eta egoera batzuk sortzeko. Istorioan, pertsonaia batzuek burura erematen dituzte eskuak *Balatzak* zein zeregin duen jakiten dutenean. Ba horren gainean, egoerak sortu ditut.

GARI GARAIALDE

Heroia

«Istorioan bigarren mailan jartzen ditut gizonezkoak, eta ez zait zaila egin paperak iraultzea. Protagonista neska dela-eta aukera eman dit egoera batzuk sortzeko»

■ **Abentura istorioak idazten gustura sentitzen zara. Bigarren aldia da Labaien saria irabazi duzuna.**

Sari hau polita da, diruaz gain, argitaratzeko aukera ematen du. Baina batez ere, nire estiloko lana eskatzen da sarian, Gazte Literatura lehiaketa delako; eta horregatik zait biziki erakargarria, abentura eta misteriozko ipuinak gustuko baititut.

■ **Bide beretik jarraitzeko asmoa duzu?**

Ez dut alde batera utziko,

baina beste genero batzuetan trebatzeko gogoa dut. Beldurrezko istorioren bat egiteko gogoz nabil aspaldian. Euskal literaturan ez da genero horretako lan askorik idatzi, eta zer den eta nolakoa den ikusteko, saiatzeko gogoa dut. Oraintxe, berriz, haurrentzako misteriozko ipuin bat idazten ari naiz. Erregistroak aldatzea eskatzen du horrek ere, eta nire burua gauza den jakiteko beste modu bat da.

Amagoia Mujika
DONOSTIA

Maria Merce Rocak Ramon Llull saria jaso du

■ *Gizon pedofilo 'arrunt' bati buruz mintzo da*

Agentziak / Bartzelona

DELICTES D'AMOR liburuari esker irabazi du Ramon Llull Letra Katalanetako saria Maria Merce Roca Gironako idazleak. Bi bizitza egiten dituen 48 urteko gizon baten istorioa kontatzen du. Bizitza batean oso maitea den merkataria arrunta da. Bestean, berriz, haurrak obsesiboki maite dituen gizona. Saria jasotzean hainbat adierazpen egin zituen liburuaren inguruan: «Pedofilia kasuetan asko eta asko hitz egiten da biktimei buruz. Niri erasotzaileen perfila interesatu izan zait, edozein bizililagun ezagun izan daite-

keelako, eta horien sentimenduak eta kulparen zama deskribatzen saiatu naiz».

Lehen pertsonan jarri ditu protagonistaren hitzak: «era horretara aukera ematen diot adierazteko, justifikatzeko, eta batzuetan badirudi egiten dituen gauzak normalak direla».

Gogorra egin zaio idaztea, Roca berak aitortu duenez: «batzuetan ulertu izan dut bere sufrimentua, eta oso gogorra egiten da hori idaztea».

Hemezortzi liburu idatzi ditu Maria Merce Rocak, eta bost sari handi irabazi bere ibilbidean.

TONI GARRIGA / EFE

Maria Merce Roca, Ramon Llull Letra Katalanetako saria eskuan duela.

Leidor Aretoa
TOLOSA

JOSEBA TAPIA
"Québec"

Urtarrilak 21, ostirala 22:30

Sarrerak salgai kultur etxean: 800 pta. (500 pta. gazte txartelarekin)

Arantxa Munita artistak Iruñera ekarri ditu bere zeramika lanak

Tolosarraren erakusketa Descalzos kaleko udal aretoan dago

Edurne Elizondo / Iruñea

Iruñeko eta Tolosako udalen eskutik, Nafarroako hiriburura ekarri ditu Arantxa Munita artista tolosarrak azken bi urteotan egindako zeramika lanak. Munitak

buztinez egindako 32 lan paratu ditu Descalzos kaleko udal aretoan, otsailaren 21a bitarte. Lanok bere bilakaera islatzen dutela azpimarratu zuen artista gipuzkoarrak atzo Iruñean egindako aurkezpenan.

JOXE LACALLE

Arantxa Munita, Iruñera ekarri dituen zeramika lanen artean.

ARANTXA MUNITA artista tolosarrak Iruñera ekarri ditu bere azken zeramika lanak. Erakusketa Tolosako eta Iruñeko udalek antolatuta dute elkarlanean, 1997an bi erakundeok sinatutako lankidetzaz hitzarmenaren harira. Munitaren obrak Descalzos kaleko udal aretoan paratu dituzte, datorren otsailaren 21a bitarte.

Krisalida eta besarkadaz betetako erakusketa ekarri die Munitak iruindarrei, barruan sortutako sentimendu eta emozio intimoak islatzen dituen erakusketa,

alegia. Krisalidek —itxura hori dutelako hartzen dute izen hori— aldaketa irudikatzen dute, eta besarkadek, bi zeramika pusken arteko harremana dute oinarri. Iruñean haratago doa Munitaren lana, eta besarkada horiek sortu zireneko berotasuna islatzen dute.

Buztinezko lanak

Erakusketan bildutako 32 lanek egilearen beraren bilakaera agertzen dute, artista tolosarrak atzo Iruñean azaldu zuenez. «Orain arte erakusketaren bat egin dut,

baina ez ditut serio hartu. Honetan bai, lan sakonagoa dago», gaineratu zuen Munitak.

Artista, halaber, erabilitako materialari buruz mintzatu zen; bere lan guztietan tenperatura altuko buztina erabili du tolosarrak, eta, horietako batzuetan, buztina burnia eta zura bezalako materialekin nahastu du, «bide berriak jorratzeko asmoz».

Munitak buztinak eskaintzen dizkion aukerak gustuko ditu: «Kolorea buztinarekin nahastu eta ehundura bereziak sortzen dira».

irudietan

DAVID AGUILAR/EFE

Jabier Muguruza, egunez eta gauez. Jabier Muguruza kantariak bi kontzertu eman zituen atzo. Goizean, EHUko Gasteizko Campusean aurkeztu zuen *Fiordoan* disko berria, eta gauean, Bilboko Kafe Antzokian gauza bera egin zuen. Bi emanaldietan Txema Garces (baxua) eta Mikel Azpiroz (pianoa) lagun izan zituen Muguruzak.

MONIKA DEL VALLE

Antonio Marquezen konpainia Arriagan. Gaur eta bihar ariko dira Antonio Marquez eta bere taldea Bilboko Arriaga antzokian, arratsaldeko 20:00etatik aurrera. *Movimiento flamenco* eta *Despues de Carmen* koreografiak eskainiko dituzte. Tradizioa ikuspegi garaikidetik jorratzen dute.

IRAGARKI MERKEAK 9 4 3 3 0 0 2 2 2

OSTIELA!

OSTIELA! ALDIZKARIAREN 16. ZENBAKIA KALEAN!

Kultur hiru-hilabetekari "haizeberritu, ezohizko eta ilelazarri" honen gai nagusia: PRESOK eta, batipat, EUSKAL PRESOK. Beti jakin nahi izan zenuena eta galdetzeraz ausartu ez zinena: "Kanpoko Senideak eta barruko borroka" (azken hamarkadetak historiako), tortura testigantza latzak, "Euskara ere glitzapean" eta "lalgi dadila bere entzerrutik", Samiren gartzelako poemak, alternatibak gartzelari, "Nor bait hegaldatu zen kuku-kabiaren gainetik", literatura eta errealitatea... Koldo Izagirre, Mixel Sarasqueta, Brendan Behan, Axier Mujika, Josu Lartategi, Gari Berasaluze, Mikel Aramendi, Jon Arano, Harkaitz Cano, Koldo Garmendia, "Forki", Koldo Biguri, Uzkian Pot, e.a.-en artikulak.

Abixua "presondegioko okel" izan litekeen euskal irakurleak: Barre egizu, dardar egin ostean!

Merke-merke, 400 pzeta.-n salgai E.H. osoko liburutegia eta kioskoetan. Urteko harpidetza (4 ale) 1.600 pzeta. Eskatzen ezazu Ordizialako 131 p.k.-ra edo deitu (edo idatzi) 943-161835 tfno./faxera. ostiela@autovia.com

DEBA GARAIKO ENPRESA BATEK

- Autoentzako pintorea eta
- Mekaniko-elekttrizista bat behar ditu.

Interesatuak deitu
943 78 19 50
telefono zenbakira.

31 x 33 mm	31 x 33 MODULO (Edizio orokorra) Eguna: 2.900 Astea (6 egun): 2.200 2 aste (12 egun): 2.000 Hilabetea: (24 egun): 1.400	31 x 33 mm
31 x 33 mm	31 x 33 MODULO (Araba-Nafarroa) Eguna: 2.100 Astea (6 egun): 1.800 2 aste (12 egun): 1.500 Hilabetea: (24 egun): 1.100	31 x 33 mm MODULO (Iparralde) Eguna: 88 l. Astea (6 egun): 82 l. 2 aste (12 egun): 69 l. Hilabetea (24 egun): 55 l.

l a b u r r e a n

M U S I K A

■ **Craig Handy saxofoi joleak hasiko du Jazzaldiak antolatutako kontzertu sorta**

CRAIG HANDY saxofoi jolearen laukotea izango da lehena Donostiako Jazzaldiak urteko lehen erdi-rako antolatu dituen kontzertuetan. Datorren asteazkenean Donostiako bertako Altxerri aretoan ariko da Handy Xavier Davis piano jolearekin, Peter Turner kontrabaxuarekin eta Ali Jackson bateriarekin. Chartbusters taldearekin bi disko grabatu zituen Handyk, eta Robert Altmanen *Kansas City* filmean ere parte hartu zuen. *Rising Stars* izeneko kontzertu sorta Altxerrin, Kursaalaren eta Egiako Kultur Etxean eskainiko dira. Datozen hilabeteotan Stefon Harris, Roy Hargrove, Brian Blade edota Harry Allen musikari estatu batuarra ariko dira.

A R K E O L O G I A

■ **Irungo erromatar portuko aztarnak Grenoblera igorriko dira**

JOAN den otsailean berreskuratutako Irungo erromatar portuko egurrezko piezak Grenoblera igorriko ditu Arkeolan institutuak, kontserbazio eta zaharberritze tratamendua jaso dezaten. Tratamendua ordaintzeko Irungo Udalaren eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren laguntzak espero ditu Arkeolanek. Gaur egun portuaren aztarnak igerileku batean daude, ur azpian, berreskuratu aurreko baldintza bertsuetan.

A R T E A

■ **Euskal Erakustokiak heldu den urteko martxoan irekiko ditu ateak**

JEAN GRENET Baionako auzapezak Euskal Erakustokiko lanak heldu den udan bururatuko direla jakinarazi zuen atzo. Erakustokiaren antolaketa lanetan dihardute orain, auzapezaren hitzetan. Museoa datorren urteko martxoan zabalduko dutela behin betikotz hitzeman zuen. Euskaltzaindia handik hurbil kokatuko dutela ere jakinarazi zuen, hots Gaztelu Berriko iparraldeko dorrean.

arte a ♦ INTERPASIVIDAD

Interpasibotasun interpasiboa (tautologia)

■
Izenburua: Interpasividad.
Egilea: Juan Luis Moraza.
Tokia: Donostiako Koldo Mitxelena kulturunea. Noiz arte: Otsailak 5.

GAUR egungo gizarteak interaktibotasuna hitza asmatu du. Bizitza errealeko esparru gehienetan parte-hartzea ukatzen bazaigu ere, edo gutxienez ordezkari *kualifikatuen* esku uzteko ohitura nagusitzen denean, *interaktibotasun* birtuala saltzen digute etorkizunaren ezaugarri moduan. Ordenagailuaren bidez eta orokorrean teknologia berrien bidez, ziurtatu daiteke gure parte-hartzea hainbat elkargunetan, hori bai, betiere pantaila edo beste bitartekari teknologikoen bidez.

Horrek guztiak komunikazioaren eta elkar loturen ilusioa indartzen du eta pentsarazten digu gure erabakien jabe garela.

Ilusio hauxe da Juan Luis Morazak (Gasteiz, 1960), puskatu nahi duena, *Interpasibotasuna* erakusketaren izenburuan bertan aurreratzten digun bezala. Gizakia-
ren eragina munduan minimoa da, eta, gainera, guztiz mediatizatua dago teknologia eta informazioa erabiltzen dutenen bidez.

Hala ere, Koldo Mitxelena

EDURNE KOCH

Juan Luis Moraza, bere erakusketako *Mimo* instalazioan.

jarri dituen instalazio eta eskulturetan mezu hori nabarmen egia dela iruditzen zait, hau da, ikusleak egin behar duen irakurketa bideratuegia dagoela egileak azaldu nahi duena ulertzeko. Hasieran ez zitzaidan gustatu bideratutako irakurketa hori, baina orain konturatzten naiz, beharbada Morazak bilatu nahi zuen efektua dela, mezu zehatzak jasotzeko erraz manipulatzten gaituztela konturatzeko. Agian, erakusketan dauden lanak horren agerikoak izatea izenburuan esaten zaiguna indartzeko erabiltzen da: interpasibotasuna, ikusleak

ez du ezer pentsatu behar, ikusle pasiboa eskatzen du.

Hala ere, horrek ez du ezkututzen erakusketako zenbait lanen pobretasuna. Ez nuen aspaldian Morazaren erakusketarik ikusi, eta ezin dut desilusio txikia aipatu gabe utzi. Egilearen aurreko lanen sotiltasuna eta interresen aurrean, ez zaizkit oso sugerenteak iruditu Donostian aurkeztu dituenak, salbuespenak badaude ere. Adibidez, *Omnipotencia* izenekoak interes berezia sortu zidan, gela oso bat arbelez estali duelako eta ikusleak nahi duena egiteko kareak ditu edo zer bait ezabatzeko

aukera du. Horrekin batera telebista dago, ikusle pasiboren eta errepresentazioaren ikurra izan daitekeena.

Erakusketaren beste sorpresa atsegina *Mimo* izeneko lanak eman zidan. Lurrean sakabanaturiko musika aparailuak martxan hasten dira ikusle hurreratzen denean, eta batzuetan txistuka eta besteetan txaloka hartzen dute. Errepresentazioa, arrakasta, besteen ispiluan begiratu beharra eta abar bururatu zitzaizkidan aparailuen tartetik pasatzeko orduan.

Azkenik, nahiz eta izenburu *pedante* samarra iruditu (erakusketako ia izenburu guztiak bezala) *Omphalos* izeneko gelak badu bere berezitasuna, eta erakusketaren ildotik alderatzen dela iruditzen zait. Gela hartan hondartzan erabiltzen diren plastikozko baloi horietako bat azaltzen da aire iturri batek airean sustengatuta, gelan sartzerakoan xaboizko punpak goitik erortzen zaizkigu buru gainera, horman dagoen bideo proiektzioa guztia-
ren elkargune moduan erabiltzen du. Ez da horren agerikoa, objektuak ere ez dira horren itxiak eta formal-
ki ere erakargarriago gertatzen dira.

✍ **Ismael Manterola Ispizua**

agenda

MUSIKA

BARAKALDO

► **Berri Txarrak, Ekon** eta herriko talde bat. San Bizente auzoan, 22:30etan.

BERA

► **Piztiak.** Pui tabernan, 23:00etan.

BERRIZ

► **Kashbad, Sei Urte, Anari.** Gaztetxean, 22:00etan.

BILBO

► **Overtake.** Kafe Antzokian, 22:00etan.
► **In Vitro.** Bilborock aretoan, 22:00etan.

DONOSTIA

► **DJ Chico.** Etxekalten.
► **Ene Bada.** Antiguako pilotalekuan, 22:30etan.
► **Purpura.** La Bodeguilla tabernan, 22:00etan.

ELGOIBAR

► **Putoamoak Matematiketan, Linker.** Gaztetxean, 22:00etan.
► **III.** Oraiko tabernan, 22:30etan.

ELIZONDO

► **Wallride.** Casino tabernan, 22:30etan.

ERRENTERIA

► **Hamlet** eta **No Toxic Pipe.** Gaztetxean, 22:30etan.

GETXO

► **Trans AM.** Gwendolyne aretoan, gauean.

IRUÑEA

► **La Pamploresa.** Gaiarre antzokian, 20:30etan.

IRUN

► **Metal Marathoia.** Carlos Valder Urosen eskutik, 22:00etan.

LASARTE-ORIA

► **Porter Sharks.** Avend garagardotegian, 23:00etan.
► **Zero Sette.** Akordeoi orkestra, Manuel Lekuona kultur etxean, 20:30etan.
► **Hi blai.** Kontzertu akustikoa, kultur etxean, 22:30etan.

LEIOA

► **Kloakao, Nucleo.** Gaztetxean, 22:00etan.

LEKEITIO

► **Noizbait, Anomia.** Kabaua aretoan, 22:00etan.

OIARTZUN

► **Idi Bihotz, Utikan.** Pagoa garagardotegian, 22:30etan.

ONDARROA

► **EH Sukarra.** 34 diskotekan, 23:30etan. Sarrera: 600 pezeta.

OÑATI

► **Benito Lertxundi.** Zubikoa kiroldegian, 22:30etan.

ANTZERKIA

EGUNKARIA

Euskaraz estreinatuko dute gaur ‘Manolito laubegi’, Getxon

Ados Teatro taldeak euskaraz estreinatuko du gaur *Manolito laubegi* antzezlan, Getxon, izen bereko antzokian, 20:00etan. Elvira Lindo idazlearen pertsonaia oinarrituta dago lana, eta Garbi Losadak egokitu du antzerkirako. Obraren zuzendaria ere Losada da. Euskal Herriko eta hemendik kanpoko hainbat tokitan taularatu du Ados Teatrok obra hori, gaztelaniaz guztietan. Umeentzako gus-tagarria da, baina helduek ere gustura ikusten dute.

PASAIA

► **Doktor Deslai.** Antxoko Kamio tabernan, 22:30etan.

TOLOSA

► **Joseba Tapia eta bere taldea.** Leidor zine aretoan, 22:30etan.

ZORNOTZA

► **Trikuarri restons sobres.** Gaztetxean, 22:00etan.

ANTZERKIA

BARAKALDO

► **Variaciones enigmáticas.** Egilea: Jesus Puente. Barakaldo antzokian, 20:30etan.

BILBO

► **La coraje.** Vaiven Producciones, La Fundación aretoan, 20:30etan.
► **Bacantes.** 96 unicornios konpainia, Ayalan, 20:30etan.

BERGARA

► **Cómeme el punto.** Legaleon taldea, Novedades aretoan, 22:30etan.

DONOSTIA

► **Euskal off 2050.** Hika taldea, Antzoki zaharrean, 20:00etan.

GALDAKANO

► **Ventre de arena.** Bonboliñak, Torrezabal kultur etxean, 19:00etan.

GASTEIZ

► **Ristorante inmortale.** H.

Schüler & M. Vogel, Principal antzokian, 20:30etan.

GETXO

► **Manolito Laubegi.** Ados Teatro, Getxo antzokian, 20:00etan. Euskaraz.

LEGAZPI

► **Los emigrados.** Txalo Produktzioak, Latxartegi aretoan, 22:00etan.

MIARRITZE

► **Un petit pas pour l'homme.** Cie. Arguia, Scene Nationale antzokian, 21:00etan.

SESTAO

► **El cianuro sólo o con leche.** Alborada AISS aretoan, 19:30etan.

DANTZA

BILBO

► **Ballet Antonio Marquez.** Arriaga antzokian, 20:00etan.

BERTSOLARITZA

ABADIÑO

► **Jon Maia** eta **Xabier Amuriza.** Bertso afaria, Motxoian, 21:30etan.

BARAKALDO

► **Igor Elortza** eta **Iratxe Ibarra.** Bertso afaria Getaria jatetxean, 22:00etan.

ZORNOTZA

► **J.M. Areitio, Txiplas, Asier Legarreta, Urtzaneko Pedro, Andoni Larrea, Pablo Irazabal, Ugartetxea.** Uxarte sagardotegian, 21:00etan.

HITZALDIA

DONOSTIA

► **Caso Pinochet.** Hizlaria: Carlos Slepoy, Akusazio partikularreko abokatua. Koldo Mitxelenan, 19:30etan.

ELGETA

► **Deba ibarreko euskeria.** Hizlaria: Koldo Zuazo. Herriko liburutegian, 22:00etan.

GORLIZ

► **Drogei buruz eta abar.** Hizlariak: Martin Barriuso (Kalamundia), Guillermo Canales (Uribe-Kosta Mankomunitatea) eta Estitxu Garaizar (soziologoa). Erakustaretoan, 19:00etan.

BESTELAKOAK

BERGARA

► **Magia eta umorea F. Cuestarekin.** Go-Jamen, 22:00etan.

ERAKUSKETAK

ALEGIA

► **Oihana Ugarteren komiki erakusketa.** Alegiko kiroldegian.

Tartalo kamiseten erakusketa eta salmenta.

ANDOAIN

► **Mendi.** Antxon Mendizabal Sanzen lanak. Ayerbe arte galerian, urtarrilaren 28a arte.

AZKOITIA

► **Sahara, askatasunaren basamortua.** Argazki erakusketa, Etxe Beltz erakusketa aretoan, otsailaren 6a arte.

BARAKALDO

► **Euskal Herriko Unibertsitateko Arte Ederren Fakultateko ikasleen erakusketa.** Barakaldoko erakusketa aretoan, urtarrilaren 28a arte.

BASAURI

► **Sobre barro, sobre papel.** Amaia Perez Tarrioren grabatu kalkografikoak eta eskulturak. Arizko Torrean, urtarrilaren 29a arte.
► **Monica Ortuzarren eskulturak.** Arizko Torrean, urtarrilaren 31a arte.

BEASAIN

► **VIII. Pintura Lehiaketako lanak.** Aterpe tabernan, urtarrilaren 21a arte. Margolariak: Mamen Garcia, Olivia Sanchez, Cristina Zaldibia, Iker Martin, Daniel Sadhwani, Martin Osinalde eta Umberto Sanchez.
► **Jose Martin Mendiaren pirograbatuak.** Usurbe antzokiko erakusketa aretoan.

BERGARA

► **Antxintxikalariak, zezenak eta toreadoriak.** Antton Arri-llagaren arte lanak, kultur etxe-an, urtarrilaren 23a arte.

BERMEO

► **Bizkaiko itsas azpiko landa-
retza eta fauna.** Arrantzaleen
mueseoko erakustokian, urta-
rrilaren 31 arte.

► **Ongintza izaerako erakuske-
ta.** Miklos Sandorren oleoak.
Maitasun elkartean, urtarrila-
ren 30a arte.

BILBO

► **Jose Ramon Amondarainen
pinturak.** Windsor kulturgin-
tzan, otsailaren 26a arte.

► **Alberto Schommerren argaz-
kiak.** BBKren kultur gelan, ur-
tarrilaren 23a arte.

► **Lokomozioa jostailuetan.**
Euskal Arkeologia, Etnografia
eta Kondaira Museoa, urtarri-
laren 30a arte.

► **Tretiakov galeriako XIX. Men-
deko pintura errusiarra.** BBV
erakusketa aretoan, otsailaren
10a arte.

► **Euskal Herria eta dinosaurio-
ak.** Artxibo Foralean, otsailaren
4a arte.

► **Hamaika taldearen akuarela
erakusketa.** Burtsako aretoan,
urtarrilaren 24a arte.

► **Ego-Eco.** Juan M. Mororen la-
nak. Bilbao Arte galerian, otsai-
laren 14a arte.

► **Jean-Michel Othoniel.** Rekal-
de aretoan, otsailaren 20a arte.

► **El bodegón español: de Zurba-
ran a Picasso.** Arte Eder muse-
oa, apirilaren 19a arte.

► **Txe-lu.** Eskultura erakusketa,
At Amasté galerian, urtarrilaren
21a arte.

► **Caravaggioren maisulanak.**
Arte Ederretako museoan, urta-
rrilaren 23a arte.

► **Eduardo Chillidaren lanak.**
Colon XVI galerian.

► **Santos Iñurreta**ren oleoak. La
Brocha arte galerian, urtarrila-
ren 30a arte.

► **Iñaki Larrimbreren argazkiak.**
Espacio de los Mundosen, urta-
rrilaren 31 arte.

► **Manu Beltranen pinturak.**
Abad Agirre arte galerian, urta-
rrilaren 29a arte.

► **Grafica 2.000.** Erakusketa ko-
lektiboa, Aritza arte galerian.

► **Itsastarren bila.** Argazki era-
kusketa, Kalderapekon, urtarri-
laren 31 arte.

► **Güenagaren oleoak.** Caledonia
galerian, urtarrilaren 25a arte.

► **Sol Gorbearen oleoak.** Tavira
galerian, urtarrilaren 28a arte.

► **David Salleren lanak.** Guggen-
heim museoan.

DEBA

► **Zianotipo eta grabatu birtua-
lak.** Aitor tabernan, Debako Ar-
gazki Taldearen eskutik.

DONOSTIA

► **Hilario Urquiaren lanak.** Digi-
tex arte (Usandizaga, 7).

IKASTAROAK

Donostiako Udalak antolatutako ikastaroak • Otsailetik apirilera

Ikastaro ugari gazteentzat Donostian

DONOSTIAKO Udaleko
Gazteria Sailak 1999-2000.
ikasturteko 2. hiruileko
ikastaroak antolatu ditu
hiru gaztelekutan: Konta-
dores Gaztegunea, Martu-
teneko Gaztelekua eta
Altzako auzo etxea.

16 eta 30 urte bitarteko
gazteei zuzenduta daude
ikastaroak, eta eskaintza
honakoa da:

**Kontadores Gaztegu-
nea:**

Antzerkia II. Sakontzea
(2 talde): otsailaren 12tik
apirilaren 15a arte izango
da (euskaraz, larunbatetan
10:30etatik 13:30etara).
Eta gaztelaniaz, otsailaren
14tik apirilaren 17a arte
(astelehenetan, 17:30etatik
20:30etara).

Antzerki lantegia: otsai-
laren 5etik apirilaren 15a
arte. Larunbatetan izango
da, 10:30etatik 13:30etara.

Antzerki makillajea:
otsailaren 12tik apirilaren
8a arte. Ele bitan izango da,
larunbatetan, 10:30etatik
13:30etara.

Gidoigintza II. Sakon-
tzea: otsailaren 15etik api-
rilaren 11 arte. Asteartee-
tan, 17:30etatik 20:30eta-
ra.

Komikia: otsailaren 14tik
maiatzaren 8a arte. Astele-
henetan, 18:00etatik
20:00etara.

Dantza Garaikidea (2 tal-
de): otsailaren 9tik apirila-
ren 12a arte. Asteazkene-
tan, 19:00etatik 20:30etara
edo ostegunetan 18:00eta-
tik 20:00etara.

► **Albino Gonzalezen pinturak.**
Lugaritz kultur etxean, urtarri-
laren 28a arte.

► **Luis Gordilloren lanak.** DV ga-
lerian, urtarrilaren 23a arte.

► **Jose Llanosen pinturak.** Dieci-
seis galerian, urtarrilaren 30a
arte.

► **Claus Grotenen lanak.** Gaia ar-
te plastikoen zentroan, otsaila-
ren 18a arte.

► **Jose Luis Iturbururen argaz-
kiak.** Gipuzkoako Argazkilari
Elkarteko egoitzan, otsailaren
2a arte.

► **Interpasividad.** Juan Luis Mo-
razaren arte lanak, Koldo Mitxe-
lenan, otsailaren 5a arte.

► **Keinuka.** Faustino Aranzaba-
len lanak, Gipuzkoako Kanpu-
seko aularioan, otsailaren 19a
arte.

ANDER GILLENEA

Kontadorez Gaztegunean dantza garaikideko ikastaroak izango dira.

Argazkigintza: martxo-
aren 9tik ekainaren 15a arte
iraungo du. Ostegunetan,
17:30etatik 20:30etara,
edo larunbatetan,
10:30etatik 13:30etara.

Izena otsailaren 5a baino
lehen eman behar da. Tele-
fonia: 943-390122.

**Martuteneko Gaztele-
kua:**

Antzerkia I: otsailaren
14tik apirilaren 10a arte.
Astelehenetan, 17:30etatik
20:30etara.

Baratzegintza: otsailaren
15etik ekainaren 6a arte.
Astearteetan izango da,
16:00etatik 19:00etara.

Txalaparta (hasierakoa):
Otsailaren 12tik apirilaren
15a arte. Larunbatetan,
11:00etatik 13:00etara.

Gitarra (hasierakoa):
larunbatetan, 11:00etatik
13:00etara.

Corputz Irudia eta Osa-
suna: otsailaren 17tik api-
rilaren 6ra. Ostegunetan,
18:30etatik 20:00etara.

Argibideak eta izen-ema-
tea 943-466492 telefonoan.

Altzako auzo etxea:

Astronomia I eta II: otsai-
laren 11tik apirilaren 14a
arte. Ostiraletan, 22:00eta-
tik 00:00etara.

Salsa II: otsailaren 11tik
apirilaren 14a arte. Ostiral
gauetan, 22:30etatik
00:00etara.

Aretoko Dantzak (bi tal-
de): ostiraletan, 21:00eta-
tik 22:30etara edo
00:00etatik 01:30etara.

Makillajea: ostiraletan,
22:00etatik 00:00etara.

Argibideak eta izen-ema-
tea 943-397464 telefonoan.

Urtzi Urkizu

DONOSTIA

EIBAR

► **Pagatxa emakume elkarteak
antolatutako ikastaroak.** Inge-
lesa: Asteartetan eta ostegune-
tan, 16:00etatik 17:30etara. Ar-
gibideak 943-700555 telefono-
an (Cori). Gimnasia: Asteartero
eta ostegunero, 09:00etatik
10:30etara. Argibideak 943-
203131 telefonoan (Isabel). Es-
kulanak: Argibideak 943-
175454 telefonoan (Mª Car-
men). Sebillanak: Argibideak
943-203131 telefonoan (Isabel).
Irakurraldi ikastaroa: Argibide-
ak 943-206735 telefonoan. Eta
Dantza: 943-120846 telefonoa
(Begoña).

► **Umeen jolasak eta kantak
ikastaroa.** Ume txikien guraso
eta zaintzaileentzako. Euskaraz
asteartetan, 09:30etatik
11:00etara. Gaztelaniaz ostegu-
netan, 18:30etatik 20:00etara.
Portalean egingo da, otsailaren
1etik aurrera. Matrikula epea
urtarrilaren 26an amaituko da.

IRUÑEA

► **Miluze Euskaltegia.** Urrats
guztietako matrikula epea urta-
rrilaren 31tik otsailaren 3a arte
izango da irekita. Telefonoak:
948-177870 edo 948177654.

ORDIZIA

► **Zeramika ikastaroa.** Kultur
etxean izango da asteazken eta
ostiraletan. Helduentzako ikas-
taroa da eta datorren udara arte
iraungo du. Informazio gehiago,
943 80 56 30 zenbakian.

TOLOSA

► **Lore arteaz ikastaroa.** Astearte
eta ostegunetan, 16:00etatik
18:00etara izango da. Urtarrila-
ren 25ean hasiko da eta 40 or-
duko iraupena izango du guzti-
ra. Telefonoa: 943-670383 edo
670388.

► **‘Bizitzaren garapena 50 urte-
tik aurrera’ ikastaroa.** 50 urte-
tik gorakoentzat eta zaharrekin
lan egiten dutenentzat. Infor-
mazioa eta izen ematea: Udale-
txean-gizarte Zerbitzuetako De-
partamenduan (943-652099)
edo Zentro Gerontologikoan
(943-650625). Izena urtarrila-
ren 25a baino lehen eman.

URRETXU

► **Urretxuako arte plastikoen tai-
lerrak.** Eskultura ikastaroa as-
teartetan: Monitorea Iñaki Mari-
ñelarena izango da eta klaseak
kultur etxean, 19:00etatik
21:00etara. **Pintura ikastaroa**
asteazkenetan: Javier Sotoren
eskutik, kultur etxean,
19:00etatik 21:00etara. **Altzari**
zaharren zaharherritzea, oste-
gunetan: Ana S. Urkijoren esku-
tik, kultur etxean (urtarrilaren
27tik apirilaren 13a arte). Izen
ematea 943-724170 telefonoan.

IKASTAROAK

ASTIGARRAGA

► **Ballet ikastaroa.** Urtarriletik
ekainera bitartean izango da,
Kiroldegian. Astelehenero,
17:00etatik 18:00etara, 5 urte-
tik gorako haurrentzat. Izena
emateko edo argibideetarako
deitu 656759066 telefonora.

► **Funky ikastaroa.** Urtarriletik
ekainera bitartean izango da,
Kiroldegian. Astelehenero,
17:00etatik 18:00etara, 9 urte-
tik gorako neska mutikoentzat.
Izena emateko edo argibideeta-
rako deitu 656759066 telefono-
ra.

BILBO

► **Aretoko dantzak.** Danza Galibo
gunearen eskutik, ostegun eta

ostiraletan 20:00etatik
22:00etara. Eta **dantza orien-
tala** hiru larunbatetan: urtarri-
laren 15a, otsailaren 19a eta
martxoaren 18a. Argibide gehia-
go 94-4420626 telefonoan.

► **Habilidade sozialetarako ikas-
taro praktikoa: Ni eta nire ha-
rremana gainontzekoekin.**
Oartu psikoterapia insitutuak
antolatuta. Urtarrilaren 26tik
apirilaren 12ra iraungo du. Ar-
gibideak 94-4418941 telefono-
an.

DEBA BARRENA

► **Bertso Eskola.** Matrikulazio
epea otsailaren 4a arte zabaldu
da. 12 urtetik gorako Ermua,
Mallabi eta Eibarko herritarrei
zuzendua dago. Izen-ematea:
Mallabia-kultur etxea (943-
176691 telefonoa). Ermuako

ARABA

GASTEIZ

GURIDI. El sexto sentido: 17:30 - 20:00 - 22:30 - 01:00.Segunda piel: 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. Asterix y Obelix: 17:00 - 19:45. Ghost dog: el camino de Samurai: 22:30 - 01:00. Secuestrando a la Srta. Tingle: 17:30 - 20:00 - 22:30 - 01:00. Las cenizas de Angela: 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. El corazón del guerrero: 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:10. Sleepy Hollow: 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00.

MIKELDI. Tarzán: 17:30. Todo sobre mí madre: 20:00 - 22:30.

MIKELDI ZINEMAK. La última noche: 17:15 - 20:00 - 22:45 - 01:10. Nadie conoce a nadie: 17:15 - 20:00 - 22:45 - 01:10. El sexto sentido: 17:15 - 20:00 - 22:45 - 01:10. In dreams: 17:15 - 20:00 - 22:45 - 01:10. Mi mapa del mundo: 17:30 - 20:00 - 22:45 - 01:10. Rosetta: 17:30 - 20:00 - 22:45 - 01:10. Un marido ideal: 17:30 - 20:00 - 22:45 - 01:10. Sueños rotos: 17:30 - 20:00 - 22:45 - 01:10.

SAMANIEGO. Tarzán: 17:30. Marihuana el sótano maldito: 20:00 - 22:30. Marta y alrededores: 17:30 - 20:00 - 22:30. Muerete bonita: 17:30 - 20:00 - 22:30. Ana y el Rey: 18:00 - 21:00.

BIZKAIA

BILBO

AVENIDA. Ghost dog, el camino del Samurai: 11:30 - 22:30. Marihuana, el sótano madio: 17:30 - 20:00. El corazón del guerrero: 11:30 - 17:00 - 19:45 - 22:30. Segunda piel: 11:15 - 17:45 - 19:45 - 22:30. La última noche: 11:15 - 17:30 - 20:00 - 22:30. Las cenizas de Angela: 11:15 - 17:30 - 20:00 - 22:30. Sueños rotos: 11:15 - 17:15 - 20:00 - 22:30.

CAPITOL. Sleepy Hollow: 17:15 - 20:00 - 22:30. Un marido ideal: 17:15 - 20:00 - 22:30. Secuestrando a la Srta. Tingle: 17:15 - 20:00 - 22:30. Marta y alrededores: 17:15 - 20:00 - 22:30.

COLISEO ALBIA. Ghost dog, el camino del Samurai: 17:30 - 19:45 - 22:00.

IDEALES. El sexto sentido: 17:15 - 19:45 - 22:30. El corazón del guerrero: 17:15 - 19:45 - 22:30. Sueños rotos: 17:30 - 20:00 - 22:30. La última noche: 17:30 - 20:00 - 22:30. Mi mapa del mundo: 17:00 - 19:45 - 22:30. Segunda piel: 17:30 - 20:00 - 22:30. Asterix y Obelix: 17:15 - 19:45. Nadie conoce a nadie: 22:30. Muerete bonita: 17:30 - 20:00 - 22:30.

MIKELDI. Sexto sentido: 17:30 - 20:00 - 22:30. Condenados a entenderse: 17:30 - 20:00 - 22:30. Tarzán: 17:30. Tarzán: 17:30. Tres estaciones: 20:00 - 22:30. Las cenizas de Angela: 17:00 - 19:45 - 22:30.

MULTI. Wonderland: 17:30 - 19:45 - 22:30.

‘Sixieme sens/Sexto sentido’

M. Night Shyamalan da film honen zuzendaria, eta Bruce Willisek egiten du protagonistaren rola Haley Joel Osment haurrarekin batera. Cole zortzi urteko haurra da eta ahalmen paranormalak ditu. Sarritan mamuek bisita egiten diote. Malcom Crowe haurren psikiatra da eta haurrak dioenaren atzean zer dagoen argitzen saiatuko da. Baionan eta hegoaldeko lau hiriburuetan dago ikusgai.

Marihuana, el sótano maldito: 17:30 - 20:00 - 22:30. El caramelo asesino: 17:30 - 19:45 - 22:30. Solas: 17:30 - 20:00 - 22:30. Todo sobre mi madre: 17:30 - 19:45 - 22:30. La lengua de las mariposas: 17:30 - 20:00 - 22:30. Morir o no: 17:30 - 19:45 - 22:30. Sobreviviré: 17:30 - 20:00 - 22:30.

BARAKALDO

MAX CENTER. El corazón del guerrero: 16:45 - 19:45 - 22:30. La última noche: 17:30 - 20:00 - 22:30. El sexto sentido: 17:00 - 19:45 - 22:30. Ghost dog: el camino del Samurai: 17:00 - 19:45. El sexto sentido: 22:30. Sueños rotos: 17:00 - 20:00 - 22:30. Condenados a fugarse: 17:00 - 20:00 - 22:30. Secuestrando a la Srta. Tingle: 17:00 - 19:45 - 22:30. Las cenizas de Angela: 16:45 - 19:45 - 22:30. Sleepy Hollow: 17:00 - 19:45 - 22:30. Segunda piel: 17:00 - 19:45 - 22:30. Tarzán: 17:30. Marihuana, el sótano maldito: 20:00 - 22:30. Asterix y Obelix: 17:00 - 20:00. Nadie conoce a nadie: 22:30.

BASAURI

BILBONDO. Condenados a fugarse: 17:00 - 20:00 - 22:30. El corazón del guerrero: 17:00 - 19:45 - 22:30. Las cenizas de Angela: 16:45 - 19:45 - 22:30. Sueños rotos: 17:15 - 20:00 - 22:30. Tarzán: 17:30. Secuestrando a la Srta. Tingle: 20:00 - 22:30. Asterix y Obelix: 17:15 - 20:00. Un marido ideal: 22:30. Sleepy Hollow: 17:00 - 19:45 - 22:30. El sexto sentido: 17:00 - 19:45 - 22:30.

SOCIAL ANTZOKIA. Hoy empieza todo: 17:15 - 20:00 - 22:30.

GALDAKAO

TORREZABAL. Deep blue sea: 22:30.

GETXO

GETXO ANTZOKIA. Year of the horse: (JBA) 22:00.

LAUREN. Sueños rotos: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 01:00. Tres estaciones: 16:15 - 18:25 - 20:35 - 22:45 - 01:00. Música del corazón: 16:40 - 19:40 - 22:40 - 01:00. Sobreviviré: 18:20 - 20:30 - 22:45 - 01:00. Tarzán: 16:30.

Nadie conoce a nadie: 16:15 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. El soltero: 16:10 - 18:20 - 20:30 - 22:40 - 01:00. Anna y el Rey: 16:30 - 19:15 - 22:15 - 01:00. Secuestrando a la srta. Tingle: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 01:00. El sexto sentido: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. Condenados a fugarse: 16:10 - 18:20 - 20:30 - 22:40 - 01:00. Un marido ideal: 16:45 - 18:45 - 20:45 - 22:45 - 01:00.

AREETAKO GRAN CINEMA. El sexto sentido: 17:30 - 20:00 - 22:30.

LEIOA

CINESA ARTEA. Asterix y Obelix: 16:00 - 18:15. Deep blue sea: 20:30 - 22:45 - 01:00. El sexto sentido: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. Nadie conoce a nadie: 16:00. Sueños rotos: 16:00 - 18:00 - 20:15 - 22:30 - 00:45. Tarzán: 16:00 - 17:45. El mundo nunca es suficiente: 19:30 - 22:00 - 00:30. Secuestrando a la Srta. Tingle: 16:15 - 19:15 - 22:15 - 00:30. Sleepy Hollow: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00.

El corazón del guerrero: 16:30 - 19:30 - 22:00.. Un marido ideal: 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:30 - 00:45.

MUNGIA

LAUREL & HARDY. El fin de los días: 20:00 - 22:30. Bowfinger, el pícaro: 20:00 - 22:30.

KULTUR ETXEA. Un entrevista-dor de primera: 18:00.

PORTUGALETE

COLISEO JAVA. Rodarán cabezas: 17:30 - 20:00 - 22:15.

SANTURTZI

SERANTES. El sexto sentido: 17:30 - 20:00 - 22:30. El corazón del guerrero: 17:15 - 19:45 - 22:15. Sleepy Hollow: 17:30 - 20:00 - 22:30.

GIPUZKOA

DONOSTIA

ASTORIA. Sleepy Hollow: 16:45 - 19:30 - 22:15. El corazón del guerrero: 16:45 - 19:30 - 22:15.

El sexto sentido: 17:15 - 20:00 - 22:45. Segunda piel: 17:15 - 20:00 - 22:15. Condenados a fugarse: 16:45 - 19:45 - 22:15. Las cenizas de Angela: 16:45 - 19:45 - 22:45. Secuestrando a la Srta. Tingle: 16:45 - 19:30 - 22:15.

TRUEBA. Tres estaciones: 17:30 - 19:45 - 22:00. El pequeño ladrón: (JB) 17:00 - 18:45 - 20:30 - 22:15.

PRINCIPE. Ana y el Rey: 16:45. Sobreviviré: 19:45 - 22:45. Sleepy Hollow: 16:45 - 19:30 - 22:15. Ghost dog, el camino del Samurai: 17:00 - 19:30 - 22:45. Sexto sentido: 17:15 - 19:45 - 22:30. El corazón del guerrero: 17:30 - 20:00 - 22:15. Marta y alrededores: 17:30 - 20:00 - 22:30.

GARBERA. Sleepy Hollow: 17:15 - 19:45 - 22:30. Segunda piel: 17:15 - 19:45 - 22:30. Sueños rotos: 17:30 - 20:00 - 22:45. Asterix y Obelix: 17:00. Muerete bonita: 20:00 - 22:45. Secuestrando a la Srta. Tingle: 17:00 - 19:30 - 22:15. Tarzán: 17:30. Un marido ideal: 19:45 - 22:30. El corazón del guerrero: 17:00 - 19:30 - 22:15.

LA BRETXA. Las cenizas de Angela: 16:00 - 19:00 - 22:00. Nadie conoce a nadie: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. Sleepy Hollow: 16:15 - 18:15 - 20:30 - 22:45. Todo sobre mi madre: 16:00 - 18:15 - 20:15 - 22:30. Sueños rotos: 16:15 - 18:15 - 20:30 - 20:45. Mi mapa del mundo: 17:00 - 19:45 - 22:30. Cuando vuelvas a mi lado: 16:15 - 18:15. Asterix y Obelix: 16:15 - 18:15 - 20:15. Deep blue sea: 20:15 - 22:30. La lengua de las mariposas: - 20:15 - 22:30.

WARNER LUSOMUNDO. Las cenizas de Angela: 16:00 - 19:00 - 22:00 - 01:00. Tarzán: 16:00 - 18:00. El fin de los días: 20:00 - 22:30 - 01:00. Caramelo asesino: 17:00 - 18:45 - 20:30. Asterix y Obelix: 16:30. Anna y el Rey: 19:00 - 22:00 - 00:45. Sleepy hollow: 16:00 - 18:10 - 20:20 - 22:45 - 01:10. El sexto sentido: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 23:00 - 01:20. Un marido ideal: 16:00 - 18:10 - 22:30 - 00:45. El mundo nunca es suficiente: 16:00 - 20:15 - 22:50. El gigante de hierro: 18:30. Nadie conoce a nadie: 16:00 - 20:20 - 22:45 - 01:00. Deep blue sea: 18:10 - 20:20 - 22:30 - 00:45.

ARRASATE

ALAI. La lengua de las mariposas: 19:00 - 22:00.

AZKOITIA

BAZTARTXO. Mumford: 22:00.

AZPEITIA

SOREASU. 007 el mundo nunca es suficiente: 22:00.

ZELAITXO. Anna y el Rey: 22:00.

BEASAIN

USURBE. Anna y el Rey: 22:15.

BILLABONA

GUREA. Asterix y Obelix: 22:30.

DEBA

ZUBELZU. Anna y el Rey: 22:30.

hiriburuetako filmak

ANNA Y EL REY. EEBB, 1999. Zuz.: Andy Temant. Akt: Jodie Foster, Chow Yun Fat. XIX. mendeko Thailandian, Anna Lenowens britaniar irakasleak, Siamgo Erregearen 58 seme-alabak heitzeko ardura hartu du. Thailanduiako lurretan irakaslearen ideiek Errege burugogorren ideiekin egingo dute topo. *Gasteiz (Samaniego), Donostia (Principe, Warner Lusomundo).*

ASTERIX Y OBELIX. Frantzia, Alemania, Italia, 1999. Zuz.: Claude Zidi. 105m. Akt: Christian Clavier, Gerard Depardieu. Zesarrek eta Erromako legioek Galia okupatuta daukate. Hala ere, herri txiki batek aurre egingo die erromatar boteretseuei edabe magiko bati esker. *Gasteiz (Guridi), Bilbo (Ideales), Donostia (Garbera, La Bretxa, Warner Lusomundo), Iruñea (Olite).*

BUENA VISTA SOCIAL CLUB. EEBB, Alemania, 1999. Zuz.: Win Wenders. 105m. Akt: Ry Cooder, Ibrahim Ferrer. Wendersen bi filmetako musika ondu ostean, Ry Cooder eta bere taldekoak Kuban izan ziren single bat grabatzeko, eta Wenders ere eurekin jo

an zen. Hasieran, film musikal soil bat egin nahi zuten, baina, azkenean, Kubako artista zaharrak berriro ezagutzeko balio izan du. *Baiona (Atalante).*

DOGMA. EEBB, 1999. Zuz.: Kevin Smith. Akt: Ben Affleck, Matt Damon. 127. Loki eta Bartleby bi aingeru erori dira, eta paradisura itzultzeko desiatzen daude. Helburu hori lortzekak munduari zer ondorio ekarri dion ez zaie batere inportako. *Baiona (Marine).*

EL FIN DE LOS DIAS/LA FIN DES TEMPS. EEBB, 1999. Zuz.: Peter Hyams. Akt: Arnold Schwarzenegger, Gabriel Byrne. Bigarren milurteka bukatzeko egun batzuk besterik falta ez direla, Deabruak giza gorputza hartuko du eta Lurrera itzuliko da, antikristoa sortuko duen emakume baten bila. Polizia ohi bat izango da deabrua akabat dezakeen bakarra. *Baiona (Marine), Bilbo (Ideales), Donostia (Warner Lusomundo).*

EL GIGANTE DE HIERRO. EEBB, 1999. Zuz.: Brad Bird. 86 m. Marrazki bizidunetako film hau Ted Hughesek

idatzitako ipuin batean oinarriturik dago. 1968an asmatu zuen ipuina, seme-alabei beren amaren heriotza eramangarriagoa egiteko. Orain ipuin hura aprobetxatu dute film hau egiteko. *Donostia (Warner Lusomundo).*

GHOST DOG: EL CAMINO DEL SAMURAI. EEBB, 1999. Zuz.: Jim Jarmusch. Akt: Forest Whitaker, John Tormey. 116 m. Hiltzaile batek zehatz-mehatz jarraitzen ditu antzinako samuraien jokamoldeak bere hiletak egiteko. Protagonistak bete arau propioekin jokatzten du. *Gasteiz (Guridi), Bilbo (Avenida, Coiseo Albia), Donostia (Principe), Iruñea (Golem Yamaguchi).*

HIMALAYA. 1999. Zuz.: Eric Valli. Akt: Thilen Lehondup, Lhapka Tsamchoe. 104m. Himalayako herri txiki bateko istorioa kontatzen du film honek. Taldeko buruzagi zaharrak ez dio beste inori uzten euren karabana gidatzen. *Baiona (Marine).*

LA LENGUA DE LAS MARIPOSAS. Espainia, 1999. Zuz.: Jose Luis Cuerda. Monchori, etxetik eskolarako pauso-

an, Gregorio maisuak lagunduko dio, eta bizitzan beharrezkoak diren balioak irakatsiko dizkio: sentiberatasuna, maitasuna... Frankismoaren aurreko urteetan kokatua dago eta gerrak moztuko du bien arteko harremana. *Bilbo (Multi), Donostia (La Bretxa).*

LE VOYAGE DE FELICIA. Erresuma Batua, Canada, 1999. Zuz.: Atom Egoyan. Akt: Bob Hoskins, Elaine Cassidy. 116m. Felicia hamazazpi urteko neska gaztea Irlandarra da. Haurdun dago, eta maitaleak beti bihotzean izango duela esan arren, Erresuma Batura alde egin dio lan bila. Felicia, Birminghamera joango da maitasun galduaren bila, baina han, haseran laguntza eskaintzen dion hiltzaile bat ezagutuko du. *Baiona (Atalante).*

LOS TELEÑECOS EN EL ESPACIO. EEBB, 1999. Zuz.: Tim Hill. Akt: David Arquette. 82m. Gonzo bere familiaren bila doa espazioan zehar urruneko planeta batera. Miss Peggyk beste planeta batzutan ere bizia dagoela esanng du, eta funtzionario bat bere atzetik segika hasiko da, esan duena esan

duelako. *Iruñea (Principe de Viana).*

MARTA Y ALREDEDORES. Espainia, 1999. Zuz.: Nacho Perez de la Paz eta Jesus Ruiz. 108 m. Akt: Marta Belaustegi, Lola Dueñas. Hogeita hamar urte bete dituen lagun talde bat lagune-tako baten etxea margotzeko elkartu da. Bizitzan ametsak bete dituzten edo ez, eta antzeko eztabaidak izango dituzte. *Gasteiz (Samaniego), Bilbo (Capitol), Donostia (Principe).*

MON VOISIN TOTORO. Japonia, 1999. Zuz.: Hayao Miyazaki. 86 m. Marrazki bizidunetako filma da. Bi neskato, Satsuki eta Mei, baserri batean bizitzen jarri dira aitarekin. Poliki-poliki, naturaren lilura gozatzen hasiko dira. *Baiona (Atalante).*

MUERETE, BONITA. EEBB, 1999. Zuz.: Michael Patrick Jam. 99 m. Akt: Kristie Alley, Ellen Barkin. Minnesotan egiten ari diren edertasun lehiaketa ilunduta gelditu da hilketa batzuk direla medio. *Bilbo (Ideales), Donostia (Garbera).*

NADIE CONOCE A NADIE. Espainia, 1999. Zuz.: Mateo Gil. Akt.: Eduardo Noriega, Natalia Verbeke. Idazlea izan nahi duen gazte batek hitz gurutzatuak eginetz ateratzen du bizimodua. Anonimo baten txantajea onartuko du, eta, horren ondoren, Sevillako-Aste Santuan atentatu ugari egingo dituzte. Protagonista pisukidearen rol jokoaeren biktima izango da. *Gasteiz (Mikeldi zinemak), Bilbo (Ideales), Donostia (La Bretxa), Iruñea (Golem Baiona).*

QUI PLUME LA LUNE. Frantzia, 1999. Zuz.: Christine Carriere. Akt: J. Pierre Darrousin, Garance Clavel. 102m. Film honetako protagonistari emaztea hil zaio eta ez du ezer kontsolagarririk aurkitzen. Sentiberatasun handikoa izanik, aspaldi egin zuen bere bueruz beste, bere bi alabengandik ez balitz. Behin batean, alabetako batek, etxetik joatea erabakiko du, eta aitak etxera itzultzea nahi du. *Baiona (Atalante).*

SECUESTRANDO A MRS. TINGLE / MRS. TINGLE. EEBB, 1999. Zuz.: Kevin Williamson. 96m. Akt: Helen Mirren, Katie Holmes. Tingle andere-

zinema

EIBAR

RIALTO. Ghost dog: el camino del Samurai: 19:30 - 22:15.

UNZAGA. El corazón del guerrero: 19:30 - 22:15.

ERRETERERIA

ON BIDE. Anna y el Rey: 22:30.

HERNANI

BITERI. Nadie conoce a nadie: 22:15.

IRUN

TXINGUDI. Sleepy hollow:16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. Condenados a fugarse:16:00 - 18:00 - 20:30 - 22:45. Tarzán: 16:00. Marihuana, el sótano maldito: 18:00 - 20:15 - 22:30. El corazón del guerrero:16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45. Sobreviviré: 16:00 - 18:00 - 20:15 - 22:30. Secuestrando a la Srta. Tingle: 16:00 - 18:00 - 20:15 - 22:30. El sexto sentido: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.

MUTRIKU

EDERRENA. La hija del general: 22:30.

OÑATI

SANTA ANA. Asterix y Obelix: 22:30.

ORDIZIA

HERRI ANTZOKIA. Deep blue sea: 22:15.

TOLOSA

LEIDOR. Nadie conoce a nadie: 19:30 - 22:30.

IPARRAGIRRE. 007 el mundo nunca es suficiente: 22:00.

ZARAUTZ

MODELO. La lengua de mariposas: 19:30 - 22:15.

ZUMAIA

AITA MARI. El fin de los días: 22:15.

LAPURDI

BAIONA

L'ATALANTE. Le voyage de Felicia:16:15. Qui plume la lune?: 20:30. Le bleu des villes: 18:30. Buena vista social club:22:30.

VAUBAN. Sixieme sens: 14:30 - 19:45 - 22:15.
Peur Bleue: 14:30 - 19:45 - 22:15.
Epouse moi: 14:30 - 19:45 - 22:15.
Stigmata: 14:30 - 19:45 - 22:15.
Tarzán: 14:30 - 19:45 - 22:15.
Trader: 14:30 - 19:45 - 22:15.

MARINE. Sixieme sens: 14:30 - 19:45 - 22:15.
Peur bleue: 14:30 - 19:45 - 22:15.
Resurrection: 14:30 - 19:45 - 22:15.
American pie: 14:30 - 19:45 - 22:15.
Dogma: 14:30 - 19:45 - 22:15.
James Bond 007: Le monde ne suffit: 14:30 - 19:45 - 22:15.
Himalaya:14:30 - 19:45.
Kenedy et moi: 22:15.

HENDAIA

LES VARIETES. La buche: 21:00.

MIARRITZE

ROYAL. Le F.I.P.A jaialdia.

estreinaldiak

El corazón del guerrero filman fantasia da nagusi.

■ **LAS CENIZAS DE ANGELA**. EEBB, 1999. Zuz.: Alan Parker. Akt: Emily Watson, Robert Carlye. 1935. urtean urte batzuk Estatu Batuetan eman dituen familia bat Irlandara itzuli da. Lau seme-alaba dituzte eta Irlandara itzultzean miseria eta gosea berterik ez dute aurkitu. *Gasteiz (Guridi), Bilbo (Avenidas, Mikeldi), Donostia (Astoria, La Bretxa, Warner Lusomundo), Iruñea (Golem Baiona), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo).*

■ **SLEEPY HOLLOW**. EEBB, 1999. Zuz.: Tim Burtom. Akt: Johny Deep.128m. XVIII. mendearen bukaeran, New Yorkeko polizia den Ichabos Crane, Sleepy Hollowra bidali dute han gertatzen diren hilketa batzuk argitzera. *Gasteiz (Guridi), Bilbo (Capitol), Donostia (Astoria, Príncipe, Garbera, La Bretxa, Warner Lusomundo), Iruñea (Golem Baiona), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Leioa (Artea), Santurtzi (Serantes), Irun (Txingudi), Lizarra (Los Llanos), Tutera (Cinemax).*

■ **SUEÑOS ROTOS**. EEBB, 1999. Zuz.: Jonathan Kaplan. Akt: C. Danes, B. Pullman. 100 m. Estatu Batuetako bi neskaren opor zogarriak, dramatikoak bihurtko dira, biei mutil Autraliar bera gustatzen zaienean. *Gasteiz (Mikeldi Zinemak), Bilbo (Avenida, Ideales), Donostia (Garbera, la Bretxa, Warner Lusomundo), Iruñea (Olite), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Leioa (Artea), Santurtzi (Serantes), Irun (Txingudi), Lizarra (Los Llanos), Tutera (Cinemax).*

■ **MI MAPA DEL MUNDO**. EEBB, 1999. Zuz.: Scott Elliot. Akt: Si-gourney Weaver, David Strathairn. 125 m. Bi senar-emazte elkarren lagun handiak dira, baina harreman hori hautsi egingo da, bikote baten alaba bestearen urmaelean itotzen denean. *Gasteiz (Mikeldi Zinemak), Bilbo (Ideales), Donostia (La Bretxa), Iruñea (Olite).*

■ **CONDENADOS A FUGARSE**. EEBB, 1999. Zuz.: Ted Demme. Akt: Eddie Murphy, Martin Laurence. Istorio hau, New Yorken has ten da 1932. urtean. Ray eta Claude, egin ez duten hilketa ba-tengatik biziarteko kartzela zigorrarekib zigortu dituzte Missis-sippiko kartzela batean. *Bilbo (Mikeldi), Donostia (Astoria), Barakaldo (Max Center), Basauri (Bilbondo), Leioa (Artea), Santur-tzi (Serantes), Eibar (Unzaga),Irun (Txingudi), Lizarra (Los Llanos), Tutera (Cinemax).*

■ **EL CORAZÓN DEL GUERRERO**. Espainia, 1999. Zuz.: Daniel Monzón. Akt: Fernando Ramallo, Neus Asensi. 110 m. Ramón, muti-ko gazte ahula da, bere irudimen argiari eskerrak aurrera egi-ten duena. Rol jokoen zalea da, eta Beldar heroi gihartsuan bihurtzen da. Bere armadarekin batera abentura ugari bizi di-tu. *Gasteiz (Guridi), Bilbo (Avenida, Ideales), Donostia (As-toria, Príncipe, Garbera), Iruñea (Golem Baiona),Barakal-do (Max Center), Basauri (Bilbondo), Leioa (Artea), Santur-tzi (Serantes), Eibar (Unzaga),Irun (Txingudi), Lizarra (Los Llanos), Tutera (Cinemax).*

■ **MORIR O NO**. Espainia, 1999. Zuz.: Ventura Pons. Akt: Lluís Ho-mar, Carmen Elias. 90 m. Antzezlan baten adaptazioa da. Bi zati ditu: lehengoan, zazpi istorio desberdin kontatzen dira, eta bi-garrengoan, zazpirak elkarrekin lotzen dira. *Bilbo (Multi),*

■ **LA ULTIMA NOCHE**. EEBB, 1999. Zuz.: Michael Cristofer. Akt: Sean Patrick Flanery, Jerry O'Conell. 102 m. Zortzi gaztek gau zoroa bizi dute Los Angelesen. Baliteke gau honen ostean euren bizi-modua aldatzea. *Gasteiz (Mikeldi Zinemak), Bilbo (Ideales).*

■ **WONDERLAND**. Erresuma Batua, 1999. Zuz.: Michael Winterbot-tom. Akt: Shirley Henderson, Gina McKee. Azaroko asteburu bate-an familia baten istorioa eta elkarren arteko harremana konta-tzen du. *Bilbo (Multi).*

■ **EL CAMELO ASESINO**. EEBB, 1999. Zuz.: Darren Stein. Akt: Rose McGowan, Rebecca Gayheart. Estatu Batuetako istitu-tu bateko lau neska ezagunenen ibilerak kontatzen dira. Broma baten ondorioz, bat hil egingo da. *Donostia (Warner Lusomundo).*

NAFARROA

IRUÑEA

GOLEM (BAIONA). Sleepy Ho-llow: 17:15 - 20:00 - 22:45. Las cenizas de Angela: 17:00 - 19:45 - 22:45. El sexto sentido: 17:15 - 20:10 - 23:00. Segunda piel: 17:30 - 20:10 - 23:00. Tarzán: 17:45. Nadie conoce a nadie: 20:00 - 23:00.

GOLEM (YAMAGUCHI). Un ban-co en el parque: 16:30 -23:00. New ro-se hotel:16:30 - 18:30 - 20:30. Ghost dog, el camino del Samurai:17:30 - 20:00 - 22:45. Un marido ideal: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 23:00. Tres estacio-nes: 17:30 - 20:00 - 22:45. Sobrevivi-ré: 18:30 - 20:30 - 23:00.

OLITE. Mi mapa del mundo: 17:30 - 20:00 - 22:30. Sueños rotos:17:30 - 20:00 - 22:30. Secuestrando a la Srta Tingle: 17:30 - 20:00 - 22:30. Asterix y Obelix: 17:30 - 20:00 - 22:30.

PRINCIPE DE VIANA. El sexto sentido: 17:30 - 20:00 - 22:30. Conde-nados a fugarse: 17:30 - 20:00 - 22:30. Los telenécos en el espacio: 17:30. Marihuana, el sótano maldito: 20:00 - 22:30.

LIZARRA

LOS LLANOS.Sleepy Hollow: 17:30 - 20:15 - 22:30. El corazón del guerre-ro: 17:15 - 20:15 - 22:30. Tarzán: 17:45. Bowfinger el picaro: 20:30 - 22:30.

ETXARRI-ARANATZ

UDAL ZINEMA. Anna y el Rey: 22:15.

TUTERA

VERSALES.Sobreviviré: 20:15 - 22:45.

CINEMAX. Tarzán: 18:00 - 20:00. To-do sobre mi madre: 22:00 - 01:00. El sexto sentido: 18:00 - 20:15 - 22:30 - 01:00. Sleepy Hollow: 18:00 - 20:15 - 22:30 - 01:00.Sueños rotos: 18:00 - 20:00 - 22:00 - 01:00.Un marido ideal: 18:00 - 20:15. Deep blue sea: 20:15 - 01:00. Marihuana, el sótano del te-rror: 18:00 - 20:30 - 22:45 - 01:00. As-terix y Obelix: 18:00 - 20:00. Anna y el Rey: 22:00 - 01:00. Secuest rando a la srta. Tingle: 18:00 - 20:00 - 22:45 - 01:00. El corazón del guerrero: 18:00 - 20:15 - 22:30 - 01:00.

NAFARROA BEHEREA

DONAPALEU

SAINT LOUIS. Haut les cœurs: 21:00.

ZUBEROA

MAULE

MAULE BAITHA. Himalaya: 21:00.

horoskopoa

✍ *Uxue Agirre*

A R I E S
marxoak 21 - apirilak 20

Sansebastianetako burrun-ba oraindik buruan? Aste-burua gainean duzu!

T A U R U S
apirilak 21 - maiatzak 20

Eguzkia ikusi orduko opo-rretan pentsatzen. Uda urruti dago oraindik...

G E M I N I
maiatzak 21 - ekainak 20

Nora zoaz hain dotore? Armairuan garbiketa egin al duzu?

C A N C E R
ekainak 21 - uztailak 20

Onegia zara. Ezin duzu hain eskuzabal jokatu. Zurekoia izan zaitez.

L E O
uztailak 21 - abuztuak 23

Polita, argia, jatorra, azka-rra... Itsutzeraino maitemin-du zara. Ireki begiak!

V I R G O
abuztuak 24 - irailak 23

Bizilagun guztiak aztoratu-ko dituzu hainbeste iskan-bilarekin. Zaude isilik!

L I B R A
irailak 24 - urriak 23

Yoga ikastaro bat egitea ko-meni zaizu, ea zure burua-ren oreka bilatzen duzun.

S C O R P I U S
urriak 24 - azaroak 23

Lana besterik ez duzu buruan. Hori ona da, baina bere neurrian.

S A G I T T A R I U S
azaroak 24 - abenduak 23

Zer egiten duzu sasoi-ko ego-tek? Erakutsi sekretu-ua la-gunei, behar dute eta.

C A P R I C O R N U S
abenduak 24 - urtarrilak 20

Serio jartzeko garaia ere ba-da. Utzizioz, behingoz, ume izateari.

A Q U A R I U S
urtarrilak 21 - otsailak 18

Bakea nahi baduzu hartu ardi batzuk eta zoaz Arala-rreara artzai.

P I S C I S
otsailak 19 - marxoak 20

Zure pisua urretan emanez gero... atera kontuak zenbat balio duzun!

efemerideak

Hilarion Eslava jaio zen Burlatan

1807ko urtarrilaren 21an, jaio zen Burlatan Hilarion Eslava musika konposatzailea. 1854ean Madrileko Kontserba-torioan armonia irakasle lane-tan hasi zen, eta 1866an musi-ka saileko zuzendari izendatu zuten kontserbatorio berean. Erlijio-konposizio ugari egin zituen, baita hiru opera ere. Ope-ra horietan italianismoaren kutsua nabaria da. Bere lanik ezagunena Misere tenore eta orkestrarako opera izan zen. Madrilen hil zen 71 urte zitue-la, 1878an.

SANTUAK

Ines, Aines.

Araba

GASTEIZ. 09:00-22:00: ESPINOSA, Prado ka-lea, 2. QUIJANO, Azazetako Mendatearen ka-lea, 2 (Zaramaga). ARRAZOLA, Arana kalea, 32. *Gauze*: GONZALO-BILBAO, Posta kalea, 34.

LAUDIO. *Gau eta egun*: RIVERA, Ibaizabal ka-lea, 1.

AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA. *Gau eta egun*: CACERES, Udaletxe plaza, 19 (Aiara).

Bizkaia

BILBO. 09:00-20:00: EUBA, Mandoya mendia, 5 (Santutxu). GUINEA, Begoñako Ama, 2. GUTIE-RREZ VILLASANTE, San Frantzisko kalea, 19. HERNANDEZ, Gordoniz kalea, 34. PALACIOS, Andaluzia kalea, 3 (San Inazio). UGARTI, Re-kalde zumardia, 37. 22:00etatik aurrera: ETXA-RRRI, Huertas de la Villa kalea, 12. MAGUREGI, Zabalburu, 4.

ARRATIA. *Gau eta egun*: KORTAZAR, Agirre Le-hendakariaren kalea, 15 (Areataz).

BARAKALDO. *Egunez*: BARRIO, Antonio Miran-daren etorbidea, 17. *Gauze*: RICO, Herriko pla-za, 14.

BASAURI. *Egunez*: EGILEOR, Agirre Lehenda-kariaren kalea, 51. *Gauze*: RAMIREZ, Nafarroa kalea, 14. San Antonio auzoa (Etxebarri).

BERMEO, MUNDAKA. *Gau eta egun*: SARMIENTO, Mikel Deuna enparantza, 4 (Bermeo).

DURANGALDEA. *Gau eta egun*: IRI-GOEN, Bizente Kapanaga kalea, 3 (Iu-rreta).

ERANDIO-TXORIERRI. *Gau eta egun*: GASTEARENA, Mezo kalea, 24-26, As-trabudua (Erandio).

GALDAKAO. 09:00-22:00: GARCIA FERNANDEZ, Bizkaiko jaurerria, 39 (Galdakao).

GERNIKA, BUSTURIA, FORUA. *Gau eta egun*: IZAGIRRE, Metiskabaso kalea, 19 (Gernika).

GETXO. *Gau eta egun*: ALZOLA, Arene kalea, 4 (Algorta).

LEIOA. 09:00-22:00: RUIZ, Artaza kalea, 8. **LEKEITIO-EA**. *Gau eta egun*: CASTRO, Atea ka-lea, 14.

MEATZALDEA. *Gau eta egun*: GUERRA, Zende-xa auzoa, 41 (Muskiz).

MUNGIALDEA. *Gau eta egun*: VARELA, Ergoien kalea, 22 (Gamiz-Fika).

ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA. *Gau eta egun*: URRUNZUNO, Kantxope kalea, 12 (Ondarrol).

PORTUGALETE, SANTURTZI, SESTAO. *Egunez*: GARCIA DIAZ, Alonso Allende, 12 (Portugalete). TORRES, Sabino Arana kalea, 22 (Santurtzi). EGUSKIZA, Galindo kalea, 7 (Sestao). *Gauze*: NUÑEZ BABARRO, Txabarri, 22 (Sestao).

URIBE-KOSTA. *Gau eta egun*: IRUSTIA, Aitz-Ga-ne kalea, 1 (Berango).

ZORNOTZA. *Gau eta egun*: GOIRIA, Sabino Ara-na kalea, 6.

Gipuzkoa

DONOSTIA. 09:00-22:00: IGUAIN, Idiazkez kalea, 4. CASTELURRUTIA-SOTO, Madri etorbidea, 7 (Amara). ARNEDO, Pilarko Ama (Martutene), LO-SA, Euskadi etorbidea, 27 (Trintxerpe). *Gauze*: MOKOROA, Legazpi 7.

ANDOAIN. *Gau eta egun*: ANSA, Ondarreta kalea. **ARRASATE**. *Gau eta egun*: AZKOAGA, Ferrerías kalea, 1.

AZKOTIA, AZPEITIA. *Gau eta egun*: BERISTAIN, Eskalerria kalea, 1 (Azpeitia). *Egunez*: JAEN, Ibai-Ondo kalea, 28 (Azkoitia).

BEASAIN, ORDIZIA. *Egunez*: CUESTA, Nafarroa etorbidea, 39 (Beasain). *Gauze*: URBIZU, Kale Na-gusia, 8 (Beasain).

BERGARA. *Gau eta egun*: CAMACHO, Oxirondo kalea, 4.

VILLABONA, ANOETA, IRURRA, ASTEASU, ZIZUR-KIL. *Gau eta egun*: MORANT, Zabalarreta, 1 (Tolo-sa).

DEBA, MUTRIKU. *Gau eta egun*: OTSAGABIA, Txurruka tenienten kalea, 3 (Mutriku).

EIBAR, ERMUJA. *Gau eta egun*: ZULUETA, S. Agustín kalea, 5.

ELGOIBAR, SORLAUZE, MENDARO. *Gau eta egun*: P. ETXEBERRIA, Rosario kalea, 24 (Elgoi-bar).

ERRETERIA, LEZO, PASAIA. *Gau eta egun*: ITURBE, Sorgintxulo, 11 (Erreterria). *Gauze*: KE-REJETA, Pablo Iglesias kalea, 7 (Erreterria).

ESKORIATZA, GATZAGA. *Gau eta egun*: FRAILE, Herriko plaza, 10 (Aretxabalata).

HERNANI, URNIETA. *Egunez*: BULNES, Etxeberri kalea. Florida auzoa (Hernani). *Gauze*: ANSA, On-darreta kalea (Andoain).

HONDARRIBIA. *Gau eta egun*: ERAUSKIN, San Pedro kalea, 28.

IRUN. *Gau eta egun*: RUIZ AZUA, Aiako Harria, 12. Anaka.

LASARTE-ORIA, USURBIL. *Egunez*: DE MIGUEL, Kale Nagusia, 32 (Lasarte). *Gauze*: ANSA, Ondar-reta kalea (Andoain).

OIARTZUN. *Gau eta egun*: ERRANDONEA, San Esteban plaza.

OÑATI. *Gau eta egun*: BARRENETXEA, Kale Za-harra, 1.

TOLOSA. *Gau eta egun*: MORANT, Zabalarreta, 1 (Tolosa).

URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI. *Gau eta egun*: ARZELUS, Labegga kalea, 60 (Urretxu).

ZARAUTZ, ORIO, AIA. *Gau eta egun*: AZALDEGI, Urdaneta kalea, 8 (Zarauz).

ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA, AIZARNAZABAL. *Gau eta egun*: MUTIOZABAL, Alai poligonoa (Zu-maia).

Nafarroa

IRUÑERRIA. 09:

telebista ♦ irratia

Ilaski Serrano: «Telebistan baino erosoago nago irratian»

‘KTM!’ gazteentzako saioa aurkezten hasi berri da irratitik datorren gaztea

Jon Abril / Donostia

Euskal Telebistako *KTM!* saioko aurkezle berria da Ilaski Serrano astean zehar, eta asteburuetan Euskadi Gaztean ere saioa egiten du. Oraingoz, gazteentzat lan egiten «gustura» dagoela aitortu digu.

«ZORTEAK asko laguntzen du, ia dena da. Hutsuneak sortu dira eta ni han egokitu naiz». Hala aitortu digu Ilaski Serranok, *KTM!*-ko aurkezle berri eta Euskadi Gaztea irratiko esatariak. «Erredakzio taldeko pertsona bi ezagutzen nituen, eta lehenagoko aurkezlea badoala esan, proba egitera etortzeko eskatu eta dena oso azkar izan da, egun batetik bestera», adierazi digu Ilaski Serranok. Modu horretan lortu du Euskal Telebistan lehendabiziko lana. Orain arte irratigintzan aritu da gehienbat. Euskadi Gaztean eta Euskadi Irratian ibili da, eta irratigintza maite du gehien. «Irratia askoz lasaia goa da, han ni bakarrik nago, nire erara, eta gutxi gorabehera, nik egiten dut dena. Hemen lan taldea

ETB

Aukeratzeko «arinegi» dela irizten dio oraindik Ilaski Serranok.

dago atzetik, jantzi, orraztu, makillatu... gauza asko dira», argitu du Bermeoko gazteak. Irratian «erosoago» dagoela aitortu du, baina kazetari lanari dagokionean, «ezberdinak» direla azaldu du. «Idatzizkoa, irratia eta telebista probatu ditut. Oraindik arinegi da aukeratzeko. Tele-

bista ere gustuko dut, baina irratian, benetan gustura nago».

Gazteak, lanaren ardatz

Gazteentzako egiten du lan, bai telebistan, bai irratian. «Oraingoz gustura nago. Denak laguntzen du, adi-

soslai

Gaztea, gazteentzat

Bermeon jaioa, bertan bizi da egun Ilaski Serrano. 23 urterekin, ibilbide oparoa egin du dagoeneko kazetaritzan. Lizentziatu berria da, unibertsitateko *Argi eta garbi* aldizkarian hasi zen. Herrian zenbait gaztek sortutako *Gazte press* aldizkarian jarraitu zuen, eta gero etorri ziren Euskadi Irratia, Euskadi Gaztea eta ETB. Andoni Aizpuru, El Gran Wyoming eta Joseina Etxeberria ditu gogo-ko, azken hau batez ere.

nak... Beharbada egunen batean, gu ere zahartu egingo gara...». Une hori iritsita zer aukeratu lukeen ez du pentsatu oraindik. «Kazetaritza ikasten hasten garenean gure ametsa egunen batean informatibo batzuetan lan egitea da. Baina momentu honetan, aukeratzekotan, gazteentzat programa bategaz geratzen naiz».

txoritxoari mokoka ♦ Ines Intxausti

«ZERUTIK jausitakoa bezala» esaten de-
nean gauza onak jausten direla esan
nahi da.

Mana probidentziala iradoki nahi du
zeruko paradisutik jausten den mate-
rialak. Askotan trumoiak, txingorra eta
haize bortitzak dira zeruak bidalitako-
ak. Eta gu hemen. Beti gu hemen.
Oraingo honetan erortzen ari dena zer
da, hegazkina?, txoria?... Ez. Izotz gogo-
rra. Eta izotz gogorra besterik ez izan
arren, neguko izar bihurtu da albiste-
a. *Teleberri*-etako profesionalek gogokoa
duten horietakoa baita. Ezezaguna,
misteriotsua eta grafikoki guztiz eman-
korra. Lorenzo Milaren mailako berria
da aerolitoena. Mila, Mercedesen neba
da. Eta paradoxikoki horrek ez dio ino-
lako kalterik egin kazetaritzaren ikus-
pegitik. Lorenzo da zeruko izarra balitz
bezala pantailaratu ez den aurkezle ba-

‘Aeroleitoak’ nonahi

karra. Gainerakoek —Matias Prats Jr.
edota Saenz de Buruaga adibide gisa—
protagonismo exajeratua ematen diete
beren buru handiei. Lorenzo agian *naif*-
a eta inoxoa irudituko zaizue. Baina egi-
ten duen informatibo motarako guztiz
aproposa da bere jarrera. Gizon lasaia
dirudi. Eta hori ordainezina da gaurko
abiadura telebisibo eta telebisibo ez de-
narako ere, noski. Egutero egiten duen
berrien aukera partikularra ez da ego-
ten normalean aktualitateari oso lotuta.
Horretarako badaude TVEko beste noti-
zia saioak. Hala ere, osagai asko dago,
egunerokotasun gordinetik kanpo sor-
tzen diren hainbat eta hainbat gai. Ak-
tualitatearen albotik mugitzen da Lo-

renzo bere lanarekin. Zoritxarrez, ezin
dugu TVERi buruz gauza berbera esan.

Izan ere, herenegun berpiztu zuten
En efecto, 2000 Gabon Zaharreko saioa.
Cruz y Raya bikote umoretsuak eginda-
ko azkena izan zen. Eta argi dago edo-
noiz eskainita ere berdin balio duela.
Berdin dio 2000. urterako prestatuta
egotea edo datorren urterako kontser-
batuta uztea. Eta ez pentsa. Beste ekin-
tza batzuk ere beti berdinak dira, den-
bora asko joanagatik ere. Urrunegi joan
gabe, Donostiako danborrada bera.
Aurten ikusi duguna, iaz ikusitakoa eta
datorren urtean izango dena klonikoak
dira, Gabonak bezalaxe. Jaungoikoak
hamabi zatitan banatu zuen urtea eta
gizakiari oporretarako zati bat aukera-
tzeko esan zion. Gainerakoa bizitza be-
zain errutinarioa da. Pantailaren induk-
tismoa ere bai.

laburrean

Alfred Hitchcock ‘La Noche Temática’-n

La Noche Temática saioan (La 2 katean, ortziral arratsetan) Alfred Hitchcock izanen da protagonista gaur. *Los Pájaros* (Txoriak) filma eskainiko dute, eta horrekin batera hiru doku-mental eta film labur bat emanen dituzte. Filmak angustiak psikologikoki, moralki eta metafisikoki eragiten duenaren inguru-ko gogoeta egiteko balioko du. *Hermann Heintel o la peregrinación de las grullas*, *El hombre pingüino* eta *Nuestra cigüeña* dira dokumentalen izenburuak, eta *Termostato 7* Frantzia-ko film laburra.

‘Tiempo económico’ saio berria Radio Euskadin

Igande honetan hasita, igandeetan ekonomiari tar-
te berezia egingen dio Radio
Euskadi *Tiempo económi-
co* saioaren bidez. Jose Anto-
nio Diaz Aldai izanen da
saioaren gidaria, eta igande
arratsaldeetan eskainiko
da, 15:00etatik 16:00etara.
Saioak Euskal Herriko eko-
nomia izanen du ardatz,
baina kanpotik datozen
albisteei ere leku egingen
die, batez ere guregan izan
dezaketen eraginei errepa-
ratuta. Gaurkotasunak
hartuko du saioaren zati
nagusia. Enpresa ekime-
nek lekua izanen dute
mahai-inguru batean, eta
saioa iritzi batekin amaitu-
ko da; Diaz Aldairena bera-
rena, edo enpresari, sindi-
kalista, gizarte eragile edo-
ta aditu batena.

Gabriel Inclan ‘El punto...’ saioan

Juan Luis Bikuñak aurke-
zen du *El punto...* saioa,
ETB-2An, eta Gabriel
Inclan Eusko Jaurlaritzako
Osasun Sailburua elkarriz-
ketatuko du gaur, goizeko
09:30etatik aitzinera. Sail-
buruarekin, batik bat, aur-
tengo gripeareen ezauga-
rriak eta bere eraginak
aztertuko dituzte, baina
bertzelako gaiak jorratzeko
abagunea ere izanen da
saioan, hala nola, klona-
zioa, Osakidetza egungo
egoera eta zerbitzuak.

Gonzalez Txabarrirekin hizketan

TVE1 • 09:00etan

Joxe Joan Gonzalez Txabarri EAJko diputatua izanen da gaurko gonbidatua *Los desayunos de TVE* saioko elkarriketan.

Lurraren egoerari buruzko dokumentala

La2 • 15:45etan

Demografiaren hazkundeak eta teknologiek erabat aldatu dute Lurraren egoera.

Lur Ezpalak taldea 'Bertatik bertara' saioan

ETB1 • 21:10ean

Lur Ezpalak taldea Manex Erdozainzi Etxarten olerkiekin egindako diskoa aurkeztuko dute. Oiongo ikastolara joanen dira saiokoak.

TVE1

06:00: Canal 24 horas.
07:30: Telediario matinal.
09:00: Los Desayunos de RTVE. Gonbidatua: Jose Joan Gonzalez de Txabarri.
09:50: Luz Maria. Telenobela.
11:20: Saber vivir.
12:45: Así son las cosas.
13:35: Noticias.
13:45: Informativo territorial.
14:30: Corazón de Invierno.
15:00: Telediario-1.
15:55: El Tiempo.
16:05: Calle nueva.
16:45: Isabella, mujer enamorada. Telenobela.
18:45: El precio justo.
19:55: Gente.
21:00: Telediario-2.
21:45: El tiempo.
22:00: Estamos en directo. Umorezko saioa.
22:40: La casa de tus sueños.
01:05: Telediario-3.
01:50: Zinema. **Mis locos vecinos.** Zuzendaria: John G. Avildsen. Aktoreak: John Belushi, Dan Aykroyd. 1981.
03:35: Corazón de Invierno.
04:00: Telediario-4.
04:35: Peligrosa.
06:10: Gente.

LA 2

06:00: Euronews.
06:30: A vista de pajaro. Teruel.
07:00: That's english.
07:30: TPH Club.
09:30: Empleate a fondo.
10:00: TV. Educativa: la aventura del saber.
11:00: Zinema. **Esclava del desierto.** Zuz.: Charles Lamont. Aktoreak: Yvonne de Carlo, George Brent, Albert Dekker. 1947.
12:30: Guillermo Tell.
13:00: TPH Club.
15:15: Saber y ganar.
15:45: Lo que el siglo nos dejó.
16:45: Jara y sedal.
17:15: Hyakutake.
18:30: A su salud.
19:00: El callejón del trueno.
19:30: Hoy es el día.
20:00: Informativo territorial.
20:30: Ellen.
21:00: Eskubaloia. Europako Txapelketa: España-Kroazia.
22:30: Desafío Copa America.
22:50: La Noche Temática. Gaia: Pájaros. Filma: **Los pájaros.** Zuz.: Alfred Hitchcock. Dokumentalak: Hermann Heinzel o la peregrinación de las grullas (00:55ean); El hombre pinguino (02:20an); Nuestra cigüeña (02:50ean). Film laburra: Termos-tato 7 (03:20an).
03:30: Zinema.
El parasol. Zuz.: Dino Risi. Akt.: Enrico Maria Salerno, Sandra Milo, J. Sorel.
05:05: Zinema. **Llegaron los marcianos.** Zuz.: Pipollo, Franco Castellano. Akt.: Paolo Panelli, A. Landa.

TF1

05:50: La croisière folle l'amour.
06:15: Les années fac.
06:40: TF1 info.
06:45: Météo.
06:50: TF1 Jeunesse.
08:30: Téléshopping.
09:05: Le medecin de famille. Foiletoia.
10:20: Balko. Telesaila.
11:15: Dallas. Telesaila.
12:10: Tac o tac TV.
12:15: Le juste prix.
12:50: A vrai dire.
13:00: Le journal.
13:50: Les feux de l'amour. Telesaila.
14:45: Arabesque. Telesaila.

15:40
Magnum.

Telesaila.

16:40: Sunsent Beach.
17:35: Melrose place. Telesaila.
18:25: Exclusif.
19:05: Le bigdil.
19:55: Clic & Net.
20:00: Le journal.
20:50: Les enfants de la tele.
23:10: Sans aucun doute.
01:00: Les coups d'humoir.
01:35: Mode in France.
02:35: TF1 nuit.
02:50: Clic & Net.
02:55: Reportages.
03:20: L'Homme à poigne.
04:20: Histoires naturelles.
04:50: Musique.
05:00: Histoires naturelles.

FRANCE 2

05:50: La chance aux chansons.
06:30: Télématin.
08:35: Amoureux-ment vôtre.
09:05: Amour, gloire et beauté. Foiletoia.
09:30: C'est au programme.
10:55: Flash info.
11:00: Les Z'Amours.
12:20: Pyramide.
12:50: Paroles de terroir.
13:00: Le journal.
13:50: Inspecteur Derrick. Telesaila.
14:55: Le Renard. Telesaila.
16:00: La chance aux chansons.
16:50: Des chiffres et des lettres.
17:25: Cap des pins.
18:00: Friends.
18:25: Nash Bridges. Telesaila.
19:15: Qui est qui?
19:50: Un gars, une fille.
20:00: Le journal.

20:55
Dossier: disparus.

Telesaila.

22:50: Bouche a oreille.
22:55: Bouillon de culture.
00:35: Bivouac.
01:25: Histoires courtes.
01:40: Mezzo l'info.
01:55: Envoye spécial.
03:55: Les Z'Amours.
04:25: Nuit blanche ou l'enfer du décor.
04:40: Argent public.

FRANCE 3

06:00: Euronews.
06:40: Les minikeums.
08:50: Un jour en France.
09:50: Comment ça va aujourd'hui?
09:55 Inspecteur wexford.
10:45: La croisière s'amuse, nouvelle vague.
11:30: Bon appetit, bien sur.
11:55: Le 12-13.
13:20: Regions.com
13:50: C'est mon choix.
14:35: Keno.
14:40: Telefilma.

Les ailes de l'amour. Zuzendaria: Lloyd Karmer. Aktoreak: Oprah Winfrey, tina Majorino.

16:10: Les zinzins de l'espace.

16:35: Les minikeums.

17:40: La piste du Dakar.

18:10: Comment ça va aujourd'hui?

18:20: Questions pour un champion.

18:45: Un livre, unjour.

18:50: Le 19-20.

20:05: Fa si la.

20:35: Tout le sport.

20:40: Le journal du Dakar.

21:00: Thalassa. Magazina.

22:10: Faut pas rêver.

23:10: Soir 3.

23:30: Ciné week-end:

Dobermann. Zuzendaria: Jan Kounen. Aktoreak: Vincent Cassel, Monica Bellucci.

01:20: 3X+ Net.

01:35: Nocturnales.

02:10: Amaiera.

A 3

07:05: Sally la maga.
07:30: Club Megatrix.
09:15: Noticias.
09:30: El Primer Café. Gonbidatua: Rigoberta Menchu.
10:25: El Cronómetro. Lehiaketa.

11:00: Como la vida misma.

12:50: Farmacia de guardia.

13:35: Padres forzosos (Nafarroan).

14:00: Albistegia (EA-En).

14:00: Nada es para siempre.

14:30: Sabrina: cosas de brujas.

15:00: Noticias. Albisteak.

15:55: El tiempo.

16:00: Sabor a ti. Ana Rosa Quintanak aurkeztzen duen magazina.

18:55: Alta tension.

19:55: Los Simpson.

20:25: Nuevo Impacto.

21:00: Noticias-2. Albisteak.

22:00: Menudas estrellas. Bertin Osbornek aurkeztutako saioa.

00:10: Zinema.

Banco de bebés. Zuz.: George Miller. Akt.: Shelley Long, Corbin Bersen, Larry Miller. 1992.

02:05: Noticias 3.

02:40: Los vigilantes de la noche.

03:35: Televenta.

04:50: Punto de venta.

05:20: Zinema.

Yo, viernes. Zuzendaria: Jack Gold. Aktoreak: Peter O'Toole, Richard Roundtree. 1975.

T 5

06:30: Informativos Telecinco.
10:00: Padre Dowling. Telesaila.
11:00: Día a día.
14:00: El juego del eurromillón.
14:30: Informativos TeleCinco. Albisteak.
15:25: Al salir de clase. Telesaila.
16:15: Zinema.

Bajo la máscara. Zuz.: Tom McLoughlin. Aktoreak: Donald Sutherland, Mary McDonnell, Matthew Fox. 1999.

18:15: Médico de familia. Telesaila.

19:45: ¿Quiere ser millonario? (50x15). Lehiaketa.

20:30: Informativos TeleCinco. Albisteak.

21:30: El Informal.

22:00: Zinema.

Las dos caras de la verdad. Zuzendaria: Gregory Hoblit. Aktoreak: Richard Gere, Laura Linney, John Mahoney, Alfre Woodard. 1996.

00:45: Zinema.

Sueños invadidos. Zuzendaria: Jackie Garth. Aktoreak: Cassandra Leigh, Patrick, Kristin Knittle. 1995.

02:45: Luchadores WCW.

03:30: Como se hizo...

04:00: Infocomerciales.

M 6

06:00: M comme musique.
08:00: M6 express.
09:05: M6 boutique.
11:55: M6 express.
12:05: Yoyeuse pagaille.
12:35: Docteur Quinn, femme médecin. Telesaila.
13:35: Telefilma. **Un mari de trop.** Zuzendaria: Bill Corcoran. Aktoreak: Connie Sellecca, Perry King.

15:10: Models inc.

16:00: M comme musique.

17:40: Les bedes de M6 kid.

18:30: Sliders: les mondes parallèles.

19:20: Susan!

19:54: 6 minutes.

20:05: Mode 6.

20:10: Une nounou d'enfer.

20:40: Politiquement rock.

20:55
Le Pyromane.

Carlo Rolaren telefilma.

22:35: X-Files.

00:10: Mode 6.

00:20: Telefilma.

Cracker: un jour les leminges voleront. Zuz.: Simon Cellan Jones.

02:05: M comme musique.

03:05: Projection privée.

03:30: Jazz 6.

04:30: Frenquestar.

05:25: Fan de.

CANAL + [e]

06:26: Zinema: Hard rain.
08:00: Noticias CNN+.
08:20: La semana del Guíñol. 08:45: Zap... Zap... Zapin. 09:10: Lo + Plus. 10:00: Zinema: Titanic. 13:07: Cuadernos de rodaje. 13:30: Los 40 principales. 14:00: Mas deporte. 14:55: CNN+. Noticias. 15:00: Dame un respiro. Telesaila. 15:30: National Geographic. 16:25: Zinema: Novio de alquiler. 18:05: NBA. 20:00: Lo + Plus. 21:00: Friends. Telesaila. 21:25: Contrarreloj. 21:30: Redaccion. Noticias. 21:52: Las noticias del Guíñol. 22:00: Zinema: Dr. Dolittle. 23:24: Zinema: Armageddon. 01:49: Erotip y Indecency (I). 04:14: Zinema: Limpieza en seco.

CANAL + [f]

07:00: Le journal de l'emploi. 07:10: Teletubbies. 07:35: 1 an de+. 08:25: Zinema: I want you. 09:55: Zinema: Le predicateur. 12:05: Surprises. 12:25: Flash Info. 12:30: Le journal du cinema. 12:40: Un autre journal. 13:35: Le journal de l'emploi. 13:45: Zinema: Las Vegas parano. 15:35: Surprises. 15:45: Le journal du cinema. 15:50: Les couloirs du temps-les visiteurs 2. 17:45: C'est ouvert le samedi. 18:15: Flash info. 18:20: Nulle part ailleurs. 20:30: Allons au cinema ce week-end. 21:00: Zinema: Les Parasites. 22:30: Zinema: Sphère. 00:40: South park. 01:00: Seinfeld. 01:25: Spin city. 01:45: Zinema: Nez de cuir. 03:20: Le journal du hard. 03:30: Zinema: Rocco ne meurt jamais. 05:10: Zinema: Au coeur du mensonge.

LA CINQ

03:00: Les écrans du savoir. 04:45: Les grands documents de la cinquième. 05:30: Les ampis de la cinquième. 06:25: Méthode Victor. 06:45: Ça tourne Bromby. 08:10: Les écrans du savoir. 10:00: Nos cousins les singes. 10:50: L'asie mythique. 11:45: Cellulo. 12:15: Le monde des animaux. 12:45: 100 % question. 13:10: Les lumieres du Music-Hall. 13:40: Le journal de la santé. 14:00: Les palaces (3/18). 14:30: La cinquieme rencontre... famille-ecole. 15:25: Entretien. 16:00: A l'école hôtelière. Dokumentala. 16:30: Alf. Telesaila. 17:00: Le cinema des effets speciaux. 17:25: 100 % question. 17:55: Côte cinquième. 18:20: Météo. 18:25: Le monde des animaux. 18:55: C'est quoi la France?

ARTE

19:00: Tracks. 19:45: Arte info. 20:15: Monastères de moldavie (1/2). Dokumentala. 20:45: Telefilma: **Tout pour maman.** 22:15: The atomic cafe. Dokumentala. 23:40: Zinema: Les filles. 01:15: Le dessous des cartes. 01:25: Zinema: Le record. 02:40: 03:00: Amaiera.

Bidaide,

munduan

galtzeko

ETB1 • 17:00etan

Animaliak eta bidaiak uztartzen dituen dokumental sorta ikusi ahal izanen da Xabier Usabiagaren eskutik *Bidaide*-n.

gaurko filmak

Ane Muñoz

■ YO, VIERNES.

Defoeren *Robinson Crusoe* klasi-koaren egokitzapen berezia da, abentura ezagun hori ikus-puntu ezberdin batetik kontatzen duen film txiki baina gozagarria, eta Peter O'Toolek eta beste aktore britainiar ospetsu batzuek antzeztua. Ostirala, gaztelaniazko bertsio bikoiztuan *Viernes* izenez aurkeztuko digutena, Crusoek ezagutuko duen indio azkar bat da. Hain zuzen, pertsonaia hori da filmeko protagonista nagusia. Entretenigarria da.

■ ESCLAVA DEL DESIERTO.

Yvonne DeCarlo mito ahaztua-ren luzimendurako sortutako abentura exotiko zaharra da, Charles Lamontek irudimen gutxirekin baina *glamour* handiarekin filmatua. Joan den mendeko Tripolirantz garamatza, hantxe gertatzen den istorio erromantiko bat kontatzeko. Anekdota gisa esango dut DeCarlok eta Lamont zuzendariak elkarrekin egindako azken filma dela.

■ LAS DOS CARAS DE LA VERDAD.

Richard Gere ederra modatik joana da, baina oraindik badira zinemagile batzuk haren espresio bakar eta zozoaz ahaztuta ikusleak erakartzeko deitzen dutenak. Aktore eskasa izanik ere, rol garrantzitsuak eskaini ohi dizkiote beti, *thriller* komertzial honetan bezala. Hark antzezten du protagonista –abokatuarena egiten du–, bere luzimendua izanik filmaren helburuetako bat. Bestalde, bigarren mailako rola jokatzeko duen Edward Norton gaztearen lanari interesgarriagoa deritzot. Auzi drama arrunt samarra da, topikoz josia, baina tira, telebistan ikusteko ez dago guztiz gaizki.

■ EL PARASOL.

Uda giroko abentura arin honek Italiako burgesiari kritika egiten dio, maila horretako

Tippi Hedren, *Los pájaros* filmeko irudi batean.

Tippi Hedren izarraren amesgaiztoa

■ **LOS PAJAROS.** Hitchcock maisuaren film honek ez du aurkezpenik behar, honezkero klasikoaren urrezko bilduma osatzen duten harribitxietako bat baita, eta guztiok ikusi izan baitugu inoiz. Hau da Tippi Hedren ilehoriak kameraren parean bizi izan duen amesgaiztorik ezatseginena, beldurgarriena, itogarriena eta, dudarik gabe, ezerozoena. Daphne Maurierren eleberri baten egokitzapen harrigarria da.

Esclava del desierto	◆◆◆	Banco de bebés	◆◆
1947, Charles Lamont, 77 m.	11:00 La2	1992, George Miller, 93 m.	00:00 A3
Bajo la máscara	◆◆	Sueños invadidos	◆◆
1999, Tom McLoughlin, 90 m.	16:15 T5	1995, Jackie Garth, 85 m.	00:45 T5
El gran Macklintonck	◆◆◆	Delta de Venus	◆◆
1963, Andrew V. McLaglen, 89 m.	17:20 ETB2	Zalman King	01:00 ETB2
Les Parasites	◆◆	Mis locos vecinos	◆◆
1998, Philippe de Chauveron, 90 m.	21:00 C+(f)	1981, John G. Avildsen, 92 m.	01:50 TVE1
Las dos caras de la verdad	◆◆	El parasol	◆◆◆
1996, Gregory Hoblit, 125 m.	22:00 T5	1966, Dino Risi, 94 m.	03:30 La2
Dr. Dolittle	◆◆	Llegaron los marcianos	◆◆
1998, Betty Thomas, 81 m.	22:00 C+(e)	1964, G. Pipollo, F. Castellano	05:05 La2
Los pájaros	◆◆◆◆	Yo, viernes	◆◆◆
1962, Alfred Hitchcock, 115 m.	22:55 La2	1975, Jack Gold, 110 m.	05:20 A3

◆ TXARRA ◆◆ ESKASA ◆◆◆ BALEKOA ◆◆◆◆ ONA ◆◆◆◆◆ BIKAINA

pertsonaia multzo baten egunerokotasuna ironiaz aztertuz. Dino Risi prestijiozkoaren film zerrenda luzean baztertu samarra geratu da, zuzena iza-

nik ere, ez baita nabarmentzekoa, ez eta oso interesgarria ere. Espainiak eta Frantziak ekoizpenean parte hartu zuten.

ETB 2

08:00: **Del pais de los vascos.**

08:30: **Los vascos y la navegación.**

09:00: **Sustraia.**

09:30: **El Punto...** Gonbidatua: Gabriel In-clan, EAEko Osasun sailburua.

10:00: **Forum.** Gonbidatua: Gonzalo Lavado judo jokalaria.

10:30: **Señorio de La rrea.** Telesaila.

10:55: **Esta es mi gente.** Telesaila.

12:10: **Remington Steele.** Telesaila.

13:00: **La cocina de Pedro Subijana.** Melocotones gratinados y helado de mango.

13:15: **La vida con Roger.** Telesaila.

13:40: **Loco por tí.** Telesaila.

14:10: **Informativo territorial.**

14:28: **Teleberri.** Albistegia.

15:30: **Lo que faltaba.**

17:20: **Zinema.**

El gran Macklintonck. Zuzendaria: Andrew V. McLaglen. Aktoreak: John Wayne, Maureen O'Hara, Patrick Wayne. 1963.

19:00: **Esta es mi gente.** Patricia Gaztañagak aurkeztutako saioa.

20:20: **Da la talla en la pantalla.**

20:58: **Teleberri.**

21:50: **Cien por cien.** Antxon Urusolok aurkeztutako saioa.

01:00: **Cine 2.**

Delta de venus. Zuzendaria: Zalman King. Aktoreak: Audie England, Costas Mandylor, Rory Campbell.

02:40: **Lo que faltaba.**

04:20: **Forum.**

04:50: **Amaiera.**

ETB 1

06:25: **Bertatik Bertara.**

06:55: **Superbat.**

Marrazki bizidunak eta telesailak. Max miresgarria, Tom eta Jerry, Dino-sauroen harana, Borroka taldea, Atlantidako printzea.

08:50: **Euskal Herritik.**

09:20: **Teknopolis.**

09:55: **Gure lanbide zaharrak.** Dokumental saila.

10:25: **Sorginen Laratza.** Errepikapena.

11:35: **Bidaide.** Floridako erdialdea.

12:30: **Arrezifeetako mirariak.**

12:55: **Iparraldearen orena.**

13:05: **Harriketarren komeriak.**

13:30: **Gaur egun.**

14:05: **Goenkale.**

14:50: **Txirrita.**

15:00: **Galdestreet.**

15:30: **Egin Kontu.**

17:00: **Bidaide.** Dokumentalak. *Bretainia, Frantzia; Hego Afrikako izurde handiak.*

18:20: **Tex Avery-ren marrazki bizidunak.**

18:30: **Altxorraren uhartea.**

18:55: **Dennis eta Gnasher.** Marrazki bizidunak.

19:20: **Madison.** Telesaila.

19:45: **KTM!.** Gaztetxoentzako saioa.

20:28: **Gaur Egun.**

21:10: **Bertatik Bertara.**

21:45: **Goenkale.**

22:25: **Donostia bakarra munduan.**

23:30: **Boxeo izarrak.**

01:00: **Balsetik tangora.**

02:35: **Barregarrikeriak.**

03:30: **Hau nahaste borras-tea.**

04:00: **Galdestreet.**

04:25: **Egin kontu.**

06:00: **Ikusgela.**

06:55: **Osabideak.** Alfredo Elorzak aurkeztutako saioa.

07:05: **Urak dakarrena.**

irratia

◆

Euskadi Irratia. Arratsaldeko 16:00etatik 19:00etara *Babel* saioan makina bat kontu izanen dute gaur. Jolasarekin hasiko dira, egunero moduan. Ondoren Nafarroako sagardo denboraldiaren hasieraren berri emanen dute, eta Mikel Susperregirekin izarrei begira paratuko dira. Josu Iztueta-rekin Osloraino joanen dira, hasitako bidaiari amaiera emateko. Baletak tarte zabala hartuko du gaurko saioan, Isaias Jauregi Miarritzeko baletako kidearekin

ariko baitira solasean lehenik, eta ondoren, modako tartean, Uxue Urrestik baleteko jantzien berri emanen du. Saioaren azken zatian eguraldia izanen dute hizpide, eguraldi adituekin eta eguraldiaren berri ematen dutenekin: Jon Albisu, Peio Zabala eta Andoni Aizpuru mintzatuko dria.

Bilbo Hiria. Bilbo Hiria irratian, goizeko *Ibaizabal* saioan ohiko komentario eta berri tarteez gain, lau elkarritzeta eginen

dituzte goizeko 10:00ak eta 13:00ak artean. Arantza Urkaregi EHko Bilboko Udaleko zinegotzia ariko da, Senideetako Iñaki Retarekin solastuko dira, EHNE sindikatu-ko kide bat mintzatuko da saioan, eta Asier Goñi kirol kritikariaren txanda helduko da. Arratsaldean, *Ziutateaz* saioan, herri musikak leku izanen du Pedro Elias Igartuarekin, Overtake taldeari elkarriket- ta eginen diote, eta zinema eskaintzei errepasoa egingen dio Iñaki Lazkanok.

Biharamuneko tristura, bikoitza agian

GARI GARAIALDE

Tabernak goizaldeko 05:00etan ixteko agindu zuen Donostiako Udalak, baina gutxik bete zuten

GAUPASA egiten den bakoitzean gertatzen den bezala, triste zeuden atzo goizean Donostiako Alde Zaharreko kaleak; erdi aldekoak ez hainbeste, danbor hotsa edonon entzuten baitzen. Taberna anitz itxita edo garbiketa egiten ari ziren, goizaldea arte luzatu baitzen San Sebastian bezperako ospakizuna. Baina, goizeko tristura hori are handiagoa bilaka daiteke baldin eta Udalak zigortzen baditu; izan ere, 05:00etan jarri zuen muga Udalak, eta ondoko isunak iragarri zituen betetzen ez zituztenentzat: 200.000 pezeta bitarteko kalte-ordainak eta asteburuetan itxi beharra.

Udaltzainak koadernoak eta bolaluma eskuan ibili ziren kalez kale goizaldean, agindua bete ez zuten tabernen izenak biltzen. Zerrenda Udalaren esku jarriko dute, zer egin erabaki dezan. Udaltzain baten arabera, litekeena da Udalak zigorrak jartzea, 'oso zorrotz' hartu duelako neurria. Tabernarien ustez, Udalak ez ditu kontuan hartzen ordutegia erabakitzerakoan, eta aldatzen saiatu diren arren, ez entzunarena egin die. Asteartean bertan salatu zuen hori prentsaurrekoan Donostiako Ostalaritza Elkarteak 130 bat tabernak osatzen dute. Santo Tomas egunean eta Urteazarrean Udalak jarrita-

ko orduan itxi zutela esan zuten elkarteko kideek, baina San Sebastian egunean ez zutela egingo jakinarazi zuten, galera handiak ekarriko zizkiela eta. Alabaina, kalte ekonomikoez gain 'jaiaren izpiritu-tua' galduko zela ere adierazi zuten. Izan ere, gazte asko ez daude prest tabernaz taberna ibiltzeko ohitura galtzeko, nahiz angulak jatekoa, halabeharrez, desagertzen ari den.

Pello Lizarreta tabernariak ere gauza bera adierazi zuen atzo. 'Jendeak eskatzen duelako' edukitzen dute taberna irekita, Lizarretaren hitzetan, eta gaizki iruditzen zaio San Sebastian bezpera bezalako egunetan ordutegia mugatzea. 'Goizaldeko seietan jende pila bat zebilen kalean', esan zuen Lizarretak. Kaleetan bai, baina etxeetan ere bat baino gehiago egongo zen lo egin ezinda. Bizila-

Taberna bakarra zegoen zabalik atzo goizeko 09:00etan Donostiako Alde Zaharrean.

gunak sarritan kexatu baitira taberna inguruko zaratez, Alde Zaharrekoak batez ere.

Itziar Berasategi tabernariak ulertzen ditu bizilagunen kexak, baina Udalak hori saihesteko hartzen dituen neurriak kontrajarriak iruditzen zaizkio: 'Leihoak eta ateak gaueko 22:00etan ixteko agindua eman eta berehala, isuna jarri ziguten, baina lanetik atera eta terrazetan jendea zegoela ikusi genuen. Ez zait gaizki iruditzen terrazak egotea, baina orduan, ez ziguten isunik jarri behar guri'.

Eguneroko ogia

Kontuak kontu, ordutegien arazoa ez da jaiegun berezieta-koa soilik. Asteburuetan goizaldeko 01:30etan dute itxiera ordua taberna batzuek, eta 03:30etan besteek. Gehienek betetzen dute, bestela isunak ordaindu behar baitituzte zenbaitek ordaindu ditu jada. Bortzaioriz Alastuey tabernariak goizegi deriotzo 03:00etan tabernak itxeari jaizaleen ikuspegitik, ez langilea den alde- tik; bere ustez, jendeak ez du zertan dirua ordaindu parrandarekin jarraitzeko diskoteketan adibidez. Lanbide bereko beste kide batek esan zuen egungo ordutegia ezin dela gehiago murriztu, jendea gero eta beranduago ateratzen delako kalera, baina, halaber, tabernari batzuk kritikatu zituen: 'Gehiegizkoa da taberna batzuen jokabidea, ez dute ezer bete nahi eta besteoi kalte egiten digute'.

Udalak tabernarien iritzia kontuan har dezan San Sebastian bezperan lanik ez egitea proposatu zuten zenbaitek, baina, azkenean, zabalik izan zituzten ateak. Dena den, ikusteko dago zer egingo duen Udalak isunak jartzen badizkie.

Ainara Mendiola

DONOSTIA

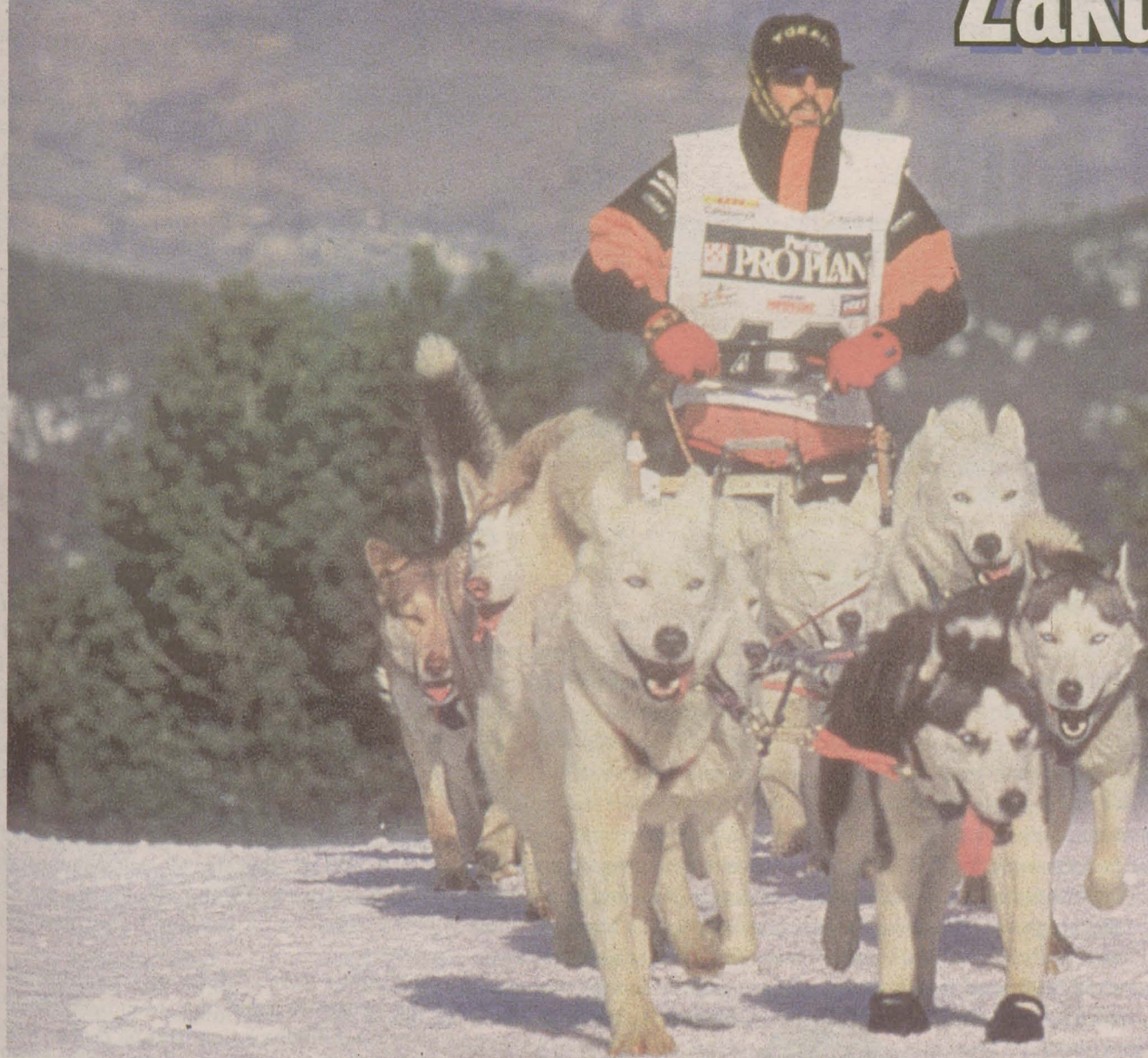
Miranda

Egunkaria

mundumira@egunkaria.com

19. zenbakia OSTIRALA, 2000ko urtarrilaren 21a

Pireno Zakur egunak

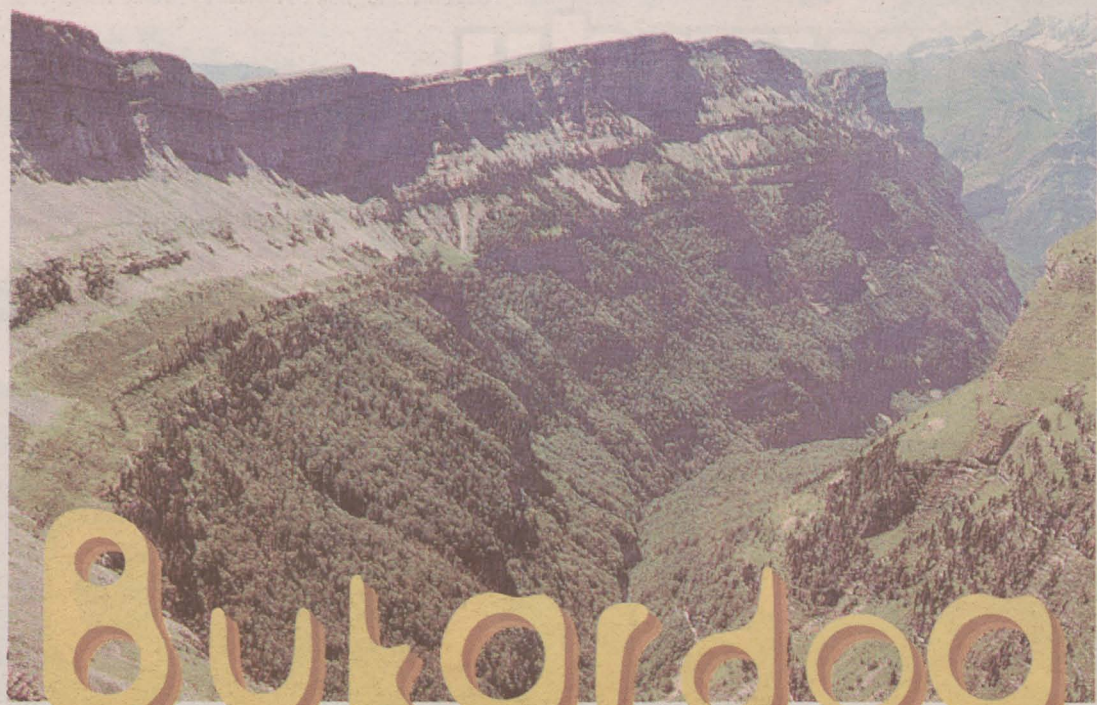
FORUM

KIROLA EGITEN DUGU

Negu
oso bat
aurretik

eta askoz
gehiago...

Bilbondo Zentro Komertziala (Basauri) - Garbera Zentro Komertziala (Donostia) - Artea Zentro Komertziala (Leioa)

Bukardoak

Jazarria, kondenatua eta betiko hila

Ordesako Faja de Pelay inguruan bukardo bat hilda agertu zen 2000. urte dontsu honen bosgarren egunean. Eroritako zuhaitz baten azpian zegoen, kolpe bat hartuta. Eme haren azkenak, ordea, espeziearen azkena ere ekarri du. Azken bukardoak. Denak etorkizunera begira gaude mende berriaren atezuan; bukardoak, baina, ez du gerorik izango. Aragoiko Diputazioko Ingurugiro Sailak eta Ordesako Parke Naturaleko arduradunek eginiko ahaleginak —berandukoak, talde ekologisten esanetan— alferreko izan dira. Lehen bukardoak ikustea ezinaren hurrengoa bazen, orain ez da hurrengorik izango. Ezina baino ez.

Ramon Olasagasti

Bukardoak basahuntz iberikoaren azpiespezie batekoa zen, Pirinioetan soilik bizi zena, *Capra pyrenaica pyrenaica* izen zientifikoa-ekin ezaguna. Hala definitu zuen Schinz naturalistak 1838. urtean eta gerora deskribatu Cabrerak 1914an. Torla inguruan, hala ere, bukardo izenarekin da ezaguna. Bukardoak bazituen gertuko ahaideak Gredos, Beceite edo Cazorlako mendietan, baina Pirinioetako bakarra bera zen. Ez dago alde nabarmenik azpiespezieen artean, baina bukardoaren ilajea arreagoa zen eta adarrak lodiagoak eta motzagoak.

1996an, Ordesako zaindarien egiaztatu zuten geratzen ziren hiru bukardoak emeak zirela

apenas ezagutzen duten». 1877an, hala ere, Henry Russell pirineista ezagunak bi ikusi zituen Maladeta mendigunean, eta ikusi zituen lekuari Bukardoak lepoa deritzo. Tristeena da, ordea, zenbat eta eskasago orduan eta sari preziatuagoa bihurtu zela bukardoak, eta Ingalaterratik eta ehiza ateraldiak antolatuta zituztela Ordesara.

Klonazioa ote da bidea?

Urtarrilaren 5ean hil zen bukardoak, bizirik geratzen zen azkena, iazko apirilaren 20an harrapatu zuten Ordesako parkeko teknikariek. Aske utzi baino lehen, larrutik, belarritik eta gorputz-enborretik laginak atera zizkieten eta Ingurugiro eta Teknologia Ikerketa Zentroko (Ciemat) biologia molekularreko laborategira eta Aragoiko Natur Ikerketa Zerbitzura (SIA) bidali zituzten. Bi lekuetan zelulak biderkatzea lortu zen.

Jose Luis Jorcano Ceimateko arduradunaren esanetan, «bada-go nahikoa material ge-

netiko nahi beste klonazio egiteko». Egun, zelulak izoztuta daude, politikarien erabakiaren zain. Aragoiko Gobernuako Ingurugiro Sailari dagokio erabakia. Diru arazorik ez dela izango azaldu du jada, baina lege eta etika aldetik dauden ertz guztiak aztertu nahi dituzte.

Haatik, inoiz bukardo klonikoren bat lortuz gero, berriro basahuntzen batekin edo hibridatu behar ko lukete, eta jada ez litzateke bukardo purua izango. Tetra tximu klonikoa jaio berri den honetan, eta Dolly famatua ohi baino azkarrago zahartzen ari delarik, klonazioaren geroan ere badira hainbat argilun.

Ordesako Parkeko tekniko bat azken bukardoarekin. Iazko maiatzetan atzeman eta material genetikoak atera zitoten.

Ezkerrean, Ordesako Faja de Pelay ingurua. Goian, azken bukardoetako bat.

1918an Ordesa Parke Natural izendatu zenean, arrazoi nagusietako bat bukardoak babestea izan zen. Baina parke natural izendatzea ez da aski, eta hartutako neurri guztiak ez ziren bukardoaren onerako izan. Esaterako, gizakia hain trumilka sartzeko bide emateak bukardoak inguru garaia eta hoztzoetara bultzatu zuen, habitat gogorragoetara. Ondorioz, negu gogorretan bukardo asko hil ziren, adituek jakinarazi dutenez. 60-70ko hamarkadetan dozenatik gora asko ez zirela izango zioten, baina 90eko hamarkada arte ez zen argi gorria piztu, eta 1993an onartu zuen Aragoiko Diputazioak bukardoak berreskuratzeko plana.

Ospelean, izu

Azken bukardoak Ordesako zintzurraren ezker ibarrean bizi ziren, baso itxi eta malakar harkaitzuetan. Eta Ordesako Parke Naturaleko zaindarien gehien harritzen zituena: beti-beti ospelean, baita negu gordinean ere. Urrik martxora bitartean apenas sartzen den eguzki printzik ezker ibarrean, baina hantxe zuen bukardoak habitata eta babesa. Beste aldean, eguzkiak epeltzen duen toki goxoago eta eskurakoagoetan, gizakiaren presentzia handiagoa da, eta senak aspaldi erakutsi zion bukardoari izu izaten.

Aipatu 1993. urtetik aitzina, ahalegin ugari egin zituzten bukardoak berreskuratzeko. Hamaika kaiola-tranpa ezarri zituzten bukardo ar eta eme bat harrapatzeko, baina sarriak eta basahuntzak besterik ez ziren jausten kaiolara. 1996an, azkenean, 12 urteko bukardo eme bat atzeman zuten. Hamar hilabete eduki zuten gatibu, ar irrikatua noiz harrapatuko, baina patuak bi aitzo zorrotz sartu zizkien berriro: batetik, gatibu zutena bihotzekoak jota hil zitzaient, eta bestetik, parkeko zaindarien egiaztatu zuten bizirik geratzen ziren hiru bukardoak emeak zirela. Ezin, beraz, genetikoki purua izango zen bukardoak berreskuratu.

Ondorengo ahaleginak azpiespezieko ahaideekin gurutzatzera bideratu zituzten. 1996ko abenduan helikopetro batek Beceiteko mendigunetik ekarritako bi basahuntz iberiko ar utzi zituen Ordesako ospelean. Saialdi antzua izan zen hura ere: basahuntzek ez zituzten bukardoak ernaldu. Orain, etorkizunaren aurrerapideak (klonazio be-deinkatua) baliatu nahi dituzte iraganeko bekatuak purgatzeko. Ikusiko ote dugu berriro bukardorik Pirinioetan?

XXI. mendearen atarian,
eguneroko berri dira
mendizale ausartenen
trebezia eta balentriak.
Milaka metroko horma
izoztuak, non eutsirik ez
duten pareta
bertikalak... Gailur
batera igotzeko asmoa
sikiera ahaleginik egin
gabe bertan behera uztea
ez da usu gertatzen.
Asmo hori Patagonian
kokatu ezean, noski.
Bertan arrakasta izatea
ez baitago mendizalearen
baitan. Ederki dakite hori
Dama Zuria —inoiz igo
gabea— igotzen
saiatu diren
bizkaitarrek.

Dama Zuria

Liraina bezain egoskorra

Andoni Urbistondo

DAMA ZURIA Sarmiento mendikatean dago, Txile hegoaldeko azken muturrean. Inork ez daki bere gailurra txikia ala handia den. Bidea nolakoa den. Pazifikoko itsashaize bortitzek gailurra zenbateraino astintzen duten. Saiok saio, Dama Zuriak ateak itxi dizkie bere domeinura bertaratzeri. Ausartu diren kanpotarrei. Azkena hiru euskal herritarrek egin dute, azaroan eta abenduan: Jose Carlos Tamayo eta Iñaki San Vicente bizkaitarrek eta Txus Martin Arrasateko abenturazale «txiletarrak». Beraiekin batera, TVEko *Al filo de lo imposible* saioko kide batzuk joan ziren azaroa bukaeran.

Iñaki San Vicenterentzat ezaguna zen eremu hura, iaz ere leku berean egon baitzen. Hark esanda, espedizioak jakin bazekien infernua zela euren jomuga: etengabeko euri jakak, haizea eta inoiz alde egiten ez duen hezetasun petrala. Infernu horretan Patagoniako eguraldiak ez du Gabonetako oporrik hartu. Dama Zuria egoskor jardun da berean, beste behin.

«Eguraldia txarra izan da, txarregia», dio Jose Carlos

Tamayok. Bizkaitarraren aburuz, bidaiako egun politenak hasierakoak izan ziren. Puerto Natalestik Resi fiordoa zeharkatu zuten Tamayok eta San Vicentek bost eguntan, horietatik lau arraunetan. «Azaroan, eguraldia txarra izan zen, baina barealdi batzuekin. Abenduko lehenengo 15 egunak, aldiz, infernu bat». «Kanpin dendatik ateratzea ezinezkoa zen ia. Txixa egiteko ere kanpoan ibiltzeko erabiltzen genuen arrantzale buzoa jantzi behar genuen gutxiago bustitzeko».

Gailurrera igotzeko ahaleginik ez

2.000 metro pasatxo ditu Dama Zuriak, Sarmiento mendikateko gailur garaiekin, baina espedizioak mendi horren zilueta ikusita hartu behar izan du etxerako buelta. «Ez dugu gailurrera igotzeko ahaleginik egin. Ezi-

Beste jira bat erruletari

✘ Tamayo joan den astean itzuli zen, baina Iñaki San Vicente kidea, oster, Sarmienton geratu da Txus Martinekin. Arrantzontzi batek hiruzpalau astera-ko elikagaiak eraman zizkien beheko kanpamendura, eta horiek amaitu bitartean, Dama Zurira igotzeko azken ahalegina egiten saiatuko dira. «Zorte onena opa diet. Akaso, guk hila-

nezkoa izan da. Pare bat alditan 800 metroraigo ginen, glaziarra hasten zen tokiraino eta beste bitan 1.200 metroraigo. Depósito antzeko bat antolatu eta kanpin dendatik bat jarri genuen, baina

bete eta erdian egin ez duguna eurek hiruzpalau astetan egingo dute».

«Patagoniako eguraldia loteraren antzekoa da, erruleta jokoa bezala. Zortea izan dezakezu, edo ez». «Eguraldi ona usaindu orduko denbora zipitzik ez galtzea da gakoa. Aitaren batean osatu behar da bakoitzaren asmoa». Beti bezain egoskor izango al da berriro Dama Zuri liraina?

hortik gora ezer ez», Tamayoren esanetan.

Azken saiok abenduaren 23an egin zuten. «Abenduan, 23an, 25ean eta 26an berriro igo ginen 800 metro arte, azken aukera probestu

asmoz, arrisku gehiegi hartuta, baina alferrik». Eguraldi euritsuaren ateraldi murriztuz horietan, behintzat, telebistak filmaketa lanak egin ahal izan ditu.

Hainbeste egun gris kanpin dendan ematea, «gogorra egiten da. Badaezpada ere, liburuak, irratia eta abar genituen. Gero, aintzat hartu behar da baldintzak ez direla hain muturrekoak. Eguraldia txarra da, baina janaria duzu, ez du hotz handia egiten, ez zaude altuerako kanpamendu batean... Nolabaiteko erosotasuna zegoen». Hala ere, Tamayo nahiko a-tsekabetuta bueltatu da, «40 egun euritan egun asko baitira».

Jose Carlos Tamayo

Forro-Polarrak
%20-%30

Eskeintzak
Botak
Galtzak
Eskiak

Gore-Tex
txaketak
24.900 pta.

Sherpa

Santa Klara, 12 • ORERETA • Tel./Faxa: 943 516192

NAIROBITARRA

Otsailaren 19tik martxoaren 12ra

Peru eta Bolivia
283.000 pta.

banca

9 4 4 2 4 0 0 1 1

Oskar Huarte

Juantxo Lasa

«Onenen artean egote hutsa gozamina da niretzat»

■ Iruindar honek iazkoa izan zuen lehen aldia Pirenan, eta pozik amaitu zuen: «Munduko onenen artean egote hutsa gozamina zen», azaldu digu. Aurten, iazkoa errepikatzearekin gustura legokeela dio, baina hala ere, badu esperantza txiki bat aurreraxeago ibiltzeko. «Font Romeun jokatu berri den Mush Cup-ean bigarren izan nintzen zortzi zakurreko mailan, eta gustura geratu nintzen. Ea orain, Pirenan». Aurten taldeko zakurren erdiak berriak ditu; nola ez, alaskano arrazakoak, eta beste erdiak huskyak. «Nik hobetu dut, baina beste guztiek ere bai».

Jesus Raigoso

«Aurreneko hamarren artean egon ninteke»

■ Mushing-ak Nafarroan eta bereziki Iruñean duen zaletasunaren beste ordezkari bat da Raigoso. Iaz hartu zuen parte lehenbiziko aldiz, eta 20. izan zen; postu bikaina. Aurten, beste askok bezala dozena erdi bat alaskano erosi ditu Frantzia, baina jatorriz Kanadako genetika dutenak, eta esperantza handia du. «Oso azkarrak dira, eta tiroaren aurrealdean jarriko ditut, eta atzean beste sei husky». Raigoso eta bere zakurrak ezin hobeto dabilta aurten, lasterketa ugari irabazi dituzte, eta Pirenan ere «10 aurrenekoen artean egoteko esperantza» dauka.

Salvador Luque

«Hiru milioi gastatu behar dituzu puntako zakurrak izateko»

■ Beriaindar hau 13. izan zen iaz; oso postu duina, atzerriko taldeen indarra ikusirik. «Kanpotarren maila gero eta handiagoa da. Guk hobetzen dugu, baina ez da nahikoa. Bi edo hiru milioi pezeta gastatu behar dituzu zakur talde puntakoa lortzeko», dio Luquek. Duela bi urte alaskano bat erosi zuen Holandan, eta harrezkero umaldiak eta umaldiak atera ditu egungo taldea lortu arte, erabat alaskanoz osatua. Hamar eta hamabosgarren postuen artean egonez gero konforme da. «Gorago nahi, baina beharbada orduan ez genuke hainbeste gozatuko».

Uxue Montero

Iosu Urrutia

«Zakurrei ematen diet garrantzia, eta ez abiadurari»

■ Iosu Urrutia iruinsemeak orain bi urte hartu zuen parte, eta ez du oso oroitzapen onik: «Zakur gidaria gaixotu egin zitzaidan, eta gabe korritu behar izan nuen». Aurten zorte gehiago izatea espero du, «probaz eta zakurrez gozatzea». Zakur groenlandiarrak daramatza, beste arrazak baino handiagoak, gogorrak eta primitiboak. Nansen, Amundsen eta abarrek lehen esplorazio polarretara eramaten zituzten haiek. «Noski, arraza nordikoetan geldoenak ere badira, baina nik garrantzi handiagoa ematen diot zakurren purutasunari, abiadurari baino».

Axen Garitano

«Alaskanoen kontra ezin da»

■ Bergarar honen bizimoduan zakurrak dira ardatza, jai eta aste zakurrekin igarotzen du; beharrezkoak eta aisialdian, beti zakurrekin. Aurten 11 husky eta alaskano bat eramango ditu Pirenara. Iazko zakur berberak, batzuk urtebeteko gazteak, beste batzuk lau eta sei urteko helduak. «Jende gehiena alaskanoekin doa, diru pila bat gastatuta, eta guk, gure apalean, ezer gutxi egin dezakegu haien aldean», azaldu digu Axenek. Bere seigarren parte-hartze honetan, lagunekin eta zakurrekin gozatzea izango du helburu nagusia.

Zakurrak Pire

Asteburu honetan hasiko da, Huescako Tramacastilla herrian aurten. Zaleen artean finkatu eta ospea ondo irabazi ondoren zakur gidari onentsuenak bilduko dira aurten Pirinioak aldean proban. Tartean Euskal Herriko hamabi musher. Lasterketa baina euskal zaleek, urtero legez, Iruñean dute hitzordua kontzentrazioa, dortsal banaketa eta zakurren erakustak Gotorlekuan. Igandetik aurrera, lehia gogorra izango dute zakurrek: ia 400 kilometro Gironako La Molinako

Ramon Olasagasti

Hamalau herrialdeetako 52 musher edo zakur gidarik hartuko dute parte aurten Pirenan. Horietatik ia laurdenak euskal herritarrek dira, Iruñerrikoak gehientsuenak, mushing-ak zale ugari baititu Nafarroa partean. Euskaldunek, hala ere, nekez egin diezaiekete aurre urte osoan Alaskan, Finlandian edo Norvegian elurretan entrenatzen diren musher profesionalei. «Zakur azkarrenak dituzte, sekulako inbertsioak egiten dituzte urtero talde onena lortze aldera, eta gainera, urte osoan elurretan entrenatzeko aukera daukate», dio Axen Garitanok. Hala, iaz garaile izan zen Tim White estatu batuarraren faltan, Elisabeth Edland norvegiarra eta Grant Beck kanadarra dira faboritoak.

Tim White
estatu batuarraren
faltan, Elisabeth
Edland norvegiarra
eta Grant Beck
kanadarra dira
faborito nagusiak

Zakurren arrazaren kontura ere bada eztabaidarik. Zakur nordikoen artean lau dira arraza nagusiak: huskyak, malamuteak, samoyedoak eta groenlandiarrak. Ordea, azken urteotan alaskano arrazako zakurrak ari dira nagusitzen lasterketa guztietan. Mestizoak dira, nordikoak baipe txikixeagoak, baina askoz azkarragoak eta erresistentzia handiagoak. Pirenak iaz zabaldu zizkien ateak arraza guztietako zakurrei, eta, nola ez, alaskano talde batek irabazi zuen, Tim Whitek gi-

petako ikuskizun

ta, 10. aldia
usher edo
zen dituen
da berez,
guztien
oizean
500dik gora

sexu azaldu zen urte
inbertsioa (gu-
diru asko xahu-
tekeelako. Hala ere,
askok erosi ditu alas-
egira batik bat. Badi-
mantizismo apur bat
ak ere, Iosu Urrutia
tiak zakur groenlan-
terako espedizio pola-
ziren arraza bereko-
antsoenak dira, baina
besteko garrantzia
ri. Nahiago dut arra-
a eman, eta gustuko
. Denak huskyak di-
k ere badira, hortxe,
rako pausoa eman, ez
Aurten, gainera, sari
te, nordikoekin soilik
ten lehiakideentzat.
ik 45ek elur-lera mo-
n dute parte. Modali-
txienez 8 zakur eta
itezke. Bestea pulka
bat, bi edo hirurekin
ola. Telebista errepor-
a pulkako parte-hartza-
ien, lerarekin ateratzen
abista nagusiak, beneta-
ela ahaztu gabe.
gunetan den kontuan
denbora-pasa estazio
bazaudete ez galdu
galdutako bihar Gotorle-
00etatik 13:00era.

Etapak

Data	Ibilbidea	Km
Ur. 23	Sabiñanigo	10 km
Ur. 23	Tramacastilla-Tramacastilla	20 km
Ur. 24	Aragoiko eski estazioak	25 km
Ur. 25	Candanchu	18 km
Ur. 26	Baqueira Beret-Pla de Beret	25 km
Ur. 26	Beret-Montgarri (gauekoa)	20 km
Ur. 27	Montgarri-Bonabe-Beret	48 km
Ur. 28	Atsedena	
Ur. 29	Port Aine-St. Joan de l'Erm	32 km
Ur. 30	St. Joan de l'Erm-Port Aine	34 km
Ur. 31	Plateau de Beille (gauekoa)	36 km
Ots. 1	Plateau de Beille	36 km
Ots. 2	Pas de la Casa-Grau Roig	15 km
Ots. 3	Soldeu el Tarter (gauekoa)	14 km
Ots. 4	La Rabassa-Aransa	25 km
Ots. 5	La Molina	18 km

Javier Romero

Jose Luis Berastegi

«Nordikoen artean irabaz dezaket»

■ Romero iruindarrak hirugarren partaidetza izango du aurten. Iaz 16. izan zen eta aurten postu hori hobetzea da bere asmo nagusia. Husky arrazako 14 zakur eramango ditu aurten, gehientsuenak berak hazi eta hezitakoak. «Aurten zakur nordikoentzat sari berezi bat jarri dute eta hori irabazteko aukera ikusten dut», azaldu digu musher nafarrak. Berriki Espainiako Txapelketetan laugarren geratu da, alaskano arrazako zakurrekin korritu duten beste askoren aurretik.

«Amaitzea eta gozatzea izango da nire asmoa»

■ Hernaniar hau beteranoetako bat da Pirenan. Aurten zazpigarren aldia izango du Pirinioetako proban. «Beti bezala, amaitzea izango da nire asmoa. Gu ez gara profesionalak, eta amaitzearekin eta lasterketan gozatzarekin aski dugu. Urterik urte gero eta jende hobea doa, eta hemengoak ere inbertsio handiak egin eta hobeto prestaturik doaz», azaldu digu Berastegik. Aurten 13 husky eramango ditu, bereak denak, bi izan ezik.

Iker Ozkoidi

«Espero dut iazkoa ez gertatzea»

■ Iker Ozkoidi iruinsemeak bosgarren aldia du aurten, 21 urte eskasekin. Iaz oso zakur gazteak eraman zituen, urte eta erdiko kumeak, eta eskarmentu gutxiko animaliek garesti ordaindu zuten Pirenaren iazko gogortasuna: hiru egun falta zirela erretiratu egin behar izan zuen. «Aurten zakur berberekin noa, baina helduagoak eta indartsuagoak dira orain. Espero dut iazkoa ez gertatzea», esan digu. Ozkoidik ere huskyak eramango ditu denak, eta nordikoen sarian 2-3 aurrenekoen artean egon nahi luke. Egunotan Font Romeun ibili da jo eta su entrenatzen.

Edurne Koch

Luis Martija

«Mendiko bizikletarekin hasi nintzen eta gero lera erantsi nien zakurrei»

■ Beste asko bezala, zakur bat oparitu ondoren murgildu zen azpeitiar hau mushing-aren munduan, orain hiru bat urte. Mendiko bizikletarekin hasieran, eta lerarekin gero. Egun 13 zakur ditu. «Kanadatik alaskanoak ekarri nituen duela bi urte, eta haiexekin nabil», diosku. Hainbat probatan hartu du parte aurten, eta gustura dabilela azaldu digu. Pirenan, zakur kopurua mugatzen duten etaparen batean «zeozer» egiteko modua ikusten du.

«Batekin hasi eta lau urtetan osatu dut taldea»

Andoni Azpillaga

■ Andoni Azpillaga azpeitiarrak lehen aldiz hartuko du parte musher bezala. Hala ere, Pirena ez da berria beretzat, Axen Garitano eta Iker Ozkoidiren handler edo laguntzaile izan baita bi urtetan. «Zakur bat oparitu zidaten orain lau urte, eta, segi eta segi, azkenean nire taldea osatu dut», dio. Bederatzi alaskano eta hiru husky eramango ditu Pirenara, zakur gazteak denak. Alaskanoak oso zakur onak direla eta dezente prestatu dela jakinarazi digu Azpillagak.

Javier Rodriguez

«Alaskano bat erosi dut etorkizunera begira»

■ Ermuar honek lehen aldia izango du Pirenan, nahiz eta mushing-ea sei urte daramatzen. «Aurten arte ez nituen zortzi zakur osatzen, eta horregatik ez dut Pirenan lehenago parte hartu», azaldu digu. Oso maitea duen eme batek eta haren sei kumeek osatzen dute taldeko bizkar-hezurra, huskyak denak. Hala ere, alaskano bat sartu du tiroan, zakurretako batek urtebete besterik ez duelako eta ez duelako besteen martxa jarraitzen. «Etorkizunera begira eginiko inbertsioa ere bada, aurrerantzean alaskanoekin jarraitzeko asmoa baitu», gehitu du.

Iban Uriondo

«Badut esperantza 15 aurrenekoen artean egoteko»

■ Gasteiztar honek pulka modalitatean hartu zuen parte iaz, hiru zakurrekin eta eskiekin. Bazuen nahikoa zakur lera modalitatean parte hartzeko ere, baina gazteegiak ziren artean Pirenarako. Aurten haiek kozkortu dira, eta gainera, lau zakur berri erosi ditu. «Primeran dabil taldea. Monegroseko proba ezagunean hirugarren egin dugu nagusian, eta bigarren 12 zakurreko modalitatean», jakinarazi digu musher euskaldunak. Iaz izan zuen lehen urtea Pirenan, eta asko ikasi zuela dio. «Aurten badut esperantzarik hamabost aurrenekoen artean egoteko».

ibilaldiak
urtarrilak 22-23
ARABA

Gasteiz (*Geu Gasteiz*) • Erlo eta Xoxote. Irteera 9:30etan Txapela tabernatik.

Gasteiz (*Gazteiz M.T.*) • Arantzazu, Enaitz (1.300 m), Zabalitz (1.264 m).

Laudio (*Goikogane*) • Gaur zortzi, hilak 21, Bazkideen Batzar Nagusia egingo da.

BIZKAIA

Bilbo (*Aldatz Gora*) • Cirque du Lisen pista eskia eta Pont d'Espagnen iraupen eskia. Tel: 943-4168099.

Bilbo (*Egunsentia*) • Goronae-ta, Orkatzategi (874 m).

Bilbo (*Juventus*) • Mandubia, Izaspe (967 m), Samiño (932 m), Azkoitia.

Deustu (*Menditarrak*) • Aizkorri, Enaitz. Tel: 94-4479681.

Getxo (*Itxas Argia*) • Villasana de Mena. Magdalena mendizerra. Peña Mayor, Peñalba, Tres Dedos, Castro Grande. (Burgos). Tel: 94-4303411.

GIPUZKOA

Donostia (*C.V.Camping*) • Iraupen eskia Somporten. Tel: 943-428479.

Errenteria (*Urdaburu*) • Candanchu-Somportera. Nahi duenak iraupen eskia, nahi duenak alpinia. Tel: 943-527879.

Hernani (*Mendiriz Mendi*) • Murumendi (859 m). Gazte-txoen ibilaldia. Tel: 943-332745.

Irun (*Mendizaleak*) • Santa Kurutze Kanpezutik Kodesko mendilerroa. Tel: 943-612919.

Legazpi (*Izadi-Zaleak*) • Aizkorri (Haurrak) eta Gurutzeberri (Helduak). Tel: 608-778728.

Tolosa (*Alpino Uzturre*) • Itziar, Sesiarte (662 m), Madariaga. Tel: 943-652789.

Villabona (*Aizkardi*) • GR-121, Gipuzkoako Itzuliko lehen etapa. Donostia, Igeldo, Orio, Talaimendi, Zarautz, Garate, Zumaia. Izen-emateak 943-691907 telefonoan, ostegunetan 16:30etatik 20:00etara.

Zarautz (*Pagoeta*) • Larunbatean, mendiko bizikleta irteera Urbasara. Igandean Arrazola, Anboto, Otxandio irteera. Informazioa: 943-132911.

NAFARROA

Iruñea (*Txantrea M.T.*) • Larunbatean Untzilatxera.

Iruñea (*Nafarroa K.E.*) • Rioseta, Lecherines, Aisa. Zeharkaldia mendiko eskiekin.

ZUBEROA

Maule (*Bortükariak*) • Istaur-di, Elzarre (Arbaillak).

urtarrilak 29-30
ARABA

Gasteiz (*Gazteiz M.T.*) • Itzar-be, Gaztelu, Txurregi (1.125 m). Tel: 945-250354.

Laudio (*Goikogane*) • Eski irteera Alto Campoora (Kantabria). Tel: 94-6725021.

BIZKAIA

Basauri (*Baskonia*) • Elurretara irteera. Reinosa. Tel: 94-4495728.

Bilbo (*AEK*) • Hilaren 28tik 30era mendi martxa Belaguara. Informazioa: 94-4211304.

Bilbo (*Aldatz Gora*) • La Rasa (1.518 m). Tel: 94-4168099.

Bilbo (*Bideak Orientazio Taldea*) • Iparraldeko Ligako orientazio proba El Negralen (Valladolid).

Leioa (*Leioa M.T.*) • San Cipriano gaina, Ibio (798 m). Calva mendizerra (Kantabria).

Sestao (*Alpino*) • Alto Campoo, Cueto Horcada (2.102 m), Cordel, Abiada. (Kantabria). Tel: 94-472179.

Sodupe (*Gallarraga*) • Alto Campoo (Reinosa).

GIPUZKOA

Andoain (*Euskalduna*) • Ubidea, Mairulegorretako kobak, Oketa (1.031 m), Murua. Tel: 943-592232.

Arrasate (*Besaide*) • Mendi eskiko zeharkaldia Tena bailaran. Asteburu osorako. Beharrezkoa da federatua egotea, oinarritzko birakuntza menderatzea eta mendiko eskiko materiala.

Donostia (*C.V.Camping*) • Ixua, Arrikurutz, Morkaiko, Kalamua, Barinaga, Markina. Tel: 943-428479.

Donostia (*Herrerako Mendizaleak*) • Ibañetako portua, Lindus (1.220 m), Mendi Txuri (1.194 m), Orreaga. Irteera 7:30etan Herrerako plazatik. Tel: 943-391174.

Donostia (*Antiguako Mendizaleak*) • Sarako oihana, Ibantelli, Sara. Tel: 943-211440.

Legazpi (*Izadi-Zaleak*) • Sasiarte, Agido. Tel: 608-778728.

Oiartzun (*Girizia*) • Mendiko astea amaitzeko, Oiartzundik Donezteberako ibilaldia. Irteera 6:30etan plazatik. Izen emateak Amazkar tabernan.

Urretxu (*Goierri K.E.*) • Ollio, Trekua, Trinidad, Errezu.

Villabona (*Aizkardi*) • Villabona, Andatza, Lasarte. (Kros-sa).

Zarutz (*Pagoeta*) • Iraupen eskiko irteera Somportera. Tel: 943-132911.

Zumaia (*Inda-Mendi*) • Soraluze, Topinburu, Eibar.

NAFARROA

Iruñea (*Nafarroa K.E.*) • Gra-
valos, Yerga mendikatea.

Iruñea (*Gaztaroa*) • Mendi
astearen amaiera ekintzak.
Larunbatean umeentzako
txangoa Aiako Harrira, eta
igandean Anayetera ateral-
dia. Tel: 948-143419.

Lizarrar (*Lizarrar M.T.*) • Poblacion Haitza, Alta Haitza.

ikastaroak
**urtarrilaren 31tik
otsailaren 4ra**

Donostia (*C.V.Camping*) • Meteorologia ikastaroa, Gloria Latasak emana. Bost egun 20:00etatik 21etara. Informazioa: 943-428479.

Otsailaren 7tik 13ra

Donostia (*C.V.Camping*) • Orientazio ikastaroa Neka-ne Intxastiren eskutik. Bost egun arratsaldeko 19:30etatik 21:30etara.

Informazio gehiago: 943-428479.

**otsailak 19-20
eta 26-27**

Donostia (*Gipuzkoako Goi-mendi Eskola*) • Mendiko eski ikastaroa Cauterets eta Baqueira Bereten. Informazio gehiago: 943-461440 eta 943-764851.

otsaila eta martxoa

Donostia (*C.V.Camping*) • Mendiko medikuntza eta sorospenari buruzko ikastaro zabala. 100 kiderentzat dago zabalik ikastaroa. Hitzaldiak eta proiektzioak alor bakoitzeko espezialistek emango dituzte, halanola Jon Armentia, Ramon Garate, Raul Garcia, Kiko Arregi, Xabier Garaioa eta Kepa Lizarragak. Ikastaroa 22 ordukoa izango da, bereziki gazteei zuzendua. Informazioa: 943-428479.

emanaldiak
urtarrilaren 21tik

Iruñea (*Nafarroa K.E.*) • Jesus Telleriak Vuelta al Manaslu proiektzioa eskainiko du gaur 20:00etan taldearen egoitzan (Jarauta, 78).

Aduna (*Aiztondo E.*) • Igor Lahidalga villabonatarrak

Peruko mendikate Zuriari buruzko emanaldia eskainiko du gaur arratsaldeko 20:30etan Adunako Kultur Aretoan.

Iruñea (*Gaztaroa*) • Hilaren 24tik 30era mendiko astea. Astelehenean Xabier Zubietak *Gasherbrum II* proiektzioa eskainiko du. Asteartean Fidel Mendiaren txanda izango da Yosemite'99 emanaldiarekin. Asteazkenean Fernando Monasteriok *Muztag-Ata, la montaña de hielo* eskainiko du. Ostegunetan Changi Tower-eko eskaladaren irudiak erakutsiko dituzte Mikel Zabalza, Ruben Aramendia eta Fermin Izco. Ostiralean, azkenik, Jose Ramon Agirre Marron-ek *K2-Baltistan* diaporama eskainiko du. Proiektzio guztiak San Jorge ikastetxean, 20:00etan.

Oiartzun (*Girizia M.T.*) • Datorren astelehenetik ostiralera mendi astea. Astelehenean Josu Iztuetak *Hiru pauso, hiru norabide* proiektzioa eskainiko du. Asteartean Eneko Pouk *Urte bat zuri-beltzean*. Asteazkenean elkarteko irteerei buruzko ikus-entzunezkoa. Ostegunetan Agurtzane Romero eta Ane Hernanik *Kirol eskalada, harriz harri* proiektzioa emango dute, eta ostiralean Inaki Otxoa de Olzak Lhotseko igoera azalduko du iruditzen. Emanaldi guztiak odaletzeko Batzar Aretoan, arratsaldeko 20:00etan, ostiralekoa izan ezik (hori 20:30etan).

Bilbo (*Aldatz Gora*) • Datorren asteazkenean, hilak 26, Jose Ignacio Garciak *Mexikoko eta Kaliforniako sapaia* proiektzioa eskainiko du. Ekitaldien Aretoan, 19:30etan.

Donostia (*C.V.Camping*) • Datorren ostegunetan, hilak 27, Inaki Bengoetxeak *Tras las huellas de los incas; desde Incahuasi hasta Patagonia* emanaldia eskainiko du. Incahuasi eta Ojos del Salado igoerei buruz eta Patagoniako orratz ederrei buruz. Okendo Kultur Etxean, 19:30etan.

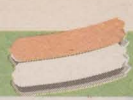
erakusketak
urtarril osoan

Iruñea (*Nafarroa Kirol Elkartea*) • Hilabete osoan, Agustín Lojo eta Fernando Villarealek prestatutako *Técnica fotográfica* izeneko argazki erakusketa izango da ikusgai taldearen goitzan (Jarauta kalea, 78).

Bilbo (*AEK*) • AEK eta Euskal Itxas Elkartek elkarlanean antolatuta, *Itsastarren bila* argazki erakusketa ikusgai da Kalderapeko gunean (Perro kalea, 1).

Mendi aste ugari

✱ Euskal Herriko hainbat herritan mendi asteak eta proiektzioak izango dira datorren astean. Besteak beste, Oiartzungo Giriziak eta Iruñeko Gaztarok antolatu dituzte asteak. Ikus emanaldien atalean. Argazkian Iruñean ikusgai izango den proiektzioetako bat: Changi Tower-eko eskalada.

Sakanatik Goñerrira

Beriain mendikatea Urbasa-Andia Parke Naturalean dago, bazter batean, Parkearen iparraldean eta Andiatik nahiko bereizia. Beriain (San Donato) eta Satrustegi mendikateak jarraituak daude, bakarra izango balira bezala. Sakanari izena ematen dion 12 km-ko gailur hori San Migel mendiaren aurrean eta Sakanako hegoaldean dago.

Beriain tontorretik igaroz

Koito Aldaz

URBASA-ANDIA unitate morfologiko bat da, bi zatitan banatua, Lizarraga portuan Zumbeltz izeneko faila batek moztzen baitu karst handi hori. Beste karstetan bezala (Larra, Itxina, adibidez) exokarsta eta endokarsta oso markatuta daude: lapiaz, dolinak, diapiroak, kobazulo pilo bat, erosio handia eta kararri bitxiak.

1997ko otsailean, Nafarroako Gobernuak parke natural izendatu zuen Urbasa-Andia, eta ordutik hona legeria zorrotzago batek arautzen du.

1.020 metroko desnibela duen igoera gogor bat izango da gure proposamenaren hasiera. Arakil-Uhartetik Beriaingo bista Euskal Herriko erakargarrienetarikoa bat da. Huarte portura igotzen den bidea hartu behar da lehenbizi. Atsedetik gabeko aldapa dugu. Poliki hartu behar, eta mantso-mantso, haritz artean, 3 ordutan gutxi gorabehera portuan egongo gara (1.373 m). Beriain puntaraino ailegatzeko oraindik minutu batzuk falta dira. Bertan San Donato eta San Kaetano basiliza dago, 1.493 metroan. Berriz Arakil-Uhartera jaisterik badago, baina Goñirainoko zeharkaldia egitea proposatzen dugu. Horretarako, noski, aurretik autoa Goñin utzi beharko dugu.

Gure zeharkaldia hemendik hasiko da. Bide beretik buelta eman eta ekialderantz

Larrión-Pimouhier

Jakingarriak

Kartografia eta bibliografia: Nafarroako Gobernuak argitaratutako Parkearen mapa 1:35.000. Liburuak: *El Parque Natural de Urbasa y Andia*, Nafarroako Gobernuak argitaratua. *Andar por las sie-*

rras de Urbasa y Andia, Bortiri taldeak argitaratua.

Bisitatzeko: S. Donato basiliza: Nafarroako altuena. Erromeria: abuztuak 5. Arteta herrian Museo Etnografikoa eta Karsten Interpretazio Zentroa.

segituko dugu gailurretik bertatik. Pista on bat bada, harriak eta belarra besterik ez dagoen ordeka zabalean. Amorrutik deitzen den tokitik pixka bat hegoaldera jotzen du bideak, eta Satrustegi mendikatea gure ezkerrean utziko dugu. Ollaran dugu aurre-

an. Aurrerantzean ipuru asko ikusiko ditugu eta elorriak nohizbehinka.

Aurrera, ekialderantz, Ollaran aldera joango gara, baina zeharkaldia asko luzatzen da. Beraz, hegoaldera joko dugu pistari jarraituz, gero sortalderantz, Goñiko Gainak inguruetan. Mendi txiki hori igoko dugu (1.265 m), eta beste aldetik jaitsi San Migelen basilizarantz, bi alanbre-hesi langa txukun batzuetatik pasatuta. Basiliza honetan Teodosio Goñikoari agertu zitzaion San Migel, gurasoak hil ondoren penitentzia egiten ari zelarik. Horregatik du izen hori basilizak. Hemendik autoa hartuko dugu Goñi herrira jaisteko. Lauzpabost ordu beharko ditugu zeharkaldia osatzeko.

Beriain igo gabe, beste aukera bat dugu Unanu herritik abiatuz gero. Aurrekoa baino askoz motzagoa, hiru edo lau orduko ibilia. Iturtzikira abiatzen den pista hartuko dugu. Iturri horretatik Beriainera igo daiteke, zuzen gora eginez gero, baina guk pistatik jarraituko dugu, pagadi eder batek. Pistako azken metroetan badugu beste iturri bat, eta gero zati librea duen txabola itxi bat aurkituko dugu. Burdinazko langa bat pasatu ondoren, zelai batean aurkituko gara. Goñiko Gainak gure aurrean daude, eta alde hartara abiatuko gara pista txar batetik, azken metroetan zuzen igotzeko pista utzita.

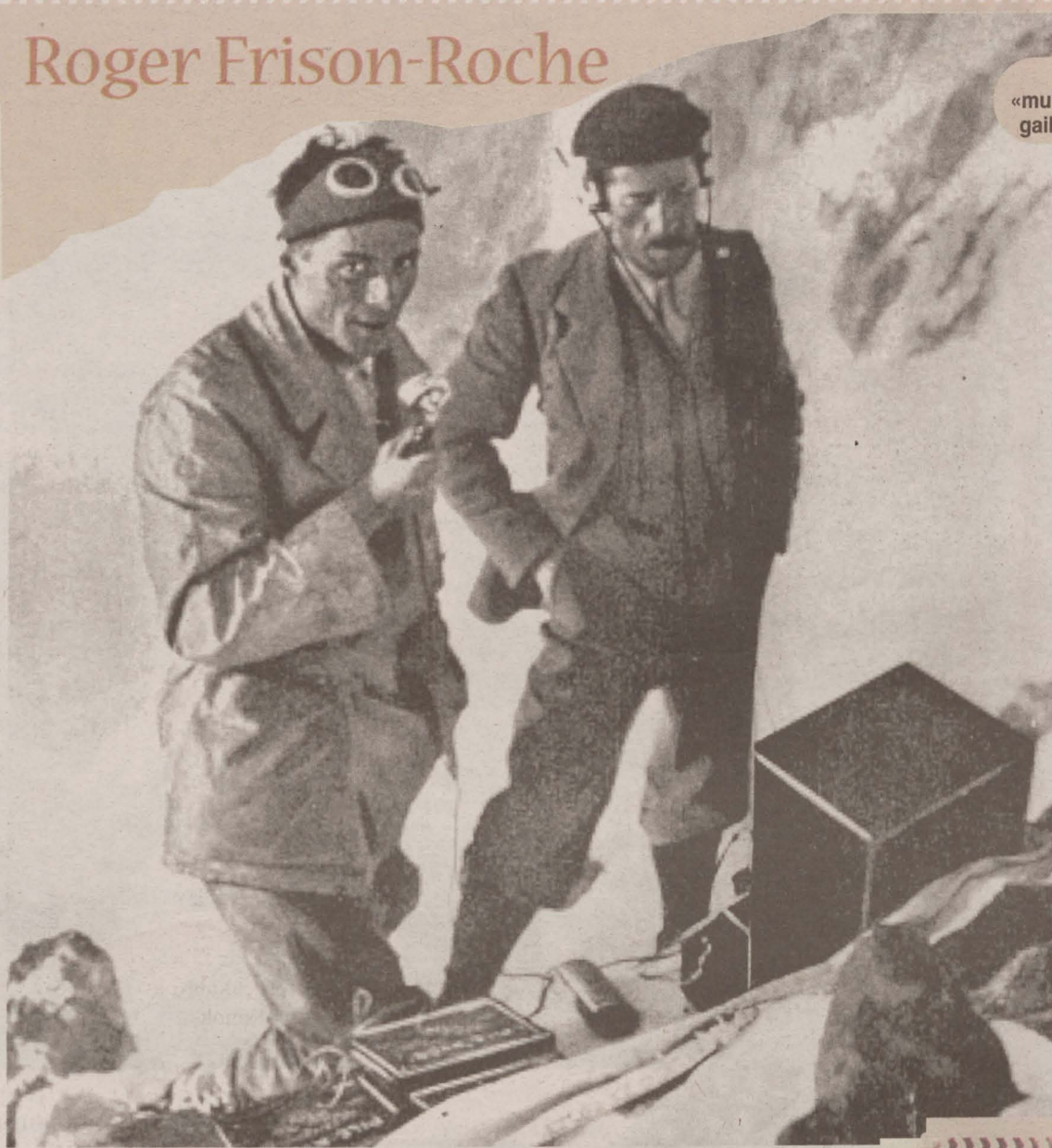

sokan

Roger Frison-Roche

Roger Frison-Roche (ezkerrean), 1932. urtean, «munduko irratsaiorik garaiena» eskaintzen Mont Blanc gailurretik. Idazle ezaguna oraintxe hilabete zendu da.

Alpinismoa literaturaz jantzi zuen gidaria

Sokaldiko lehena esatearekin ere egoki definituko genuke Roger Frison-Roche, bera baita mendi literaturaren sortzaile handienetakoa, *Premier de cordée* eleberri ezagunari esker. Mendiko bi gidari gazteren gorabeherak, zorionak eta zorigaiztoak kontatzen dira liburuan. Goi mendietako ingurune paregabean, kanpo eta barne indarren arteko borrokan, Frison-Rochek lehenbiziko aldiz erakutsi zuen mendiko kontakizunak literaturaz jantzita erakargarri egin zitezkeela. Liburuak hiru milioi ale saldu ditu 50 urteotan, eta hori baino garrantzitsuagoa, mendizale belaunaldi askoren biblia eta ispilua izan da. Egilea oraintxe hilabete zendu zen, Chamonixen, 93 urte zituela.

Frison-Roche Parisen jaio zen, 1906an, Alpeetako bailara elurtuetatik urrun. Aitaren heriotza goiztiarra zela medio, 14 urte egiterako laga zituen ikasketak, eta Cook bidaia agentzian hasi zen beharrean. Etxerako ogerleko batzuk irabaztearekin bat, liburuei heldu zien berriro, eta ingelesa eta italiarra lardaskatzeko beste ikasi zuen gau eskolan. Horri esker, Chamonixko sindikatu batean eskuratu zuen lana, eta han, garaiko mendi gidari ospetsuenekin izan zuen harrereana, hala-nola Raymond Lambert, Armand Charlet edota Alfred Couttetekin.

Laster hasi zen bera ere sokaburuan goi mailako eskaladak egiten, Greponeko igoera 1923an, edota Druetakoa bi urte geroago, adibide pare bat jartzearen. Pausoz pauso, Chamonixko gidari elkarteko kide onartu zuten 1930ean, lehen gidari «atzerritarra», bailarakoa ez zena alegia. Pioletarekin edota eski-oholekin trebea bazen, eskuetan luma zuela are trebeago. Kazetari eta komunikatzaile dohain apartak zituen gidari luzexkak, eta 1932an Mont Blanc gailurretik bertatik «munduko irratsaiorik garaiena» eskaini zuen Radio-Lyonle-Dua irrartirako.

1924tik 38ra *Petit Dhauphinois* egunkariko berriemaike izan zen, eta bere afanean perla ederrak eskaini zituen, Aljeriako Hoggar mendiei buruz idatzitako lan ederra (*L'Appel du Hoggar*) adibidez, bere lehen liburua. 1938an Aljeriari finkatu zen *Depêche Algérienne* egunkariko erreportari, eta han idatzi zuen *Premier de cordée*, gerraren barrunbeetatik ihesbide gisa. 1941ean ikusi zuen argia klasiako eder horrek.

Aliatuak Afrika iparrean lehorreratu zirenean preso hartu zuten Frison-Roche, eta Tunez, Napoles, Munich eta Fresnesko espetxeetan itolarrian etsi behar izan zuen mendirako grina, harik eta Fresnestik ihes egin eta sasian Chamo-

MMM
Roger Frison-Roche

«Orain, azken
helmuga soilik
hartzen da
kontuan. Inguratze
bideek eta
aterpeetako gauek
ja ez dute
garrantzirik.
Azkarregi joaten
gara mendira»

MMM

nix maitera (Italiarren esku garai hartan) iristea lortu zuen arte. Segidan etorri zen *La Grande Crevasse* (Artesi Handia) liburua, eta harekin ere berebiziko arrakasta erdietsi zuen mendizale eta gidari ezagunak.

1947tik aurrera bidaia gehiago egin zituen Afrikara, eta 1955ean Sahara zeharkatu zuen aurreneko 2CV haletako batean. Mugabako lurraldeen egarri, berotik hotzera, basamortutik Laponiara jo zuen 1957an, eta *Le Grand Nord* ezezagunean eginiko esplorazioen inguruan *Lumière de l'Arctique* liburua idatzi zuen. Kanadako eta Groenlandiako inuiten bizimodua filmatzen ere denbora luzea egin zuen 1966an, *Peuples et chasseurs de l'Arctique* liburuan erakutsi bezala. Hura izan zen bere azkenekotako abentura.

Harrezkero, bizimodu pausatua egin zuen Chamonixen, beterranoentzako eski probetan parte hartuz, eta idazteari emana. Egun, Chamonixko Gidarien Elkarteko ohorezko lehendakaria zen, eta kezkatu mintzo zen egungo mendizale-tasunaren bilakaeraren harira: «Abenturari buruzko nire ideia zen nora nihoan ez jakitea, arazorik baren aitari eta amari ez deitzea... Modu horretara, zibilizazio berriak eta ingurune ezezagunak aurkitu nituen. Orain, azken helmuga soilik hartzen da kontuan. Inguratze bideek eta aterpeetako gauek ja ez dute garrantzirik. Azkarregi joaten gara mendira».

Ramon Olasagasti

Nafarkaria

• ostirala • 2000ko urtarrilaren 21a

Egunkaria

Gehigarri honetan

Leitza • Bihar hasi eta astearte arte, herriko inauteriak ospatuko dituzte

Asier Andueza • «Musika eta dantzaren bidez eman diot filmari eman nahi nion kutsua»

Drogarik gabe, pinuen artean

• UXUE MONTERO

Larraingoa Erroibarren dago, Iruñetik 34 kilometrora. Lau bat etxek osatzen dute Larraingoako zentroa. Inguruan pinuak dira nagusi. Larraingoa drogarik gabeko gunea izatea nahi dute. Drogekin menpekotasun arazoa eta euren buruen kontrol eskasa dutenek Larraingoan ez dute kontsumitzen, drogarik ez dagoelako. Eta hortik abiatuta, urtebetez, gogoeta egiten laguntzen diete, euren egoera zein den eta zer nahi duten jakin dezaten. Larraingoako zentro terapeutikoa duela 18 urte sortu zuten, eta bertatik 430 bat drogazale pasa dira.

Leitza •

Inauteriak ate joka

Afari, dantzaldi eta mozorroek osatuko dute datozen egunotako besta

**Hementxe daude
Inauteriak. Uitzikoak
izan ziren
aurrenekoak, gero
Eratsungoak etorri
ziren, eta asteburu
honetan Leitzakoak
izanen dira. Bihartik
asteartea arte
makina bat ekitaldi
dago leitzarren
gozamenerako.**

Asteartean, Leitzako haurrak kaleetan barna abiatuko dira taldeka mozorroturik. • ELI BELAUNTZARAN

OFIZIALKI IGANDEAN HASTEN diren arren, bihar, Leitzako pilota eskolakoek antolatuta, Leitzako eta Goizueta-ko umeen arteko partidua jokatu dira pilotalekuan, eta herrian barna ere ibiliko dira eskean. Gainera, lehengo urteetan bezala, Irauli Gazte Asanbladak prest du larunbat gaueko afaria, eskolako jantokian. Iaz hirurehun bat lagun elkartu ziren, eta giro oneko eta kolorez betetako afaria izan zen, afaldar guztiak atxotuta joan zirelako. Mozorrotuta joatea derrigorrezkoa da, eta ordaindu ere egin behar da.

Beraz, bihar hasiko da martxa Leitzako karriketan, jendea zain dagoelako eta kanpotar asko etorriko delako. Igandea egun berezia izan da azken urteetan, mozorroen kale-

jira egin baita egun horretan. Aurten hirugarren aldiz izanen da mozorroen kalejira. Igandean herriko kaleak nahiko hutsik egoten zirela ikusita, talde guztiak elkartu egin ziren horretarako, igandeko garai bateko garrantzia berreskuratu nahian. Orain dela bi urte, larruak eta etxeko arropa zahar guztiak erabili zituzten aurreneko urratsa egiteko. Baina iaz jendea animatu egin zen, eta koadrilak orga ateratzera ere ausartu ziren. Aurten hamabi eta erdiak aldera hasiko da jendea gora eta behera bere jantziak erakusten. Beste batzuek jantzi dotore horiek ikusiz gozatuko dute. Gero, denak Aurrera Kultur Elkarteak eskolan an-

tolatzen duen bazkarian parte hartuko dute. Arratsaldeko bostetatik zazpietara, Udalak antolatuta, tren txiki bat ibiliko da herriko kaleetan barna, eta azken geltokira iristen denean, plazako karrapera, Amaia eta Kristina prest egonen dira bere doinuekin jendea dantzatzeko. 21:30ak arte ariko dira, gero 23:30etan bueltatzeko. Tarte horretan Incansables txarangak joko du, plazan lehenbizi eta herrian barna gero.

Astelehena baserrietatik eskean ibiltzeko eguna da. Gorritaran, Erreka eta Sakulu auzoetako baserritarrei bisita egingen diete goizeko bedertzetan Aurrerako atarian elkartuko direnak. Errekara

txistulariak joanen dira ibilaldia alaitzen eta beste bi auzoetan txaranga arduratuko da betebeharrak horretaz. Berandu izaten da gazteak baserrietatik etortzen direnerako, baina herrian besta ez da etengo eta 16:00etatik 18:00etara, eskal jolas eta herri kirolekin hartuko dute parte herriko gaztetxoek. Ordubete geroago, Hernaniko Bigira taldea afaltzeko ordua arte ariko da jo eta su jendea dantzazten.

Asteartea izanen da parrandarako azken eguna. Arratsaldean herriko haurrak taldeka mozorrotuta aterako dira, eta gauean Xuhat taldeak kontzertua eskainiko du.

→ Eli Belauntzarán

Makea

**Bertsolari
gazteen
topaketa**

Bihar, larunbatarekin, Iparraldeko Bertsolari Gazteen I. Topaketaren karriletara, bertso bazkaria izanen da Lapurdiko Makea herrian Amets Arzaillus, Sustrai Kolina, Xumai Murua, Eneritz Zabaleta, Miren Artetxe eta Kanbo, Ziburu, Hendaia eta Baionako bertso eskoletako berrogei bat haurrekin.

Lau herri horietako bertso eskoletako haur eta gazteak Makean elkartuko dira bihar eta etzi. Denetarik izanen da: bertso saioak, bertsolaritzari buruzko solasaldiak, jolasak, kirola... Bertsotan, solasean eta jostetan arituz, elkar ezagutzeko parada profitatuko dute haurrek.

Iparraldean urte anitz pasatu dira bertso saioetan bertsolari gazterik entzun eta ikusi gabe. Alabaina, egoera iraultzen hasia da. Bertsularien Lagunak Elkarteak eta Bertsozaleen Elkarteak makina bat jarduerak egiten ari dira bertsoaren inguruan: Gure Irratiko BertsoZirkua saioa, Iparraldeko Eskolarteko Txapelketa eta Bertsolari Gazteen Topaketa hau, bertze gauza anitzen artean. Lapurdin bertsozale belaunaldi berri bat sortzen ari da, eta hortik aterako dira bertsolari, bertsozale, gaijartzaile, epaile eta saio antolatzaile berriak. Horiei guziei indarraren emateko eta talde izpirituen lantzeko balioa du Makeako topaketa historikoa.

→ Daniel Urrutia

ziutatea

ARITZ AGIRRE

San Inazio (1491-1556)

Batetik-bestera hutsean jardun diren ehiztariek San Inazio etorbidean dute asegunea, ostalariek ateak itxi, argiak piztu eta eguna argitzen dutenean. Labriteko aldapa goitik behera edan ondoren bada Donibanerako zeharkako bideari huts egin eta aitzin segitzen duen argi-galdu bakanik; San Inazioraino. Non eta San Inazioranean, Jesusen konpainiaren sortzaile izan zenaren oroimenezko etorbidean. Bertan merkaturatzen dute egun batuzek amodioa, Carlos III zinemarenalboan zein San Inazio eleizako aterpean izkutatu hanka biluzi lizunak. Hain justu, Loiolako San Inaziotik Gaztelaren zerbitzura hankak zauritu zituen leku berean.

Gorputz luze estilatuak dakuskigu salgai, zorrozki erantsitako arropa urriekin pasareletako birtuteak irudikatu nahain. Emakumez jantziriko gizonak edo kromosomek giltzapetutako emakumeak; ar edo eme galduak. Nork jakin. Amsterdameko auzo gorria kausitzeko ez da horren urrun joan beharrik.

Inaziotik burua altxatuko balu! Bakarka izaten dira estrategikoki kokatuta eta Jesuitaren oroimenezko karrikan ongi zehazten du bakoitzak bere lan-eremua, espaloien aldamenean beti, mugitzen den orori begira maitasuna noiz fakturatu zain.

Baina paisaiaren ohiko osagaia bilakatu dira denboraren poderioz. Gaueko bitxikeri edo

adierazle dira, etorbidearen izena bezain garrantzitsu. San Inazio baino desiratuago beharbada, edo emankorrako agian, eskariaren arabera baina eskaintza. Eta haiek beti esperoan, inoren zain. Autoz heltzen zaizkie bezeroak, eta autoz ere gaureroko irainak, atzokoan bezala. Hankak depilatze aholkatu zitoten irrika San Inaziotik langileari. Autoaren zalaparta bortitzaren ostean nagusitu zen bakardadearen isiltasuna. Bakarrik ziren San Inaziotik atxikitutako gorputz-saltzaileak, gaueko gidari harropuz koldarrak bezain bakarrik. Guztiak isolatuta. San Inazio estatuaren buruan ukabila eroso paratuta. Zain.

Lizarra • Nicanor Piñole

Gustavo de Maeztu museoan margolari horren lanak ikus daitezke

**Erakusketa berezia,
antologia apartekoa
da egunotan
Gustavo de Maeztu
museoan ikus
daitekeena. Orotara
Nicanor Piñole
artista asturiarraren
18 olio eskegi
dituzte pinakotekako
hormetan.**

Nicanor Piñoleren 18 olio samur eta idiliko ikus daitezke Gustavo de Maeztun.

• KRISTINA BERASAIN

GIZON SENTIBERA, SOTILA; bere artelana bere izaeraren ispilu garden da. Horregatik, bere artelana urguria da, intimoa, ezkutua, samurtasun hunkigarritzaz landua, idilikoa. Eta koloreaz duen zentzua, bikaina, ageriko dotorezia isila. Hauek grisak Piñole margolariarenak...». Horrelaxe idatzi zuen Gerardo Diego poetak adiskide min izan zuen Nicanor Piñole margoliaz. Orain, poetak idatzitakoa eta artistak margotutakoa irakur eta ikus daiteke, hitzak eta artelanak bat eginda.

Truke artistikoa: Nicanor Piñole margolariaren lanak Gustavo de Maeztu museoan. Horixe da erakusketaren izea, eta urtero Maeztu artistaren garaiko margolariak ekar-

tzearen dinamikaren barruan da erakustaldia. Orain arte Fernando Amarica, Uranga, Zuloaga, Solana, Carlos Sainza de Tejada eta Ricardo Baroja margolarien artelanak eskegi dira museoan bertzeak bertze.

Nicanor Piñole XIX. mende bukaeran jaio zen, Asturiasen. Txiki-txikitandik ekin zion margotzeari, eta Madrilan ikasi zuen, San Fernando Arte Ederretako Eskolan. Han garai hartan indarrean zuden teknika klasikoak ikasi zituen, eta behin horiek men-

peratuta, bere bide pertsonalari ekin zion. Bere margoa pertsonala da oso, barrukoa, intimoa; inpresionismo sentimentala oroitarazten du. Ehun urte bizi izan zituen Nicanor Piñolek, tartean asko ibili zen European zehar, baina beti itzultzen zen Asturiasera. Erroma eta Pariserat joan zen eta, orduan boladan zeuden margolarien eragina izan zuen: Monet, Pissarro, Sisley eta Whistlerrena, esaterako.

Halaber, Velazquez maisuaren eragina nabaria da haren lanetan. Paisaiak, pertso-

naiak, eguneroko bizimoduko eszenak, hurbil sentitzen zituen jendearen erretratuak, autoerretratuak... margotu zituen. Esaterako, 90 bat autoerretratu pintatu zituen, bere burua ikertzeko zuen interesaren adierazle. Nicanor Piñolek kezka handia zuen sintesiaren inguruan; hala, kolorea, espazioa eta denbora laburbiltzen saiatu zen, baita lortu ere. Finean, lanaren bidez bere bizitza partekatze gongonbidapena egiten digu.

→ Kristina Berasain

herri aldizkariak
Eduarne Elizondo

Xorroxin irratia lagundu

Hemezortzi urte darama **Xorroxin Irratiak** uhinetan bere mezua hedatzen. Orain, lehen aldiz, entzuleei laguntza eskatu die, aurrera jarraitu ahal izateko. Gai horri eskaini dio **Ttipi-ttapa**-ko azken zenbakiak bere erreportaia: «Hemezortzi urte egin ditu berriki Xorroxinek. Hemezortzi urte bazter hauetako berriak ematen, herritarren komunikazio tresna izaten. Denbora horretan batek daki zenbat solas, zenbat kantu aineratu ote diren **Xorroxin** irratitik!».

«Dena den, bide luze hau egiteko hainbat traba izan dituzte bidean, ekonomikoak batez ere. **Xorroxin** sortu ze-

larik, Erratzun jarri zuten lehendabiziko estudioa. Beharrezko tresneria erosteko, lagunaren artean borzina mila pezeta bildu zuten, eta ahal zen moduan emititzen hasi ziren. Horiek izan ziren **Xorroxin** irratia pirataren lehen pausoak. Geroago, Elizondon izan ziren bolada batez, eta, etxe gehienetara zabaltzeko, Amezi eta Legate mendietan antenak paratu zituzten bidenabar. Hala, Baztango mugak gainditu eta Bertizarana, Malerreka eta Bortzirietara hedatzea lortu zuten».

«Hemezortzi urterekin heldutasuna lortuta, inoiz baino gogo handiagoz begiratzen du **Xorroxinek** aitzinera, eta be-

re buruari helburu berriak jarri dizkio. Horien artean garrantzitsuenak, beharbada, Lesakan estudio berria jartzea da. Hurbilagora begira, bertze asmo batzuek dute lehentasuna, hala nola mendiko hedagailuentzat eta estudioko aparailuentzat ordezkoak erostea. Horretarako, entzuleen artean dirua biltzen ari dira abenduaz geroztik, diru-laguntza ofizialek eta publizitateak ez dutelako nahiko sos ematen. Bi modu daude **Xorroxin** laguntzeko. Batetik, 1.000 edo 5.000 pezetako laguntza bonuak erosiz, eta bertetik, irratiko kide edo babesle bihurtuz».

urdai
aren
mintzoa

Xabier Larraburu

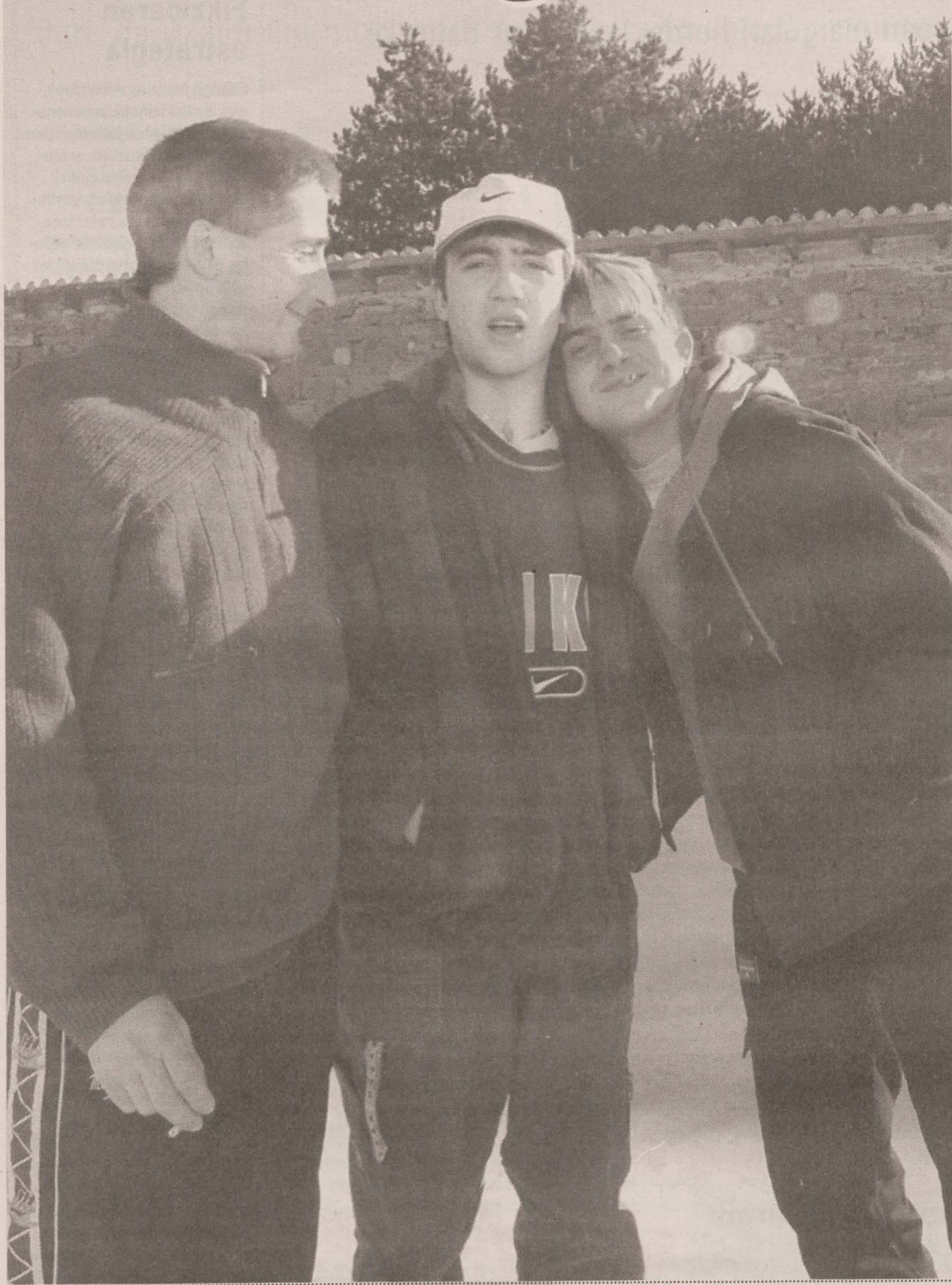
Fikzioaren estrategia

Esango banizue, adiskideok, nire etxeko leihotik aldameneko etxean pianoa jotzen ari den emakume bat ikusi eta entzuten ahal dudala, hiru metro eskaxetara dagoela eta partiturak (eta guzti!) ere irakurtzen ahal ditudala, segurasko gezurra dela esango zenidakete, ez dela posible, irudimen handiko gizona naizela eta abar. Horretan dago gakoa: Pianistak zuen erantzunak igarri ditzakeela, eta horregatik goizez zein gauez pianoa jotzen aritzen da, lasai asko, fikziozko irudi batekin antz izugarria baitu eta munduan bere pertsonaia sinestuko duen gizakirik ez dagoela jabeturik, berari bost mundua, berari bost auzokideak, berari bost pianoa eta soinua ez den guztia.

Ez da, ordea, fikzioaren estrategiaz baliaturik bereak eta bost egiten dituen pertsonaia bakarra. Jarautako Elefante Arrosa, esate baterako. Jarautako Elefante Arrosak ez du potetrik ordaintzen. Ezta bat ere! Zer esango diete, bada, tabernetako zerbitzariak muni-pei? Elefante Arrosak ordaindu gabe alde egin duela? Nork aitortuko du, eskua epaitegiko bibliaren gainean jarrita, berak ere Elefante Arrosa tabernetatik zealdoka eta doako mozkorrekin ateratzen ikusi duela? Nik ez. Paso.

Badira fikziozko estrategia darabiltzaten beste batzuk. Miguel Sanz, adibidez. Nola ulertu bestela tipo horren, bar-katu, pertsona horren ibilbide eta jokabidea? Klaro baietz! Klaro baietz! Fikzioaren estrategiaz baliatzen den bene-benetako pertsona bat da! Zuek esango didazue horrela-ko politikari bat egotea ezinezkoa dela, nire irudimenaren sormen bat izan behar duela eta abar eta abar. Eta bitartean Nafarroako Tronuaren egoitzan Miguel Sanzek irri egiten du. Eta potetrik ordaindu gabe badoa. Zealdoka. Eta dena dohainik ateratzen zaio. Eta denek kokildurik gaude bera gure aurretik pasatzen ikusten dugunean, eta ez ikusiarena egiten dugu eta elkarri begiratu gero lotsatzen gara. Enfin. Zertan ari naiz? Sinesgogorrek zarete, oso. Eta bitartean piano joleak aurrera egiten du bere partitura amaigabea, eta ni nazkatuta nago, hemen, leihoan, eskuak patriketan eta sudur-raren punta kristalean, fikziozko pertsonaia madarikatua buelta eman eta, bat-batean, irribarre bat eskaintzen didane-an. ●

Larraingoan drogarik

Larraingoa zentro terapeutikoa
daramatza toxikomaniaren

Hiritik mendira pasatu dira, droga horren beharrik ez izatera. Justiziatik heldu dira batzuk. Hondoan jo dutelako drogen menpekotasunari behin betikoki egin nahi dietelako beste bakan baten. Larraingoan, abstinentzia abiapuntu gogoa egiten, zein den euren egoerari nahi duten azter dezaten.

anitz dago pertsona hauen artean», esplikatu du Ibañezek. Exijentzia handiko tratamendua da, eta denek ez dute bukatzen. Dena dela, gutxi dira deus erran gabe alde egiten dutenak. Larraingoatik ateratzen dira programa bete edo helburuak lortu dituztelako, pazienteak hala uste duelako, segitu nahi ez eta uzten duelako, kanporatzen dutelako edota beste zentzoren batera bidaltzen dutelako. Inor ez da hila Larraingoan.

Politoxikomanoak dira Larraingoan daudenak. Batez ere, heroina, kokaina edota alkohola hartzen zuten. Batzuk metadona utzi nahi dute.

Luis, diseinuzko drogen kumea

Luis 12 urtekin hasi zen alkoholarekin. Orain 24 ditu. Gero desidrina eta zentralina, anfetamina, speed, extasia eta kokaina etorri ziren. «Diseinuzko drogen kumea izan naiz Iruñean», erran du Luisek. Egunero kontsumitzera heldu zenez, trafikatzeko hasi zen 20 urte zituenetik. Duela hamar hilabete Polizia Nazionalak harrapatu zuen. Bi hilabete izan zen kartzelan. «Hartu nuen kaskarrekoa ikusita, mundu horretatik atera behar nuela ulertu nuen. Informazioa bilatu, eta honera etorri nintzen fiantzapeko askatasuna lortu eta gero». Larraingoan maiztaren 26an sartu zen. Epaiketa hilabete barru du eta lau hilabete falta zaizkio zentroko programa bukatzeko.

«Gogorra izan zen honera etorri nintzenetik. Kartzelan erran zidaten hau kartzelaren antzekoa zela, baina barrak izan ordez pinak zituela. Hori gehiegikeria da. Ongi dago hau. Hemengo profesionalek hagitzen laguntzen dute».

Orain ongi dagoela dio Luisek. «Hiru egunetako ateraldiak egiten ari naiz. Hamabi egun barruan pasatu eta hiru egun libre.

Carlos, 35 urteko drogazalea, Larraingoan kontent dago. Gimnasioan eta animaliekin gustura moldatzen da, ohikeriari aurre egiteko.

UXUE MONTERO

LARRAINGOA ERROIBARREN DAGO, IRUÑETIK 34 kilometrotara. Lau bat etxek osatzen dute Larraingoako zentroa. Inguruan pinuak dira nagusi. «Larraingoa bizitegi-zentroa da, eta drogarik gabeko gunea izan nahi du», azaldu du zentroko zuzendari Asun Ibañez medikuak. «Menpekotasun arazoa eta beren buruen kontrol eskasa dutenek hemen ez dute drogarik hartzen, ez baitago».

Larraingoa ANTOX elkarteak sortu zuen, 1982an. Toxikomanien ikerketa, prebentzio eta errehabilitaziorako elkarrekin da ANTOX. Nafarroako Gobernuarekin hitzarmena du, eta horri esker Larraingoako 25 plazak kon-

tzertaturik daude. Erabiltzaileek, gaixoei, 22.800 pezeta (900 libera) ordaindu behar dituzte hilero. Larraingoa sortu eta hamar bat hilabetetara sartu zen Ibañez. Ordutik 430 bat pertsona pasatu dira bertatik. «Gure helburu orokorra da, abstinentziaren bidez, pertsona horren egoera hobetzea bere esparru sozialean», dio Ibañezek. «Baina Larraingoan egotea behin-behineko kontua da, prozesu luze baten zati bat».

Larraingoan hezitzaile, gizarte langile, mediku, psikologo eta praktiketako ikasleen artean, denetara, 18 bat lagun daude. Zentroak 25 bat gaixorentzako lekua du, baina plaza guztiak ez dira betetzen. «Gorabehera

be

18 urte
ntzen

Larraingoa zentro
terapeutikoak 430
bat lagun hartu ditu
18 urtetan.

UXUE MONTERO

Arau zorrotzen beharra

LARRAINGOAN BETE BEHARREKO ARAU ZORROTZAK DITUZTE. KONPARAZIO BATERA, EZIN DA HARTU EZ DROGARIK, EZ ALKOHOLIK, EZ KAFERIK, EZ TRATAMENDUZ KANPOKO BOTIKARIK. ETA TABAKOA MUGATURIK DAGO. GERNU ANALISIARI MIAKETAK JASATERA BEHATURIK DAUDE. DIRURIK EZIN DA ERABILI. BORTIZKERIA, ARMAK ETA BERTAKOEN ARTEKO HARREMAN SEXUALAK DEBEKATURIK DAUDE. JASOTZEN DIREN ESKUTITZAK ZENTROKO LANGILE BATEN AURREAN IREKI BEHAR DA. HIGIENE PERTSONAL ZORROTZA IZAN BEHAR DA. ARAU HORIEK, ETA BESTE BATZUK, EZ BETETZEAK ESKUBIDEEN BEHIN-BEHINEKO GALTZEA, PROGRAMAREN FASE-ETAN ATZERA EGITEA EDO KANPORATZEA EKAR DEZAKE.

Zentroko zuzendari Asun Ibañezendako arauak ez dira gogorregiak. «Arauak harremanak arautzeko dira», adierazi du. «Hemen, arauen bitartez, saiatzzen gara muga jakin batzuk ezartzen, gero errazago gizarteratu daitezzen».

Larraingoan daudenek, izan duten bizitza motarengatik, halako borroka bat dute arauarekin. «Orokorrean onartzen dituzte, baina batzuetan sortzen dira bortizkeri egoerak, ez arauak ez errespetatzeagatik, pertsonen arteko harremanetan dauden tirabirengatik baizik», adierazi du Ibañezek. «Ez dakite mugekin jokatzten, ez direlako gai gatazka bat modu egokian konpontzeko. Adibidez, hemen arauetan azaltzen da beste norbaitena den zerbait ezin dela hartu, alegia, ezin dela lapurtu. Hori edonork badaki. Gizartean gehienok ulertzen dugu hau nirea bada ezin diezadakezula ken, nahiz eta droga erosteko behar duzun. Ezin da bestearen tabakoa edo xanpua hartu, eskatu egin behar da. Eta lapurretarik gerta ez dadin, tentazioa saihesteko, beste arau bat jarri behar da: erabiltzaile bat ezin da sartu beste baten logelara. Arau horrek segurtasuna ematen digu denoi. Alde horretatik, araua istiluak eragozten duen erreferentzia da».

Luis erabiltzaileari gogorra egin zitzaion hasieran arauen kontua. «Toxikomanoek dugun arazoa da guretako ez dela inoiz izan ez araurik ez legerik», erran du. «Gauza guziez paso egiten dugu, eta araei egokitzea asko kostatzen zaigu. Dena dela, hona etorri nintzenean, nik ideiak garbi nituen, mundu honetatik atera nahi nuen, eta banekien horrek esfortzua eskatuko zidala».

Carlosi kartzela ttiki bat iruditu zitzaion Larraingoako zentroa. «Arau asko dago, baina horrela izan behar du», gaineratu du, hala ere. «Kalean nahi duzuna egiten duzu, eta hemen diziplina ezartzen dizute, ordutegi bat. Noski, ez zaizu gustatzen, baina konturatzen zara ona dela. Hortaz, niri ez zitzaidan asko kostatu arauak onartzea,

Carlos: «Pixka bat utziko dut»

Carlos 15 urtekin hasi zen porroekin. Orain 35 ditu. Gero anfetaminak, tripiak, pilulak, kokaina eta heroína etorri ziren. «Denak probatzeko asmoa nuen», dio Carlosek. «Kokainak eskatzen duen bizitza mailari eusteko trafikatzan hasi behar izan nuen. Egunean 35-40 gramo hartzen nituen, eta hori dituztena handia da, ia 300.000 pezeta egunero. Eta horretarako saldu egin behar duzu. Ez duzu eguna bizitzen, gaua baizik. Ez da bizitza maila txarra. Zure gorputza hondatzen duzu, baina ongi pasatzen duzu».

Carlos garbi zegoen, 1998an zenbait arazo
zan zituen arte. Iaz lauzpabost epaiketa
gin behar zizkioten eta aholkatu zioten
paiketak Larraingoan zegoela igarotzea.
artzelan egonez gero bi bat urte itxaron be-
ar da Larraingoan sartzeko. Carlos baldin-
zapeko askatasunean dago eta duela hiru
ilabete sartu zen Larraingoan: «Nahi izanez
ero, orain kalean nengoke, baina hemen

nagoela, programa bukatu eta pixka bat
kenduko dut menpekotasun hori».

Egunean jarduera anitz dute egiteko La-
 rraingoan. Gogoia entretenitzea da kontua.
 Dena den, ohikeria da nagusi anitzetan. Bai-
 na Carlosi kontent ikusten zaio. Gimnasio-
 an denbora asko ematen du eta txerri, untxi
 eta ahateerekin egotea ere gustatzen zaio.
 Harro erakusten du Luisek egin duen egu-
 rrezko zintzilikaria.

Programa bukatzea espero du Carlosek, baina ez daki zer gertatuko den gelditzen zaizkion bi epaiketekin. «Drogak ez dira txarrak, gehiegi hartzen ez bada. Ez dut uste

utziko ditudanik, Etengabe kontsumitzeari utziko diot, baina noizean behin hartuko ditut. Asteburuan mozkortzea eta lerro pare bat hartzea ez da txarra. Ziur naiz egingen dudala. Nik eta hemen dauden gehienek. Gutxi dira honera etorri eta drogak utzeko asmo irmoa dutenak. Luis gutienetakoak da». Hain zuzen ere, Luisen asmoa irmoagoa delako, mundu horretatik atera nahi duelako, izen faltsua eman digu eta ez du argazkia egiterik nahi. Carlosek bai. Gustura, gainera.

→ Asier Azpilikueta

Klasiko bitxi • arront klasiko

Joxemiel Bidador

Baztango euskal idazleen berri laburra (1)

Nafarroako udalerrri euskaldun handiena izanik ere, gutxisko dira Baztanek euskal literaturari eman dizkion izenak; alabaina, eman dizkion gutxi horiek nahikoa oharkabean igaro zaizkigu gehienetan, eta izeta oparo zein Salaburu euskaltzain ezagunez aparte, inor gutxi oroitzen da beste egile zenbaitez, tartean gora handikoak ere izan bazirelarik.

Mikel Olanok Leitza-Aresoko mintzoa dela eta Nafarroako euskarak Baztangoa baino beste zenbait gehiago badirela bazioskun behiala, eta ezin ukatuzko egia bada ere, zeinek ukatu egin lezake Baztan *ballea* nafarron berebiziko barruti izpirituala denik? Arrazoi ugari tarteko, oraingoan zerrendatzea arront gauza undatsa litzatekeena, ez da dudarik Baztanek euskal senaren babestoki hauta bilakatu zaigula aspaldidanik, *euzko gogoa* sutsu eta temati atxikitzen digun Unibertsitate zaharra. Alta, hau guztia-rengatik ere, bada beste Baztan bat, oraintxe esan dudarenen kirbina, ez berria ere, *Diario de Navarra*-ren orrialdeetatik eta egunero erakusten zaiguna, Aizpunen eta pausaleku zein hilobi, *navarismo* erratuaren toki hauta eta sakratua, non euskarak balio erromantikoa baizik ez duen, non muga honezkero aberasbidea ez den arren berean tinko dirau denularenen baino mugago, non Kronos logale batek Tubalekin diharduka kartetan ardanegiko atarian xirimiri geldoak oro malenkoniatsu goibeltzen dueno.

Hau guztia-rengatik agian, Nafarroako udalerrri euskaldunik handiena denak, zabaleran bederik ere, beharko lukeen baino ekarpen txikerragoa egin digu euskal letretan, agidanez, eta gune izpiritual batena betetzen duen neurrian, paperean hitza materialki finkatzeari aiherrizan zaio neurri haundi batean. Halaz guztiz, ez da dena ermua izan, elkor eta deskoster, eta dauka-gun ekarria berezik haundiegia ez bada ere, komunzki dugun zein diguten ezezagutza da gure jarauntsi txikia tamalgarriki oraino are txikiagotzen duena. Honen artezteko, biho-

az harroki gure entziklopedietan ere sarbide beharko luketen Baztango zenbait euskal idazleen izenak, ahantzitako izen gehiagoren aterarazteko xedera biskaturako ere balio dezaketena, edo beste ezeren ezean, karrika berrien bataiatzeko artamendagarri dituzkegunak.

Nikolas Etxeberria Iturralde (1796-1845, Berroeta)

Juan Nikolas Ambrosio ponte izen luzea abenduaren seian Iruñean ezarri bazioten ere, orduko egoera historiko bereziak bultzaturik izan zen, bada gainontzeko sei anai-arrebak Berroetan jaio baitziren, eta hartan jaioko zen gure Nikolas konbentzio gerratearenak tartean ez izatekotan. Hori izan zen arrazoi, bada, bere gurasoek Berroetako eliz parrokiako bataio liburuan semearen izena ezar zezala erretoari eskatzeko, eta horrela agertzen zaigu 1796.eko jaiotakoekin batera. Seguruenik ere, Iruñera itzuliko zen eliz ikasketak burutzera, zenbait urte lehentxeago Irigoien Dutari Iruñeko apezpiku arizkundarrak irekiriko San Migelgo apezgaitegira hain zuzen ere, eta behin apezpiz gero, Berroetara arraitzuli zen urte bat lehentxeago zendu Juan Pedro Goienetxe erretorearen postua betetzera bere auzakideek hala eskaturik. Basaburuko hirian zortzi bat urte eman ostean, Elizondora joan zitzaigun 1828.eko maiatzean Santiagoko erretore, non 1845.eko maiatzaren 13an zendu arte izan zen. Hil baino bost hilabete lehentxeago Iruñeko San Zerningo erretore aukeratua izan zen -ez ahantz Burgoko eliz parrokia honetan apez euskaldunik usu ohi zela-, baina argi denez, bizitzaren azken postu honetakoak ezin izan zituen bete ordurako arraseri baitzen.

Zabalkunde ikaragarriko kate-txima baten egilea izan zen Nikolas Etxeberria, *Christau doctrina Alta Gaspar Astete* erde-

raz escriptua eta orai escuaraz publicatzen duena, cembait gauza aumentaturic, Baztango Valleco Parroco batec cristau fielen ins-truccionearen deseyuz, Iruñeko Gadearen baitan estreinakoz 1826.ean ageri zena. Fernando Pérez Ollok 1990.eko Fontes Linguae Vasconum aldizkarian egile eta itzulpen hauei buruz argitaratu zuen artikulua jakinarri baino labur batean beste lau edizioen berri eman zigun, alabaina, eta Pérez Goienari jarraikiz, gutxienez beste zazpiren berri eman badaiteke, guztiak Iruñean agertaraziak, 1852 eta 1895 urte bitartean -hauen artean aipagarria da 1889.ekoa, geroago aipatuko dugun Anastasio Etxeberriek eskatuta atera baitzen-. Itzulpen trinkoa dugu honakoa, katetxi-men ohiko usuarioaren arabera, 93 orrialdeko liburua, 8ren ta-mainakoa, orduan probisorea eta bikario nagusia zen Joakin Jabbier Uriz Lasagak 1826.eko otsailaren 4an sinatu baimena eta Jose Jesus eta Mariarena trinitario oinutsaren onepenenekin agertu zena. Alabaina, eta aipatu dugun itzulpenaren meritua ukatu gabe, interesgarriagoak dirateke Nafarroako Artxibategian dagoen Bonaparte fondoak dituen Nikolas Etxeberriaren hiru sermoi, beste arrazoren artean, itzulpenak ez direlako, eta idazle berroetar honen dohainak agerikiago erakusten baitizkigute. Hiru sermoiak Elizondon bertan predikatutakoak dira; lehenbiziko biak, San Antonioren egunerako sermoiak dira, 1829.ean eta 1840.ean ogutziak, eta hirugarrena, berriz, San Joseren egunerako, 1841.ean erabilia izan zelarik: «Vicitzea munduan ezda dicha, ez da fortuna, ez bada ongui vicitzen. Entenditzen duzue ongui gucioc, vicitzea munduan ezda dicha, ezda fortuna ez bada ongui vicitzen? Guizon abe-ratsac egiten detzaque gustoac, badu bearduen gucia bere bicia pasatzeco, ezditu espermentatzen pobrezac berequin dacartzan necesidadeac eta egun tris-teac. Zorionecoa deituco dugu orrengatic?».

etorri ahalean

PatziKu Perurena

ooo

Ez diren gauzen ondasuna

HARRI HAU, UHARRI hau, ikusten duk? Halakoa huen gure etxea. Harriak ederragoak al dira ba harresian? Ez dezadan gehiago entzun, begiratu, ez pentsatu, bizitza hau bakar-ra, dena errua, dena barkamena... Gure baitan habia egiten duen harridura hauxe duk iraun behar lukeen guzia, eta hau guzi hau, galduko dena. Hau hire ondasun guzia. Bakardade eta isiltasun hau hire jabe-ko bakar-ra. Mila jostorraz herdoildu aldean, leihorik gabeko begirada, zafrada garratz bat bihotzean. Amagandik irten hintzen bezala irtengo haiz endregu honetatik...

Funtzionarioak zelatan dizkiagu beti (eta ez kartzelakoak bakarrik). Euskara duk gure terriorio libre bakar-ra, eta gutako batek oharkabean bezala esan dik: *emukatup tab kogaid naed-lakezta, ae neztidnufnok nugud*. Eskerrak ez den gauzez ere osatzen den bizitza. Ez den zenbat gauza, ez den zenbat jende den munduan! Litezkeen gauzarik ederrenak ez direnak dituk beti.

*Ifar aldeko portu zaharra
ekar dezagun kantara
kale bustien sentimentua
edalontzien ikara*

*Marinelen hitz arrotzak baina
ginebra onaren dirdira
gau biluzia sartzen zitzaigun
begi zabalen nira*

Holako koplak eginen nizkikek, baina zer laburra den lirikarena. Gizarterako leihoa zabaltzen, errealtatea sartzen zaitak bere altzairuzko hatzaparrekin orroaka. Zazpi zaborrontzi kale bazterrean (zazpiak lerroz lerro) taparik gabe, ahoa euliei

zabal zabalik tripazain. Begira gorputz hutsoi, zelan asebetetzen diren, eta egin hiritarren behar intimoen historia. Hona antropologia artxiboan baino humanitateari buruzko datu gehiago...

Argia amatatzen bada, zaila duk lehenago hasitako solasa jarraitzea. Isildu edo gaiaz aldatu. Egoera tristea duk baina zozelan onuragarria, gure berezko bakardade eta babes gabezia egiaztatzen duelako. Eskerrak ilunaldiak ditugula, argi bizitzen ikasteko, bestela...

Euskaldunek ez ditek poesia-rik leitzen, etb ikusten omen ditek, eta bidaia turistikoak egiten... Gure lur okupatuari, gure barbaso zakarrei, gure hizkuntza zartetuari erreparatzen badiogu, bazirudik ez dugula ez herri, ez mintzaira ez kantarik, geuk asmatuko duguna baizik. Auskalo norena den errua, agian geurea, eta urrutirago joan gabe, geure buruaren aurka ekin beharko diagu. Kanta diezaiogun sehaska kanta bat gure herriaren sehaska hutsari:

«Ni lekuko izana naiz zuen antzezleku, erreparatuak ditut legearen teatroko aktoreok maskaratzeko dituzuen toga beltz eta zilarrezko puinetak, barre eginga naiz gorrotoaren ondorioak logika aristotelikoz epaitzeko zuen ahaleginaz, aintzat hartua dut beraz, zuen ofizio sakratua, eta ahaleginak eginen ditut berriro harrapa ez nazazuen».

«Ez diet erasotzen ditudanei gorroto, ez ditut defenditzen ditudanok maite. Ene heriotzaren abisuak ez die haiei deus kenduko ez zorian gehiago emango. Ez ninduen burruka honetara bultzatu, ez gizon publikoak ez populuaren zaratak, atsegin joera bakarti batek ekarri ninduen».

Beti zagok bihotz zatitu bat erdiz trenean doana eta erdiz estazioan geratzen dena, baina, trenan infernura zoziaiek beti. Bai. Zalantza haziak ereiten dizkiagu zalantzondoak biltzeko. Nik pilaturiko hitzok ere, beste esanahi bat hartu ditek ia berehala.

Ziria

• Motxorrosolo •

Kutxa

NEKEZ ERABILIKO DUTE TERMINOLOGIA BERA NAFARROA GARAI osorako. Entitate berriak kudeatzaile berriak behar omen ditu. Argigarria oso, goi mailako karguak hautatzeko prozeduran, goiko pisuetako mahai azpikoetan jaso direnak. Ohi denez, hautamena, Cordovillaren esku dago.

Asier Andueza

Zinemagilea

«Musika eta dantzarekin eman diot filmari nire kutsua»

El vestido izenburuko bere aurreneko film laburra zuzendu berri du Asier Andueza zinemagile iruindarrak. Nahi duen soinekoa lortzeko edozer gauza egiteko prest dagoen emakumeari buruzko (Elena Irureta da aktorea) pelikula musikala da.

BERE FILMARI AZKEN UKITUAK ematen ari zaio Asier Andueza, jendaurrean aurkeztu baino lehen. Zinemagile gazte iruindarra NAFARKARIA-rekin mintzatu da filmaketari eta bere asmoei buruz.

■ **Nolakoa izan zen filmaketa?**

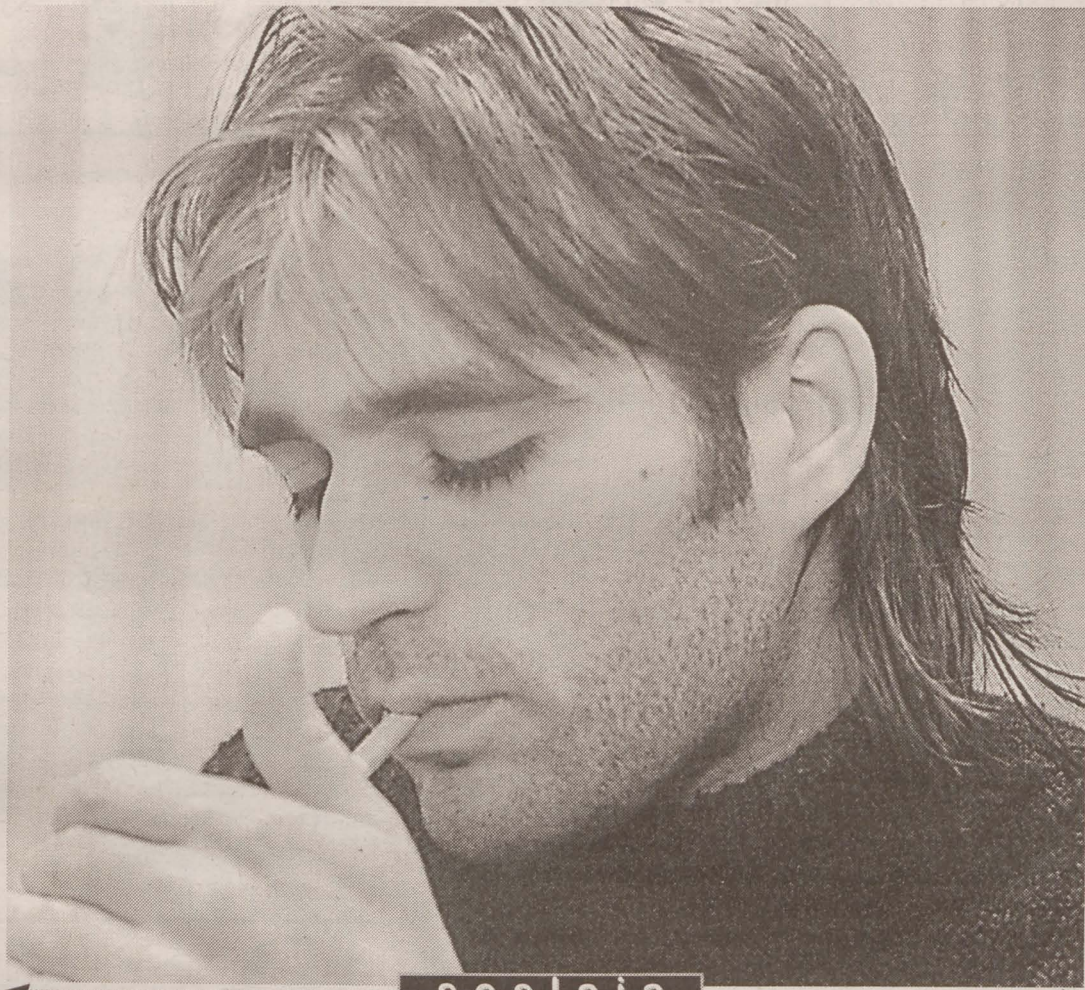
Nahiko zaila, denbora eta diru gutxi genuelako. Jende asko zegoen proiektuan, dantzariak, aktoreak... eta ia filmaketa guztia kalean egin genuen. Baina guztiek oso ondo egin zuten egin beharreko lana, eta, azkenean, dena ondo atera zela uste dut.

■ **Jende askok parte hartu du proiektuan; zaila izan al zen denen lana koordinatzea?**

Lan asko egin behar izan genuen filmatzen hasi aurretik. Irailean musika prestatzen hasi zen Joseba Lasa, eta hiru hilabete eman zituen, nik nahi nuen musika lortu arte errepikatze eskatzen bainion. Gogoratzeko erraza izan zen musika nahi nuen, erritmoduna, azkarra, eta hori lortzea ez zen erraza. Dantzariak bilatzen ere denbora asko eman genuen, Iruñean oso gutxi baitaude.

■ **Zuzendari lanean aurreneko aldiz aritu zara *El vestido* filmean.**

Ikasten hasi nintzenetik, nire helburua zuzendaritzan lan egitea izan da. Duela lau-pabost urte sartu nintzen ni zi-

s o s l a i a

El vestido film laburra da Asier Anduezak zuzendu duen aurreneko lana. Zinemaren mundua, hala ere, ongi ezagutzen du 23 urteko gazte iruindar honek, duela lau-pabost urte hasi baitzen lanean. Hainbat pelikulatan parte hartu du script moduan, eta telebistan ere hainbat proiektutan egin du lan

Andoaingo Ikus-entzunezko Eskola ikasi zuen Asier Anduezak. Handik, Kubako eskolara joaten saiatu zen, baina lortu ez zuenez, lanean hasi zen. Argazkigintza ikasketak ere hasi zituen. Baina ez du berriro ikasten hasteko aukera bazterzen.

El vestido filmari esker, zuzendari lana zer den jakin du Anduezak. Azpimarratu du esperientzia «oso dibertigarria» izan dela. Filmaketak, hala ere, utzi dio beste oroitzapenik, bukatu bezain pronto gripea harrapatu eta astebete eman baitzuen ohean.

nemaren munduan, eta, geroztik, hainbat filmetan eta telebistan ere lan egin dut. Esperientzia horrek eraman nau nire proiektua osatzera. Gidoia prestatu, proiektua Nafarroako Gobernuan aurkeztu, eta filma egiteko diru-laguntza lortu nuen.

■ **Pelikula filmatzen ari zinenean azpimarratu zen nuen aurreneko aldiz zuri egokitu zaizula hartu beharreko erabakiak hartzea. Nolako esperientzia izan da?**

Ez da zaila izan, arraro samarra bai. Niri erantzukizuna gustatzen zait, baina jende guztia niri begira gelditzea,

nire erabakiaren zain, nahiko arraroa zen. Nik erabakitzen nuena egiten genuen, ez bai-kenuen denborarik aukera bat baino gehiago probatzeko.

■ **Zu kontent gelditu zara emaitzarekin?**

Bai, uste dut lan ona egin dugula. Lan profesionala egin dugula uste dut, eta azken produktuak itxura ona duela. Sekuentzia musikalak ziren egiteko zailenak, eta ongi at-er direla uste dut, dibertigarriak eta arinak. Gustura nago.

■ **Noiz egonen da ikusteko moduan, eta zer egiteko asmoa duzu?**

Musika jartzen ari gara orain. Dena den, hilabeteko epea dugu kopia bat Nafarroako Gobernuan aurkezteko, beraz, ordurako prest egon behar du. Gero zer? Lehenik saiaturako gara pelikula Iruñean aurkeztu, eta filmak duen harreraren arabera eginen ditugu hurrengo urratsak.

■ **Musikala aukeratu duzu zure lehen lanerako; ez da batere ohikoa.**

Ez, uste dut hemen inoiz ez dela horrelakorik egin. Baina musikala oso egokia zen nire istorioari eman nahi nion kutsua emateko. Istorioa nahiko sinplea da, hau da, soineko

«Azken bi urteotan telebistan film labur gehiago ematen hasi dira; interesa agertu dute, eta hori ona da, oihartzun zabalagoa lortzen dutelako pelikulek»

bat lortzeko edozer gauza egiteko prest dagoen emakume baten istorioa da. Soineko hori emakumearentzat funtsezkoa dela azaltzeko zerbait behar nuen, eta hori musikaren eta dantzaren bidez lortu dut. Ipuin baten kutsua eman diongu.

■ **Golden Apple Quartet eta Elena Irureta izan dituzu, besteak beste, zuretzat lanean. Nola sartu dira proiektuan eta nolakoa izan da haiekin lan egitea?**

Hasieratik nahi nituen aktoreak izan ditut. Gidoia bidali nien, irakurri, eta baiezkota eman zidaten. Arazoak izan genituen egunekin, baina, azkenean, haiekin filmatzea lortu genuen. Gogoz etorri zirela uste dut, gainera, eta denentzat dibertigarria izan dela filma egitea.

■ **Oso zaila al da halako proiektu bat martxan jartzeko baliabideak lortzea?**

Bai. Proiektu honek hainbat ekoizleren ezezkoa jaso zuen errodatzen hasi aurretik. Azkenean, Unai Martinez Barranco ekoizleak eta biok erabaki genuen pelikula aurrera eramatea, eta proiektua Nafarroako Gobernuan aurkezte, diru-laguntza lortzeko.

■ **Merkatua oso murrizta da, baina badirudi gauzak apur bat aldatzen hasi direla; zer iritzi duzu zuek?**

Azken bi urteotan telebistan film labur gehiago ematen hasi dira. Interesa agertu dute eta laguntza ematen hasi dira. Guk, adibidez, Euskal Telebistaren laguntza izan dugu. Hori ona dela uste dut; telebistan agertzen badira, oihartzun zabalagoa lortzen dutelako pelikulek, eta, gustuko badituzte, gehiago eskatuko dituzte.

→ Asier Azpilikueta

Nafar Kronika

Pello Goñi

Apokalipsia

Hitzen garaia heldu zaigu berriz, ia konturatu gabe, azken hauteskundeetako oihartzuna oraindik buruan bueltaka daukagula. Berriz argazkiak, hortzetako pastaren iragarkiko irribarrea, agintzak eta egitasmoak, egunero ideia bat, mintzaldi bakoitzean proposamen bat, dena edarki dosifikatuta, ongi neurtuta, iraina barne, azken hilabete hauetan irudi eta komunikazio enpresek diseinatutako estrategiari jarraikita. Suerte pittin batez, politikako buruzagi handiak etorriko zaizkigu gure fidelitasuna eskertu eta aurkariak zein gaizto eta baldarrak diren gogorazteko, horrela segi dezagula esateko, etsaiak baino gehiago eta hobeagoak garelako. Karrikak estudioko argazkiez beteko dira, begirada gozoez; gure postontziek aurpegi kutun horiek beteko dituzte. Esaldi prefabrikatuekin esnatu eta haiekin ere ohatzeratuko gara. B serieko pelikuletan bezalaxe. Hauxe da prestatu digutena. Gizagaixoak! Lasai daude orain, arriskua iragan dela uste dutelako. Baina kale egin dute. Informatiko eta teknokrata guztiek kale egin dute 2000 efektua noiz hasiko zen kalkulaterakoan, azken finean datak, mundu honetan gauza aunitz bezalaxe, hitzartzen dira: elkarren artean ados jarrita gaur urtarrilaren 21a dela esaten ahal dugu. Baina bakarrik ados etorri gero. Bestela, Naturak eta Jainkoek agintzen dute. Eta orain, hitzen garai honetan; orain, jende oro lasai dagoela; orain Jainkoek Apokalipsia hastea erabaki dute. Espainiako Hegoaldean hasi da, zeruetatik datozen izotz harri horiekin. Laster hementxe izanen dugu. Orduan inork ez du irri egiten, ez da begirada gozorik izanen, ez esaldi prefabrikaturik... Ikusiko duzue.

gure aukerak

KONTZERTUAK

- **Elizondo:** Gaur, 22:30etan, Petas Zetas taldeak kontzertua eskainiko du, Kasino ostatuan.
- **Atarrabia:** Txutxin Ibañez eta bere mariatxiak Errialde tabernan izanen dira gaur gauerditik aurrera.
- **Burlata:** Igandean, 18:00etan, Petti kantaria Danai jatetxean izanen da.

HITZALDIAK

- **Iruñea:** *El psicoanálisis ante el pensamiento contemporáneo* izeneko hitzaldia emanen du bihar, 11:30etan, Reino de Navarra hotelean, Jorge Aleman psikoanalistak. 62
- **Iruñea:** Asteazkenean, 19:30etan, Concha Zilbeti zeramistak *Autorea eta bere lana* izeneko hitzaldia eskainiko du Maisonnave hotelean.
- **Iruñea:** Pello Urzelai EGUNKARIAKO politika sailburuak egungo egoera politikoa aztertuko du Zaldiko Maldikon, asteazkenean, 20:00etatik aurrera.
- **Iruñea:** Ostegunean, Rafael Albertiren poemak irakurriko dituzte Nafar Ateneoaren egoitzan (Barañain hiribidea, 10), 19:30etatik aurrera.

ANTZERKIA

- **Iruñea:** Bihar, 17:30etan eta 19:30etan, Galarre antzokian Txirri, Mirri eta Txiribiton pailazoez *Barre lana* eskainiko dute.
- **Iruñea:** Ostegunean, *Euskal Off* 2050 lana antzeztuko du Hika antzerki taldeak, 20:30etan, Nafarroako Antzerki Eskolan.

ERAKUSKETAK

- **Zizur Nagusia:** Hilaren 23 arte egonen da Kultur Etxean Giza eskubideak eskuratzeko bidea erakusketa; lanegunetan 19:00etatik 21:00etara, eta

jaiegunetan 12:00etatik 14:00etara.

- **Iruñea:** Eva Cresporen margolanak ikusgai daude Txantreako Auzotegi kultur etxean, hilaren 28 arte. Lanegunetan 18:00etatik 21:30etara.
- **Lizarra:** Gustavo de Maeztu museoan, Nicanor Piñole margolariaren omenezko *Un intercambio artístico* erakusketa ikusgai, hilaren 30 arte.
- **Iruñea:** Urtarrila bukatu arte, Nafarroa Kirol Elkartearen, 19:00etatik 21:00etara,

Agustin Lojo eta Fernando Villarrealen *Teknika* fotografikoa erakusketa ikus daiteke.

IKASTAROAK

- **Iruñea:** Iruñezar euskaltegiak antolatzen duen *aerobic* ikastaroan izena emateko deitu 948-210433 telefonora, otsailaren lehen baina lehen.

LEHIAKETAK

- **Iruñea:** Hilaren 31 arte aurkez

daitezke Sex Haizegoak antolatzen dituen Narrazio Labur Erotikoen V. Lehiaketarako eta Pintura Erotikoen III. Lehiaketarako lanak.

BESTELAKOAK

- **Iruñea:** Ekaina arte, Argilan, lan informaziorako gazte bulegoa, irekirik dago asteartero, 10:00etatik 12:00etara eta 19:00etatik 21:00etara (Navarrerria, 15, 1. eskuina).

Erronkariko artzainen omenez

Datozen asteotan, Erronkariko artzainen omenez, eskultura bat paratuko dute Izabako Aita Cipriano Barazeren plazan. Eskultura Antonio Loperena eskultore tuterarrak egina da, brontzekoa da, eta bi metro luze da. Loperenak bukatua du lana buztinean, baita igeltsuzko negatibo eta positibo ere, eta lana brontzera pasatzea falta da. Dena dela, Loperenak Tuteran erakutsi nahi du lehenbizi bere eskultura, «Erronkariren eta Erriberaren artean dagoen senidetzea azkartzearen». El Pason dagoen eskultura ere Loperenak berak egina da, Bardeetako artzain bat irudikatzen du, eta ongiatorria egiten die Zaraitzu eta Erronkaritik irailean jaisten diren artaldei. Abelbidea promozionatzeko eta bultzatzeko proiektu baten barnean dago Izaban paratuko duten eskultura. Loperenaren bi eskulturek abelbidearen hasiera eta bukaera markatuko dute.

A. LOPERENA